

Programmarekening 2018

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	5
1 RUIMTE EN MILIEU	9
2 WONEN EN LEEFBAARHEID	20
3 WERKEN EN ONDERNEMEN	40
4 ONDERWIJS EN ONTPLOOIING	51
5. ONDERSTEUNING EN ZORG	61
6 MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR.....	77
7A POLITIEK	92
7B BESTUUR.....	97
BELEIDSINDICATOREN.....	108
PARAGRAAF 1: OVERHEAD, ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERIGE BATEN EN LASTEN	111
PARAGRAAF 2: MEERJARENRAMINGEN 2019 – 2022	115
PARAGRAAF 3: LOKALE HEFFINGEN	116
PARAGRAAF 4: WEERSTANDSVERMOGEN	128
PARAGRAAF 5: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	136
PARAGRAAF 6: FINANCIERING	144
PARAGRAAF 7: BEDRIJFSVOERING	150
PARAGRAAF 8: VERBONDEN PARTIJEN	153
PARAGRAAF 9: GRONDBELEID	165
JAARREKENING	168
BIJLAGE 1: RISICOMATRIX	198
BIJLAGE 2: SISA	199

Inleiding

Voor u ligt de programmarekening 2018 van de gemeente Wijchen.

De jaarrekening heeft als belangrijke functie het afleggen van verantwoording van het College van Burgemeester en Wethouders over de realisering van het voorgenomen beleid en de daarvoor ingezette middelen. Deze programmarekening is daarom van belang voor zowel bestuurders als burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden.

Programmarekening

In het voorjaar 2003 heeft de Raad vastgesteld dat de programmabegroting van Wijchen wordt ingedeeld in 7 programma's op basis van de thema's die in de gemeente spelen. De programmabegroting 2019 is opnieuw ingedeeld in programma's. Omdat we in deze jaarrekening verantwoording afleggen over 2018, is de indeling uit de programmabegroting 2018 aangehouden:

1. Ruimte en natuur
2. Wonen en leefbaarheid
3. Werken en ondernemen
4. Onderwijs en ontplooiing
5. Ondersteuning en zorg
6. Mobiliteit en infrastructuur
- 7a. Politiek
- 7b. Bestuur.

Vervolgens volgen de (wettelijk) verplichte en facultatieve paragrafen.

1. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien
2. Meerjarenramingen
3. Lokale heffingen
4. Weerstandsvermogen
5. Onderhoud Kapitaalgoederen
6. Financiering
7. Bedrijfsvoering
8. Verbonden Partijen
9. Grondbeleid

Leeswijzer

De programmarekening bestaat uit twee delen. Deel één behandelt de verantwoording op de programma's en de paragrafen. Deel twee bevat het financiële jaarverslag. De verschillen zijn op de programma's toegelicht in 2 kolommen. Er wordt vermeld of het verschil incidenteel (i) of structureel (s) is. Structurele verschillen zijn die afwijkingen, die een meerjarig effect hebben én niet in onze meerjarenbegroting 2019-2022 zijn opgenomen. Met andere woorden, dat zijn de afwijkingen, waarover bij de Kaderbrief en Begroting 2020 een afweging gemaakt moet worden. Omdat op duizendtallen wordt gerapporteerd, kunnen afrondingsverschillen optreden in tellingen en afstemmingen. Dit doet echter niets af aan het inzicht van deze programmarekening.

Deel 1: Programma's en paragrafen

Voor de programma's en de paragrafen is de programmabegroting uit 2018 gevolgd. De tekst uit de begroting 2018 is opgenomen voor zover hij relevant is voor de verantwoording in de jaarrekening.

Daar waar een verantwoording over 2018 wordt gegeven, vindt u in de linker kolom de begrotingstekst en in de rechterkolom de verantwoording van wat 2018 heeft opgeleverd. Speciale aandacht krijgt de uitvoering van de benoemde speerpunten, afgeleid van het coalitieakkoord. Het financieel overzicht bij de programma's is voorzien van de gerealiseerde cijfers tot en met 31 december 2018. De begroting is geactualiseerd, onder meer door de financiële vertaling van college- en raadsbesluiten. De geactualiseerde begroting is opgenomen, zodat de afwijkingen zichtbaar worden tussen de genomen besluiten en de realisatie. De afwijkingen tussen de geactualiseerde begroting en de realisatie zijn toegelicht.

Deel 2: Financieel jaarverslag

In deel twee treft u het financiële jaarverslag van de programmarekening aan. In het eerste hoofdstuk zijn de grondslagen van waardering en resultaatbepaling opgenomen. In het tweede hoofdstuk treft u het resultaat van de programmarekening over 2018 aan. Het resultaat wordt toegelicht en voorzien van een voorstel van het college voor de bestemming van het rekeningresultaat. In het derde hoofdstuk treft u de rekening van baten en lasten aan. In hoofdstuk vier is de balans opgenomen, waarna de activa en passiva afzonderlijk worden toegelicht.

Bijlagen

Daarnaast zijn er bijlagen opgenomen.

Bijlage 1: Een taakvelden tabel waarin wordt weergegeven welke taakvelden onder welk programma zijn ondergebracht. In deze tabel zijn de taakvelden voorzien van de totaalcijfers van de begroting, de realisatie en het saldo van 2018.

Bijlage 2: De risicomatrix waarin de beschreven risico's zijn vertaald voor de mogelijke financiële gevolgen en als leidraad voor de bepaling van de ondergrens van de algemene reserve.

Bijlage 3: De verantwoordingsprotocollen van de SISA verantwoording: Gemeenten worden verplicht in hun jaarrekening een bijlage met verantwoordingsinformatie op te nemen voor aangewezen regelingen, waarvoor door de Rijksoverheid en provincie subsidies en specifieke uitkeringen zijn verstrekt. In plaats van afzonderlijke accountantstoets en -verklaring loopt de verantwoording mee met de controle op de jaarrekening. Dit noemt men Single Information Single Audit (SISA).

De programmarekening is gecontroleerd door Astrium accountants. De uitkomsten van deze controle worden separaat gerapporteerd.

Wijchen, april 2019

PROGRAMMA'S

1 Ruimte en Milieu

Algemeen

Wijchen heeft gekozen voor een duurzame en op versterking van de kwaliteit gerichte ontwikkeling. Dit is onder andere verder doorontwikkeld in het milieu- en klimaatbeleidsplan en de Woonvisie. Wijchen wil de landelijke en meer stedelijke kwaliteiten in onderlinge samenhang ontwikkelen. Hiervoor heeft Wijchen negen strategische opgaven voor de komende 15 jaar gesteld. In dit programma komen met name de strategische opgaven "Wonen in het groen", "Kwaliteit in de wijk", "Hart van Wijchen" en "Vitaal Buitengebied" aan de orde.

Missie/Visie

- Ruimtelijke Ordening

Wijchen is binnen de regio Arnhem Nijmegen gelegen in het stedelijk kerngebied. Dit betekent dat de regionale opgaven op het gebied van wonen, werken, voorzieningen en recreatie mede hier gerealiseerd moeten worden. Stond de afgelopen jaren met name in het teken van de kwantiteit van bouwen, de komende jaren zal de nadruk van de woningbouwproductie vooral liggen op toekomstbestendigheid en kwaliteit. Dat neemt niet weg dat er ook een versnellingsopgave ligt vanwege de actuele druk op de woningmarkt. Naast kwaliteit blijven kernbegrippen in de ruimtelijke ontwikkelingen leefbaarheid, flexibiliteit en duurzaamheid. De Wet ruimtelijke ordening (Wro), toegespitst op bevordering van een duurzame kwaliteit van de leefomgeving, en de vastgestelde Structuurvisie vormen hierbij een belangrijk vertrekpunt.

- Milieu

De gemeente wil zorgvuldig omgaan met de leefomgeving van haar inwoners. De gemeente beoogt een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving met voldoende milieukwaliteit en aanvaardbare risico's, waarbij verstandig wordt omgegaan met biodiversiteit/ecosystemen en natuurlijke hulpbronnen, nu en in de toekomst. Het Milieubeleidsplan geeft invulling aan deze duurzaamheidsvisie om meer toekomstbestendig met de leefomgevingskwaliteit om te gaan. De duurzaamheidsgedachte is geconcretiseerd in het Klimaatbeleidsplan, het Afvalbeleidsplan, de Strategische waternota, Geluidbeleidsplan en de Nota Interne milieuzorg.

Het is bekend dat door intensiever ruimtegebruik, bijvoorbeeld door wonen, verkeer en bedrijvigheid, de milieudruk toeneemt. Ook de gemeentelijke bedrijfsvoering draagt bij aan de milieulast. De gemeente streeft naar behoud en zo mogelijk verbetering van de bestaande goede milieukwaliteit. In het bijzonder gaat het om het voorkomen van klimaatverandering (fossiele brandstoffen), geluidsoverlast, wateroverlast en restafval. Hierbij wordt gezocht naar een goede balans tussen milieuwinst, economische voordelen en sociale cohesie. Oplossingen zijn toekomstbestendig. Zo mogelijk wordt gebruik gemaakt van de wisselwerking tussen milieuthema's (energiebesparing levert bijvoorbeeld ook een bijdrage aan luchtkwaliteit). Niet onbelangrijk is de kracht van de samenleving. Initiatieven en enthousiasme van burgers worden benut. Milieucommunicatie is daarom een belangrijke pijler binnen het milieubeleid.

Wat willen we bereiken?

Wijchen heeft een dorps karakter met een rustieke uitstraling in de kernen. Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden. Wij leggen de nadruk op kwaliteitsverbetering en het levensloopbestendig maken van bestaande wijken en kernen. Minder sterk focussen wij op het realiseren van nieuwbouw buiten de woonkernen. Voor het behoud van een vitale gemeenschap is natuurlijke groei en vernieuwing vooral in de kernen onontbeerlijk. Voorwaarde voor de kwaliteit en de leefbaarheid in wijken en kernen is dat deze zijn ingebed in een natuurlijke groene omgeving. Wij vinden het milieu belangrijk en achten duurzaamheid op alle fronten noodzakelijk. Ook dient er in het buitengebied sprake te zijn van een goede balans tussen agrarische ontwikkeling, recreatie, natuurontwikkeling en wonen.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Behouden en versterken van een gevarieerd en aantrekkelijk landschap/leefmilieu om in te wonen, werken en te recreëren
- Behouden en versterken van een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving met voldoende (milieu)kwaliteit en aanvaardbare risico's, om in te wonen, werken en recreëren.
- Duurzaamheid, levensloopbestendigheid, kwaliteit van wonen en leven
- Verduurzaming van Wijchen, onder andere in de zin van klimaatbestendigheid en levensloopbestendigheid.

Speerpunten Ruimte en natuur

1.1	Kwalitatief en toekomstgericht bouwen
1.2	Gericht en gepast investeren in duurzaamheid en milieu

De speerpunten "Natuurlijk groen een voorwaarde" en "Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen", zijn verschoven naar programma 2 in verband met de door het BBV voorgeschreven nieuwe indeling in taakvelden. Beide vallen onder het taakveld 5.7 "Openbaar groen en openbare recreatie", wat inhoudelijk tot Programma 2 behoort.

1.1 Kwalitatief en toekomstgericht bouwen

Wij willen bouwen met behoud van karakteristieke bestaande (woon)structuren en panden en met zorg voor een kwalitatief zorgvuldige inpassing in de omgeving. Bij alle voornemens wordt vooraf beoordeeld wat de uitstraling is voor de omgeving. Wij bouwen zo dat we voor iedereen een oplossing hebben en leren van de fouten uit het verleden. Voor het uitbreiden van de woningvoorraad is er extra aandacht voor de behoefte aan starterswoningen, levensloopgeschikte/-bestendige woningen en zorgwoningen, alsmede de sociale en vrije huursector. Voor starters proberen we het aantrekkelijk te maken om doorstroming in de woningmarkt te verhogen. In 2015 hebben we daarom in Wijchen de starterslening geïntroduceerd. Wij vinden het belangrijk dat ook jongeren en ouderen in de kernen kunnen blijven wonen; wij houden rekening met die behoefte door gefaseerd en gevarieerd te bouwen. Kleinschalige individuele en collectieve particuliere initiatieven stimuleren we.

1.1.1 Strategische visie

De vigerende Strategische Visie (formeel vastgesteld in maart 2007) is op een aantal punten niet meer actueel. Vooral de sterke demografische groei die werd voorspeld heeft zich niet doorgezet. Vandaar dat de Raad gevraagd heeft de visie te actualiseren. Om dit in samenspraak met inwoners te kunnen doen is er een verkennende studie gedaan naar actuele trends en ontwikkelingen die voor Wijchen van belang zijn. Deze studie wordt op korte termijn aan de raad ter informatie aangeboden.

In maart 2018 hebben de fractievoorzitters de Strategische verkenningen ontvangen. Hierin staan actuele trends en ontwikkelingen die voor Wijchen van belang zijn. Hierna volgt een Strategische Visie.

1.2 Gericht en gepast investeren in duurzaamheid en milieu

Wij willen op een doelmatige en kosteneffectieve manier investeren in de milieukwaliteit van de leefomgeving. Het gaat om het maken van toekomstbestendige keuzes, waarbij de juiste balans wordt gezocht tussen milieu-, financiële en sociale belangen. We benutten initiatieven in de samenleving en zorgen voor een goede afstemming tussen ruimtelijke inrichting en (de gewenste) milieukwaliteit. Over de gehele linie van milieuthema's zal deze duurzaamheidsgedachte worden doorvertaald in de (beleids)plannen en besluiten. (Zie ook 1.3.1 – 1.3.4).

1.2.1 Energietransitieplan Energieneutraal Wijchen

In februari 2016 heeft de gemeenteraad de routekaart energieneutraal Wijchen 2040 vastgesteld. Voor het realiseren

Het door de raad vastgestelde energietransitieplan 'Samen naar een duurzaam Wijchen, energieplan op hoofdlijnen' is in 2018 vastgesteld en wordt

van de routekaart gaan we aan de slag met het opstellen en uitvoeren van het energietransitieplan Energieneutraal Wijchen 2040. Die stappen zetten we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, waarbij we gebruik maken van de resultaten van de uitgevoerde klimaatop (februari 2017 en de bijbehorende verdiepingssessies mei 2017). We gaan lokale initiatieven faciliteren. Ingezet wordt op vermindering van het energieverbruik, het toepassen van energie uit, bij voorkeur lokale, duurzame bronnen en het klimaatbestendig maken van de leefruimte. Bijzondere aandacht gaat uit naar de verduurzaming van de woningvoorraad, van bedrijven, van de eigen organisatie en naar het opwekken van duurzame energie. Wat het opwekken van duurzame energie betreft richten we ons voor windenergie op een zorgvuldig proces met bewoners, leefbaarheidsgroepen en initiatiefnemers; draagvlak en maatschappelijk rendement zijn daarbij belangrijke pijlers. Ook zal de duurzaamheidslening worden ingezet om huiseigenaren te stimuleren tot het uitvoeren van energiebesparende en/of duurzame maatregelen (zonnepanelen). Eind 2017 wordt het ETP vastgesteld zodat in 2018 gestart kan worden met de uitvoering. Hierbij wordt zoveel mogelijk synergie gezocht met andere beleidsterreinen.

vanaf 2019 uitgevoerd. Hierin staan projectvoorstellen die nader uitgewerkt moeten worden en passen binnen de in 2016 vastgestelde routekaart energieneutraal Wijchen en de landelijke en regionale ontwikkelingen. Denk hierbij aan het realiseren van windenergie (binnen de Gedragscode Windenergie Wijchen), het uitvoeren van duurzaamheidsleningen, een pilot aardgas loze wijk en het verduurzamen van industrieterrein Bijsterhuizen.

1.2.2 Realisatie Milieubeleidsplan 2013-2016

Om te komen tot een duurzame bescherming van de leefomgevingskwaliteit wordt uitvoering gegeven aan het Milieubeleidsplan (uitvoeringsprogramma). Het gaat om doorvertaling en concretisering van de duurzaamheidsgedachte in de sectorale beleidsplannen en uitvoeringsprogramma's, waarmee de milieukwaliteit op onderdelen wordt beschermd of verbeterd. Daarnaast is het milieubeleid kader stellend voor ruimtelijke gebruiksmogelijkheden (mede-ordenend) en richtinggevend voor uitvoeringsgerichte taken (bv bouwprojecten en gebouwbeheer). Speerpunten voor de planperiode zijn de milieuthema's Klimaat, Geluid, Afval,

Voorjaar 2017 is de herijking van het Milieubeleidsplan 2013-2016 "Onderweg naar een duurzaam Wijchen" in voorbereiding genomen. Dit heeft begin 2018 geresulteerd in het milieubeleidsplan voor de periode 2018-2021 met 2028 als wenkend perspectief. Mei 2018 is het milieubeleidsplan door het College vastgesteld en ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. Op 20 september 2018 is het milieubeleidsplan toegelicht in de Raadsinformatiebijeenkomst en op 29 november 2018 vastgesteld door de Raad.

Het Milieubeleidsplan 2018-2021 is bedoeld als kompas en als duurzaamheidskader voor de verschillende sectorale milieubeleidsplannen*, ruimtelijke plannen en beheerplannen. Speerpunten voor de periode 2018-2021 zijn energietransitie, klimaatadaptatie, afval, milieucommunicatie en milieubedrijfsvoering (eigen

Milieucommunicatie en Milieubedrijfsvoering. Voor het thema Afval wordt verwezen naar programma 2.

Over de realisatie van het milieubeleidsplan wordt jaarlijks een milieuevaluatie opgesteld en aan de raad voorgelegd. De jaarevaluatie rapporteert over alle milieurelevante thema's van het milieubeleidsplan. En in bijzonder de prioritaire thema's of speerpunten.

organisatie). Hierop wordt de komende jaren ingezet om een stap voorwaarts te maken. Bijzondere aandacht gaat uit naar benutting van de verwevenheid met andere thema's (zoals ruimtelijke ordening, groen, natuur, mobiliteit en welzijn), partnerschap met de samenleving (samen werken aan een duurzaam Wijchen, een milieubewuste samenleving, voorbeeldfunctie gemeente) en een meer belevingsgestuurde en gebiedsgerichte aanpak van milieuvraagstukken.

De milieuevaluatie van de planperiode was onderdeel van de herijking van het Milieubeleidsplan 2013-2016. Een rapportage is te vinden in hoofdstuk 3 en bijlage 1 van het Milieubeleidsplan 2018-2021. Er is dus geen aparte jaarevaluatie opgesteld.

Na vaststelling van het Strategische milieucommunicatieplan is de campagne Ons Groene gezicht ontwikkeld. Ons groene gezicht is bedoeld om de samenleving te inspireren en verbinden en omvat alle milieuthema's. Voor de campagne is ontwikkeld: de website www.onsgroenegezicht.nl, een logo en een ontwerp voor de bijbehorende Wegwijsspecial. Daarnaast is promotiemateriaal aangeschaft, zoals een banner en stickers. Eind oktober 2018 is de campagne gelanceerd. In oktober en december is een 'special' in de Wegwijs verschenen. Verder is een kalender voor 2019 opgesteld met onderwerpen (zoals duurzaamheidsdagen, waarop we kunnen aanhaken).

*Zoals voor energie, water, afval en geluid. In het recentelijk herijkte Klimaatbeleidsplan (nu Energieplan, zie 1.2.1), de Strategische waternota (zie 1.2.3) en het Strategisch milieucommunicatieplan heeft het milieubeleid inmiddels zijn beslag gekregen.

1.2.3 Realisatie Waterbeleidsplan (duurzaam waterbeheer)

Door zeespiegelstijging, bodemdaling en hevige neerslag afgewisseld door extreme droogte, zijn leefomgeving en economie kwetsbaar geworden voor water. Verder is door intensiever ruimtegebruik de waterkwaliteit en waterafvoer onder druk komen te staan. Droge voeten en voldoende water van goede kwaliteit zijn een voorwaarde voor een prettige woonomgeving, natte natuurwaarden en waterrecreatie. Om dit ook in de toekomst te waarborgen, is een goede afstemming tussen ruimtelijke functies en watersysteem essentieel.

Voorts zullen de jaarlijkse bestuurlijke overleggen tussen waterschap (heemraad) en gemeente (wethouder) doorgang vinden in combinatie met de jaarevaluatie van de gemeentelijke

Zomer 2017 is de herijking van de Strategische waternota van start gegaan. Hierbij is de waternota uit 2004 en het uitvoeringsprogramma uit 2006 geactualiseerd. Dit heeft medio 2018 geresulteerd in de Strategische waternota 2019-2028. Op 11 september 2018 is de waternota vastgesteld door het College en aangeboden aan de Raad. Op 20 september 2018 is de waternota toegelicht tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst en op 29 november vastgesteld door de Raad.

In de Strategische waternota 2018-2028 wordt bestaand beleid gecontinueerd en aangevuld met nieuwe opgaven en kansen. Het gaat om omgevingswet, klimaatadaptatie, energie- en grondstofwinning en burgerparticipatie (zie 1.2.2). Bijzondere aandacht gaat uit naar een waterbewuste

waternota. Over de realisatie van de waternota volgt jaarlijks een evaluatie als onderdeel van de milieu jaarevaluatie.	samenleving, partnerschap in waterbeheer en een beleving gestuurde en gebiedsgerichte aanpak van waterbeheer. Hiermee heeft het Milieubeleidsplan (parapluplan, zie 1.2.2) doorvertaling gekregen in de waternota. De Strategische waternota is kader stellend voor onder andere plannen op het gebied van ruimtelijke ordening, riolering en beheer van de openbare ruimte. De waternota is geconcretiseerd in het Gemeentelijk rioleringsplan en de Visie op de waterketen. Deze plannen sluiten op elkaar aan. De evaluatie van de waternota was onderdeel van het herijkingstraject. Een rapportage is te vinden in hoofdstuk 2 en bijlage 1 van de Strategische waternota 2018-2028. Er is dus geen aparte jaarevaluatie opgesteld. Een bestuurlijk overleg tussen gemeente en waterschap heeft in 2018 niet plaatsgevonden omdat dit eind 2017 al had plaatsgevonden.
--	--

1.2.4 Herijking en Realisatie Geluidbeleidsplan

Geluid speelt in de woonomgeving een belangrijke rol als het gaat om de beleving van de leefomgevingskwaliteit. Daarom is geluidsoverlast speerpunt in het Milieubeleidsplan 2013-2016. In het laatste geluidbeleid is een omslag gemaakt naar een meer gebiedsgericht geluidbeleid, door onderscheid te maken tussen typen gebieden (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, agrarische gebieden, woonkernen, centrum e.d.). Het gewenste geluidsniveau sluit hierdoor beter aan bij de beoogde activiteiten. In bepaalde gebieden is bedrijvigheid leidend (bedrijventerreinen en agrarische gebieden), in andere gebieden wil men juist rust (woongebieden, natuurgebieden) en in weer andere gebieden wordt gerecreëerd (Berendonck). Per type gebied wordt een bijpassende geluidsnorm vastgesteld. Met dit plan wordt alvast ingespeeld op belangrijke toekomstige beleidsmatige ontwikkelingen. Daarnaast wordt Wijchen doorkruist door belangrijke verbindingswegen, zoals autosnelwegen (A50 en A73), provinciale (autosnel)wegen (N326), ontsluitingswegen en een belangrijke hoofdspoorlijn. Hiervan wordt intensief gebruik gemaakt. Het is dus niet	Het geluidsbeleidsplan is doorgeschoven naar 2019.
---	---

realistisch dat het gewenste geluidsniveau overal hetzelfde is. Het is technisch een vrijwel onmogelijke taak en het zou op korte termijn ook tot hoge kosten leiden.

Mijlpalen

Nr.	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
1.1.1	Herijking strategische visie	2018	Met als basis de Strategische Verkenningen uit 2018 wordt in 2020 een nieuwe Strategische Visie opgesteld in een interactief proces.
1.2.2	Jaarevaluatie 2017 van het Milieubeleidsplan	2018	Is meegenomen bij de herijking en te vinden in hoofdstuk 3 en bijlage 1 van het Milieubeleidsplan 2018-2021. Er is geen aparte jaarevaluatie opgesteld.
1.2.2	1.2.2 Geactualiseerd Milieubeleidsplan (2017-2020)	Eind 2017	Afgerond 2018
1.2.3	Jaarevaluatie 2017 van de Strategische waternota i.c.m. bestuurlijk overleg	Medio 2018	Is meegenomen bij de herijking en te vinden in hoofdstuk 2 en bijlage 1 van de Strategische waternota 2018-2028. Er is geen aparte jaarevaluatie opgesteld.
1.2.3	Geactualiseerde Strategische waternota & uitvoeringsprogramma	Eind 2017	Afgerond 2018
1.2.4	Vaststelling geluidsbeleidsplan	Begin 2018	Er is geen nieuw geluidsbeleidsplan vastgesteld
1.2.4	Uitvoering geluidbeleidsplan	2018	Doordat het geluidsbeleidsplan niet is vastgesteld, is niet met de uitvoering ervan begonnen.
1.2.4	Jaarevaluatie 2017 van het Geluidbeleidsplan	Medio 2017	Er is geen jaarevaluatie 2017 opgesteld.

Wat kost het?

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2018	2018	2017
	Baten			
7.4	Milieubeheer	56	63	50
8.1	Ruimtelijke Ordening	35	21	31
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	551	2.356	4.725
	Totaal Baten	642	2.441	4.806
	Lasten			
7.4	Milieubeheer	990	1.120	930
8.1	Ruimtelijke Ordening	378	471	450
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	-128	1.913	3.254
	Totaal Lasten	1.240	3.504	4.634
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-598	-1.063	172
	Mutatie met reserves:			
	Actualiseren bestemmingsplannen	0	14	0
	Luchtfoto's	0	0	36
	Duurzaamheid	0	61	31
	Onderhoud Overige gebouwen	-10	1	0
	Risicoreserve fiscale aangelegenheden		21	0
	Totaal bestemmingsreserves	-10	97	67
	Gerealiseerd resultaat	-608	-966	239
	Vershil rekening/begroting		-358	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Milieubeheer (7.4)		
Q1 en Q2 van de ODRN lieten een verwachte jaaroverschrijding zien van € 113k. Dit werd veroorzaakt doordat er meer vergunningaanvragen milieue zijn vanwege de aantrekkende economie en voor onderhanden werk uit 2016 van € 65.000, die in dit boekjaar 2018 verrekend moet worden. Opdracht is gegeven aan de ODRN om in 2018 beter binnen budget te blijven. Daarnaast zijn er binnen de taakvelden bedragen overgeheveld naar o.a. bodem, APV en projecten. Het eerder genoemde tekort werd daarmee teruggebracht.		-56
Verplichte aanpassingen depot gemeente Wijchen, i.v.m. met het niet voldoen aan regelgeving.		-34
De jaarrekening van de MARN 2017 laat een voordeel zien van € 43k, in de begroting is een bedrag van € 51k opgenomen. Dit betekent dat we een lagere bijdrage hebben ontvangen.		-8
Voor geluidsonderzoek minder benodigd aan externe adviezen. Oorzaak is het doorschuiven van het geluid beleidsplan van 2018 naar 2019.		17

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Op verschillende beleidsterreinen zijn minder kosten gemaakt voor de inhuur van externe adviezen. Het gaat hierbij om milieubeleid (€ 12k), waterbeleid (€ 8k) en milieuvoorlichting (€ 9k) en milieuaspecten vervoer (€ 2k) en externe veiligheid (€ 2k) en overig (€1k). De inschatting voor benodigde kosten op deze beleidsterreinen blijft lastig omdat dit jaarlijks flink varieert.		33
De monitoring voor de stort in Alverna vindt dit jaar niet plaats. (1x per 2 jaar).		7
Aan door te belasten kosten is € 10k minder uitgegeven dan begroot.		10
Ruimtelijke Ordening (8.1)		
Planschade Bijsterhuizen (Woeziksestraat 393). Voor planschade is geen budget in de begroting opgenomen.		-106
Voor bijstellen van bestemmingsplannen is € 19 minder uitgegeven aan externe adviezen, daar staan minde legesinkomsten van € 15k tegenover.		4
Lagere doorberekende kosten.		11
Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen) (8.2)		
Conform doorrekening bij de jaarrekening realiseren we een grotere winstneming op de bouwgrondexploitatie Klapstraat in 2018.		77
Minder inzet benodigd voor de inhuur van een planeconoom.		4
Voor de locatie Oostflank Urban Villa 3 is in de begroting jaarschijf 2018 een bedrag van € 630k geraamd. De 3e Urban Villa is echter niet gebouwd en de plannen zijn nog in ontwikkeling, de winstneming vervalt in ieder geval voor 2018.		-630
De verliesgevende voorziening voor het complex Tuin van Woezik wordt verhoogd van 424k naar € 459k. De verliesgevende voorziening van Huurlingsedam Fase 2 wordt verlaagd van € 1.172k naar € 760k. Dit komt met name door de verkoopovereenkomst in 2018 aan de VOF. Deze verkoop van de schuren is op basis van het voorzichtigheidsprincipe al op de balans van de gemeente Wijchen afgewaardeerd in 2015.		377
Lagere doorbelasting uren op bouwgrondprojecten		-64
Totaal saldo		-359

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017
13 RZ 205	Milieubeleidsplan 2013-2016
13 RZ 206	Klimaatbeleidsplan 2013-2016
03 RZ 081	Strategische waternota
06 RZ 026	Uitvoeringsprogramma water
16 2192	Beleid externe veiligheid en visie
	Beleidsregel hogere grenswaarde
	Bodembeleid
	Geluidsbeleidsplan (herziening gepland)
	UMTS en hoogspanning
	Archeologiebeleid
	Bedrijventerrein Oost
	Beleidsnotitie kleine windmolen
	Centrumvisie (centrumplan, 2006)
	Centrumvisie uitvoeringsprogramma
	Cultuurhistorische waardenkaart Wijchen
	Detailhandelsnota (inclusief supermarktvisie)
	Grondnota en grondexploitatiebeleid
	Beleidsnota antikraak
	Monumentenbeleid
	Plattelandswoning
	Structuurvisie (strategische visie 2025, 2007)
	Toelichting bestemmingsplan buitengebied
	Van koers naar keuze (Stadsregio)
	Vastgoedbeleid
	Woningomzetting
	Woonvisie (volkshuisvesting)
	Aanbestedingsbeleid
15 AZ 143	Algemeen Plaatselijke Verordening
	VTH Beleidsplan 2015-2019
	Legesverordening
	Nota Ruimtelijke Kwaliteit (welstandsnota)
	Omgevingsvisie
	Centrumvisie 2013
	Beleidsnotitie detailhandel (ontwerp)
	Verordening Starterslening Wijchen 2015
15 RZ 063	Verlenging duurzaamheidslening
12 RZ 121	Verordening duurzaamheidslening 2012
16 RZ 092	Routekaart energieneutraal Wijchen 2040
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017

2 Wonen en Leefbaarheid

Algemeen

Wijchen legt veel nadruk op een goede leefomgeving en sociale sterke buurten. Dit uit zich onder meer in aandacht voor verschillende doelgroepen en kwalitatief hoogstaande woningen. Hierbij past ook bijzondere aandacht voor een aantrekkelijke woonomgeving, ontwikkeling van sociaal maatschappelijke voorzieningen. Dit thema komt onder meer tot uitdrukking in de strategische opgaven "Kernen in Bloei", "Kwaliteit in de Wijken", "Hart voor Wijchen". De strategische opgaven zullen opnieuw worden bekeken bij het samenstellen van een nieuwe strategische visie voor Wijchen.

Missie/visie

Uit bevolkingsonderzoeken blijkt dat de tevredenheid bij inwoners over het wonen in de gemeente Wijchen erg hoog is. Er zijn geen grote probleemwijken en er heerst over het algemeen een goed sociaal klimaat. Toch vergt handhaven en op sommige plaatsen verbetering van deze situatie nadrukkelijk beleid gericht op het scheppen van de goede randvoorwaarden hiervoor.

Belangrijke voorwaarden zijn onder meer:

- Voldoende en gedifferentieerd aanbod van woningen voor verschillende doelgroepen;
- Een schone, duurzame, veilige openbare ruimte en woonomgeving met aandacht voor de leefbaarheid.

In de programma's 4 (Onderwijs en Ontplooiing) en 5 (Ondersteuning en Zorg) wordt op een aantal andere voorwaarden voor een sociaal sterk Wijchen ingegaan.

Natuur en Landschap

De gemeente beschikt over een divers en krachtig landschap met een rijke verscheidenheid aan landschapstypen. Behoud en versterking van de landschappelijke variatie en de identiteit van het landschap, staan centraal. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn gericht op het vergroten van de waterberging, het behoud van een sterke agrarische sector, het realiseren van de ecologische verbindingzone (natuurwaarden), het behoud van de bijzondere cultuurhistorische en aardkundige elementen en de ontwikkeling van een recreatief toegankelijk en aantrekkelijk landschap. Initiatieven en de uitvoering daarvan door inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, stimuleren en faciliteren we waar mogelijk. Ook toetsen we nieuwe ontwikkelingen op hun bijdrage aan het verhogen van de ruimtelijke natuur- en landschapskwaliteit.

Wat willen we bereiken?

Wij willen samen werken aan een omgeving waarin de sociale samenhang en de veiligheid in orde zijn, de kwaliteit van de openbare ruimte op orde is en de voorzieningen van behoorlijk niveau en goed bereikbaar zijn. Maar waar bovenal een gevoel van welbehagen heerst. Samen met inwoners, leefbaarheidsgroepen, verenigingen en maatschappelijke partners willen wij die sfeer behouden of bereiken. Ons credo is: 'geef de wijken en kernen terug aan de inwoners'.

Maatschappelijke effecten van beleid

Voor de vertaling van de hierboven beschreven ambities van de gemeente voor de komende jaren in concrete beleidsvoornemens en plannen, gelden onder meer de volgende beleidsuitgangspunten voor de woningbouw:

- Er wordt in alle kernen in eerste instantie gebouwd voor de eigen behoefte. De leefbaarheid van de kleine kernen en de ontwikkeling van een vitaal platteland hebben hoge prioriteit (behoud eigen sfeer en identiteit, handhaving voorzieningenniveau en behoud van het verenigingsleven);
- Binnen de regionale afspraken zal speciale aandacht worden gegeven aan het realiseren van ouderenhuisvesting, mogelijkheden voor starters, gehandicapten, middeninkomens en statushouders;
- De nadruk komt te liggen op de kwaliteit van woningbouwprojecten en niet meer op het aantal woningen dat gebouwd wordt. Duurzaamheid, flexibiliteit, diversiteit en levensloopbestendigheid zijn hierbij de kernwoorden.

Met de woningbouwcorporaties Talis en De Kernen en Mooiland zijn en/of worden hierover afspraken gemaakt, die vastgelegd worden in zogeheten prestatieafspraken tussen gemeente en corporaties. Nadrukkelijk zullen afspraken worden gemaakt over duurzaamheid en levensloopbestendig bouwen.

Speerpunten Wonen en leefbaarheid

2.1	Bouwen voor de eigen behoefte
2.2	Aandacht voor betaalbaarheid woningvoorraad
2.3	Verruiming mogelijkheden starters woningmarkt
2.4	Herijking samenwerking corporaties en huurdersorganisaties
2.5	Beheer woon-zorg component woningvoorraad
2.6	Verbetering leefklimaat in de wijken
2.7	Veiligheid is een eerste vereiste voor een prettige leefsfeer
2.8	Doelmatig en duurzaam afvalbeheer (huishoudelijke afvalstoffen)
2.9	Natuurlijk groen een voorwaarde
2.10	Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen

2.1 Bouwen voor de eigen behoefte

Een belangrijk beleidsuitgangspunt is dat er in alle kernen gebouwd wordt voor de eigen behoefte. Het aanbod in de bouwplannen moet daarom zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht in overeenstemming zijn met de vraag. Dit om ongewenste maatschappelijke effecten als leegstand of woningnood te voorkomen.

2.1.1 Prioriteren van nieuwbouwplannen

Periodiek wordt door middel van marktonderzoek de verwachte vraagontwikkeling op de woningmarkt in de planperiode herijkt en indien nodig bijgesteld, zodat de woningbouwplannen zowel kwantitatief als kwalitatief in overeenstemming zijn met de verwachte vraag. Inmiddels heeft een kwantitatieve her-prioritering plaatsgevonden en zijn de plannen aangepast aan de verwachte vraag. Voor Wijchen geldt voor de planperiode 2015-2025 een kwantitatieve opgave van 793 nieuwbouwwoningen. Deze opgave is gebaseerd op een taakstelling door de provincie in de vorm van maximaal toegestane nieuwbouwaantallen (contingent) per regio en subregio op basis van de meest recente Primos prognose over de ontwikkeling van het aantal huishoudens in de planperiode. Middels een bestuurlijk akkoord (november 2015) tussen de gemeenten van de subregio Nijmegen e.o. over de verdeling van het toegestane contingent over de subregiogemeenten is vervolgens de kwantitatieve opgave voor Wijchen vastgesteld. In juli 2016 heeft de provincie besloten het contingent voor Wijchen met 50 woningen uit te breiden voor de realisatie van extra sociale huurwoningen onder de voorwaarde dat deze woningen voor eind 2016 zijn ingepland. Hierdoor wordt voor Wijchen de kwantitatieve opgave voor de planperiode 2015-2025 843 nieuwbouwwoningen. Om binnen het kader van de kwantitatieve opgave, ook in kwalitatief opzicht de juiste keuzes te kunnen maken, heeft de gemeente door onderzoeksbureau STEC in december 2015 een woonbehoefteonderzoek laten uitvoeren. Daarnaast is samen met de omliggende gemeenten het 2-jaarlijks Socrates onderzoek uitgevoerd naar de regionale woningmarkt en de positie van Wijchen. De resultaten van deze onderzoeken zijn richtinggevend

De sub regionale woonagenda Nijmegen e.o. is door de provincie onderschreven. Hierin zijn afspraken gemaakt om nieuwe woningbouwprojecten te toetsen aan kwaliteit en behoefte, en in mindere mate strikt aan de contingenten. In de woonagenda zijn richtinggevende aantallen genoemd, voor Wijchen 1100 woningen in de periode 2017-2027. Afgesproken is om in te zetten op de realisatie van 70% van de benodigde woningen in de eerste vijf jaar van deze periode. Dit komt in Wijchen neer op ongeveer 770 woningen. In 2017 en 2018 zijn in Wijchen circa 350 woningen opgeleverd. De komende drie jaar zetten we in op de realisatie van ongeveer 420 woningen.

geweest voor de nieuwe Woonvisie die is vastgesteld en worden momenteel gebruikt voor de gesprekken met de woningcorporaties over de prestatieafspraken.

2.2 Aandacht voor betaalbaarheid woningvoorraad

De gemeente wil de tevredenheid van haar inwoners over het wonen in Wijchen vergroten door te zorgen voor voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen. Aangezien de komende periode het accent verschuift van kwantiteit naar kwaliteit komt de betaalbaarheid van woningen weer centraal te staan.

Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het aanbod van voldoende betaalbare sociale huur- en koopwoningen, zowel voor jongeren als voor senioren. Binnen de (voormalige) stadsregio geldt de huurtoeslaggrens als betaalbaarheidsgrens voor huurwoningen. Voor koopwoningen is dit een aankoop prijs van € 172.000.

2.2.1 Investeren in duurzaamheid woningvoorraad

Naast de huizenprijzen zijn de maandelijkse lasten sterk van invloed op de betaalbaarheid van een woning. Dit is ook reden dat de gemeente Wijchen nadrukkelijk aandacht heeft voor de duurzaamheid van een woning ter verlaging van de woonlasten. Duurzaamheidsinvesteringen zullen niet alleen worden ingezet bij nieuwbouwplannen, maar met name ook in de bestaande woningvoorraad. Hierbij zet de gemeente Wijchen naast het stimuleren van buurtinitiatieven, de duurzaamheidsleningen in (in te zetten voor duurzame energie en energiebesparing). Bij communicatie activiteiten hierover nemen we subsidiemogelijkheden mee (zoals de nationale subsidieregeling ISDE). Inwoners die vragen hebben over duurzaam bouwen kunnen elke donderdagmiddag terecht bij het loket Duurzaam Wonen + of op de bijbehorende website. Dit loket wordt deels gefinancierd met behulp van subsidie van de provincie.

Naast het inzetten van duurzaamheidsleningen wat in 2018 is gebeurd, wordt in 2019 een bestaande wijk als pilot geselecteerd om een plan van aanpak te maken voor het aardgasloos maken. Hierbij wordt kennis gedeeld met de regiogemeenten. Van de maximale uitleencapaciteit duurzaamheidsleningen (€ 4 miljoen), is 50% ingezet ultimo 2018.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Realisatie 2018
2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 800k	€ 1mln	€ 4mln
2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	100%	100%	50%

2.3 Verruiming mogelijkheden starters woningmarkt

De gemeente wil de mogelijkheid voor starters op de koopmarkt vergroten door het beschikbaar stellen van een starterslening. Het doel hiervan is niet alleen het bevorderen van het eigen woningbezit, maar ook het (verder) op gang helpen van de ingezakte woningmarkt, waarmee wordt bijgedragen aan een voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen.

2.3.1 Starterslening

De gemeente Wijchen wil het starters op de koopwoningmarkt makkelijker maken om in Wijchen een woning te kopen. Om die reden heeft de gemeente een eenmalig budget van € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor Startersleningen.

Ultimo 2017 was het eenmalig budget van € 2 miljoen verbruikt voor startersleningen. Na een tussenrapportage in 2017 (oktober 2015-februari 2017) is in februari 2018 de eindevaluatie (oktober 2015-januari 2018) van deze 1^e tranche voltooid. De resultaten van de eindevaluatie zijn neergelegd in een rapport dat de Raad middels een informatienota in het voorjaar van 2018 is aangeboden. Door het succes van de regeling heeft de raad in het najaar van 2017 besloten miv 1 januari 2018 het eenmalig budget voor startersleningen met € 1 miljoen te verhogen. In juli 2018 heeft de raad een voorstel tot wijziging van de bestaande verordening starterslening vastgesteld. Dit in verband met noodzakelijke aanpassingen in de uitvoerings-procedure van de startersregeling als gevolg van de inwerkingtreding van de AVG en de realisering van meer efficiency in het uitvoeringsproces. Eind 2018 was circa 85% van het totale budget aan circa 140 leningen verstrekt. In 2019 wordt een nieuwe optimalisatie van de regeling verkend.

2.4 Herijking samenwerking met corporaties en huurdersorganisaties

Woningcorporaties zijn van groot belang voor de woningbouwplannen en woningbeheerplannen in Wijchen. Het gaat dan om de beschikbaarheid van voldoende sociale/betaalbare huurwoningen, het aandeel in de gemeentelijke nieuwbouwplannen, de bijdrage aan de verduurzaming van de woningvoorraad, het huisvesten van specifieke doelgroepen, het afstemmen van wonen en zorg en de bijdrage aan de leefbaarheid. Op deze terreinen werkt de gemeente Wijchen vanuit de kaders van de Woonvisie samen met de woningbouwcorporaties Talis en de Kernen. Daarvoor zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeente en corporaties. Door de Herzieningswet zijn corporaties onder directe aansturing van de gemeente gekomen. Corporaties zijn verplicht om voor hun activiteiten naar redelijkheid bij te dragen aan het uitvoeren van de gemeentelijke Woonvisie. De afspraken tussen gemeenten en corporaties moeten hierdoor meer het karakter van prestatieafspraken gaan krijgen. Bij het maken van de prestatieafspraken zijn de huurdersorganisaties nadrukkelijk betrokken. Corporatie, gemeente en huurdersorganisaties gaan aan de hand van de Woonvisie en het bod met elkaar in gesprek over de te maken prestatieafspraken. Verder heeft het Woonakkoord de financiële mogelijkheden van de corporaties onder druk gezet. Dit kan de komende jaren van invloed zijn op de investeringen van corporaties in bijvoorbeeld nieuwbouw, wijkaanpak en energiebesparing, en op de hoogte van de huurprijzen.

Het Woonakkoord en de nieuwe Herzieningswet hebben dus gevolgen voor de activiteiten die de corporaties de komende jaren kunnen realiseren. De Herzieningswet vraagt tevens om een hernieuwde opstelling hoe gemeente en corporaties en huurdersorganisaties zich tot elkaar moeten gaan verhouden.

2.5 Beheer woon-zorg component woningvoorraad

In de thans geldende Woonvisie van Wijchen (Woonvisie 2012-2016, Duurzaam Wijchen) wordt in een apart hoofdstuk ingegaan op de prognose van de demografische

ontwikkelingen voor Wijchen gedurende de periode 2011-2040. Deze Woonvisie wordt eind 2016 geactualiseerd.

De Woonvisie signaleert daarin de voor haar belangrijke trends om in te kunnen spelen op de verwachte woonbehoefte van de Wijchense inwoners. Op de vergrijzing wordt ingespeeld door het stimuleren van de levensloopbestendigheid van zowel bestaande woningen als van nieuwbouw, waardoor ouderen langer zelfstandig in hun woningen kunnen blijven wonen.

2.5.1 Toekomstige ontwikkelingen wonen met zorg

Doordat mensen langer zelfstandig blijven wonen, neemt ook de behoefte aan zelfstandig wonen met zorg toe. Gecombineerd met de demografische trends heeft dit op langere termijn grote gevolgen voor de woningvoorraad. Om goed te anticiperen op de toekomstige woonzorgvraag is het van belang om de ontwikkelingen binnen en buiten de gemeentegrenzen goed af te stemmen met zorginstellingen, woningcorporaties en particuliere vastgoedinvesteerders. Deze inzichten zijn opgenomen in de Woonvisie. Tevens faciliteert de gemeente een netwerkoverleg waarin zorgpartijen en woningcorporaties gezamenlijk werken aan thema's rond een passend aanbod van wonen, zorg en welzijn. Zie ook paragraaf 5.1.3.

Partijen van het netwerkoverleg wonen en zorg werken samen initiatieven uit en weten elkaar te vinden om zo mogelijkheden voor wonen en zorg in Wijchen verder te verbeteren. Ook is, met ondersteuning van provincie Gelderland, een project gestart over ontwikkelingen van vraagpatronen in wonen en zorg, in samenwerking met Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

2.5.2 Blijverslening

Een blijverslening heeft als doel om ouderen en mensen met een zorgvraag langer comfortabel en verantwoord in hun woning te laten blijven wonen. Inwoners kunnen vanaf najaar 2017 hiervan gebruik maken.

De belangstelling voor de regeling is beperkt. Vooruitlopend op een mogelijke bijstelling van de regeling worden inmiddels de mogelijkheden verkend van twee 'varianten' van de blijverslening: de 'verzilverslening' en de blijverslening voor huurders.

2.6 Verbetering leefklimaat in de wijken

In (sommige) wijken heerst een andere beleving dan in bijvoorbeeld de kernen. Er is minder sociale cohesie en de zelfwerkzaamheid van wijkbewoners is niet overal gelijk. Wij willen met een thematische en op de wijk gerichte aanpak het leefklimaat en de betrokkenheid in de wijken samen met de inwoners en de leefbaarheidsgroepen verbeteren. De leefbaarheidsgroepen zijn immers onze vaste sparringpartners als het gaat om het aanbrengen van verbeteringen in het leefklimaat van een wijk of kern. Wij nemen samen met onze partners even het voortouw, maar we verwachten wel dat de inwoners 'het stokje overnemen' en vooral ook zelf met initiatieven komen. Daarnaast zorgen we samen, met de financieel beschikbare middelen, voor behoud van voldoende voorzieningen. Te denken valt aan dorpshuizen, (brede) scholen (zie ook programma 4 onderwijs en ontplooiing, activiteit 4-1-2), groen, speeltuintjes, parkeerfaciliteiten (zie ook programma 6, activiteit 6-3-2) en jongerenontmoetingsplekken.

2.6.1 Geo-informatievoorziening

De afgelopen jaren is veel energie gestopt in het op orde brengen van de (wettelijk verplichte) geografische basisregistraties, met name de BAG (Basisregistratie Adressen en

In het kader van de harmonisatie van softwareapplicaties voor de WDW is opdracht gegeven voor de uitbouw van Tabula als generiek GIS-viewer voor de werkorganisatie. De inrichting daarvan vindt thans plaats en

Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie). Daarnaast is in 2017 een compleet nieuwe GIS-raadpleegomgeving ingericht voor intern gebruik en is de eerste versie van het gemeentelijk Geo-portaal beschikbaar gekomen in de website. Beide systemen worden in 2018 verder uitgebreid. Omdat de beschikbaarheid van geografische gegevens een basisvoorziening is zal er in 2018 veel aandacht moeten worden besteed aan de afstemming van de gegevens tussen Wijchen en Druten en het op een uniforme wijze beschikbaar stellen van de gegevens.

In 2018 moet de gemeente aansluiten op twee nieuwe landelijke registraties de WIBON (Wet informatie-uitwisseling boven- en ondergrondse netwerken) en de BRO Basisregistratie ondergrond). Tenslotte treedt per 1 januari 2018 de gewijzigde wet- en regelgeving van de BAG in werking (BAG 2.0). De implementatie hiervan gaat in 2018 van start.

wordt in Q1-2019 afgerond.

De ontwikkelingen/veranderingen op het gebied van de GEO-basisregistraties worden op de voet gevolgd. Te ondernemen acties zijn afhankelijk van besluitvorming op landelijk niveau. Het team kampt al geruime tijd met een onderbezetting. Daardoor zijn de taken met betrekking tot de (organisatorische) inrichting op het gebied van de BRO (Basisregistratie Ondergrond) en de opwaardering van de gebruiksooppervlakten binnen de BAG onder druk komen te staan. Voor wat betreft de BRO is de eerste (minimale) stap gezet. In 2019 moet worden opgeschaald.

2.6.2 Project Groenstroken op orde

In het voorjaar 2016 hebben we het project "Groenstroken op orde" voor het belangrijkste deel afgerond. De gemeenteraad is daarvan via een informatiebrief op de hoogte gesteld. Er zijn nog adressen die aandacht behoeven. Deze zaken zullen tijdens reguliere controles afgehandeld worden.

Dankzij een uitspraak van de Hoge Raad uit februari 2017 hebben we twee langlopende zaken juridisch voor de gemeente positief kunnen afronden. Nog circa 20 zaken vragen aandacht.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Realisatie 2018
2.6.2 Aantal overeenkomsten	100	50	50

2.6.3 Renovatie parken en tuinen

In het coalitieakkoord geven we bij "natuurlijk groen een voorwaarde" aan dat de instandhouding van groene buffers belangrijk is voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend ruimtegebruik. Dit sluit aan op ons Groenstructuurplan en bij de uitvoering daarvan. Om de parken als groene buffers te versterken gaan we die (deels) renoveren.

In 2015 is samen met gebruikers en aanwonenden een renovatieplan "toekomst Kasteeltuin" voor de kasteeltuin (paden, borders en inrichting

Voorjaar 2018 zijn de parkeerplaatsen in de Kasteeltuin opgeruimd en de nieuwe paden aangelegd. De realisatie van het groen, het meubilair en de kunst vindt begin 2019 plaats. De inrichting van de voortuin is uitgesteld.

Samen met bewoners is een ontwerp gemaakt voor het Everardusplein. De vervanging van de kastanjes is begin 2019 uitgevoerd.

Naar aanleiding van bezwaren vanuit natuurbelangen over het herinrichtingsplan Oosterpark is nieuw onderzoek naar de effecten op flora en fauna uitgevoerd. Aan de

ten behoeve van evenementen) opgesteld. Eind 2015 heeft hier besluitvorming over plaatsgevonden. T.b.v. de bouw van de parkeergarage is in 2016, vanuit project stationsomgeving, in de kasteeltuin een tijdelijke parkeerplaats aangelegd. Daarmee zijn onderdelen van het renovatieplan uitgevoerd waardoor we de inrichtingskosten van de nieuwe Kasteeltuin beperken. Na realisatie van de parkeergarage kan naar verwachting voorjaar 2018 een start worden gemaakt met de uitvoering van het plan "toekomst Kasteeltuin". Najaar 2017 wordt een start gemaakt met verwijdering van de parkeerplaatsen. Na een pauze in de planvorming is in 2017 het plan voor herinrichting van het Oosterpark afgerond en vastgesteld. Met het gereserveerde budget in deze begroting kan de uitvoering ter hand worden genomen. De uitvoering van het herinrichtingsplan vindt in 2018 plaats.

hand daarvan is het herinrichtingsplan Oosterpark aangepast. De provincie heeft iets meer voorwaarden gesteld aan compenserende maatregelen. Die zijn goed inpasbaar. Na de uitvoering van de compenserende maatregelen is een gewenningsperiode van ongeveer een half jaar nodig. Daarom worden die zo snel mogelijk uitgevoerd. Voorjaar 2019 vindt de aanbesteding plaats. In verband met de gewenningsperiode, broedseizoen, e.d. kan de herinrichting pas na de zomer worden uitgevoerd.

2.6.4 Wij doen MEE® in Wijchen

Naast het behoud van voorzieningen is het ook van belang dat bewoners elkaar kennen. Dit is de basis voor een sterke sociale structuur in de wijken. Als mensen elkaar kennen maken ze makkelijker een praatje en is de bereidheid om iets voor elkaar te doen groter. Om dit proces te versterken voert 'MeerVoormekaar' bovengenoemd project binnen onze gemeente uit. Het project is gericht op activering door ontmoeting en het ondersteunen van het zelf organiserend vermogen van wijkbewoners.

Het project heeft onder andere geleid tot verschillende bijeenkomsten waaruit diverse buurtideeën voor vervolginiciatieven zijn ontstaan. Daar waar geen vervolgbijeenkomsten zijn ontstaan hebben inwoners elkaar beter leren kennen en is de sociale cohesie versterkt. Daarnaast wordt de kennis die hierdoor opgebouwd is over de wijken en buurten gebruikt voor de ontwikkeling van buurt en wijkteams door rondom Wijchen.

2.6.5 Een wijkontwikkelingsplan

In de raad van 19 juni 2014 is een motie aangenomen, waarin de raad het college opdraagt om samen met de leefbaarheidsgroepen en inwoners een visie op te stellen voor één wijk, gericht op kwaliteitsverbetering van die wijk. Het wijkontwikkelingsplan van LBG Noord is afgerond. Het plan is ter kennisname aangeboden aan de raad. Na de zomer gaan we om de tafel met de leefbaarheidsgroep om te praten over de uitvoering. Voor LBG Woezik is een concept plan van aanpak gemaakt.

Met de leefbaarheidsgroep Noord is in 2018 tweemaal overleg geweest. Afgesproken is dat de leefbaarheidsgroep betrokken wordt bij de ontwikkeling van het Kraanvogelterrein. Voor LBG Woezik is een participatieplan ontwikkeld en zijn zij betrokken bij de ontwikkeling van een leefbaarheidstool. Beiden om een basis te leggen voor een WOP (wijkontwikkelingsplan). Desondanks is het nog onduidelijk of er een wijkontwikkelingsplan komt. Inmiddels wordt er ook gewerkt aan een routekaart voor de wijken in Wijchen-Zuid in het kader van het project 'Hart van Zuid'.

2.7 Veiligheid is een eerste vereiste voor een prettige leef sfeer

Het gemeentelijk veiligheidsterrein omvat een reeks van veiligheidsonderwerpen, variërend van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot verkeersveiligheid en huiselijk geweld. Voor de aanpak van al deze thema's zijn heel wat instrumenten beschikbaar en kan aan allerlei maatregelen gedacht worden. Bij de effectuering van die maatregelen hebben tal van partijen een rol. Publieke partijen, zoals politie, brandweer en justitie en maatschappelijke organisaties, zoals 'MEER' in Wijchen. Maar ook private partijen, zoals inwoners(groepen) en ondernemers (keurmerken). De gemeente heeft de regierol op dit complexe terrein. Dat betekent: sturing op de selectie en aanpak van de veiligheidsthema's, sturing op samenwerking en de nakoming van afspraken en sturing op tussentijdse evaluaties en de kwaliteit van de organisatie. Om dat voor elkaar te krijgen, is een integraal veiligheidsplan (IV-plan) onmisbaar (zie ook 2.7.1). Hiermee kunnen de diverse partijen achter een inhoudelijke visie worden geschaard, kunnen de belangrijkste items worden geselecteerd en van een aanpak worden voorzien en kunnen de juiste impulsen voor de borging van samenwerking en coördinatie worden gegeven.

2.7.1 Integraal Veiligheidsplan (IV-plan)

De gemeentelijke Integrale Veiligheidsplannen van de gemeenten in het gebied Tweestromenland, waarvan de gemeente Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal, Wijchen en Berg en Dal (voorheen: de gemeenten Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Ubbergen) deel uitmaken, waren aan herijking toe. Door de burgemeesters van deze gemeenten is besloten om gezamenlijk te komen tot een meerjaren integraal plan. Daardoor kunnen deze gemeenten beter op het nieuwe (robuuste) politieteam aansluiten, zoals dat vorm heeft gekregen binnen de Nationale politie. Zo kunnen zij focus aanbrengen in de prioriteitsstelling van het robuuste basisteam Tweestromenland, temeer omdat daar het andere gezag van de politie (het OM) gecentraliseerd is. De politie is namelijk een van de belangrijkste partners in de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeentelijk integrale veiligheidsbeleid.

In de raadsvergadering van 5 februari 2015 is dit Integrale Veiligheidsbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. Daarin zijn de volgende thema's geprioriteerd voor de komende vier jaar:

- Aangiftebereidheid
- Veiligheidsbeleving
- Diefstal inclusief inbraken
- Geweld
- Overlast

Cyclisch wordt aan de raad

Het nieuwe IVP Tweestromenland 2019-2022 is in concept klaar. Het plan gaat in januari nog in roulatie naar de raad. Op 14 februari 2019 is hierover een informatieavond ingepland. Als alle raden van Tweestromenland hebben ingestemd in het IVP, wordt het in de gezagsdriehoek definitief vastgesteld.

verantwoording afgelegd over cijfers en prestaties.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Realisatie 2018
2.7.1 Aantal veiligheidsrapportages aan de Raad	2	2	2

2.8 Doelmatig en duurzaam afvalbeheer (huishoudelijke afvalstoffen)

Juni 2014 is het Afvalbeleidsplan 2014-2017 door de Raad vastgesteld. Na ingrijpende wijzigingen in de inzamelstructuur (m.n. diftar, regionale milieustraat, plastic afvalinzameling) is de komende jaren gekozen voor consolidatie en optimalisatie van de huidige inzamelstructuur.

2.8.1 Realisatie Afvalbeleidsplan 2014-2017

In het restafval van onze inwoners zitten nog veel grondstoffen die hergebruikt kunnen worden. Door grondstoffen goed te scheiden wordt een bijdrage geleverd aan een duurzame bescherming van de milieukwaliteit van onze leefomgeving. Met de invoering van diftar in 2013 en de start van de inzameling van plastic+ in 2015 is de hoeveelheid restafval per inwoner, opgehaald aan huis of via de ondergrondse afvalcontainer, de afgelopen drie jaar flink afgenomen. Van 196 kg per inwoner in 2012 naar 127 kg per inwoner. In 2014 is de doelstelling, opgenomen in Afvalbeleidsplan 2014-2017, van 140 kg restafval per inwoner al behaald. Net als het scheidingspercentage van 65%.

In 2014 is het landelijke uitvoeringsprogramma "Van Afval Naar Grondstof" (afgekort VANG) van start gegaan. In het VANG programma is voor onze gemeente als ambitie opgenomen: het verminderen huishoudelijk restafval tot 100 kg per inwoner en 75% afvalscheiding in 2020. Samen met Dar en de andere Dar-gemeenten hebben we afgesproken om gezamenlijk en individueel de VANG doelstellingen te gaan halen.

Hoewel de hoeveelheid restafval per inwoner jaarlijks steeds afneemt is deze daling niet voldoende om aan de VANG doelstellingen te voldoen.

Het huidige afvalbeleidsplan 2014-2017 heeft een conserverend karakter en is gericht op consolidatie en optimalisatie. Er zijn nieuwe stimulerende maatregelen nodig om de VANG doelstelling voor 2020 te gaan halen. De raad heeft op 21 februari 2017 besloten om per 1 juni

Op 22 februari 2018 heeft de raad besloten om het project omgekeerd inzamelen stop te zetten. Het college is gevraagd om met een voorstel te komen gericht op het realiseren van de Wijchense VANG doelstellingen en dus een verdere vermindering van de hoeveelheid restafval. Aandachtspunten hierbij zijn draagvlak en positieve motivatie van onze inwoners. Voorstel wordt in het voorjaar 2019 aan de raad voorgelegd. Het project is financieel afgerond.

2018 "omgekeerd" in te zamelen. Het principe van omgekeerd inzamelen is dat de grondstoffen (gft, plastic+ en papier) aan huis worden opgehaald (service) en het restafval naar een ondergrondse container wordt gebracht. Met de invoering van omgekeerd inzamelen wordt, nog nadrukkelijker invulling gegeven aan het principe van de 'vervuiler betaalt'. De inwoner betaalt voor het aanbieden van restafval (vervuiling) en moet moeite doen om het restafval weg te brengen. Inwoners die grondstoffen goed scheiden betalen minder en krijgen ook een hogere service. Door voor dit inzamelsysteem te kiezen wordt de afvalstoffenheffing beter beheersbaar. Als eerste stap is de papiercontainer ingevoerd (per oktober 2017) en in 2018 worden overal in de gemeente ondergrondse containers voor restafval geplaatst. Als laatste wordt de restafvalcontainer omgebouwd voor het inzamelen van plastic+. We verwachten dat VANG-doelstelling van 100 kg eerder dan 2020 wordt gehaald. En dat er uiteindelijk 46 kg restafval per inwoner overblijft.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Realisatie 2018
2.8.1 Aanbiedfrequentie restafvalcontainer	38%	40%	33%
2.8.1 Hoeveelheid restafval (kg/inwoner/jaar)	121	132	Voor vang: 132 Na vang: 113
2.8.1 Scheidingspercentage huishoudelijk afval	70%	70%	73%

2.8.2. Pilot wekelijkse inzameling gft in de zomer van 2018

De raad heeft op 9 november 2017 besloten om, in de vorm van een pilot, in de maanden juni, juli en augustus van 2018 het gft wekelijks in te zamelen. Dit om te stimuleren dat onze inwoners hun keukenafval en etensresten in de zomer ook met het gft blijven aanbieden. In het najaar van 2018 wordt deze pilot geëvalueerd. Bij deze evaluatie wordt onder andere de kosten en de wenselijkheid om de periode van de zomerinzameling te verruimen in beeld gebracht.

Pilot is geëvalueerd en de raad heeft op 31 januari 2019 besloten om de zomerinzameling gft in de maanden juni, juli en augustus te continueren en na 3 jaar te evalueren.

2.9 Natuurlijk groen een voorwaarde

Wij vinden het belangrijk dat Wijchen en haar wijken en kernen ingebed zijn in een natuurlijke groene omgeving. Dat betekent ook dat we werk maken van het groenonderhoud en landschapsontwikkeling. Om dit waar te maken betrekken wij onze inwoners bij de uitvoering hiervan. Het is zinvol te onderzoeken of we bijvoorbeeld op dit terrein kunnen samenwerken met zorginstellingen en hun cliënten. Wij blijven ons inspannen voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend ruimtegebruik. Eén van de manieren is het in stand houden van groene buffers, bijvoorbeeld door de renovatie van parken, zoals het Oosterpark en de kasteeltuin.

2.9.1 Uitvoering landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Voor de inbedding van wijken en kernen in een natuurlijke, groene omgeving is niet alleen behoud maar zeker ook ontwikkeling en versterking noodzakelijk. De doelen zijn hiervoor in ons LOP en het Gebiedsuitvoeringsprogramma (GUP) Maas en Waal vastgelegd. De uitvoering doen we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Hun ideeën en initiatieven voor uitvoering van landschapsdoelen worden waar mogelijk ondersteund. Bij de uitvoering richten wij ons vooral op verbetering van de toegankelijkheid (ommetjes, struinpaden, e.d.) en de aanleg van landschapselementen. De helft van de uitvoeringskosten buiten gemeentelijk terrein worden gedekt uit de provinciale landschapsregeling. Het laatste deel van de lopende beschikking wordt in 2018 uitgevoerd. De inhoud van een vervolgsubsidieaanvraag bij de provincie wordt ingevuld in samenhang met de herijking van het LOP.

De voorzieningen (bewegwijzering, informatieborden en overstapjes) voor verlenging van het struinp pad van Niftrik naar Hoogeerd zijn gerealiseerd. Ten westen van Batenburg is een struinommetje aangelegd. In Niftrik, Leur en Balgoij zijn in 2018 totaal 970 meter heggen en ruim 5000 m² houtsingel aangelegd. Daarnaast zijn er nog 37 (knot)bomen geplant. Voor mensen die hoogstamfruitbomen en andere beplanting hebben aangelegd, is een cursus gegeven over hoe die landschapselementen te onderhouden. Ook het deelproject Levend Landschap Balgoij, waarbij vrijwilligers ondersteund worden bij landschapsontwikkeling, is afgerond.

2.9.2 Herijking landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Ons LOP is eind 2007 vastgesteld. Sinds die tijd zijn er projecten uitgevoerd en hebben allerlei ontwikkelingen plaats gevonden. Bijvoorbeeld aanplant wegbep lantingen, de financiële crisis en ontwikkeling van burgerparticipatie. Ook naar de toekomst zijn er ontwikkelingen gaande zoals verdergaande schaalvergroting in de landbouw en nieuwe vormen van energieopwekking. Het LOP hoeft daarvoor niet op zijn kop maar moet wel worden herijkt. Daarmee zorgen we voor een actueel uitvoerings- en toetsingskader voor de komende jaren.

Het LOP is opgesteld met de gemeenten Beuningen en Druten. Daarom ligt het voor de hand om een herijking ook gezamenlijk uit te voeren. In principe willen zij dat ook. De verschillen in beschikbare capaciteit om het uit te voeren, is daarvoor een knelpunt.

2.9.3 Uitvoering ecologische verbindingszone (EVZ)

De gemeenteraad besloot op 20

Na overleg met de provincie over het

december 2016 om een passieve rol in te nemen in de aanleg van ontbrekende delen van de evz. Reden daarvoor was het ontbreken van voldoende financiële ondersteuning door de provincie. Op 6 juli 2017 droeg de gemeenteraad via motie aan het college op:

- Een plan van aanpak op te stellen met scenario's voor afronding van de evz en dat begin 2018 te presenteren aan de gemeenteraad.
- De eventuele kosten voor verkenning van de afronding van de evz in begroting 2018 op te nemen.

De basis voor het plan van aanpak is een goed overzicht van nog uit te voeren maatregelen, kosten, e.d. Ook om met provincie en gebiedspartijen tot heldere afspraken te kunnen komen, is zo'n verkenning van de afronding nodig. Op dit moment is het nog de vraag of provincie en gebiedspartijen überhaupt bereid zijn weer mee te gaan werken aan de afronding van de evz. Vooralsnog gaan we uit van een positieve houding. Daarom laten we een verkenning opstellen.

We blijven alert op kansen voor uitvoering door combinaties met functieverandering of compensatieplannen te leggen.

inzichtelijk krijgen van de restopgave hebben zij besloten het onderzoek daarnaar te betalen. Dat had wel tot gevolg dat de planning vertraagde. Daarbij kwam ook nog dat de aanlevering van benodigde gegevens door derden langer duurde dan verwacht. Uiteindelijk is de restopgave-rapportage in december 2018 opgeleverd. Daarmee kunnen de scenario's voor afronding in beeld worden gebracht.

2.10 Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen

Agrarische belangen en landschappelijke waarden lijken wel eens strijdig te zijn, maar dat hoeft uiteraard niet. Wij vinden het belangrijk dat 'partijen' inzicht krijgen in het wederzijds belang en dat hierover duidelijke afspraken gemaakt worden. Verdere verbreding van de agrarische sector en extra ontwikkelingsruimte faciliteren we, met eisen voor landschappelijke inpassing. Het bestemmingsplan buitengebied, het agrarisch ontwikkelingsplan (AOP) en de bestaande milieuwetgeving zijn hierin leidraad.

2.10.1. Agrarische toets bij ontwikkelingen in het buitengebied

In oktober 2015 heeft de raad het 'bestemmingsplan buitengebied, herziening 2014' vastgesteld. In de behandeling heeft de raad middels een amendement aangenomen dat ontwikkelingen in het buitengebied (wonen, natuur, water), in balans moeten zijn met het agrarisch grondgebruik en het agrarisch ontwikkelpotentieel. Dat is geborgd in het vergunningstelsel voor het uitvoeren van werken. Desalniettemin zullen we hiervoor bij plannen en projecten waakzaam moeten zijn.

T.a.v. het bestemmingsplan buitengebied zijn er geen ontwikkelingen. Het bestemmingsplan samen met provinciale verordening, beleid, beleidsregels en afwegingskader kleinschalige planologische initiatieven biedt nog voldoende balans in het agrarisch grondgebruik.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
2.1.1	Prioriteren van nieuwbouwplannen.	Doorlopend	Doorlopend
2.6.1	Afstemming Geo-gegevens Wijchen Druten	Continu	Doorlopend proces
2.6.1	Aansluiting op BRO	April 2018	December 2019
2.6.1	Aansluiting WIBON	Juli 2018	Gemeente is januari 2018 aangesloten op de WIBON. De vervolgstappen hebben betrekking op aanpassen van gegevens en moeten nog worden ingepland.
2.6.1	Implementatie BAG 2.0	December 2018	De implementatie van BAG2.0 is een meerjarig traject. De eerste stappen zijn uitgevoerd. Afronding van de wijzigingen (waaronder software aanpassingen) moeten voor 1 januari 2020 zijn afgerond
2.6.2	Uitvoering renovatie kasteeltuin	December 2018	Najaar 2018 is gestart met aanleg groen in de kasteeltuin. Voorjaar 2019 zijn deze werkzaamheden afgerond.
2.6.3	Uitvoering herinrichtingsplan Oosterpark	December 2018	Als gevolg van benodigde nieuwe onderzoeken voor flora en fauna en de proceduretijd van de aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming moest de uitvoering worden doorgeschoven naar 2019
2.7.1	Aanbieden veiligheidsrapportages aan de raad	Maart en September 2018	De jaarcijfers 2018 van de politie zijn opgevraagd. Ook deze cijfers worden in de informatieavond op 14 februari 2019 besproken.
2.7.1	Aanbieden Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 Wijchen aan de raad	December 2018	Het nieuwe IVP Tweestromenland 2019-2022 is in concept klaar. Het plan gaat in januari nog in roulatie naar de raad. Op 14 februari 2019 is hierover een informatieavond ingepland. Als alle raden van Tweestromenland hebben ingestemd in het IVP, wordt het in de gezagsdriehoek definitief vastgesteld.
2.8.1	Jaarevaluatie Afvalbeleidsplan	Medio 2017	Er is geen jaarevaluatie 2017 opgesteld
2.9.1	Afronden uitvoering	December 2018	De beschikte deelprojecten

Numm er	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
	beschikking landschapsregeling		zijn tijdig afgerond. De eindrapportage vindt in 2019 plaats.
2.9.2	Herijking LOP	September 2018	In verband met te beperkte capaciteit en de reorganisatie is de herijking nog niet opgestart.
2.9.3	Presenteren plan van aanpak afrondding evz	April 2018	Door de vertraging in de oplevering van de restopgave- rapportage kan de presentatie pas in 2019 plaatsvinden
2.10.1	Evaluatie bestemmingsplan buitengebied herziening 2014	Medio 2018	Heeft momenteel geen prioriteit

Wat kost het?

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2018	2018	2017
Baten				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	50	173	253
5.5	Cultureel erfgoed	3	27	46
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10	134	146
7.3	Afval	3.956	4.225	4.256
8.3	Wonen en Bouwen	828	965	791
	Totaal Baten	4.846	5.525	5.491
Lasten				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.264	2.334	2.169
1.2	Openbare orde en veiligheid	718	619	628
5.5	Cultureel erfgoed	97	125	116
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.889	3.187	3.063
7.3	Afval	3.490	3.566	3.342
8.3	Wonen en Bouwen	1.573	1.481	1.281
	Totaal Lasten	11.031	11.314	10.600
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-6.185	-5.789	-5.108
Mutatie bestemmingsreserves				
	Algemene reserve	0	77	0
	Beeldende Kunst	0	15	0
	Landschapsontwikkelingplan	0	5	-4
	Afs.R: brandweerkazerne	113	113	113
	Egalisatiereserve tarieven hondenbelasting	0	-40	-23
	Gemeentelijke monumenten	0	5	11
	Vervanging speeltoestellen openbare schoolpleinen	-5	-5	-5
	Eenmalige Middelen	-437	-264	-63
	Afs.R: minicontainers afvalverwijdering	68	68	68
	Reserve afvalstoffenheffing	88	-57	-308
	Onderhoud Overige gebouwen	11	-7	-12
	Afstoten gemeentekantoor	0	0	100
	Startersleningen	0	0	-135
	Inzet bestemmingsreserves	-163	-90	-257
	Gerealiseerd resultaat	-6.348	-5.879	-5.365
	Verschil rekening/begroting		468	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Crisisbeheersing en brandweer (1.1)		
De kosten voor de brandkranen zijn lager dan begroot.		6
Openbare orde en veiligheid (1.2)		
De precario inkomsten over 2018 zijn € 117k, dit is € 93k hoger dan geraamd. Dit komt o.a. doordat er in 2018 nog precario over 2017 is opgelegd. Een beroepszaak over leges 2017 is gedeeltelijk gegrond verklaard, waardoor 67k terugbetaald moet worden. Per saldo blijft er een overschot aanwezig.		26
We hadden nog een afrekening verwacht over achterliggende jaren voor het veiligheidshuis. Deze valt vrij.		29
Het budget voor cameratoezicht op het station is niet volledig benut, met name omdat de camera's pas bij de oplevering in de loop van 2018 zijn aangesloten.		25
Niet alle gelden zijn ingezet voor veiligheid en preventie.		65
Voordeel op openbare veiligheid vanwege overheadkosten die in de opbrengst van de facturering zijn meegenomen t.b.v. de regionale adviseur OOV. De overheadkosten zelf komen terug op taakveld 0.4. Per saldo dus neutraal voor Wijchen, maar op dit taakveld een voordeel ten opzichte van de begroting.		44
Kosten voor opvang zwerfdieren zijn meegevalen.	6	
De kosten van bestuurlijke boetes en bestuursdwang zijn lager dan begroot, kosten zijn regelmatig verhaalbaar op de veroorzaker.		8
Lagere doorberekende kosten.		13
Cultureel erfgoed (5.5)		
Geen significante afwijkingen		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)		
Het onderhoud van de afvalbakken en het groen bij de honden uitlaatvoorzieningen valt lager uit.	39	
Dit wordt verrekend met de reserve hondenbelasting.	-39	
Schade Watersnipstraat, asbestlocatie.		-18
De kapitaalslasten voor speelplaatsen schuiven door naar 2019, omdat de investeringen in het skatepark en de sportcontainer pas in 2018 hebben plaatsgevonden (i.p.v. 2017).		8
Nog steeds is er veel overlast van ratten, zie voorgaande jaren.	-24	
De afvalverwerkingskosten van ons groen afval zijn gestegen.	-27	
Lagere doorberekende kosten		26
De afrekening van het machinale Bestek is lager dan het begrote bedrag.		6
De kosten van het wijkbeheer zijn lager dan begroot.		9
De kosten van het groenmaterieel zijn lager dan begroot.		8
Afval (7.3)		
Lagere kosten voor de verwerking van het GFT-, kunststof- en restafval.	40	
Hogere kosten DVO DAR, op basis van de ontvangen tussentijdse rapportage. De overschrijding wordt met name veroorzaakt op de verwerkingskosten van het afval. Deze trend past bij de uitzetting begroting 2019.	-65	
Hogere opbrengsten voor de gescheiden afvalstromen met name Plastic+		116
Hogere belastingopbrengsten op zowel het vastrecht als op het variabele tarief. Als gevolg van meer aansluitingen.		153
Hogere kosten voor de zomerinzameling.		-28

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Dotatie voordeel op het taakveld afval in de reserve afvalstoffenheffing t.b.v. compensatie in toekomstige jaren.	25	-193
Wonen en bouwen (8.3)		
• Niet geraamde inkomsten uit leges voor Bijsterhuizen , DHL 2e Fase (+€ 236k); • vanwege lagere gemiddelde bouwkosten zijn de inkomsten t.o.v. de vorige marap met € 60k verlaagd; • Leges Huurlingsedam zijn doorgeschoven naar 2018 i.v.m. het later onherroepelijk worden van het bestemmingsplan (+€ 144k); • De leges voor de projecten Tuin van Woezik en MOB complex schuiven door naar 2019 (-€ 139k); • Door de aantrekkende bouw neemt naar verwachting het aantal reguliere bouwleges toe (+€ 34k); • Overig (-€ 6k).		209
De kadastrale gegevens vallen tegenwoordig onder budgetfinanciering waardoor de kosten lager uitvallen.		18
Rentecompensatie diverse stimuleringsleningen onder andere duurzaamheid en startersleningen.		-39
Er zijn meer externe adviezen voor bouwvergunningen en bouwcontroles opgevraagd.		-8
Voor welstandstoezicht zijn is € 8k minder uitgegeven dan begroot omdat er meer welstandsvrij mag worden gebouwd. Door het meer welstandsvrij bouwen is er ook € 20k minder ontvangen aan leges.		-12
Lagere doorberekende kosten.		31
Voor volkshuisvestingsbeleid zijn minder advieskosten gemaakt.		4
Overig		7
Totaal saldo	-45	513
	468	

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
07 AZ 064	Strategische visie 2025
13 RZ 205	Milieubeleidsplan 2013-2016
16 RZ 092	Routekaart energieneutraal Wijchen 2040
12 RZ 121	Verordening duurzaamheidslening Wijchen 2012
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017
12 IZ 110b	WMO Beleidsplan 2012-2015
09 IZ 173	Kaderstellende notitie J&J-beleid 2010-2013 (2009)
09 IZ 207	Uitvoeringsprogramma 2010 – 2013 jeugd- en jongerenbeleid gemeente Wijchen, (2009)
04 RZ 106	Prestatieovereenkomst Woningstichting Rivierengebied - gemeente Wijchen (2004)
11 IZ 095	Evaluatie wijkplannen Van koers naar keuze, integrale visie op de gebundelde kracht van stad en land. Stadsregio (2011) Standaardprogramma van eisen voor een levensloopbestendige nieuwbouwwijk (2006) Beheervisie "kwaliteit in beeld 2009-2013" (2009) Beslisnota IBor 2012-2017
15 AZ 078	Integraal veiligheidsplan Tweestromenland 2015-2018 (2015) Diverse bestemmingsplannen Speelruimtebeleid 2015 - 2025 Uitvoering geven aan projectplan "Groenstroken op orde" VTH beleidsplan 2016-2019 Richtlijnen afweging parkeerbelang versus groenbelang (B&W 8-5-2012) Ruimtelijk informatiebeleidsplan gemeente Wijchen
15 AZ 143	Verordening starterslening gemeente Wijchen 2015
04 RZ 117	Groenstructuurplan Kleine Kernen (2004)
08 RZ 215	Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)
07 RZ 089	Landschapsontwikkelingsplan 'Landschap in beweging' Landschapsvisie (2006)
13 RZ 202	Landschapsontwikkelingsplan Uitvoeringstrategie 2013-2018 (2013)

3 Werken en Ondernemen

Algemeen

Werken vormt samen met wonen en bereikbaarheid een van de belangrijkste structuurdragers van de gemeente. Een aantrekkelijk werk- en ondernemingsklimaat is een fundamentele vestigingsplaatsfactor voor bedrijven en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor bedrijven en inwoners. Werken en ondernemen richt zich op productie, research & development en logistiek, detailhandel, horeca, dienstverlening en leisure. Maar ook op kennis, bestuur, zorg en maatschappelijke dienstverlening.

Werken en ondernemen kent een fysieke component en een sociaal maatschappelijke component. De fysieke component bestaat uit ruimte voor bedrijvigheid zowel feitelijk als beleidsmatig. Ruimte voor bedrijven om zich te vestigen en te ontwikkelen, beschikbaarheid van voldoende mensen en middelen, goede bereikbaarheid voor klanten, werknemers en collega ondernemers in de productieketen. Maar ook helder beleid op basis waarvan ondernemers toekomstbestendig kunnen en durven investeren.

Wij hebben ook aandacht voor inwoners die afhankelijk zijn van een uitkering en werkloos zijn. De uitvoering van re-integratieactiviteiten is vanaf 1 januari 2015 in handen van het regionale Werkbedrijf. Het Werkbedrijf heeft werkgevers nodig om werkzoekenden te kunnen plaatsen. Waar nodig natuurlijk met passende ondersteuning. Het Werkbedrijf ziet de werkgever dan ook als zijn klant. Hoe de mogelijkheden van een werkzoekende te koppelen aan de kansen bij een werkgever is de basis van dit programma. Het regionaal Werkbedrijf is noodzakelijk om zowel werkgever als werkzoekende beter van dienst te kunnen, met snellere en slimmere matches van mens en werk. Breed is opgegaan in het regionale Werkbedrijf. Met de (regio brede) werkgeversdienstverlening is de slagingskans voor onze inwoners bij het vinden van een baan aanzienlijk groter. Daarnaast willen we vernieuwing en innovatie in het bedrijfsleven stimuleren en zorg dragen dat ondernemers zich duurzaam en toekomstbestendig in onze gemeente kunnen ontwikkelen om zo bij te dragen aan de economische dynamiek en werkgelegenheid in de gemeente.

Missie/Visie

Ondernemers moeten de ruimte hebben om te ondernemen (zowel fysiek als beleidsmatig) en er moet sprake zijn van een aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat, in balans met de overige programmapunten.

Iedere inwoner van Wijchen heeft een eigen verantwoordelijkheid om zelf in eigen bestaan te kunnen voorzien. Het afhankelijk zijn van een uitkering draagt niet bij aan het welbevinden en het welzijn van mensen. Lukt het niet om in een eigen bestaan te voorzien dan bestaat de mogelijkheid om een uitkering aan te vragen of hulp te zoeken bij het vinden van werk. Voldoende aanbod van werkgelegenheid is noodzakelijk. Een goed ondernemersklimaat is een voorwaarde. Samen met ondernemers zoeken wij naar oplossingen om de werkgelegenheid te vergroten waardoor kansen ontstaan voor onze doelgroep.

Wat willen we bereiken?

Wijchen moet een aantrekkelijke plek zijn voor bedrijven om zich te vestigen, of het nu gaat om productiebedrijven, winkelbedrijven, maatschappelijke- en zakelijke

dienstverleners, of bedrijven in de horeca en recreatie. Daartoe moet fysieke ruimte zijn (bijvoorbeeld bedrijventerrein of winkelgebied) en beleidsmatige ruimte. Maar in dat beleid moeten ook heldere keuzes gemaakt worden zodat ondernemers nu en in de toekomst weten waar ze aan toe zijn.

Werk gaat niet alleen over geld verdienen. Werk gaat ook over trots, eigenwaarde en wat van je leven willen maken. Eruit halen wat erin zit en meedoen met de maatschappij. Het afhankelijk zijn van een uitkering draagt daar niet toe bij. Wij vinden het daarom van groot belang dat mensen zelf in hun bestaan kunnen voorzien. In Wijchen staan er op dit moment honderden inwoners zonder baan langs de zijlijn te popelen om weer mee te doen. Met meer aandacht voor de sociaal economische agenda en beter contact met ondernemers, kunnen wij deze mensen weer mee laten doen. Wijchen moet een omgeving zijn waar de ondernemer zich 'senang' voelt. Dit betekent onder andere dat Wijchen blijvend investeert in een goed ondernemersklimaat. Dat houdt een inspanning in, ook als bestaande regels daarvoor ter discussie komen te staan. Ook willen wij vernieuwing en innovatie stimuleren. Wijchen moet niet alleen een forensengemeente zijn maar ook een eigen economische dynamiek kennen.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Het bevorderen van de werkgelegenheid in Wijchen en omgeving;
- Het bevorderen van de uitstroom;
- Het oneigenlijk gebruik van uitkeringen voorkomen en terugdringen;
- Zorgdragen voor het juiste bedrijf op de juiste plek;
- Versterking van het winkelaanbod in het centrum;
- Stimuleren van innovatie

Speerpunten Werken en ondernemen

3.1	Doorgeleiden naar werk
3.2	Stimuleren lokale economie
3.3	Bevorderen ondernemersklimaat

3.1 Doorgeleiden naar werk

Het doorgeleiden naar werk van mensen die zonder baan zitten en dus in een lastige situatie zijn beland, is van het grootste belang. Daarin investeren we maximaal. Enerzijds door, samen met het Werkbedrijf, goede contacten met werkgevers op te bouwen, waardoor bemiddeling tot stand gebracht wordt. Anderzijds door voorzieningen aan te bieden aan mensen zonder werk en aan werkgevers, waardoor de kansen vergroot worden om terug te keren in een werkende situatie. Wij participeren om die reden in het regionaal Werkbedrijf dat erop gericht is de re-integratie van bijstandsgerechtigden en mensen met een arbeidsbeperking vanuit een breder perspectief op te pakken. Niettemin is ons standpunt dat wij lokaal moeten blijven doen waar we goed in zijn. Daar valt ook de inzet op het 'beschut werken' onder.

3.1.1 Monitoren van afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst met het regionale werkbedrijf

Het regionaal Werkbedrijf voert in 2018 voor onze arbeidsmarktregio de twee kernfuncties (werkgeversdienstverlening, kandidaatsbenadering) uit. Elke deelnemende gemeente sluit met de MGR Rijk van Nijmegen, waar het

Het Werkbedrijf rapporteert over de behaalde resultaten in zijn kwartaalrapportages. Over 2018 zijn tot en met kwartaal 3 (september 2018) de rapportages ontvangen. De raad heeft 22 februari de beleidsnota "Wél-doen. Een plan voor participatie en re-integratie in Wijchen" vastgesteld. De participatiecoach is

Werkbedrijf een module van is, twee dienstverleningsovereenkomsten af. De overeenkomst voor basisdienstverlening wordt afgesloten op basis van een regionaal meerjarig strategisch beleidsplan. In de overeenkomst voor maat- en meerwerk leggen wij onze lokale prioriteiten vast. In 2018 bewaken wij de voortgang van de afspraken in deze overeenkomst voor (a) de overname van de verplichtingen (natuurlijke afbouw lopende structurele loonkostensubsidies), (b) de precieze invulling van de basisdienstverlening en (c) de maat- en meerwerkafspraken. Aan het eind van 2018 zal de effectiviteit van de afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst geëvalueerd worden.

vertraagd gestart, vanaf 12 september. Zij heeft inmiddels ca. 40 niet bij het WerkBedrijf aangemelde kandidaten in begeleiding. De eerste voorbereidingen voor de inrichting van een "Scharnierpunt" (overdracht van tussen de niet-loonvormende keten en loonvormende keten) zijn met de betrokken professionals gestart. De betrokken professionals zijn de bedrijfsdienstverleners van ons WerkBedrijf bij de lokale inkomensconsulenten en het sociaal wijkteam plus de participatiecoach die bij Vluchtelingenwerk werkzaam is. Voor 2018 heeft Wijchen geen meerwerk ingekocht bij ons WerkBedrijf.

3.1.2 Inzicht ontwikkelen in de mogelijkheden van de voorziening 'beschut werk' uit de participatiewet

De instroom in de Wsw is per 1 januari 2015 gestopt. In de Participatiewet is een nieuwe vorm van beschut werk vastgelegd. Vanaf 1 januari 2017 is hier een aanpassing op van kracht. Voorheen konden alleen gemeenten mensen bij het UWV voordragen voor een indicatie. Vanaf 2017 kunnen mensen zelf direct een indicatie aanvragen. De gemeente is, via ons WerkBedrijf, verplicht om bij een indicatie beschut werk een betaald dienstverband te organiseren. Aan de BUIG-middelen en aan het participatiebudget zijn middelen toegevoegd om in 2018 in het Rijk van Nijmegen 107 (nieuwe) beschutte werkplekken te organiseren. Hoewel de verplichting voor beschut werk nu in de wet is vastgelegd blijft het WerkBedrijf bij de uitgangspunten zoals in 2016 vastgesteld: kandidaten worden geplaatst op een zo regulier mogelijke plek met maximale ontwikkelingsmogelijkheden in een geschikte omgeving met de juiste begeleiding.

Tot en met het derde kwartaal hadden in de regio Rijk van Nijmegen 39 mensen een indicatie beschut werk 'nieuw'. 7 mensen hebben nu een dienstverband beschut werk. 13 Kandidaten werken op een proefplaatsing van 3 maanden, om vast te stellen welke werkzaamheden voor hen geschikt zijn. Zij krijgen vervolgens een dienstverband aangeboden. Een aantal geïndiceerden wordt nog verder gediagnostiseerd of is door ziekte nog niet in staat tot werken.

3.1.3 Participatie voor mensen die niet (direct) door het werkbedrijf worden ondersteund

Jaarlijks ondersteunt het Werkbedrijf alle nieuwe kandidaten die instromen richting betaald werk. Onder andere door de capaciteit van het WerkBedrijf kunnen niet alle kandidaten worden overgedragen voor ondersteuning. Kandidaten die wij niet overdragen aan het WerkBedrijf voor loonvormende arbeid stimuleren wij te participeren in de Wijchense samenleving. In 2018 willen wij de "keten voor niet-loonvormende arbeid" in Wijchen nader vorm geven. Wij willen zo vormen van dagbesteding, vrijwilligerswerk, "burenhulp" e.d. met elkaar verbinden. In overleg met het WerkBedrijf kunnen zo mensen op het juiste moment van hun ontwikkeling worden overgedragen

De participatiecoach is vanaf 12 september gestart en heeft op dit moment ca. 40 kandidaten die niet aangemeld zijn bij het WerkBedrijf in begeleiding. Samen met ons WerkBedrijf zullen we het 'Scharnierpunt' tussen loonvormende en niet-loonvormende keten nader inrichten, zoals dat in de nota "Wél-doen" is opgenomen.

3.1.4 Binnen de vastgestelde BUIG-budget zo efficiënt mogelijk uitvoering geven aan ons inkomensbeleid

Het geld voor het betalen van de bijstandsuitkeringen ontvangt de gemeente via een specifieke uitkering van het ministerie van SZW. Naast de uitkering op grond van de Participatiewet ontvangt de gemeente geld voor de uitvoering van de IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers). Deze geldstromen samen wordt de BUIG-uitkering voor de gemeente genoemd. Vanaf 2015 is het BUIG budget op een nieuwe wijze (verdeelsystematiek) over gemeenten verdeeld. Door de invoering van de nieuwe (jaarlijks aangepaste) verdeelsystematiek probeert de Rijksoverheid aansluiting te vinden met de werkelijke bijstandskosten. Voor 2017 is eind september het definitieve budget BUIG bekend gemaakt. Daarin wordt tevens het voorlopige budget voor de jaarschijf 2018 bekend gemaakt, wat meegenomen is in de actualisatie van BUIG in het boekwerk "Anders Denken, Samen Doen". Het resultaat is een verbetering van het meerjarenperspectief ten opzichte van de Begroting 2017. Enerzijds wordt dat met name veroorzaakt door de inzet van de reserve BUIG (2018) en anderzijds doordat de instroom van de statushouders integraal is verwerkt en tenslotte door een lagere gemiddelde uitkering dan waarmee eerder rekening

Het definitieve budget voor 2018 is bepaald op € 10.379k. Dit budget is € 508K hoger uitgekomen dan aangenomen in de begroting. De omvang van het bestand is in 2018 redelijk constant en ligt ongeveer gelijk met de begroting. In de analyse van het bestand - als onderdeel voor de begrotingsbehandeling - hebben we u hierover geïnformeerd (volume, de in- en uitstroom en samenstelling van het bestand).

was gehouden.

Wij hebben in de zomer 2017 een analyse van het bestand gemaakt. Voor het eerst sinds jaren nemen we een lichte daling van het totale volume waar. De uitstroom naar werk blijft op peil. De daling van het volume komt door de verminderde instroom van statushouders. De vergrijzing van het totale bestand neemt toe. Het vastgestelde visiedocument laten we leidend zijn bij het formuleren van de gewenste beleidsdoelstellingen (de ontwikkelopgaven). De uitkomsten van de analyse betrekken we hierbij.

3.1.5 Het bieden van inkomensondersteuning

Wijchen kent een verantwoord en sociaal armoedebeleid. Voor specifieke situaties en specifieke groepen hebben wij een aantal herkenbare regelingen gecreëerd. Dat blijkt ook uit contact met maatschappelijk betrokken groeperingen. Door extra budget vanuit het Rijk en gewijzigde regelgeving wijzigt het armoedebeleid wel. Behalve een collectieve zorgverzekering voor minima mogen we wettelijk regelingen niet meer categoriaal uitvoeren. De regeling chronisch zieken en gehandicapten in de bijzondere bijstand is in 2015 geheel vervallen. Vanaf 2015 ondersteunen we deze groep in hun meerkosten via een uitgebreide collectieve zorgverzekering en een forfaitaire regeling in de Wmo. Deze regelingen zijn vanaf 2017 toegankelijk voor mensen met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm. Wij gaan er vanuit dat we in 2018 het aantal gebruikers binnen deze groep nog kunnen uitbreiden.

In 2017 werd de 'Kindregeling Wijchen' ingevoerd. In deze ene regeling hebben wij alle voorzieningen ten behoeve van kinderen bij elkaar gezet en uitgebreid. De doelgroep van de regeling is aanzienlijk vergroot; niet langer moeten huishoudens 3 jaar of langer van het minimum hebben geleefd, het inkomen op het moment van aanvraag telt. In 2018 zullen wij deze regeling evalueren om vast te stellen of een andere werkwijze de resultaten kan verhogen.

In oktober 2018 is de raad een evaluatie aangeboden van de uitvoering van de Kindregeling. De raad heeft besloten extra budget voor communicatie ter beschikking te stellen voor het jaar 2019. Vanaf 1 januari 2019 wordt de doelgroep van de regeling uitgebreid. Huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen dan een beroep doen op de regeling.

3.2 Stimuleren lokale economie

Als gemeente zien we nieuwe economische ontwikkelingen en mogelijkheden in Wijchen. De economie trekt duidelijk aan wat ontwikkelmogelijkheden van bedrijven tot gevolg heeft. Er wordt geïnvesteerd in verdere digitalisering, verduurzaming van producten en bedrijven en in personeel. Daarnaast wordt er door het bedrijfsleven ook meer deelgenomen aan netwerkbijeenkomsten binnen en buiten de eigen sector. De gemeente Wijchen ziet het als haar rol om de juiste randvoorwaarden te scheppen waarmee effectief, milieubewust en toekomstbestendig (samen)gewerkt kan worden aan de Wijchense economie van morgen. Focus is daarbij noodzakelijk en daarom kiezen we (1) voor een goed klimaat voor ondernemers, (2) voor afstemming van ruimtelijke-economische ontwikkeling en (3) voor een gezamenlijke totstandkoming en uitvoering van een sociaaleconomische agenda. Om aan dat laatste vorm en inhoud te geven is het economisch netwerk opgericht.

Wij vinden het belangrijk voor de werkgelegenheid dat de lokale economie nadrukkelijk gestimuleerd wordt en dat de Wijchense ondernemer wordt ondersteund. Onze uitgangspositie is uitstekend. Het centrum floreert en ziet er aantrekkelijk uit. Het Centrummanagement neemt samen met de Wijchense ondernemers veel centrumversterkende initiatieven. Met alle winkelgebieden wordt aan de hand van de retailagenda vinger aan de pols gehouden om de winkelruimten aantrekkelijk te houden. Daarnaast willen we vernieuwing en innovatie stimuleren, zodanig dat de concurrentiekracht van Wijchen wordt vergroot. De opgaves voor de komende jaren is het voorkomen van leegstand in de detailhandel en het op peil houden van economische en ruimtelijke kwaliteit van onze bedrijventerreinen.

3.2.1 Revitalisatie Bedrijventerrein Wijchen Oost 2.0

In 2003 is het masterplan voor de revitalisatie van bedrijventerrein Wijchen Oost door de gemeenteraad vastgesteld en uitgevoerd aan de hand van de in 2004 vastgestelde realisatiestrategie. Het doel van de revitalisatie was het tegengaan van de negatieve gevolgen van de veroudering van het terrein door het gebied een kwaliteitsimpuls te geven.

Nu, ruim 10 jaar na vaststelling van het masterplan en realisatiestrategie, zijn veel projecten uitgevoerd, waardoor een groot deel van de gewenste kwaliteitsimpuls is gerealiseerd. In 2012 is besloten om meer flexibiliteit in toegestane bedrijvigheid toe te staan, mits passend binnen de structuur van het bedrijventerrein (Beleidsregel toegestane bedrijven op BT Oost). Inmiddels wordt gesignaleerd dat het momentum van de revitalisatie langzaam maar zeker uit is gewerkt. Er ontstaan weer parkeerproblemen, er ontstaan ongewenste functies of functies op ongewenste plekken, illegale bewoning van bedrijfspanden en oneigenlijke afsplitsing van bedrijfswoningen. Daarnaast doen zich diverse autonome ontwikkelingen voor die tien jaar geleden niet te voorzien waren zoals nieuwe vormen van bedrijvigheid, nieuwe distributievraagstukken en een toenemende economische groei. Hoogste tijd dus om de handschoen opnieuw op te

In 2018 is opgehaald wat er vanuit beleid nodig is. Daarnaast is er begonnen met een startdocument om in beeld te krijgen wat nodig is voor toekomstbestendig bedrijventerrein. Deze input zal de onderlegger zijn voor het bestemmingsplan. In de eerste helft 2019 zal het startdocument afgerond worden, waarna de vertaling naar de toekomstvisie en het bestemmingsplan gemaakt gaat worden.

pakken: revitalisatie 2.0
 Samen met de belanghebbenden gaan we een plan de campagne opstellen. Ook zullen we middelen moeten zoeken om de toekomstvisie te realiseren om zo te komen tot een uitvoeringsagenda. In het najaar 2017 zal hierover een richtinggevend ambtelijk advies in circulatie worden gebracht. In 2018 moet invulling gegeven worden aan de visie wat tevens leidt tot een nieuw bestemmingplan voor Wijchen Oost.

3.3 Bevorderen ondernemersklimaat

Ondernemers moeten zich prettig voelen in Wijchen. Wij bezinnen ons samen met het MKB en de bedrijvenverenigingen op de regelgeving voor het midden- en kleinbedrijf. Wij besteden daarbij onder andere aandacht aan verdere versnelling van vergunningen- en aanbestedingsprocedures en aan het tijdig betalen van rekeningen door de gemeente zelf als klant. Daarnaast maken we werk van een (digitaal) ondernemersloket, waar de ondernemer snel en adequaat geholpen wordt.

3.3.1 Grensoverschrijdend bedrijfsuitwisseling tussen Kleef en Wijchen

In navolging op activiteiten in voorgaande jaren, zullen we ook in 2018 een vervolg geven aan het grensoverschrijdende uitwisselingsprogramma tussen het bedrijfsleven uit Kleve en Wijchen. Daarnaast zullen partijen worden benaderd die de onderlinge samenwerking kunnen bevorderen.

Na wat wijzigingen op het personele vlak is er hernieuwd kennisgemaakt en starten we met de voorbereiding van een nieuwe uitwisseling in de eerste helft van 2019. In 2018 hebben er geen activiteiten plaatsgevonden.

3.3.2 Collegebezoeken

Om de band tussen gemeentebestuur en ondernemers te onderhouden en te versterken zal het college Wijchense ondernemingen blijven bezoeken. Ervaring heeft uitgewezen dat dit zowel door bestuurders als ondernemers zeer gewaardeerd wordt en de wederzijdse verstandhouding verbeterd.

In 2018 hebben er zes bedrijfsbezoeken door het college plaatsgevonden. Daarnaast bezoekt de wethouder economie één bedrijf per week. Vanuit de rol als voorzitter van GR Bijsterhuizen bezoekt de burgemeester ook regelmatig bedrijven.

3.3.3 Rijk van Nijmegen 2025

De zeven gemeente van het Rijk van Nijmegen hebben samen met de Rabobank onder de noemer Rijk van Nijmegen 2025 (Rv2025) de handen ineen geslagen om de sociaal economische kracht van het Rijk van Nijmegen te versterken. Dit heeft geleid tot een projectagenda die kansrijk worden geacht. Gedurende de looptijd komen er nieuwe projecten bij maar vallen er ook projecten af. De komende jaren gaan we aan de slag met deze projecten.

In het afgelopen jaar heeft RvN@ een aantal bijeenkomsten in Wijchen georganiseerd waarin de gemeente een faciliterende of begeleidende rol heeft gehad. De jaarlijks door de gemeente georganiseerde Open Coffee stond in het teken van RvN@. De gewenste mogelijkheid voor een StartUp-locatie zal in 2019 nader worden onderzocht. Tevens is opdracht gegeven voor evaluatie van de beweging om te zien of de gestelde doelen bereikt worden.

De gemeente Wijchen neemt in ieder geval deel in de volgende communities;

- De Nieuwe Winkelstraat: versterken van centrumgebieden en winkelcentra (sluit aan op Retailagenda Wijchen en Retaildeal).
- Logistieke expertise in regio Nijmegen: verdere regionale ontwikkeling en versteviging van de logistieke sector in de volle breedte (afronding Bijsterhuizen)
- Smart Business Parcs: Digitaal opensource netwerk van slimme sensoren om vraagstukken op het gebied van mobiliteit, beheer en veiligheid te verbeteren (Pilot Bijsterhuizen).
- Woningen voor expats en kenniswerkers in het Rijk van Nijmegen: voorzien in woonruimte voor pas afgestudeerden, jonge internationale kenniswerkers en studenten.

Startup Nijmegen; Startup Nijmegen streeft naar een ecosysteem waar kennis en netwerken samenkomen om ideeën om te zetten in haalbare projecten en succesvolle ondernemingen. De focus ligt niet alleen op bedrijven voor hoogopgeleiden maar juist ook op bedrijven met personeel op MBO-niveau.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
3.1.1	Evaluatie DVO's Werkbedrijf	December 2018	Loopt
3.1.5	Evaluatie Kindregeling	April 2018	Afgerond
3.2.1	Revitalisatie Bedrijventerrein Wijchen Oost 2.0	Najaar 2017	De startnotitie wordt in het eerste kwartaal 2019 opgeleverd. De visie in het vierde kwartaal 2019
3.3.3	Uitvoeren collegebezoeken	Doorlopend	In 2018 is voldaan aan het aantal geplande bedrijfsbezoeken

Wat kost het?

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2018	2018	2017
Baten				
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	370	408	754
6.3	Inkomensregelingen	10.367	10.705	10.629
6.4	Begeleide participatie	0	-16	226
6.5	Arbeidsparticipatie	0	-135	165
	Totaal baten	10.737	10.963	11.774
Lasten				
3.1	Economische ontwikkeling	367	409	334
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	99	94	443
6.3	Inkomensregelingen	14.014	13.601	13.975
6.4	Begeleide participatie	5.045	5.169	5.463
6.5	Arbeidsparticipatie	1.669	1.537	1.914
	Totaal Lasten	21.193	20.810	22.129
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-10.456	-9.847	-10.355
Mutatie bestemmingsreserves				
	WWB I-deel	87	-318	385
	Integratie en participatie statushouders	37	179	-141
	Eenmalige middelen	-25	-83	0
	Algemene reserve	215	26	206
	Exploitatie BREED	200	0	200
	Herstructurering BREED	24	224	0
	Inzet bestemmingsreserves	538	28	650
	Gerealiseerd resultaat	-9.918	-9.819	-9.705
	Verskil rekening/begroting		99	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Economische ontwikkeling (3.1)		
De kosten voor reclamebelasting zijn hoger dan begroot. Het grootste deel komt door de aanpassing van de belasting van Wijchen Oost (€ 37k). De opbrengsten zijn ook hoger en worden verantwoord onder taakveld 3.3.		-39
De uitgaven voor revitalisering bedrijventerrein Wijchen Oost zijn hoger door een extra inventarisatie van bedrijfspanden.		-4
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)		
De opbrengst reclamebelasting voor de 3 verzorgingsgebieden is hoger dan begroot (evenals de kosten, zie taakveld 3.1).		37
Bij de inkomsten uit de marktgelden is geen rekening gehouden met de doorbetaling van promotiegelden van € 4k. De elektriciteitskosten zijn € 4k lager dan geraamd en er is € 7k minder doorbelast aan onderhoudskosten.		7

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Inkomensregelingen (6.3)		
Tekort op uitkeringen (BUIG), taakstelling wordt niet volledig behaald (€ 60k). Hier tegenover staat een hogere bijdrage BUIG conform het definitief budget 2018 (€ 508k) en hogere verhaal uitkeringen (€ 55k). De bijkomende kosten (IBO, invordering etc.) zijn € 37k hoger.	448	18
Begrote onttrekking uit de reserve BUIG is niet benodigd.		-87
Mutatie dubieuze debiteuren sociale zaken.		-60
Bovenstaande afwijkingen op BUIG muteert met de reserve WWB-I-deel.		-319
Voordeel op BBZ (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen).		53
Hogere kosten vergoedingen collectieve ziektekosten en forfaitaire vergoedingen.		-10
Voordeel op de bijzondere bijstand, met name op de regeling "Incidentele toeslag". Het beroep op deze regeling loopt de laatste jaren terug. Op de Kindregeling houden we in 2018 over. Ook speelt mee dat de instroom van Statushouders achterblijft. Op de Individuele inkomenstoeslag wordt juist een groter beroep gedaan.		164
In de begroting was rekening gehouden met een onttrekking aan de reserves om de kosten bijzondere bijstand te dekken. Vanwege bovenstaand voordeel hoeft er verminderd aan de reserves te worden onttrokken.		-164
De kwijtscheldingen voor rioolheffing zijn hoger dan gedacht. Dit naar aanleiding van de verwerking van de gegevens van Munitax.		20
Lagere doorberekende kosten.		37
Begeleide participatie (6.4)		
WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) kosten 2018 van de MGR zijn hoger dan begroot, dit wordt gecompenseerd in taakveld 6.5. Per saldo is de MGR neutraal voor de Wijchense jaarrekening.		-140
Arbeidsparticipatie (6.5)		
WWB werkdeel kosten MGR 2018 liggen 160k lager dan begroot. In de begroting is hier rekening mee gehouden op totaalniveau met de afwijking op taakveld 6.4.		160
Hogere inzet arbeidsmatige dagbesteding (MGR) dan aangenomen in de begroting. Per saldo is de MGR neutraal voor de Wijchense jaarrekening.		-22
Totaal saldo	448	-349
	99	

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
03 RZ 043	Rapport Revitalisering Bedrijventerrein Wijchen – Oost
07 RZ 107	Economisch Beleidsplan
09 10847	Structuurvisie bedrijventerreinen en werklocaties)
11 4179	Regionaal programma bedrijventerreinen
13 RZ 148	Centrumvisie
14 AZ 003	Sterke werkwoorden regionaal werkbedrijf
14 AZ 032	Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
14 IZ 035	Armoedebeleid 2014
14 IZ 207	Armoedemonitor 2014
15 IZ 055	Strategisch arbeidsmarktbeleid Rijk van Nijmegen 'Werk is de uitkomst!', inclusief Wijchens maat- en meerwerk
16 2885	Lokaal beleidskader DVO 2016-2017

4 Onderwijs en ontplooiing

Algemeen

De samenleving is voortdurend in ontwikkeling. Stilstand betekent achteruitgang. De maatschappij is immers geen onveranderbaar gegeven. Op verschillende terreinen zijn op een bepaald moment veranderingen gewenst om ons leven prettiger en socialer te maken. Sociaal maatschappelijke ontwikkelingen treffen iedereen. Desondanks is het belangrijk accenten te leggen bij en aandacht te schenken aan kwetsbare individuen en groepen. Dit is noodzakelijk door een toename aan diversiteit aan leeftijden, generaties, etnische groepen, culturen, gezondheid, ontwikkeling en ontplooiing, inkomens en leefvormen in de lokale samenleving. Daarnaast speelt een steeds verdergaande individualisering van de maatschappij een rol, waarbij het gaat om aspecten als toenemende behoefte aan onder meer zelfstandigheid, sociale en fysieke mobiliteit, emancipatie en communicatie. Het gaat hier in alle gevallen om sociaal maatschappelijke ontwikkelingen. Het vormgeven en uitvoeren van het beleid hierbinnen vraagt om een duidelijke wisselwerking tussen overheid en burger. De kracht van de samenleving willen wij hierin ten volle benutten.

Missie/visie

Bij het opvoeden en opgroeien van kinderen is de aansluiting tussen leefmilieu en onderwijs voor een belangrijk deel bepalend voor de ontwikkelingskansen. De gemeente, de welzijnsorganisaties, zorgaanbieders en onderwijsinstellingen zijn samen verantwoordelijk voor het overbruggen van achterstanden om welke redenen dan ook en hebben de taak een nauw afgestemd aanbod voor jonge kinderen en hun ouders, maar ook voor tieners, jongeren en volwassenen te bieden. Met de Samenwerkingsstichting Kans & Kleur hebben wij als uitvloeisel van de zogenaamde krimpdiscussie in 2015 de afspraak gemaakt om de scholen voor primair onderwijs in onze kernen zoveel mogelijk te handhaven. Vrije tijd geeft gelegenheid voor ontspanning en vermaak. Daarnaast biedt het een belangrijke mogelijkheid voor ontmoeting van bevolkingsgroepen en generaties. Sociale samenhang en daarmee de kwaliteit van de leefomgeving is een belangrijk item waardoor mensen elkaar opzoeken en ondersteunen, maar ook wordt het plezier in het leven en wonen hierdoor versterkt.

Wat willen we bereiken?

Wijchen kent een uitgebreid scala aan voorzieningen op het terrein van onderwijs, ontplooiing en vrijetijdsbesteding. Wij streven naar een zo volledig mogelijk en passend aanbod. Hoewel de uitvoering en de kwaliteit van het onderwijs de verantwoordelijkheid is van de scholen, willen wij een bijdrage leveren aan de samenwerking tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Waarbij de ontplooiing van het kind voorop staat. Wij willen de ontwikkeling van scholen die zich willen verbreden, stimuleren. Ook het verenigingsleven, in het bijzonder de sport- en spelbeleving, bieden wij ondersteuning binnen financiële grenzen. Dit vanuit de belangrijke principes voor onze samenleving dat het clubleven verbreedt en sporten gezond is.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Bevorderen van de leefbaarheid in kleine kernen;
- Dekkend voorzieningenaanbod in wijken en kleine kernen;
- Voldoende aanbod in wijken en kleine kernen om ontmoeting van inwoners mogelijk te maken;
- Een divers (programma)aanbod op het terrein van sport, kunst en cultuur voor een brede doelgroep;
- Een adequate afstemming en samenwerking op het terrein van onderwijs en zorg.

Speerpunten Onderwijs en ontplooiing

4.1	Brede scholen als ontmoetingsplaats.
4.2	Passend onderwijs
4.3	Faciliteren van (sport)verenigingen en van kunst en cultuur

4.1 Brede scholen als ontmoetingsplaats.

Wij geloven in 'de Brede school' als levendig centrum en ontmoetingsplek in de wijk. Waar scholen, peuteropvang en welzijnswerk samenwerken om tot een aanbod te komen waar de wijk behoefte aan heeft. Wij denken dat de diverse verenigingen met hun activiteiten daarbij een aanvulling kunnen zijn op het activiteitsaanbod. Wij willen het huidige aanbod van onderwijs in de kleine kernen handhaven, zolang de kwaliteit kan worden gewaarborgd. Er is wel een duidelijke afhankelijkheid met het wel of niet ontvangen van de kleine scholentoeslag. Het belang van het kind dient voorop te staan.

4.1.1 Brede School en combinatiefunctionarissen

De ontwikkeling van de Brede school blijven wij ondersteunen. Wij nemen hierbij echter niet meer een centrale positie in, maar vertrouwen en bouwen op de kracht van de samenleving. De maatschappelijke organisaties (scholen, peuteropvang, kinderdagopvang, sociaal cultureel werk, vrijwilligerswerk, zorgorganisaties) zullen hierin zelf de regie moeten voeren en creativiteit moeten tonen. Daar waar nodig ondersteunen wij.

Van toegevoegde waarde zien wij het opnieuw positioneren en beschrijven van de doelstellingen en activiteiten voor de combinatiefunctionarissen. Deze functionarissen zullen door de ontwikkeling van de brede scholen mede vorm en inhoud kunnen geven. De aansturing van deze functionarissen vindt plaats vanuit Kans en Kleur en in een enkel geval de bibliotheek. Wij kunnen hier een besluitende rol in vervullen door onze deelname aan de beleidscommissie brede scholen waarin beleid wordt voorbereid, en activiteiten worden besproken en vastgesteld. Het beleid voor de Brede Scholen stellen we vast in de LEA.

De doelstellingen voor de brede school en de combinatiefunctionarissen zijn in 2017 opnieuw beschreven en in 2018 werd hier vervolg aan gegeven. De doelen voor het schooljaar 2018/2019 zijn met de beleidscommissie besproken en vastgesteld. Verdieping is het meer betrekken van kinderen uit de wijken bij de activiteiten buiten school. Het gebruik van Sjors creatief en sportief heeft hierin een aanjagende rol. Daarnaast onderzoeken we of er mogelijkheden zijn tot het inzetten van combinatiefunctionarissen bij de sportverenigingen. Hier verwachten we begin 2019 een antwoord op te hebben.

4.2 Passend onderwijs

Samen met de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs geven we vorm aan de Wet Passend Onderwijs die in augustus 2014 is ingegaan. Uitgangspunt is het streven dat elk kind zo nabij als mogelijk en aangepast indien noodzakelijk plaats binnen het onderwijs en de kinderopvang/peuterspeelzaal krijgt. De feitelijke verantwoordelijkheid voor de inzet van het Passend Onderwijs ligt bij het onderwijsveld zelf. Met de schoolbesturen en andere maatschappelijke partners

ontwikkelen we initiatieven om de aansluiting tussen opvang en onderwijs en de Sociale Wijkteams en daarmee de toegang tot zorg, zo goed mogelijk te organiseren en af te stemmen.

4.2.1 Samenwerking op lokaal en regionaal niveau

Hoewel scholen en samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor het organiseren en financieren van extra ondersteuning, hangt ondersteuning in het onderwijs nauw samen met zorg en voorzieningen binnen de Jeugdwet, de Wmo en Participatiewet. Wij vinden het daarom van belang om de zorgstructuren op scholen (vooral de Externe Zorg Teams) goed aan te laten sluiten op de Lokale toegangspoort (sociale wijkteams) door duidelijke afspraken te maken over de onderlinge communicatie en de inzet van ondersteuning en zorg. Zo moet duidelijk zijn wie vanuit de school verantwoordelijk is voor de afstemming met de sociale wijkteams en moeten beide partijen op de hoogte zijn van de mogelijke vormen van te leveren ondersteuning en zorg. De verbinding tussen school en sociaal wijkteam is geborgd doordat de schoolmaatschappelijk werker zitting neemt in het sociale wijkteam en het EZT. Preventie en vroegsignalering zijn ook een belangrijk punt van aandacht. Alleen door goede afstemming kan zinvol invulling gegeven worden aan het principe "één huishouden, één plan, één regisseur".

In het kader van Passend Onderwijs voeren wij met de andere gemeenten en de samenwerkingsverbanden op regionaal niveau op overeenstemming gericht overleg (OOGO) waarin wij de aansluiting tussen onderwijs en zorg met elkaar bespreken. Daarnaast zijn onderwerpen als leerlingenvervoer, thuiszitters, leerplicht en toeleiding naar werk in het kader van de Participatiewet ook onderdeel van deze afstemming. Bovendien moet vanuit de Jeugdwet OOGO gevoerd worden met het onderwijsveld. In 2018 vind een voortzetting en doorontwikkeling van projecten zoals Tijdelijke Opvang Locatie (TOL), School's Cool plaats.

De beschreven lijn werd in 2018 voortgezet. Daarnaast werd er naast een goede samenwerking middels schoolmaatschappelijk werk met de toegang de samenwerking met zorg verstevigd door Rndom Wijchen in contact te brengen met het onderwijs. Op onderdelen sluit Rndom Wijchen aan bij de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en andere overlegstructuren waarbij zorg en onderwijs lokaal samen komen. In 2018 vond er een doorontwikkeling plaats van de zorgteams binnen scholen waar SMW en vroegambulant een onderdeel van zijn. Hier verwachten we een nadere uitwerking van in 2019.

4.2.2 Leerlingen Speciaal onderwijs

In de raadsvergadering van 1 oktober 2015 heeft de raad de motie aangenomen om Kans en Kleur te verzoeken samen met betrokken partners en ouders een plan van aanpak op te stellen, gericht op (een pilot voor) realisatie van passende opvang en passend onderwijs in Wijchen voor kinderen van de Maartenschool en daarmee vergelijkbare scholen. De raad heeft dit plan van aanpak in de eerste helft van 2016 ontvangen. Dit plan blijft actueel. Voor elk kind wordt gekeken of het naar een school zo dicht mogelijk bij huis kan.

Deze werkwijze blijft van toepassing waarbij de inzet van Kans en Kleur is een kind in Wijchen van onderwijs te voorzien.

4.3 Faciliteren van (sport)verenigingen en van kunst en cultuur

Wijchen kent een rijk en bloeiend verenigingsleven. Dat willen wij graag zo houden. Onze verenigingen met de vele onmisbare vrijwilligers, leveren een grote bijdrage aan de sociale samenhang in onze gemeente. Wij willen (sport)verenigingen faciliteren en stimuleren om zelf met plannen en ideeën te komen. Waarbij we moeten voorkomen dat deze plannen of ideeën op voorhand stranden door het hanteren van allerlei formele regels. Maatschappelijke initiatieven steunen wij als deze meerwaarde bieden aan de Wijchense samenleving. Onze aandacht gaat onder andere uit naar degenen die door sociale uitsluiting of door lichamelijk of verstandelijke beperkingen niet aan sport kunnen doen.

De notitie sportstimulering is gedateerd en aan vervanging toe. Sinds de bezuinigingen in 2008 werd er door de raad geen budget meer vrijgemaakt en is er weinig geïnvesteerd in sportstimulering. Dit heeft als gevolg gehad dat er op dit moment geen recent beleid op sportstimulering is vastgesteld.

De raad heeft besloten vanaf 2016 weer structureel budget beschikbaar te stellen. Voor 2018 is een vernieuwde notitie sportstimulering gepland.

Kunst en cultuur zijn niet alleen zaken waar mensen plezier aan beleven, maar ze dragen ook bij aan sociale inclusie, en versterken het imago van Wijchen en de lokale identiteit. Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en we ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving die meerwaarde bieden aan de Wijchense samenleving.

Stichting Schaarweide kan volgens het raadsbesluit van 3 november 2016 het achterstallig onderhoud aan haar accommodatie weg werken. De stichting is betrokken bij de discussie over versterking van de sociale structuur in kernen Bergharen-Hernen-Leur (zie 4.3.4). De uitkomst van die discussie en een eventueel raadsbesluit in vervolg hierop kan invloed hebben op hun renovatieplan.

4.3.1 Renovatieplan sportaccommodaties

Volgens het Renovatieplan Sportaccommodaties (RSA) zijn in 2018 vijf natuurgrasvelden aan renovatie toe. We keuren jaarlijks alle velden in oktober en verwachten ook nu dat de voor 2018 geplande renovaties met een jaar uitgesteld kunnen worden. Samen met Stichting Groene Grasvelden rekenen we de kosten voor toekomstige renovaties door. We besluiten in 2018 in hoeverre we de bijdragen van de deelnemende sportclubs kunnen

De voor 2018 voorziene renovaties zijn uitgesteld op grond van de goede kwaliteit van de velden. Wel is een start gemaakt met de renovatie van drie kunstgrasvelden bij AWC, Alverna en AWC.

In overleg met de aangesloten sportclubs herijken we het RSA. We hebben op basis van solidariteit enkele modellen berekend voor het nieuwe tarief voor de ledenbijdrage vanaf augustus 2019.

aanpassen. We letten daarbij op type veld (kunstgras of natuurgras), de omvang van sportclubs en het aantal velden per sportclub. We leggen nadrukkelijk de relatie met de kwaliteit van het reguliere onderhoud.

4.3.2 Algemene subsidieverordening

We ronden het proces tot herijking van de Algemene subsidieverordening uit 2008 in het eerste kwartaal van 2018 af met een raadsbesluit tot invoering van de nieuwe verordening. Het raadsbesluit van 3 mei 2017 is hierbij leidend.

De nieuwe verordening geldt vanaf 1-1-2018. Eind 2018 hebben we op verzoek van de raad de verordening op het punt van verstrekking van meerjarige budgetsubsidies aangepast en opnieuw in procedure gebracht.

4.3.3 Kunst in beeld

In 2017 heeft de raad een richtinggevende uitspraak gedaan over het gebruik van het kasteel. In 2018 werken we de visie uit. Een van de elementen is het verbeteren van de zichtbaarheid van het Museum Kasteel Wijchen.

In een haalbaarheidsonderzoek hebben we de visie over het functioneel gebruik van het kasteel uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in 5 uitvoeringsvarianten. Op 25 oktober heeft de raad de basisplus variant geamendeerd vastgesteld. Op 8 november heeft de raad middelen beschikbaar gesteld om deze uitwerkingsvariant te realiseren.

4.3.4 Versterking sociale structuur Bergharen-Hernen-Leur

De leefbaarheidsgroepen voor Bergharen en Hernen/Leur werken op basis van beslisnota 16-AZ-229 hun plannen uit voor de versterking van de sociale structuur in de kernen. Drie werkgroepen (zorg, onderwijs en sport & bewegen) werken de plannen uit, zodat ze leiden tot concrete voorstellen. De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang en de inhoud.

Daarnaast is een MFA voor Batenburg in ontwikkeling. De bedoeling is op het terrein van vv Batavia een multifunctionele accommodatie (MFA) te realiseren voor dorpsactiviteiten, onderwijs en sport. De school (St. Jan Baptist), het dorps huis (De Hostert) en de voetbalvereniging (vv Batavia) zullen hierin gehuisvest worden. In de raadscommissie van 5 oktober 2017 is het voorstel besproken. De gemeenteraad zal nog een definitief besluit nemen om budget beschikbaar te stellen voor de bouw van de MFA.

De werkgroep Positieve gezondheid heeft een visie en een plan van aanpak gepresenteerd. Er is een voorstel uitgewerkt voor een dorpsondersteuner en er is een gezondheidsmarkt georganiseerd in september. De werkgroep Sport en Bewegen heeft een sportvisie opgesteld. De besturen van de Mijlpaal en Zandloper hebben een programma van eisen opgesteld voor ontmoetingscentra. Dit geeft inzicht in de gewenste aanpassingen en de kosten.

In oktober 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel voor de realisatie van een Multifunctionele Accommodatie te Batenburg. De voorlopig ontwerpfase van het project is doorlopen en het project kampt met een financieel tekort. Het lijkt kansrijk om dit tekort met subsidies te dekken. Het college heeft in september 2018 besloten om verder te gaan met de bouwteamfase van het project. In het voorjaar van 2019 besluit het college over de verdere voortgang van het project naar aanleiding van de stand van zaken op dat moment.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
4.3.2	Vaststelling subsidieverordening	1 ^e kwartaal 2018	Vaststelling gewijzigde verordening 2018 volgt door de raad op 31 januari 2019.
4.3.3	Uitwerking visie kasteel	Vóór 2018 een uitgewerkt voorstel naar de raad. In 2018 uit te voeren	Afgerond
4.3.4	Versterking sociale structuur Bergharen-Hernen-Leur	In december 2017 informatienota voor de raad	Gereed

Wat kost het?

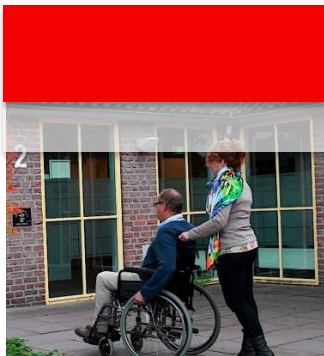
Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2018	2018	2017
	Baten			
3.4	Economische promotie	249	215	242
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	223	215	354
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	41	54	66
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	416	403	600
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	113
5.4	Musea	0	2	1
5.6	Media	0	0	0
	Totaal Baten	929	888	1.375
	Lasten			
3.4	Economische promotie	416	390	516
4.1	Openbaar basisonderwijs	267	209	217
4.2	Onderwijshuisvesting	2.124	2.186	2.138
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.355	1.173	1.255
5.1	Sportbeleid en activering	354	347	348
5.2	Sportaccommodaties	2.564	2.393	2.945
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	417	353	447
5.4	Musea	284	271	279
5.6	Media	768	768	768
	Totaal Lasten	8.549	8.091	8.912
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-7.620	-7.203	-7.537
	Mutatie bestemmingsreserves			
	Onderhoud Overige gebouwen	-237	-403	-524
	Onderwijshuisvesting	169	169	-59
	Gymmaterialen	-36	-13	2
	WMO algemeen	0	-10	-10
	Eenmalige middelen	0	0	-430
	Renovatie sportvelden	-209	-259	199
	Toerisme	0	-4	-4
	Algemene Reserve	0	0	120
	Cultuurhistorie	0	35	30
	Legaat v. Cooth	0	0	-1
	Beeldende kunst	0	2	0
	Afs.R: Sportzaal Achterlo	2	2	2
	Afs.R: Centrale sporthal	184	184	184
	Afs.R: 3e Hockeyveld Campus Wijchen	15	15	15
	Afs.R: Kunstgrasveld Diosa	27	27	26
	Afs.R: Renovatie crossbaan Wycross	5	5	5
	Inzet bestemmingsreserves	-81	-250	-443
	Gerealiseerd resultaat	-7.701	-7.454	-7.981
	<i>Verschil rekening/begroting</i>		247	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Economische promotie (3.4)		
De vierdaagse heeft meer gekost dan opgenomen in de begroting, deels door eenmalige extra kosten. De structurele extra kosten zijn meegenomen in de begroting 2019.		-34
Ten opzichte van de begrote opbrengst voor kermissen in 2018 werd een tekort verwacht. Er werd vanuit gegaan dat dit binnen het taakveld werd inderdiend en dit is inderdaad gerealiseerd.		6
Budget economische zaken wordt overschreden vanwege bijdrage aan kosten RPW (Regionaal Programma Werklocaties Regio Arnhem- Nijmegen) , komt Lidl en andere diverse onderzoeken.	-14	
Het budget voor promotie activiteiten wordt in 2018 niet volledig ingezet.		11
Openbaar basisonderwijs (4.1)		
Voordeel op bewegingsonderwijs, minder subsidie verleend o.b.v. gerealiseerde sporturen in de gymzalen.	57	
Onderwijshuisvesting (4.2)		
De kosten voor schades onderwijshuisvesting zijn lager uitgevallen dan begroot. De uiteindelijke uitkomst is uiteraard afhankelijk van incidentele gebeurtenissen.	6	
Eenmalige afwikkeling onterecht ontvangen huurpenningen binnen schoolgebouwen.		-36
Nadeel op exploitatie onderwijshuisvesting, met name gemeentelijke belastingen.		-44
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)		
Per saldo voordeel op leerlingenvervoer (incl. extra buddy trajecten). Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een lager aantal personen die gebruik maken van het taxivervoer.		173
We krijgen meer geld van het Rijk voor Onderwijsachterstandenbeleid door nieuwe verdeelsystematiek. De doelgroep is ongewijzigd. Daarnaast maken we iets minder kosten dan begroot.		10
Lagere subsidieafrekening 2017 Peuterspeelzalen.		12
Sportbeleid en activering (5.1)		
Hoger verstrekte subsidies voor sportstimulering.		-5
Sportaccommodaties (5.2)		
Voordeel op onderhoud sportzalen 2018, met name vanwege doorgeschoven werkzaamheden 2019.		152
Het voordeel valt daarmee terug in de reserve onderhoud.		-152
De afrekening 2017 van de Meerval BV laat een nadeel zien.		-32
Er is een klanttevredenheidsonderzoek voor het Zwembad uitgevoerd. Dit was niet begroot.		-10
Het budget MFA facilitair management wordt in 2018 niet volledig ingezet.		20
Afrekening MFA Suikerberg.		-18
Voordeel op schoonmaak gymzalen.		11
Overig.		8
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (5.3)		
Voordeel op normsubsidies muziekonderwijs		33

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Voordeel op culturele activiteiten, mede door minder subsidie verlening op. Daarnaast is ook subsidie van de provincie op het cultuurpact positief uitgevallen.		32
Musea (5.4)		
Vrijval niet benodigd deel reserves cultuurhistorie.		35
Aan externe adviezen voor archeologie is € 24k minder benodigd omdat de kosten vaak worden doorbelast op de projecten. Een bedrag van € 18k wordt overgeheveld vanwege aangegane verplichtingen m.b.t. archeologiekkaart en archeologienota. De opbrengst voor leges archeologie zijn niet begroot en bedragen € 2k.		8
Voordeel op subsidies cultuurhistorie.		6
Media (5.6)		
Geen significante wijzigingen		
Overig		12
Totaal saldo	49	198
	247	

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
06 IZ 041	Discussienotitie Kunstbeleid, 30 november 2006
09 IZ 169	Evaluatierapport Brede scholen in Wijchen 2009
09 IZ 167	Een Heerlijkheid tussen Maas en Waal. Visie op toerisme in Wijchen 2009-2015
11 IZ 092	Algemene Subsidieverordening / versie 8 december 2011 Beleidsregel Subsidieverstrekingen 2013 (College 20 augustus 2013 / 13-3516)
12 IZ 132	Renovatieplan Sportaccommodaties / RSA
13 IZ 155	Visie en Missie sociaal cultureel en educatief centrum 't Mozaïek
13 IZ 196	Beleidskader Investerings Buitensportaccommodaties
14 IZ 199	Uitvoeringsdocument muziekonderwijs.
14 IZ 046	De bibliotheek van Wijchen. Lezen, leren en informeren voor iedereen. visie gemeente Wijchen op het bibliotheekwerk 2015-2019.
16 IZ 121	Nota speelbeleid
16 IZ 123	Uitvoeringsprogramma Kunstparticipatie
17 4 5581	<i>Opvang voor alle peuters!</i> Nota peuteropvang en voorschoolse educatie in Wijchen na de harmonisatie vanaf 2018. Regionale visie volwasseneneducatie en laaggeletterdheid Rijk van Nijmegen. Toeristische positionering Rijk van Nijmegen. Actualisering en vooruitblik 2021. Maart 2017. Notitie 'structureren en bevorderen jongerenparticipatie' 2006 Actueel leerplicht jaarverslag Actuele VSV-atlas Evaluatierapport Vrijwilligersplein Wijchen, maart 2009 Convenant VSV met afspraken tussen Rijk, gemeenten en scholen voor voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs Lokaal Educatieve Agenda Wijchen 2011 Regionaal beleidsplan leerplicht 2016 – 2019

5. Ondersteuning en Zorg

Algemeen

Anders denken – Samen doen is het leidende thema van het Coalitieakkoord 2014-2018. We gaan verder met het beleid dat in 2010 is ingezet. Dat houdt ook in dat aandacht bestaat voor groepen van inwoners die het minder gemakkelijk hebben. Hierbij ligt de nadruk op gelijkwaardigheid, betrokkenheid en solidariteit. Waar kwetsbare mensen ons echt nodig hebben, moeten zij een beroep op ons kunnen doen. Daar horen bij het opkomen voor zwakkeren in de samenleving en het steunen van de belangen van hen die zichzelf onvoldoende kunnen laten horen. Het aanbod aan voorzieningen en activiteiten moet aansluiten op de vraag en behoeften van deze groepen. Dit vormt de basis voor dit programma.

Missie/visie

Iedere inwoner van Wijchen is zelf verantwoordelijk voor het invullen en vormgeven van zijn/haar leven met de bijbehorende rechten en plichten. In geval van een (tijdelijke) beperking op het terrein van wonen, welzijn, zorg en/of inkomen biedt de lokale toegangspoort (bestaande uit het Lokaal coördinatiepunt en de sociale wijkteams) de toegang tot noodzakelijke ondersteuning. Het bieden van noodzakelijke ondersteuning is gericht op het voorkomen van (een toename van) problemen op het vlak van gezondheid en maatschappelijke participatie en het vergroten van de zelfredzaamheid van de burgers van Wijchen.

Wat willen we bereiken?

Vanaf 2015 hebben wij er als gemeente een aantal fikse verantwoordelijkheden bij gekregen. Wij kunnen op het gebied van zorg en welzijn niet doorgaan zoals vroeger. Dat is onbetaalbaar geworden. Maar dat wil niet zeggen dat het er allemaal slechter op is geworden. Als we het goed aanpakken kan het zelfs beter worden! Daar gaan we voor. Ook in 2017. Wij hebben samen met onze maatschappelijke partners en inwoners een kernboodschap geformuleerd: Wijchen is een gemeente waar mensen oog hebben voor elkaar en samen dingen ondernemen. Waar buurtgenoten, familie en vrienden elkaar een handje helpen en met elkaar hun problemen proberen op te lossen. En waar als het echt nodig is, professionele ondersteuning en zorg dichtbij en eenvoudig te vinden zijn. Daar staan wij voor. Dat betekent wel dat er nog aardig wat moet veranderen, voordat we écht zo'n gemeente kunnen zijn.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Versterking eigen kracht van burgers;
- Een passend aanbod van algemene en maatwerkvoorzieningen voor de inwoners van onze gemeente;
- Minder inzet op zware zorg;
- Betaalbare zorg en hulpverlening;
- Burgers die met passende ondersteuning langer zelfstandig kunnen wonen zonder in een sociaal isolement te raken;
- Heldere toegang tot de zorg en hulpverlening voor burgers

Speerpunten Ondersteuning en zorg

5.1	Met elkaar leven en zorgen
5.2	Bijdrage van maatschappelijk partners
5.3	Zorg dichtbij: sociale wijkteams
5.4	Preventie
5.5	Dorpsontwikkelingsplannen verder realiseren

5.1 Met elkaar leven en zorgen

Wij vinden het belangrijk dat we elkaar binnen onze gemeenschap weer weten te vinden in goede en in mindere tijden. In buurten, maar ook binnen families, vriendenclubs en verenigingen. Zorg en ondersteuning komen niet alleen van professionele hulp- en zorgverleners. Ook mantelzorgers kunnen op onze ondersteuning rekenen. Het persoonsgebonden budget blijft bestaan. Een groot deel van onze inwoners is gelukkig en gezond en heeft veel te bieden aan zijn of haar omgeving. Maar er zijn ook kwetsbare mensen, jong en oud, met problemen, die ondersteuning en hulp nodig hebben. Die krijgen zij dan ook. En dan is het enorm belangrijk dat er mensen in hun omgeving voor hen klaar staan. Wij willen een bijdrage leveren aan de totstandkoming van die saamhorigheid. Binnen het armoedebeleid is de zorg voor kinderen een speerpunt. Zodat ieder kind gelijke kansen krijgt.

5.1.1 Het bieden van schuldhulpverlening

We ondersteunen burgers bij het oplossen van hun financiële problemen. Hierbij hebben wij oog voor de mentale belasting die het hebben van (problematische) schulden voor iemand meebrengt. Wij zorgen voor een laagdrempelige toegang tot de schuldhulpverlening waarbij wij geen doelgroepen uitsluiten. Ook organiseren wij, in samenwerking met het sociale wijkteam, een integrale intake en werkwijze. Bij het oplossen van problemen denken en handelen wij integraal en ontschot.

Door in te zetten op preventie en vroegsignalering en daarin de samenwerking met ketenpartners op te zoeken (zoals MeerVoormekaar, Fibon, Sociaal wijkteam), voorkomen we dat inwoners (langdurig) afhankelijk worden van gemeentelijke ondersteuning en kunnen we de kosten van schuldhulpverlening beheersbaar houden. De in 2017 gestarte pilot voor kwetsbare jongeren met schulden loopt in 2018 door en wordt daarna geëvalueerd.

Uitvoering vindt plaats zoals is omschreven in het beleidsvoornemen. Het afgelopen jaar is er veel geïnvesteerd. De nadruk ligt op het integraal aanpakken van schuldproblematiek in samenwerking met het Sociaal wijkteam. Verder wordt ingezet op preventie en vroeg signalering van schulden. De pilot voor kwetsbare jongeren met schulden is afgerond en medio 2018 geëvalueerd.

5.1.2 Mantelzorgondersteuning/informele zorg

Wij willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken door de vaak intensieve en jarenlange inzet die zij

Uit de behoeftepeiling onder mantelzorgers blijkt dat er behoefte is aan:
- meer vrije tijd

plegen om hun naaste te ondersteunen bij ziekte en beperkingen. Dit doen wij door groepsgewijze ondersteuning en individuele ondersteuning te faciliteren. Verder kijkt het Sociaal Wijkteam integraal naar de benodigde ondersteuning van de zorgvrager en de mantelzorger. Het gaat hierbij om het realiseren van een betrokken sociaal netwerk, een attente wijk, mogelijkheden van ontmoeting, zingeving, meedoen en respijtzorg om acute overbelasting bij de mantelzorger te voorkomen. We zorgen dat mantelzorgers die ondersteuning nodig hebben, zo goed mogelijk deze ondersteuning kunnen vinden in Wijchen.

Mantelzorgontvangers kunnen hun mantelzorger bedanken met een Mantelzorgwaardering (€ 150) die ze via het Sociaal Wijkteam kunnen aanvragen. In 2018 kijken we of het huidige beleid rondom mantelzorgondersteuning nog aansluit bij wat inwoners en professionals nodig hebben. Dit doen we samen met betrokken partners en de samenleving.

- Professionele ondersteuning
- Begrip van de omgeving
- Een betere eigen gezondheid
- Vermindering van eenzaamheid
- Informatie over

ondersteuningsmogelijkheden

De behoeftepeiling is in een informatienota aan de raad en het college gepresenteerd.

MeerVoormekaar en deelnemers uit SWT, Wmo-raad, zorgpartijen en gemeente werken voorstellen uit om de bestaande voorzieningen en nieuwe initiatieven te laten aansluiten bij bovenstaande behoeften.

5.1.3 Wonen en zorg

De afgelopen jaren hebben wij stevig geïnvesteerd op samenhangend beleid tussen welzijn, zorg en volkshuisvesting. Daardoor hebben wij nu een beter beeld van wat de komende jaren nodig is om inwoners met een ondersteuningsvraag passend te laten wonen. Dat leidt tot de volgende acties:

- Aanhoudende aandacht en bewustwording voor de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. We vragen mensen om tijdig na te denken over hun toekomstige woonbehoeften, en waar het kan vanuit preventief oogpunt mogelijke aanpassingen te realiseren. Als gemeente hebben wij hierin een stimulerende rol. Zo biedt de gemeente Wijchen een blijverslening. Daarnaast bieden wij inwoners handreikingen om een beeld te geven van de mogelijkheden om passend te wonen.
- Samenwerking in het netwerk van wonen, zorg en welzijn. De gemeente is niet primair verantwoordelijk voor de uitvoering

Op alle genoemde thema's wordt voortgang gemaakt. Zie ook de toelichting onder 2.5.1

van het realiseren van woon-zorg voorzieningen, maar kan partijen wel met elkaar verbinden en de samenwerking faciliteren waar nodig. Dat doet zij onder meer in een netwerkoeverleg tussen partijen betrokken bij woon-zorg vastgoed. • Een faciliterende rol aannemen om concrete initiatieven mogelijk te maken die passen in onze visie op wonen en zorg. Dit pakken wij integraal op vanuit zowel volkshuisvesting en ruimtelijke ordening, als vanuit welzijn, zorg en gezondheid. Zie ook paragraaf 2.5.1.	
---	--

5.1.4 Aanbesteding en uitvoering taken Wmo nieuw en Jeugdwet

We hebben een integrale opgave geformuleerd om met ingang van 2018 te starten met een coöperatie van zorg en welzijn (nieuwe Wmo en jeugdhulp). De opgave wordt door deze coöperatie uitgevoerd met een populatie gebonden budget. Binnen dat budget kan geschoven worden, zodat mensen en middelen daar ingezet kunnen worden waar dat het meest tot zijn recht komt. We blijven samenwerken binnen de regio, maar nemen niet deel aan de regionale inkoop. We realiseren ons dat het doorvoeren van de gewenste veranderingen en vernieuwingen tijd nodig hebben. We blijven sturen op de doelen die bereikt moeten worden door intensief gebruik te maken van de monitors en indicatoren, waarvan de ontwikkeling in 2015 is gestart, en de doorontwikkeling voortdurend plaatsvindt, ook in 2018. We streven er naar de uitvoering van de Wmo-nieuw en Jeugd bewerkstelligen binnen de toegekende Rijksmiddelen. Als doelstelling hebben we ons gesteld om dit aflopend naar 2021 te realiseren. Uitgaande van het handhaven van het hedendaagse kwaliteitsniveau betekent dit een zeer forse uitdaging. Conform de systematiek Wet Buig achten we het vanuit risicobeheersing noodzakelijk om de haalbaarheid van de ombuiging financieel te dempen. Om een ombuiging in gang te zetten, is het in eerste instantie noodzakelijk om initiatieven te ontwikkelen en te initiëren om de ombuiging te faciliteren. Daartoe hebben wij in het incidentele perspectief voor de	We hebben Rondon Wijken een subsidie voor 2018 verstrekt. We blijven met monitoring volgen wat de ontwikkelingen hiervan zijn. In de gesprekken met Rondon Wijken bespreken we op inhoud en financieel de voortgang. We blijven daarnaast deelnemen aan de samenwerking in de regio, waarbij we wederzijds elkaars resultaten delen en daarvan leren. De raad is in juni geïnformeerd met een eerste monitor. Hierbij heeft Rondon Wijken ook een inhoudelijk uitleg gegeven over de stand van zaken en de (verdere) ontwikkelingen 2018. Voor het innovatiefonds van € 500k beoordeelt het college elke aanvraag of deze aansluit bij de uitgangspunten. Aan het eind van 2018 beschreven we de resultaten hiervan in de vorm van een informatienota.
--	---

jaarschijf 2018 € 500k opgenomen. Het te verwachten positieve effect van de te nemen maatregelen is verwerkt in de jaarschijven 2019-2021 van het structurele perspectief.

5.1.5 Bezuiniging hulp bij het huishouden

Wij bieden hulp bij het huishouden aan mensen die niet langer in staat zijn om zelfstandig hun huishouden te organiseren. Van rijkswege is er in 2015 een forse korting toegepast op het budget voor hulp bij het huishouden. Om de afname van het budget af te dekken is toen gekozen voor een geleidelijke afbouw van de met inzet van HHT-middelen (middelen vanuit het rijk om werkgelegenheid in de zorg te behouden). Deze lijn willen wij in 2018 voortzetten.

De huidige raamovereenkomsten met de vier aanbieders van hulp bij het huishouden (Vérian, Actéon, Tzorg en LuciVer) zijn verlengd tot 1 juni 2018. Wij willen gebruik maken van de mogelijkheid om de raamovereenkomsten dan nog een keer met een jaar te verlengen tot 1 juni 2019. Een verlenging tegen de huidige tarieven zal niet mogelijk zijn. Wij willen de aanbieders van de hulp bij het huishouden een reële prijs betalen waarmee ze de kwaliteit en de continuïteit van de ondersteuning kunnen waarborgen. Vaststelling van reële tarieven voor hulp bij het huishouden zal naar verwachting leiden tot uitzetting van de uitgaven in 2018. In 2018 willen wij de HHT-regeling voortzetten. Dit is een algemene voorziening waarmee inwoners die ondersteuning nodig hebben zelf extra hulp bij het huishouden kunnen inkopen tegen betaling van een geringe bijdrage. Ook willen wij onderzoeken of een pilot thuisondersteuning haalbaar is waarbij naast het schoonmaken de burger ook praktische ondersteuning krijgt bij het opruimen, administreren en verdere ondersteuning in de huishouding. Ondersteuning waarbij een belangrijk uitgangspunt is dat er samenwerking gezocht wordt met (vrijwilligers) initiatieven in de wijk.

De huidige raamovereenkomsten zijn per 1 juni 2018 verlengd met 1 jaar. Per 1 januari 2018 zijn de tarieven verhoogd om aanbieders van de hulp bij het huishouden een reële prijs te betalen. De invoering van nieuwe loonschalen per 1 april 2018 en de nieuwe cao per oktober 2018 heeft nogmaals geleid tot een tariefsverhoging. De reële tarieven zijn in samenspraak met de gecontracteerde aanbieders tot stand gekomen.

De HHT-regeling wordt voortgezet tot juni 2019. In 2018 heeft er een heroriëntatie plaatsgevonden op de hulp bij het huishouden omdat de huidige raamovereenkomsten na juni 2019 niet meer verlengd kunnen worden. Begin 2019 is een aanbesteding gestart om te komen tot nieuwe raamovereenkomsten per 1 juni 2019.

Na de zomer 2018 is een pilot Praktische begeleiding met Actéon en Home Instead gestart. Het gaat om de ontwikkeling van passende ondersteuning op de grens van huishoudelijke hulp en begeleiding. Naast het schoonmaken krijgt de burger ook praktische ondersteuning bij het opruimen, administreren en verdere ondersteuning in de huishouding. Deze pilot loopt tot 1 juni 2019 en wordt tussentijds geëvalueerd.

5.2 Bijdrage van maatschappelijk partners

Om beter met elkaar te leren leven, schakelen we ook onze maatschappelijke partners in. Zij sporen onze inwoners aan om meer met elkaar te ondernemen, hun netwerk in te schakelen en te versterken. Om samen te werken aan leuke, sociale wijken. Daarbij zoeken zij aansluiting bij verenigingen, professionals en bij de initiatieven die er al zijn. Want gelukkig gebeurt er al heel veel moois in onze gemeente.

5.2.1 WijWijchen: online dorpsplein en sociale kaart

WijWijchen is een online platform bedoeld om inwoners met elkaar in contact te brengen. Hiermee willen we de zelfredzaamheid van inwoners versterken. De samenleving organiseert al veel activiteiten zelf, maar inwoners weten deze niet altijd te vinden. Op WijWijchen lezen bezoekers verhalen van buurtbewoners, vinden hier initiatieven bij hen in de buurt, en kunnen hier hulpvragen plaatsen en/of beantwoorden. Ook zien zij welke activiteiten en organisaties te vinden zijn in hun buurt, maar ook elders in Wijchen. WijWijchen wordt gedragen en bijgehouden door een groep enthousiaste vrijwilligers (de zogenaamde buurtverbinders), met ondersteuning van MeerVoormekaar. WijWijchen maakt sinds de lancering een gestage groei door van het aantal bezoekers en berichten. In 2017 is de sociale kaart toegevoegd aan WijWijchen. De sociale kaart was voorheen afzonderlijk te vinden op de website van MeerVoormekaar. Door de sociale kaart te integreren in WijWijchen krijgen inwoners nog makkelijker inzicht in het totale aanbod van informele initiatieven (bijv. buurtkookclubs en wandelgroepen) én georganiseerde activiteiten (bijv. activiteiten van sportclubs en in dorpshuizen).

Sinds 2018 is de WijchenWieWatWaar onderdeel van WijWijchen. Dit is een sociale kaart met 700 adressen van verenigingen, clubs en organisaties in Wijchen. Hiermee wordt het informele aanbod wat verenigingen en inwoners zelf plaatsen gecombineerd met het georganiseerde welzijns- en activiteitenaanbod. Daarmee creëren we één platform waar inwoners kunnen vinden wat er in Wijchen beschikbaar en te doen is. Per 2019 verschijnt er geen papieren gemeentegids meer. Het College is van mening dat WijWijchen.nl een goede hedendaagse vervanging is voor de oude papieren gids. Hiermee is er altijd een up-to-date overzicht beschikbaar. Als dorpen of wijken een papieren overzicht wensen kunnen zij dit zelf realiseren aan de hand van de digitale informatie.

5.3 Zorg dichtbij: sociale wijkteams

Vanaf 2015 hebben we als gemeente te maken met stevige bezuinigingen op zorg. Als onze inwoners echter meer zelf en samen doen, met familie en omgeving, hoeven we ook minder snel een beroep te doen op zorg. Wat dat betreft kijken wij voortaan anders naar zorgaanvragen dan voorheen. Over de hele linie hebben wij minder zorg te verdelen. Die zorg moet dus terecht komen bij de mensen die deze het hardst nodig hebben. De hulp- en zorgverleners die er nu zijn, zijn er in de toekomst ook. Alleen kijken zij anders en breder naar wat iemand nodig heeft. Niet alleen vanuit hun eigen specialisme. Zij werken intensief met elkaar samen, dicht bij onze inwoners. Om die reden werken wij met sociale wijkteams, die een laagdrempelig aanspreekpunt vormen voor onze inwoners.

5.3.1 Lokale toegangspoort

We blijven de huidige kennis en ervaring inzetten om de sociale wijkteams verder te ontwikkelen. Daarnaast wordt er nadrukkelijk ruimte gemaakt voor de ontwikkeling van collectief en preventief aanbod. In 2018 is er sprake van één integrale toegangspoort tot zorg en ondersteuning. Vraagwijzer, onderdeel zorg, is geïntegreerd in deze toegang. Hiervoor hebben we twee locaties: 't Mozaïek en Noorderlicht. Uiteraard is de brede lokale toegangspoort niet de enige toegang tot de zorg. De toegang tot bepaalde spoedeisende of specialistische zorg kan zoals dat nu ook het geval is eveneens via de huisarts, de jeugdarts en de medische specialist verlopen. Ons streven is om deze andere ingangen van de zorg goed aangesloten te krijgen op de lokale toegangspoort.

Voor de lokale toegangspoort lag de nadruk in 2018 vooral op de samenwerking met Rndom Wijchen en het door ontwikkelen van preventief en collectief aanbod.

5.4 Preventie

Waar wij samen met onze maatschappelijke partners aan werken, is dat er uiteindelijk minder vraag naar zorg komt. Preventie is daarbij van groot belang met het aloude motto in gedachte: 'voorkomen is beter dan genezen'. Want hoe minder zorg, hoe beter het leven. Zo simpel is het. Dat begint bij mensen die oog hebben voor elkaar.

5.4.1 Bevorderen publieke gezondheid

De acties die wij binnen het preventieve gezondheidsbeleid willen uitvoeren hebben betrekking op:

- Het stimuleren van mensen bij het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid waar het gaat om het voorkomen van gezondheidsproblemen en het zo gezond mogelijk blijven. Gezondheid zien we als het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. We werken wijkgericht aan preventief gezondheidsbeleid, zoals in het project 'SameNoord: gezondheidsaanpak met gezinnen in Wijchen Noord'. We faciliteren waar nodig initiatieven uit de samenleving, zoals vanuit Wijchen Gezond.
- Het bevorderen van samenwerking tussen de eerstelijnsgezondheidszorg en de openbare gezondheidszorg en het creëren van een structuur die meer

Het project SameNoord verloopt volgens plan. Betrokken gezinnen zijn enthousiast. Inwoners werken initiatieven uit. Dit project wordt bekostigd door FNO. GGD en MeerVoormekaar zijn trekkers van dit project.

Samenwerking op preventie heeft volle aandacht van gezondheidsmakelaar GGD en lokale partijen zoals SWT. Naar aanleiding van de meest recente gezondheidsmonitor van de GGD heeft de gezondheidsmakelaar van de GGD samen met partners in het veld een verdiepingsslag uitgevoerd. Doel hiervan was om scherp te krijgen op welke gezondheidsthema's winst te behalen is. De resultaten nemen we mee in het traject om te komen tot een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid.

samenhang en afstemming bij preventie realiseert tussen de verschillende aanbieders of andere betrokkenen, zoals de Sociale Wijkteams; • Monitoring, waarbij wij beschikken over een systeem van wijk-/gebiedsanalyses over gezondheid, het zo goed mogelijk in beeld brengen van de kosten van zorg en preventie, en het inzicht krijgen in het resultaat van preventie in relatie tot de zorgkosten; • Het borgen van goede zorg en ondersteuning, o.m. door het maken van afspraken met zorgverzekeraars.	
--	--

5.4.2 Preventie en de lokale toegangspoort

Met de Sociale Wijkteams denken wij vroegtijdig de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en jeugdzorg en preventief gezondheidsbeleid te kunnen vaststellen. De basis hiervoor is het wijknetwerk. Dit bestaat uit de huisarts en andere eerstelijnsgezondheidszorg, school, jeugdgezondheidszorg, vrijetijdsclubs, sportverenigingen, georganiseerd vrijwilligerswerk en WijWijchen. Het wijknetwerk is het voertuig voor de focus op de vitale samenleving. Hier worden enkelvoudige vragen beantwoord en organiseren mensen zelf, al dan niet met ondersteuning van professionals, activiteiten voor buurtbewoners of voor alle inwoners van Wijchen. In Wijchen zijn er verschillende bestaande, niet vastomlijnde wijknetwerken met een eigen dynamiek. Het wijknetwerk zorgt in relatie tot de ondersteuning- en zorgstructuur voor: • De signalering en, wanneer nodig, doorgeleiding naar het sociaal wijkteam; • De uitvoering van preventieve en ondersteuningstrajecten. Binnen de structuur van de lokale toegangspoort is preventie benoemd als een van de kernfuncties. We gaan de preventiestructuur in Wijchen in 2018 verder versterken.	We hebben een structureel overleg per kwartaal met de huisartsen. Daarnaast overleggen we tweewekelijks met Rndom Wijchen en het sociaal wijkteam (IDT). Bij de doorontwikkeling in 2018 lag de nadruk op de samenwerking met (wijk)verenigingen en wijknetwerken.
---	---

5.4.3 Preventie en bewust wonen en valpreventie

De in 2014 gestarte bewustwordingscampagne "Bewust Wonen Wijchen" is nu een reguliere taak	Bewust wonen is ook in 2018 uitgevoerd door MeerVoormekaar. Aansluiting bij project duurzaamheid heeft plaatsgevonden. We
---	--

van de welzijnsinstelling. In combinatie met valpreventie willen wij zorgen dat mensen zelf actie ondernemen om hun huis in een vroegtijdig stadium zo veilig en comfortabel mogelijk te maken. Dit kan in de toekomst valpartijen en beroep op zorg voorkomen. De ernst van het probleem rond vallen bij ouderen blijkt landelijk uit het grote aantal doden, ziekenhuisopnamen, Spoedeisende hulpbehandelingen (SEH) en de hoge directe medische kosten. Valongevallen zijn de meest voorkomende oorzaak van letsel door een ongeval bij ouderen. Wij nemen binnen de campagne rond valpreventie een faciliterende rol in. Sinds 2015 is er extra aandacht voor het langer zelfstandig wonen met dementie. Het aantal mensen met dementie neemt fors toe. Bovendien blijft deze groep steeds vaker thuis wonen. Mantelzorgers (partner, kinderen) nemen het leeuwendeel van de zorg voor mensen met dementie op zich. Ook zij hebben passende ondersteuning nodig. MeerVoormekaar speelt hierbij een belangrijke rol.	faciliteren de campagne rond valpreventie. In de kerngroep dementie worden verbindingen gelegd tussen de acties die diverse partijen ondernemen rond welzijn en zorg voor mensen met dementie in Wijchen. Dit geldt ook voor de kerngroep mantelzorg. Meer Voormekaar heeft hierbij de trekkersrol.
--	---

5.4.4 Preventie en jongeren

MeerVoormekaar voert voor ons het jongerenwerk uit. Het jongerenwerk richt zich op preventie, signalering, ambulant jongerenwerk en individuele begeleiding. Hiermee hebben ze een aansprekend en vernieuwend aanbod voor jongeren in de leeftijdsgroep van 10-23 jaar met specifieke aandacht voor de 11 tot 17 jarigen, die mogelijk anderszins door hun levensfase, eigen cultuur en gedrag het contact met de samenleving verliezen of dreigen te verliezen gecreëerd. De komende jaren staan in het teken van het verankeren van deze werkwijze en methodes en het blijven zorgen voor een goede aansluiting op het voorveld, de tweedelijns voorzieningen en het Sociale Wijkteam. Uiteindelijk moet deze inzet leiden tot een vermindering van aanspraken op zware en dure zorgtrajecten door jongeren en hun ouders. MeerVoormekaar maakt gebruik van de vindplaatsen waar jongeren bijeenkomen die niet of minder zelfredzaam zijn, dan wel het risico lopen tot deze groep te gaan behoren. Hiermee willen ze jongeren versterken in hun kracht zodat	Dit alles is het gehele jaar 2018 van toepassing gebleven.
--	---

ze zo zelfstandig mogelijk op kunnen groeien en waarbij ze, indien nodig, een beroep kunnen doen op het welzijnswerk. Dit vraagt om een voortdurende investering zodat deze jongeren en groepen goed in beeld blijven en aangehaakt blijven. Ook deze inzet is gericht op het voorkomen van dure en zware vormen van ondersteuning en zorg. Het vroegtijdig signaleren voorkomt mogelijke uitval. Tevens is van belang een goede afstemming met de overige partners te hebben (Sociale Wijkteam, Politie). Met deze aanpak beoogt MeerVoormekaar overlast te voorkomen of te verminderen.

MeerVoormekaar biedt preventief opvoedondersteuning. Deze opvoed-EHBO is laagdrempelig en vrij toegankelijk beschikbaar en bedoeld om snel in te kunnen zetten om lichte problematieken op te lossen en zwaardere problematieken te voorkomen. Daarnaast hebben zij collectief aanbod dat ze aanbieden via het primair en voortgezet onderwijs. Hierbij valt te denken aan social media training, drugs en alcohol gebruik onder jongeren en omgang met pubers.

5.4.5 Preventie en eenzaamheid

Doordat mensen steeds langer zelfstandig thuis blijven wonen, neemt de kans toe dat mensen zich eenzaam voelen. Iedereen kan zich eenzaam voelen, los van opleiding, leeftijd, achtergrond of status. Ongeveer 10% van de Nederlanders is ernstig eenzaam en voelt dat het een dagelijkse last is. Een last dat leidt tot terugtrekken uit het sociale leven, tot gezondheidsklachten, een groter beroep op zorg en uiteindelijk tot een groot overlijdensrisico. Voor het signaleren van eenzaamheid heeft MeerVoormekaar een meldpunt ingericht van waaruit extra interventies worden ingezet. In 2018 werken we aan de thema's die medio 2017 zijn geformuleerd tijdens bijeenkomsten met inwoners en organisaties rond het thema eenzaamheid. MeerVoormekaar heeft hierin een belangrijke rol.

In de kerngroep eenzaamheid worden verbindingen gelegd tussen de acties die diverse partijen ondernemen rond eenzaamheid. Het gaat hierbij om eenzaamheid in alle leeftijden (niet alleen ouderen). De vroegsignalering is hierbij belangrijk aandachtspunt. Partijen hebben samen een signaleringskaart ontwikkeld. Meer Voormekaar heeft hierbij de trekkersrol.

In 2018 zijn er Welzijnsbezoeken afgelegd bij 70+ers in de gemeente Wijchen. De bezoeken hebben in 2018 plaatsgevonden in de kernen Bergharen, Hernen en Leur en in Wijchen noord. Wordt gecontinueerd in 2019. MeerVoormekaar voert dit project uit.

5.5 Dorpsontwikkelingsplannen verder realiseren

Alle kernen hebben de laatste jaren zelf een dorpsontwikkelingsplan tot stand gebracht. In de komende periode gaan we samen met de inwoners aan de slag om deze plannen stap voor stap verder te realiseren.

5.5.1 Snel internet in het buitengebied

Medio 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met een proef voor supersnel draadloos internet in het buitengebied. Voor deze proef verstrekt de gemeente de Stichting Glasvezel Wijchen een bedrag van € 100.000,-. Bij Europa staan ook verzoeken om subsidie uit. Het ZLTO heeft aangegeven geen subsidie te verstrekken. De pilot beslaat een periode van 2 jaar. In deze periode sluit de stichting ca. 30 particulieren en 20 bedrijven in het buitengebied en op de bedrijventerreinen aan op een draadloos netwerk. Het doel is dat bij een succesvolle proef een marktpartij de installatie overneemt en verder uitbreidt.

In 2016 heeft het projectbureau regio Rivierenland bij Europa het verzoek ingediend om zelf te mogen investeren in de uitrol van een glasvezelnetwerk in hun buitengebied. Onlangs hebben zij hiervoor groen licht ontvangen. Dit betekent dat men nu kan starten met de voorbereidingen voor de realisatie, waaronder middelen genereren, aanbestedingen voorbereiden en afnemers benaderen.

In aansluiting op dit initiatief hebben de gemeenten Wijchen en Overbetuwe het initiatief genomen om te onderzoeken of we voor de regio Arnhem-Nijmegen ook kunnen komen tot een dergelijke organisatie. Verkennende gesprekken hebben er toe geleid dat de regiogemeenten daar in het najaar van 2017 een voorstel hebben voorgelegd. Voortgang in deze is afhankelijk van de uitslag.

Na twee jaar is de proefperiode van het project snel internet in de buitengebieden voorbij. In een evaluatie stelt de stichting glasvezel Wijchen vast dat de eindgebruikers over het algemeen tevreden zijn maar dat formeel het project niet succesvol genoemd mag worden. Twee van de drie in de overeenkomst gestelde kwaliteitscriteria (snelheid en vertraging) zijn niet gehaald. Vanuit haar verantwoordelijkheid naar de gebruikers zet de stichting Glasvezel Wijchen het project desondanks toch door.

De afgesproken lening aan het project is volledig aan de stichting glasvezel Wijchen uitgekeerd met een uitgestelde terugbetalingstermijn vanaf 31 december 2019.

Na een uitvoerig regionaal onderzoek naar de mogelijkheden voor de aanleg van glasvezel conform model Rivierenland, hebben begin 2018 marktpartijen zich gemeld voor de aanleg van glasvezel in de regio Arnhem-Nijmegen. Dit initiatief blokkeerde de ingeslagen weg voor model Rivierenland in onze regio. Regionaal is wel afgesproken dat we gezamenlijk gaan onderzoeken welke marktpartij voor de regiogemeentes de meest gunstige aanbod heeft. De firma Glasvezel is zelf begonnen met een interessepeiling onder de bewoners in het buitengebied en heeft zij zo de toezegging gekregen dat 52% van de aangeschreven panden in het buitengebied aan wil sluiten op haar netwerk. Momenteel is de gemeente met Glasvezel buitenaf in gesprek over de aansluitingen en over een mogelijk convenant waarin afspraken worden vastgelegd. Omdat Glasvezel buitenaf voor een voor haar sluitende businesscase ook afwijkende afspraken over legeskosten met de gemeente wil maken zal dat de gemeenteraad nog ter besluitvorming voorgelegd worden.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
5.1.3	Besluit over Blijverslening, ingang 2017	Juni 2017	Gerealiseerd.
5.1.4	Invoering populatie gebonden bekostiging Wmo en jeugdhulp	1 januari 2018	Rondom Wijchen is gestart per 1-1-2018.
5.4.1	SameNoord: gezondheidsaanpak met gezinnen in Wijchen Noord, procesrapportages	Dec 2017, 2018, 2019	Conform planning
5.5.1	Proef draadloos internet buitengebied	April 2018	De proef met het draadloos internet is in het tweede kwartaal van 2018 geëvalueerd. Feitelijk is de proef mislukt omdat de doelstellingen qua snelheid overall niet gehaald worden en ook omdat financieel het voor de initiatiefnemer niet haalbaar is. Toch is afgesproken dat de huidige aansluiting in de lucht gehouden wordt tot er een goed alternatief voor de gebruikers is.

Wat kost het?

Product nr.	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2018	2018	2017
Baten				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	30	31	64
6.2	Wijkteams	1	10	18
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	900	1.138	666
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	112	7
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	34	203	82
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0
	Totaal Baten	965	1.494	837
Lasten				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.160	3.156	3.187
6.2	Wijkteams	1.302	1.414	1.708
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.913	1.490	1.718
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.333	7.974	7.797
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8.001	10.041	9.345
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	390	401	331
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	368	266	723
7.1	Volksgezondheid	1.526	1.652	1.446
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0
	Totaal Lasten	24.993	26.394	26.255
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		-24.028	-24.900	-25.418
Mutatie bestemmingsreserves				
	2D 's WMO Jeugd	-400	0	374
	Dorpsontwikkelingsplannen (DOP)	0	0	11
	WMO algemeen	100	62	217
	Digitaal dossier JGZ	0	40	0
	Taakstelling HH middelen 2016 (15 IZ 091)	17	161	311
	Onderhoud Overige gebouwen	742	-51	-28
	Eenmalige Middelen	65	65	22
	Implementatie Transities WMO	21	21	17
	WMO-Proof openbare gebouwen	0	21	109
	Pilot kwetsbare jongeren	0	14	-34
	Afs.R: kulturhus Bergharen	42	42	42
	Afs.R: MFA Huurlingsedam	11	11	11
	Afs.R: Arbomaatregelen SCEC/Mozaiek	9	9	9
	Afs.R: Verduurzaming Mozaiek	23	23	23
	Inzet bestemmingsreserves	629	415	1.083
Gerealiseerd resultaat		-23.399	-24.485	-24.335
<i>Verschil rekening/begroting</i>			-1.085	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)		
Voor een aantal panden is het onderhoud beperkt tot het hoogst noodzakelijke. Dit als gevolg van eventueel geplande projectwerkzaamheden, dit bedrag wordt dus ook niet uit het onderhoudsfonds onttrokken. Het betreft Wijchen Zuid en de Speelhoeve. Daarnaast worden een aantal werkzaamheden niet in 2018 uitgevoerd en schuiven door naar 2019 en verder.		525
In afwachting op de uitkomsten van het EED onderzoek wordt het geplande onderhoud bij het Mozaïek uitgesteld. Dit bedrag wordt ook nog niet onttrokken uit het onderhoudsfonds.		269
Vanwege bovenstaande voordelen, wordt er minder uit de reserve onderhoud gebouwen onttrokken.		-794
In de begroting was rekening gehouden met kapitaal- en exploitatielasten voor MFA Batenburg. Het project wordt niet in 2018 opgeleverd.		38
Subsidie voor de exploitatie van de Zandloper is hoger dan begroot.		-11
WMO: Overige kosten sociaal culturele accommodaties.	-18	
WMO: Voordeel op normsubsidies WMO raad.		7
WMO: Voordeel op algemeen en schoolmaatschappelijk werk.		42
WMO: Voordeel op sociaal cultureel werk algemeen.		10
WMO: Voordeel op mantelzorg.		22
WMO: Voordeel op jongerencentrum.		15
WMO: afwijkingen binnen dit taakveld gerelateerd aan de WMO worden met de WMO reserve geëgaliseerd.		-114
Vrijval gereserveerde middelen (reserve eenmalige middelen) voor aanpassingen wijkcentra i.v.m. drank en horecawet.		65
Lagere doorberekende kosten.		7
Voordeel op inspecties kinderopvang.		7
Wijkteams (6.2)		
WMO: Voordeel op de WMO- indicaties voorzieningen, wat wordt afgerekend met de WMO reserve.		7
WMO: afwijkingen binnen dit taakveld gerelateerd aan de WMO worden met de WMO reserve geëgaliseerd.		-7
Voordeel van € 5k op cliëntondersteuning.		5
Tekort op lokale toegangspoort. Per saldo veroorzaakt door extra inzet sociaal wijkteam (door Rndm Wijchen), hogere huurlasten en een voordeel op het inhuurbudget.		-88
Hogere bijdrage ROB, wat gecompenseerd wordt met de bedrijfsvoeringslasten uit taakveld 6.71.		-30
Lagere doorberekende kosten.		6
Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)		
WMO: Voordeel op WMO algemeen.		272
WMO: Voordeel op de hulpmiddelen.		134
WMO: voordeel op de woonvoorzieningen.		6
WMO: afwijkingen binnen dit taakveld gerelateerd aan de WMO worden met de WMO reserve geëgaliseerd.		-412
Lagere doorberekende kosten.		11
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)		
WMO-Nieuw: Nadelig resultaat op de WMO- nieuw via Rndm Wijchen.		-189
WMO-nieuw: Beschikbaar risicofonds op de WMO- nieuw in de begroting 2018 Wijchen.		64
WMO-nieuw: Een voordeel op de afwikkeling 2017.		8
Voordeel op de bedrijfsvoeringskosten 2d's, tevens dekking voor de meerkosten lokale toegangspoort en ROB (taakveld 6.2).		289

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Vrijval reservering voor het niet realiseren van de taakstelling door Rondon Wijchen		400
WMO: vanwege hogere reële tarieven en lagere eigen bijdrage treedt een tekort op bij huishoudelijke hulp.		-480
WMO: voordeel op de PGB's huishoudelijke hulp.		161
WMO: Tekort op de DRAN / AVAN vervoersvoorziening. De toepassing van de verdeelsleutel over 2017 en 2018 en de inrichting van een solidariteitsfonds brengen extra kosten met zich mee in 2018.		-177
WMO: afwijkingen taakveld 6.71 worden afgerekend met de WMO reserve.		496
Voordeel op openbaar vervoer.		22
Voordeel op de uitvoering van schuldhulpverlening.		52
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)		
Jeugdzorg: nadelig resultaat op de Jeugdzorg via Rondon Wijchen.		-2.824
Een voordeel op de afwikkeling 2017 a.g.v. regionale vereveningen / eindafrekeningen 2017 van grote aanbieders.		500
Een voordeel van € 48k (innovatie en jeugdbescherming) op de begroting 2018 Wijchen, daarnaast extra middelen vanuit de meicirculaire 2018 (€ 346k).		394
Lagere doorberekende kosten.		6
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)		
Nadeel op geestelijke gezondheidszorg (regionale bijdragen).		-5
WMO: afwijkingen taakveld 6.71 worden afgerekend met de WMO reserve.		5
Nadeel op Veilig Thuis.		-6
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)		
Voordeel op het landelijk budget Jeugd, grotendeels door een voordeel op de afwikkeling 2017 en eerder.		88
Voordeel op landelijk budget Jeugd via Rondon Wijchen.		14
Volksgesondheid (7.1)		
Vrijval voorziening personeel logopedische dienst, i.v.m. continuering werkzaamheden vanwege taakuitbreiding logopedische dienst.		123
WMO: GGD aanvulling eigen vermogen i.v.m. resultaat jr. 2017.		-85
WMO: Vrijval reserve DD-JGZ ter afdekking GGD.		40
WMO: Voordeel op GGD 2018, hier tegenover staan hogere kosten vanwege extra huisvestingskosten 2017 door nieuwe afrekenmethode.		16
WMO: Hogere kosten prenatale zorg door betaling subsidie 2017 en 2018 in het jaar 2018, welke worden afgerekend met de WMO reserve.		-13
WMO: Afwijkingen taakveld 7.1 met WMO reserve.		42
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)		
N.v.t.		
Totaal saldo	-18	-1.067
	-1.085	

In bovenstaande cijfers zijn we uitgegaan van de realisatiecijfers Centraal Administratie Kantoor (CAK). Op het moment van opstellen van deze jaarrekening bestaat er nog een onzekerheid aangaande de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage.

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
17 5 3898	Invoering populatiegebonden bekostiging Wmo en jeugdzorg per 1-1- 2018
17 7639	Jaarrapportage wmo en jeugd 2016
16 3804	Houtskoolschets populatiegebonden bekostiging
16 461	Cliëntervaring, Benchmark en kwaliteit Wmo en Jeugd
16 3947	Beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2020
16 438	Vrijwilligerswerk en makelaarsfunctie
16 IZ 134	Beleidsplan Wmo-Jeugd-Gezondheid 2016-2019
16 IZ 128	Populatie gebonden bekostiging
16 IZ 127	Wonen en zorg in de gemeente Wijchen
15 IZ 091	Taakstelling hulp bij het huishouden 2016
15 IZ 087	Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling
15 RZ 080	Uitgangspunten voor regionale aanbesteding doelgroepenvervoer
15 IZ 078	Evaluatie Wmo en jeugdbeleid 2012-2015
15 IZ 075	Uitvoering Huishoudelijke Hulp Toelage
15 IZ 056	Langer zelfstandig wonen met dementie
15 IZ 052	Gegevensbescherming Sociaal Wijkteam Wijchen
15 IZ 051	Lokale toegangspoort, evaluatierapport 2014 Sociale Wijkteams
15 IZ 049	Resultaten inkoop en subsidie nieuwe Wmo en Jeugdzorg 2015
14 IZ 042	Advies en meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling 'Veilig thuis Gelderland Zuid'
14 IZ 006	Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen
14 IZ 208	Lokale toegangspoort in Wijchen
13 IZ 190	Transitiearrangement jeugd regio Nijmegen
13 IZ 180	Beleidsnota "Kracht door verbinding", ontwikkelopgaven voor de transities Jeugdzorg en AWBZ-taken
12 IZ 123	Regionale visienotitie "Transformeren en integreren", kaders transitie AWBZ-begeleiding en jeugdzorg Rapportage Quickscan dementiebeleid Wijchen: "Van een oerwoud naar.... door de bomen het bos zien" (DAZ, 2012)

6 Mobiliteit en infrastructuur

Algemeen

Dit programma beschrijft de mobiliteit en de fysieke infrastructuur van de openbare ruimte van de gemeente Wijchen.

Missie/visie

- *Mobiliteit en bovengrondse infrastructuur*

De missie van ons verkeers- en vervoersbeleid is in het GVVP I verwoord als "kwaliteit in mobiliteit". De visie hierbij is om een doelmatig, veilig, duurzaam en samenhangend verkeers- en vervoerssysteem te realiseren. Een systeem dat noodzakelijk is om de bereikbaarheid te garanderen van Wijchen en haar omringende kernen Alverna, Leur, Hernen, Bergharen, Batenburg, Niftrik en Balgoij. Dit geldt voor alle vormen van verkeer.

De inwoners en de bezoekers van Wijchen stellen steeds hogere eisen aan de omgevingskwaliteit en aan de leefbaarheid. Daarom is voor de vitaliteit van Wijchen een goede infrastructuur van groot belang. Wij moeten condities scheppen voor een aantrekkelijk Wijchen, zodat het ook in de toekomst goed wonen, werken en recreëren is in onze gemeente.

- *Ondergrondse infrastructuur (riolering en duurzaam waterbeheer)*

Voor het inzamelen, transporteren en verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater draagt de gemeente zorg. Deze zorgplicht is gedefinieerd in de Wet Milieubeheer (artikel 10.33) en de Waterwet (artikel 3.5 en 3.6). Samen met de overige waterbeheerders (rijk, provincies en waterschappen) geeft de gemeente invulling aan het kwalitatief en kwantitatief waterbeheer. In het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (vGRP) is de gemeentelijke zorgplicht nader uitgewerkt. In programma 1 zijn de ruimtelijke en milieuaspecten van duurzaam waterbeheer verwerkt.

- *Integraal wijkbeheer*

Om het woon- en leefgenot in Wijchen te handhaven en te versterken is het beleid gericht op het scheppen van goede randvoorwaarden waarbij ook inwoners en verenigingen worden aangemoedigd te participeren in het beheer. Een schone, functionele, duurzame en veilige openbare ruimte en woonomgeving spelen daarin een vooraanstaande rol.

Wat willen we bereiken?

De bereikbaarheid via het nationale wegennet is goed en zelfs verbeterd. Het openbaar vervoer in Wijchen is consistent maar een optimalisatieslag voor het verbeteren van de bereikbaarheid, van auto, fiets en openbaar vervoer in Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen blijft een streven.

Voor het nakomen van de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater streeft de gemeente naar kwalitatief en kwantitatief goed functionerende voorzieningen. Dit betekent enerzijds voorzieningen van voldoende capaciteit, anderzijds van in goede staat verkerende voorzieningen.

Met integraal wijkbeheer wordt een bijdrage geleverd aan een aantrekkelijke woonomgeving, waarin het duurzame groene karakter wordt gewaarborgd.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Optimale bereikbaarheid van en binnen Wijchen voor auto, fiets en openbaar vervoer. Wij zetten ons in voor een optimale bereikbaarheid, van auto, fiets en openbaar vervoer in Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen. De barrièrewerking van het spoor verdient een toekomstbestendige en veilige oplossing, waarbij een tunnel een optie is.
- Verbeteren van de doorstroming en de verkeersveiligheid in Kerkeveld. De doorstroming en de veiligheid in Kerkeveld verbeteren.
- Aantrekkelijk winkelklimaat door gratis parkeervoorzieningen in het centrum. Terugdringen van de parkeerproblemen in de wijken. Wij blijven voorstander van onbetaald parkeren in het centrum. In bestaande wijken wordt samen met de inwoners bekeken of en zo ja hoe bestaande parkeerproblemen aangepakt kunnen worden.
- Naleving van de verkeersregels door toezicht en handhaving. Toezicht en de handhaving van verkeersregels in wijken en buurten blijven noodzakelijk. Verbeteren verkeersveiligheid bij de basisscholen door het treffen van attentie verhogende en gedragsmaatregelen. Bij basisscholen worden maatregelen uitgevoerd om de weggebruiker beter te attenderen op de aanwezigheid van de basisscholen.
- Bescherming van de volksgezondheid en het milieu tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Uitgangspunten zijn: voorkomen van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater, van persoonlijke en materiële schade door overlast als gevolg van afval-, hemel- en grondwater.
- Het integrale beheer van de openbare ruimte. In de wijken en kernen wordt het onderhoud van groenvoorzieningen, openbare verlichting, riolering, kunstwerken, wegen en reiniging integraal uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Leefbaarheidsgroepen, bewoners, etc. worden hierbij actief betrokken.

Speerpunten Mobiliteit en infrastructuur

6.1	Verbeteren treinverbindingen omringende plaatsen
6.2	Verbeteren doorstroming en veiligheid Kerkeveld
6.3	Parkeren
6.4	Verkeersveiligheid en handhaving regels
6.5	Het integrale beheer van de openbare ruimte (IBor)

6.1 Verbeteren treinverbindingen omringende plaatsen

Wij zetten ons in voor een optimale bereikbaarheid van Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen. Met de komst van Regiorail is het openbaar vervoer naar Arnhem en Nijmegen sterk verbeterd. Maar de doorstroming vanuit Wijchen houdt niet op bij de brug over de Maas. Vooral de doorstroming naar Brabant blijft een knelpunt, zowel via de weg als over het spoor. Het is gewenst dat er overleg komt met de gemeenten in de regio Brabant om de mogelijkheden samen te onderzoeken. De barrièrewerking van het spoor in de kern Wijchen verdient een toekomstbestendige en veilige oplossing, waarbij een tunnel een mogelijkheid is. In 2016 is besloten dat het niet haalbaar is om dit op korte termijn uit te voeren. Doordat de noodzaak tot ondertunneling niet is aangetoond, is van cofinanciering geen sprake. Dit vraagstuk wordt weer actueel, indien de plannen voor een dubbel spoor op de Edithbrug concrete vormen aannemen.

6.1.1 Realisatie project stationsomgeving en Stadsregiorail

De verbetering van de Stationsomgeving is nodig vanwege de komst van de StadsregioRail met een hoger treinfrequentie naar Nijmegen en Arnhem. Dit zorgt voor meer treinreizigers. De herinrichting van de stationsomgeving omvat het stationsplein, de parkeergarage voor auto's en fietsen, de openbare ruimte aan de noordzijde en de kwalitatieve verbinding tussen het station en centrum. De afronding van de herinrichting van het stationsplein vindt plaats in 2018. Door de komst van StadsregioRail rijdt sinds december 2016 gedurende de hele dag 4x per uur naar Nijmegen en Arnhem.

De herinrichting van de stationsomgeving en de bouw van de parkeergarage is gereed.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Werkelijk 2018
6.1.1 Verhoging treinintensiteiten van/naar Nijmegen	Gerealiseerd: 4x per uur hele dag van/naar Nijmegen.	Gerealiseerd: 4x per uur hele dag van/naar Nijmegen.	Gereed. Geen ontwikkelingen in 2018

6.1.2 Besluitvorming onderzoek spoorse doorsnijding

In de raadsvergadering van april 2016 heeft de raad het onderzoek gepresenteerd naar nut en noodzaak van een ongelijkvloerse doorsnijding van het spoor. De conclusie is dat noodzaak niet is aangetoond, waardoor o.a. ProRail hiervoor geen cofinanciering beschikbaar stelt. Wel blijft de wens tot een ongelijkvloerse doorsnijding van het spoor bestaan. Mogelijk dat in de toekomst, wanneer een verdubbeling van het spoor bij de Edithbrug concreet is, ProRail wel cofinanciering beschikbaar stelt, waarmee de ondertunneling haalbaar kan blijken.

Er zijn geen ontwikkelingen te melden.

6.2 Verbeteren doorstroming en veiligheid Kerkeveld

In Kerkeveld is onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de verkeersdoorstroming en de verkeersveiligheid te verbeteren. Op basis van deze onderzoeken, heeft de raad in februari 2017 besloten niet in te stemmen met de aanleg van een tweede ontsluiting. In plaats daarvan heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden hoe de doorstroming en de verkeersveiligheid op een alternatieve

In 2018 is een pakket aan maatregelen voorgesteld. Dit is verder uitgewerkt. Het betrof maatregelen om de snelheid terug te dringen, de toegang van de wijk te verbeteren en de schoolomgeving veiliger te maken. Uiteindelijk is eind 2018 dit pakket aan maatregelen gerealiseerd. Voor de bewustwording van ouders en kinderen is er voor het 'schoolverkeer' ook in 2018 een project 'Lekker Anders Dag' geïntroduceerd.

manier te verbeteren is. Dit onderzoek is in 2017 afgerond en ter kennisgeving van de raad aangeboden. Aansluitend is een voorstel met te realiseren maatregelen ter besluitvorming aangeboden. Dat zijn maatregelen om de snelheid terug te dringen, de toegang van de wijk te verbeteren en de schoolomgeving veiliger te maken.

6.3 Parkeren

Wij blijven voorstander van onbetaald parkeren in het centrum. In bestaande wijken wordt samen met de inwoners bekeken of en zo ja hoe bestaande parkeerproblemen aangepakt kunnen worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met een gezond evenwicht tussen 'groen en grijs'.

6.3.1 Parkeren in het centrum continueren

In het centrum van Wijchen blijven we parkeren nauw in ogenschouw houden, gezien de ontwikkelingen in de Oostflank en bij het station.

Vanwege ontwikkeling in het Centrum (tussen Kasteel en Wijchens Meer) hebben we een nieuw parkeeronderzoek uitgevoerd. De resultaten geven geen directe aanleiding tot maatregelen maar gebruiken we om vinger aan de pols te houden van de parkeerdruk in het centrum.

6.3.2 Parkeren (en opladen) van elektrische auto's

In de EnergieAgenda van het kabinet is aangekondigd dat in 2035 geen auto's meer worden verkocht die rijden op fossiele brandstof. Ook Frankrijk, Groot Brittannië en Noorwegen hebben een soortgelijke ambities. De autofabrikanten spelen hierop in, er komen steeds meer (betaalbare) elektrische auto's met steeds grotere actieradius op de markt. Kortom, de toekomst is elektrisch. De gemeente Wijchen faciliteert sinds een paar jaren het elektrisch rijden en heeft inmiddels 17 laadpalen gerealiseerd. Het aantal transacties neemt jaarlijks toe. Elektrische rijders uit Wijchen kunnen een verzoek indienen voor een nieuwe laadpaal bij Allego. Als zij de aanvraag (ofwel een nieuwe locatie) na toetsing goedkeuren, wordt de elektrische laadpaal (gratis) gerealiseerd op deze locatie (tenzij de gemeente geen toestemming verleend voor deze locatie). Tijdens de aanpassing van het gemeentelijk verkeer & vervoersplan wordt het beleid ten aanzien van elektrisch rijden geactualiseerd.

Er is nog steeds een stijgende lijn zichtbaar ten aanzien van nieuwe oplaadpunten voor elektrische auto's. Actualisatie / update van beleid in 2019 verwacht.

6.4 Verkeersveiligheid en handhaving regels

Wij zijn attent op het toezicht en de handhaving van verkeersregels in wijken en buurten. Wij gaan ervan uit dat inwoners hier ook hun eigen verantwoordelijkheid in nemen en we spreken hen op die verantwoordelijkheid aan. Wij erkennen de noodzaak van de snelheid remmende maatregelen voor de verkeersveiligheid. Daarnaast moet een evenwicht zijn tussen de doorstroming en de verkeersveiligheid van het verkeer.

In 2017 is extra aandacht geweest vanuit handhaving op de school omgeving. Ouders die fout parkeren zijn daarop aangesproken. In een aantal situaties zijn er bekeuringen voor uitgeschreven.

6.4.1 Kleinschalige maatregelen basisscholen

De Samenwerkingsstichting Kans & Kleur vervult een coördinerende rol met het bepalen bij welke school/scholen we dit project uitvoeren. De directie van de betreffende school en / of de schoolouders stellen in overleg de gewenste maatregelen voor. Afhankelijk van de kosten van de gewenste maatregel, kunnen we binnen het beschikbare budget bij één of twee scholen de maatregelen realiseren. Daarnaast is Bureau Ubachs Full Contact benaderd om gedragsverandering bij de ouders te realiseren. Het doel is om de ouders niet altijd te laten kiezen om de kinderen met de auto te halen en te brengen, maar om dit met de fiets of lopend te doen. Het project zal in 2018 uitgerold worden op alle Wijchense basisscholen. De voorbereidende kosten van dit project, dekken we uit het budget van 100.000 euro dat is vrijgesteld voor Kerkeveld. Het budget voor 2018 en later, vragen we aan via de kaderbrief.

Uitvraag aan Stichting Kans en Kleur is gedaan. Op dit moment is duidelijk dat we bij de Viersprong maatregelen realiseren. Dat was de school van 2017. Andere scholen nog niet kenbaar.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Realisatie 2018
6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	2	0	0

6.4.2 Maatregelen verkeersveiligheid

Twee keer per jaar wordt een overzicht van verkeersonveilige locaties opgesteld. Over de verkeerskundige aanpassingen volgt een integrale afweging. De besteding van het budget van 2018 wordt in de afweging in het voor- en najaar bepaald.

We hebben uitgevoerd in 2018: verbeteren zichtbaarheid van palen in fietspad, parkeerplaatsen gerealiseerd in drie groenstroken. .

Er is besloten om geen infrastructurele maatregelen te nemen in de wijk Diepvoorde, Leemweg en ook het voorstel in de Gomarius Messtraat af te wijzen. Wel is 30 op de weg gemarkeerd, net als in de Valendrieseweg.

We gaan nog een verkeersmaatregel maken in de Wezelsedijk ter hoogte van het gasstation in overleg met bewoners en een onderzoek uitvoeren naar de Randweg Noord.

6.5 Het integrale beheer van de openbare ruimte (IBor)

In de wijken en kernen wordt het onderhoud van groenvoorzieningen, openbare verlichting, kunstwerken, wegen en reiniging integraal uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Leefbaarheidsgroepen, bewoners, etc. worden hierbij actief betrokken. Uitgangspunt is het behoud en zo nodig de verbetering van een aantrekkelijk en veilig woonklimaat in de diverse wijken en dorpen van de gemeente Wijchen. Vijfjaarlijks vindt er een herijking van het IBor plaats. In 2017 is deze herijking weer uitgevoerd. Daaruit bleek dat de financiën niet in lijn zijn met het areaal en de ambities. Daarom zijn er in het beleidsplan IBor 2018-2022 nieuwe afspraken gemaakt over het onderhoudsniveau. Afspraak is dat we vanaf 2018 alle kwaliteitsniveaus van de beheerobjecten in het centrum op een gelijk niveau brengen. Dit betekent dat we de bestrating en het wegmeubilair in het centrum op kwaliteitsniveau B gaan onderhouden. Dit was kwaliteitsniveau A. Het kwaliteitsniveau van het wegmeubilair in het buitengebied wordt bijgesteld van niveau B naar C.

Binnen het IBor zijn middelen opgenomen voor verkeerskundige aanpassingen in het kader van het GVVP. Dit bedrag wordt vanaf 2018 aangepast van € 83.000 naar € 40.000.

Medio 2016 is het nieuwe beheersysteem Castor geïnstalleerd. In 2017 is er gewerkt aan de inrichting en vulling van dit systeem. Met de herijking van het IBor is ook besloten dat we gefaseerd de bermen gaan verbeteren. Hiertoe is voor de komende 3 jaar jaarlijks € 150k gereserveerd. Deze middelen volstaan niet voor alle noodzakelijke verbeterwerkzaamheden. Daarom zal gefaseerd met de uitvoering van diverse onderhoudswerkzaamheden de verbeterwerkzaamheden worden aangepakt

Hieronder ziet u een weergave van de huidige kwaliteitsniveaus per zone.

Discipline	Zones					
	wonen	werken	fietsen	winkelen	buitengeb.	ontsl.wegen
Wegen	B	C	B	B	C	B
Onkruid op verhardingen	normaal	extensief	normaal	aandacht	extensief	normaal
	B	B	B	B	B	B
Meubilair	normaal	normaal	normaal	normaal	normaal	normaal
	B	C	B	B	C	C
Groen	normaal	extensief	normaal	aandacht	extensief	normaal
	C	C	C	B	C	C
Kunstwerken	extensief	extensief	extensief	normaal	extensief	extensief
	B	C	B	B	C	C
Reiniging	normaal	extensief	normaal	aandacht	extensief	extensief
	C	C	B	B	C	C
	extensief	extensief	normaal	normaal	extensief	extensief

De diverse te verrichten onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd volgens het IBor beleidsplan 2018 t/m 2022. Eind 2017 is er een audit uitgevoerd naar de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit is de tweede externe audit na de nieuwe afspraken met het werkbedrijf. Het blijkt dat het door de medewerkers van het werkbedrijf onderhouden groen op een hoger niveau onderhouden wordt dan afgesproken. Afspraak was dat zij het groen op kwaliteitsniveau C zouden onderhouden

in de praktijk blijkt dat niveau B te zijn, dit is een gevolg van het werken met deze doelgroep.

6.5.1 Wegen

Met de beschikbare middelen wordt het groot onderhoud aan wegen jaarlijks aanbesteed. Het groot onderhoud aan de asfaltwegen wordt in één bestek aanbesteed. Voor de kleinschalige onderhoudswerkzaamheden is in 2015 een raamcontract afgesloten. Met het IBor is tevens afgesproken jaarlijks € 40.000 te reserveren voor diverse verkeerskundige aanpassingen. Daarnaast is met het oog op de hoge onderhoudskosten besloten om het aantal wegen met stil asfalt niet meer uit te breiden dan momenteel het geval is. Langs een groot aantal wegen in het buitengebied zijn de bermen zeer slecht. Afgesproken is dat het verbeteren van deze bermen en de financiële consequenties bij het nieuw op te stellen IBor betrokken worden.

Het asfaltbestek 2018 is gereed. De wegen Bijsterhuizen (20 en 21 straat) zijn aangepakt, incl. twee rotonde bij politie bureau en Vijverlaan. Ook een gedeelte van de Aaldert is geasfalteerd en een gedeelte van de Urnenveldweg. Gedeelte Schaarstraat is verbreed, zodat de bermen minder bereden worden. We zijn nog bezig met het verharderen van de bermen in Gordenaars en Neerveld. De werkzaamheden in Homberg 15de straat zijn opgestart.

6.5.2 Openbare verlichting

Het onderhoud van de openbare verlichting is in 2017 opnieuw aanbesteed, dit nieuwe contract is juli 2017 ingegaan en heeft een looptijd van 2 jaar met de mogelijkheid van een jaarlijkse verlenging tot uiterlijk eind juni 2021. In 2017 worden conform het IBor OVL 2018- 2022 oude masten en armaturen vervangen. Het definitieve aantal masten wordt mede bepaald door de bevindingen van de uit te voeren stabiliteitsmetingen op masten ouder dan 40 jaar.

In het eerste kwartaal van 2018 zijn 250 paaltop armaturen in Aalsburg en Blauwe Hof vervangen. De resultaten van de stabiliteitsmetingen zijn bekend. De verlichting langs het fietspad de Tandem is omgezet door Led slimme verlichting.

6.5.3 Groen

Met het oog op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente is met IBor afgesproken om voor het handmatige groenonderhoud en het verwijderen van zwerfvuil meer medewerkers van het Werkbedrijf in te zetten. Er is voor een detachingsmodel gekozen waarbij ca. 60 medewerkers van het werkbedrijf bij de gemeente gedetacheerd worden. Hierbij verzorgt wijkbeheer de vakinhoudelijke aansturing en begeleiding van de Werkbedrijf-medewerkers. Een aantal medewerkers kan/mag 's winters niet buitenwerken.

In het groeiseizoen ligt de focus in het groenonderhoud voornamelijk op het onkruid vrijhouden van de plantsoenen. Dit doen we samen met ca. 50 sw-ers en 7 personen vanuit de participatiewet. Ook is er een pilotproject geweest met 15 statushouders en kandidaten uit het doelgroepenregister. Zij hebben ons in juli en augustus geholpen met het schoonhouden van de plantsoenen. Hoewel niet alle medewerkers het traject volgemaakt hebben stellen we vast dat het toch succesvol is verlopen.

Zoals we allen weten was de zomer van 2018 extreem droog en warm. Onze bomen en

Zij worden in deze periode gestationeerd op het gemeentehuis en de werf. In 2016 is een nieuwe overeenkomst afgesloten voor de periode 2016 t/m 2020. Het machinale groenonderhoud is in 2016 opnieuw aanbesteed t/m 2018. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte is verboden. Met de aannemer zijn afspraken gemaakt voor een alternatieve bestrijdingsmethode. De kosten hiervan zijn beduidend hoger dan voorheen. In het nieuwe IBor-plan zijn deze kosten nu structureel afgedekt.	heesters hadden daar fors onder te lijden. Met name de jonge aanplant van de afgelopen jaren. Ondanks dat er veel water gegeven is stellen we vast dat veel groen het niet gered heeft. Het is nu nog te vroeg om daar een definitief prijskaartje aan te hangen dat vindt plaats in het najaar. De monumentale vleugelnoot in de Watersnipstraat heeft met ingroeierende wortels veel schade aan de riolering en eigendommen van omwonenden veroorzaakt. Zodanig zelfs dat we ons genoodzaakt zagen voor de boom een kapvergunning aan te vragen. De kosten verbonden aan deze werkzaamheden zijn fors (mede door een asbestsanering) en niet te verhalen. In het voorjaar van 2018 zijn op diverse locaties renovatieprojectjes van plantsoen uitgevoerd.
--	--

6.5.4 Kunstwerken

Ook het onderhoud aan kunstwerken wordt planmatig aangepakt. Hiervoor is in 2012 een beheerplan opgesteld. Volgens dit plan zijn in 2017 aan een groot aantal bruggen en duikers diverse kleinschalige herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Hierbij gaat het onder andere om schilder- en schoonmaakwerkzaamheden, het reinigen van duikers, betonreparaties en het vervangen van aangetaste dekdelen van houten bruggen. Bij het opstellen van het beheerplan in 2012 is voor de afschrijving van de betonnen bruggen en duikers een afschrijftermijn van 80 jaar aangehouden. Abusievelijk is toen niet in beeld gebracht dat van deze objecten de restlevensduur nog ca. 40 jaar is. In het nieuwe IBor plan 2018 - 2022 is dit gecorrigeerd.	Voor 2018 stond er geen grootschalig onderhoud gepland aan de kunstwerken. Het regulier dagelijks onderhoud en reinigen van duikers is conform planning uitgevoerd.
---	--

6.5.5 Baggeren

In 2014 is het baggerplan "watergangen gemeente Wijchen 2014-2023" opgesteld. Wijchen beheert ruim 20 kilometer aan B- en C-watergangen en diverse waterpartijen waaronder de kasteelgracht. Voor al deze waterpartijen is een baggerplan opgesteld. Het baggerplan geldt voor de periode 2014-2023 met een doorkijk tot 2044. Het baggerplan geeft inzicht in twee	In 2018 zijn de bosvijver en een aantal c watergangen in het buitengebied gebaggerd alsook het helofytenfilter in Alverna. Werkzaamheden zijn afgerond.
--	--

zaken: 1. Huidige situatie van de waterbodems. 2. Aanpak voor de toekomst. In 2018 worden in het kader van dit plan enkele watergangen in het buitengebied gebaggerd.	
--	--

6.5.6 Riolering

In 2017 is het nieuwe verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2018 t/m 2022 opgesteld. Het vGRP is een beleidsplan waarin is aangegeven op welke wijze de gemeente invulling geeft aan haar wettelijke taken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe zij dit bekostigt. Het nieuwe vGRP is samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en West Maas & Waal opgesteld. Doel van de samenwerking was door middel van harmonisering van beleid te komen tot minder kostenstijging, meer kwaliteit en minder kwetsbaarheid in de (afval)waterketen. Deze harmonisering betekent nadrukkelijk niet dat de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden hebben verloren. Integendeel, iedere gemeente is verantwoordelijk gebleven voor het eigen beleid en heeft het nieuwe vGRP afzonderlijk vastgesteld. Het nieuwe vGRP bevat een gemeenschappelijk deel (op hoofdlijnen geharmoniseerd beleid) en een individueel deel (specifieke uitwerking van beleid naar maatregelen). Aan de basis van het nieuwe vGRP staat het nieuwe Rioolbeheerplan (RBP) voor de periode 2018 t/m 2022. Het RBP is een operationeel plan dat inzicht geeft in de omvang van het te beheren (verbrede) rioleringsareaal en de maatregelen voor de (duurzame) instandhouding hiervan. Het nieuwe BRP dient mede als input voor de financiële onderbouwing van het nieuwe vGRP. Daarin is aangegeven dat de storting niet volstaat voor de theoretische vervangingen (op basis van jaar van aanleg) in de komende 10 jaar. Op basis van het jaar van aanleg verwachten we de komende 10 jaar forse vervangingsinvesteringen. Om deze investeringen te kunnen dragen is afgesproken dat er in 2018 en 2019 jaarlijks € 2 mln. van uit de algemene	In 2018 is de eindafrekening opgemaakt voor het opstellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (vGRP). Het vGRP is gezamenlijk opgesteld met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en West Maas & Waal. Vanwege de gezamenlijkheid heeft Wijchen € 13.619,- minder uitgeven dan begroot (€ 30.000,-). In 2018 is gestart met het actualiseren van het Water- en rioleringsplan Bijsterhuizen. De actualisatie was nodig omdat de ontwikkeling van het bedrijventerrein op zijn eind loopt. De ontwikkeling is in de vroege jaren '90 gestart en in de tussenliggende periode zijn diverse wijzigingen opgetreden in de ontwikkeling van de ruimte. Een en ander had/heeft gevolgen voor het waterhuishoudkundig en riooltechnisch functioneren van het gehele gebied. Belangrijkste vraag rond de actualisatie is of als gevolg van de wijzigingen in de ruimtelijke ontwikkeling de capaciteit van het oppervlaktewater en de riolering nog voldoende is. Eventuele tekortkomingen kunnen dan nog binnen de exploitatie van Bijsterhuizen gecorrigeerd worden alvorens de exploitatie wordt afgesloten. Het geactualiseerde Water- en Rioleringsplan Bijsterhuizen wordt in maart 2019 opgeleverd. Het denkstappenmodelonderzoek voor de kern Wijchen, waarvan de start was gepland in 2018, is opgeschoven naar 2019. Het rioolstelsel van kern Wijchen voldoet in theorie niet aan de zogenaamde eenduidige basisinspanning. Er treedt in theorie te vaak en te veel overstorting op (omvang vuiluitwerp). Om aan de eenduidige basisinspanning te voldoen, zou 39 ha verhard oppervlak van de riolering afgekoppeld of 6.300 m3 rioolberging aangelegd moeten worden. Geschatte investering is € 10.000.000,-. Dit onderzoek heeft tot doel om na te gaan wat de werkelijke invloed van de riooloverstorten op de kwaliteit van het oppervlaktewater is en om na te gaan of er doelmatigere alternatieven zijn om de overstorthoeveelheden terug te dringen.
---	---

reserve wordt toegevoegd aan de voorziening riolering. Tevens is een stijging van de rioolheffing van 1% jaarlijks voorzien.	In 2018 is in totaal is in totaal slechts 1.020 m² (0,102 ha) verhard oppervlak van de riolering afgekoppeld (ged. Acaciastraat 700 m² en speelstraat Kraaijenberg 320 m²). Dit is ver achtergebleven bij het beleidsvoornemen om jaarlijks 1,00 ha af te koppelen. Belangrijkste reden voor de geringe hoeveelheid afgekoppeld verhard oppervlak is het geringe aantal wegconstructies in 2018, waar het afkoppelen in samenloop (werk met werk maken) mee plaatsvindt. Wel is eind 2018 gestart met de Loffertweg e.o. waar in totaal 2.600 m² verhard oppervlak van de riolering wordt afgekoppeld. In 2018 reinigen we de riolen in de Huurlingsedam en op industrieterrein Bijsterhuizen. Aanbesteding is afgerond, werkzaamheden worden in het voorjaar van 2019 uitgevoerd. De voorbereidingen voor het vervangen van de riolering van de 1e fase Uilenboom (Ringlaan, Akkerwindestraat, Klaproosstraat, Margrietstraat, Walstrostraat) zijn onlangs opgepakt. Nutsbedrijven zijn vooraf aan het project gestart met de vervanging van kabels en leidingen. De werkzaamheden voor het vervangen van de riolering in Batenburg (Kerkstraat, Kruisstraat en Stadswal) en in Hernen (Batavierenweg, Loffertweg, Eikweg en Bloemlustweg) zijn in 2018 aanbesteed en in uitvoering, verwachte oplevering van beide projecten in de zomer van 2019.
---	--

6.5.7 Wijkbeheer

Het in stand houden van de openbare ruimte, een snelle afhandeling van klachten, het oplossen en voorkomen van gevaarlijke situaties en het zorgdragen voor een schone en goede kwaliteit van de openbare ruimte, zijn enkele van de taken waar onze wijkmedewerkers zich mee bezighouden. Gebleken is dat het publiek veel belang hecht aan een goede uitvoering van deze zaken. Aan de hand van promotie wijkbeheer, opstellen van wijkactieplannen en trainingen proberen we binnen de beleidskaders in te spelen op wensen en verwachtingen van onze inwoners. Periodiek vragen wij onze bewoners naar hun mening over wijkbeheer. Dit	Samen met de gedetacheerde sw medewerkers wordt door wijkbeheer het dagelijkse kleinschalige onderhoud van de openbare ruimte verzorgd. In maart is weer een start gemaakt met de jaarlijkse klusmaanden. Via de wegwijs attenderen we bewoners op de klusmaand in hun wijk en roepen hen op actief melding te doen van situaties in de buitenruimte die niet voldoen. Totaal hebben we 5.363 meldingen over de openbare ruimte ontvangen. Met 1.749 meldingen komen de meeste meldingen uit Wijchen Noord. In Wijchen Zuid en het Centrum zijn er resp. 1.424 en 1.149 meldingen gedaan. De overige komen uit het buitengebied en de dorpen. Een uitsplitsing per beheerdiscipline laat zien dat met ca.
---	---

gebeurt aan de hand van een klanttevredenheidsonderzoek. In het najaar van 2017 is er een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Met de resultaten van dit onderzoek worden in 2018 nieuwe plannen ontwikkeld ter ondersteuning, promotie en verbetering van het wijkbeheer. We doen het goed maar willen beter! De aandacht is niet alleen extern gericht, ook intern is het noodzakelijk dat onze wijkmedewerkers over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om hun taken uit te voeren. Hiervoor worden de nodige opleiding- en trainingsactiviteiten gevolgd.

1.387 en 1.169 st. we de meeste meldingen ontvangen over afval/reiniging en plantsoenen/bomen. Over de openbare verlichting en wegen hebben we van elk ca. 979 meldingen ontvangen.

Vergeleken met voorgaande jaren zien we een stijging van het aantal meldingen. In 2018 hebben we 414 meer meldingen dan in 2017 ontvangen. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de wijziging van de afvalinzameling+ de zomerinzameling gft en de extreem droge zomer.

Indicator	Werkelijk 2017	Verwacht 2018	Realisatie 2018
6.5.6 Klanttevredenheidsonderzoek	7,0	7,0	6.9
6.5.6 Aantal klachten	5.582	4.700	5.363
6.5.6 Aantal burgerparticipatiecontracten	184	200	300
6.5.6 Afhandeling meldingen buiten normtijd	65%	18%	30%
6.5.6 Aantal ontevreden melders	5%	3%	3.2%

Mijlpalen

Nr	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
6.1.1	Realisatie van de parkeergarage aan de zuidzijde van het station, inclusief de fietsenstallingen.	Eind 2017	De herinrichting van de stationsomgeving en de bouw van de parkeergarage is gereed
6.1.1	Realisatie openbare ruimte Stationsplein zuidzijde	2018	De herinrichting van de stationsomgeving en de bouw van de parkeergarage is gereed
6.1.2	Besluitvorming onderzoek spoorse doorsnijding	Afgerond	Afgerond
6.3.1	Parkeren in het centrum continueren	Continu	zie tabel 6.3.1
6.3.2	Parkeren elektrische auto's	Continu	Conform
6.4.1	Kleinschalige maatregelen bij scholen	2018	Afgerond
6.4.2	Maatregelen verkeersveiligheid	2018	zie tabel 6.4.2
6.5	Herijking IBor	3 ^e kwartaal 2017	In december 2017 heeft de herijking van het Ibor oplaatsgevonden. De raad heeft ingestemd met het Iborplan 2018 t/m 2022. In 2019 wordt onderhoud conform vastgesteld beleid uitgevoerd.
6.5	Uitvoeren schouwronde	Continu	Maandelijks wordt de kwaliteit van de buitenruimte beoordeeld. Dit gebeurt middels een schouw waarbij beoordeeld wordt of de kwaliteit van de buitenruimte in lijn is met de afspraken zoals met de raad in december 2017 gemaakt.
6.5.7	KTO	3 ^e kwartaal 2017	Eind 2018 is het klanttevredenheid onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek worden u in het eerste kwartaal van 2019 gepresenteerd.

Wat kost het?

Product nr.	Financieel overzicht (x € 1.000)	Geactualiseerde Begroting 2018	Werkelijk 2018	Werkelijk 2017
Baten				
2.1	Verkeer en vervoer	70	676	236
2.2	Parkeren	0	0	5
2.5	Openbaar vervoer	6	6	6
7.2	Riolering	3.968	4.070	3.760
	Totaal Baten	4.044	4.751	4.007
Lasten				
2.1	Verkeer en vervoer	6.795	6.497	4.911
2.2	Parkeren	149	165	78
2.5	Openbaar vervoer	36	35	20
7.2	Riolering	5.254	5.187	2.982
	Totaal Lasten	12.234	11.884	7.991
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		-8.190	-7.133	-3.984
Mutatie bestemmingsreserves				
	Reserve afvalstoffenheffing	0	-5	-12
	Egalisatiereserve gladheidbestrijding	0	-1	24
	Buurtbus	3	3	3
	Reserve Rioolheffing	0	-171	-161
	Onderhoud Overige gebouwen	-46	-43	1
	Algemene reserve			100
	Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte	65	58	0
	Infrastructureel omgeving centrale sporthal	0	29	0
	Eenmalige middelen	72	72	-72
	Afs.res uitvoeringsprogramma openbare ruimte	0	-549	0
	Inzet bestemmingsreserves	93	-605	-117
Gerealiseerd resultaat		-8.097	-7.738	-4.101
<i>Verschil rekening/begroting</i>			359	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Verkeer en vervoer (2.1)		
De schades aan de Openbare verlichting zijn hoger dan begroot, we hebben veel posten kunnen verhalen. Ook over de schades van 2017 zijn nog restituties ontvangen.		13
De stabiliteitsmetingen van 2017 zijn in 2018 uitgevoerd daarom dubbele kosten. Bij de jaarrekening 2017 is dit bedrag vrijgevallen.		-17
Het Project verkeersmaatregelen Kerkeveld is afgerond, de financiële afwikkeling vindt plaats in 2019 maar we schatten in dat er in elk geval een bedrag van €183k resteert, dit laten we nu vrijvallen ten gunste van het resultaat.		183
Het onderhoud van onze bruggen en duikers is lager dan geraamd.		20

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
De kosten voor onderhoud en electra bij de verkeersregelininstallaties zijn lager dan begroot		13
De electrakosten van de openbare verlichting zijn als gevolg van een onvoorziene afrekening over 2017 overschreden.		-28
Het dagelijks onderhoud en beheer van de wegen in Wijchen is lager dan begroot, met name op de open verhardingen zijn minder kosten gemaakt.		66
Het restant van de reserve infrastructuur centrale sporthal is vrijgevalten ten gunste van dit product. Inmiddels is aan alle verplichtingen voldaan.		30
De kosten van het vegen van wegen zijn lager dan begroot.		13
Als gevolg van uitgestelde investering in het gladheidsmateriaal zijn o.a. de kapitaallasten lager.		25
De kosten voor de vervanging van verkeersborden zijn lager, het was niet nodig om meer borden te vervangen.		18
Lagere doorberekende kosten		28
Overige kleine afwijkingen 2.1.		8
Parkeren (2.2)		
De kosten voor onderhoud, elektra en belastingen van de parkeergarage bij het station zijn overschreden.		-37
De kosten voor het onderhoud aan de overige parkeervoorzieningen in Wijchen zijn lager dan begroot in 2019.		19
Openbaar vervoer (2.5)		
Geen significante afwijkingen		
Riolering (7.2)		
Lagere kosten voor onder andere onderhoud aan de riolering. Alle afwijkingen op geleverde prestaties binnen het taakveld riolering worden verrekend met de reserve.		58
Hogere opbrengsten van de Rioolheffing.		112
Bovenstaande afwijkingen op geleverde prestaties binnen het taakveld riolering worden verrekend met de reserve afvalstoffenheffing.		-170
Voor de schoonmaak/reiniging van het rioolstelsels is een aanbesteding geweest, aannemer is inmiddels gestart maar de kosten komen in 2019.		102
De inhuur van adviseurs is minder geweest. In het kader van de harmonisatie heeft de systeemkeuze wat langer op zich laten wachten.		27
Lagere kapitaallasten als gevolg van uitgestelde investeringen.		50
Bovenstaande afwijkingen worden afgerekend met de voorziening riool		-179
Overig		5
Totaal saldo		359

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
08 RZ 244	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (I), 2008; (08 RZ 244)
11 IZ 069 +	Plan van aanpak GVVP deel 2, 2011 (11 IZ 069/ 13 RZ 152)
13 RZ 152	
15 RZ 047	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (II), febr 15 (15 RZ 047)
15 RZ 045	Parkeeronderzoek centrum; (15 RZ 045 = 2014/5499 en 2016/2255)
	Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen (2016/1925)
12 RZ 099	Procesvoorstel betaald parkeren (12 RZ 099)
12 RZ 136	Gebiedsvisie Stationsgebied Wijchen (12 RZ 136)
13 RZ 148	Herijking Centrumvisie 2012 (12/7375) (13 RZ 148)
	Gebiedsperspectief centrum Wijchen 2030 (2016)
	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (io)
	Rioolbeheerplan 2018-2022 (io)
	Verkeersmilieukaart 2009; update 2013 en sindsdien jaarlijks
	Beleidsregels voor uitwegen, -2015
	Uitgangspunten parkeernormen bij (nieuw)bouwprojecten; jan. 2013 (12/9131)
	Samenwerkingsovereenkomst DRIS (aug. 12)
	Herziening 'beleidsregels toegang centrumgebied' en aanpassing leges (juni 2012)
	Beleidsregels oplaadpunten elektrisch vervoer Wijchen (13/365)
	Akoestische onderzoeken spoor, 2005
	Rapportage luchtkwaliteit 2006
	Vastgestelde gewijzigde komgrenzen voor de Wegenverkeerswet (14/3112)
	Basis rioleringsplannen, 1993 e.v.
	Afkoppelplan, 2006
	Baggerplan watergangen Gemeente Wijchen 2014-2023
	Gladheidbestrijding 2015-2019

7A Politiek

Algemeen

De gemeente Wijchen wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Op 19 maart 2014 zijn er verkiezingen gehouden voor de gemeenteraad. De raad van Wijchen telt 27 leden verdeeld over 7 fracties: CDA, D66, Kernachtig Wijchen, Wijchen Lokaal, PvdA, Sociaal Wijchen en VVD.

De raad houdt in zijn meningsvorming en besluitvorming het algemeen belang in het oog.

Diverse commissies en werkgroepen ondersteunen de raad bij de uitvoering van zijn taken. Te denken valt aan de Auditcommissie. Deze commissie adviseert de raad over financiële aangelegenheden. Ook spreekt zij minstens twee keer per jaar met de accountant over de financiële situatie van de gemeente. Een andere belangrijke commissie is de Rekenkamercommissie. Deze commissie onderzoekt de doelmatigheid en doeltreffendheid van (de uitvoering van) het beleid van de raad.

De raad blijft voortdurend aandacht houden voor zijn eigen functioneren, m.n. zijn rol als volksvertegenwoordiger. Een mogelijkheid om van de inwoners te vernemen of hij daarin slaagt wordt geboden via het vergadersysteem van de raad. De raad organiseert thema-avonden en informatieavonden, waarin inwoners van harte worden uitgenodigd om mee te praten over de onderwerpen die geagendeerd zijn. Daarnaast kunnen inwoners tijdens commissievergaderingen en raadsvergaderingen inspreken over geagendeerde onderwerpen.

Missie/Visie

De gemeenteraad van Wijchen neemt besluiten die belangrijk zijn voor heel Wijchen. Daarbij worden alle belangen zorgvuldig afgewogen. De gemeenteraad wil er zijn voor alle inwoners van Wijchen. Iedereen kan contact opnemen met de leden van de gemeenteraad met opmerkingen, vragen en suggesties. Betrokkenheid en participatie van de inwoners van Wijchen zijn een belangrijk speerpunt voor deze raad. Daarbij zal er steeds worden gezocht naar nieuwe manieren om mensen bij de lokale politiek en gemeenschap te betrekken. Kernwoorden hierbij zijn: betrokkenheid, openheid en toegankelijkheid.

Wat willen we bereiken?

De raad stelt de inwoners centraal. De uitgangspunten voor het beleid van de raad zijn: de menselijke maat, de eigen kracht van inwoners en de samenwerkingskracht tussen inwoners, mantelzorgers, vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties. Dit alles vanuit de basisgedachte "lokaal wat lokaal kan". Als de raad ziet dat samenwerking in de regio leidt tot meerwaarde en kansen voor inwoners dan zal zeker de samenwerking gezocht worden.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Inwoners weten de raads- en commissieleden 'te vinden' om hun mening te geven over het door de raad gevoerde beleid en de wijze waarop de raad zijn volksvertegenwoordigende taak uitvoert.
- De raad laat zich actief informeren door inwoners en andere betrokkenen over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen.
- Dit blijkt uit bezoekersaantallen bij bijeenkomsten van de individuele fracties en de raad, het aantal e-mails, brieven, enzovoort.

Speerpunten Politiek

7A.1	De begroting meer "inwonergericht" maken
7A.2	Evaluatie van het vergadersysteem
7A.3	Aanbesteding contract accountantscontrole
7A.4	Uitvoering politieke agenda

7A.1 De begroting meer "inwonergericht" maken

Ieder najaar legt de raad tijdens de vergadering over de begroting vast welke speerpunten en activiteiten uitgevoerd gaan worden. De raad realiseert zich dat (het proces tot het opstellen van) de programmabegroting niet uitnodigt tot betrokkenheid van inwoners. De raad wil in dit proces de inwoners meer en beter betrekken.

7A.1.1 Adviesvraag inwonergerichte begroting

Er zijn andere gemeenten die ervaring hebben opgedaan met een inwonergerichte begrotings-app, maar ook met een zogenaamde 'burgerbegroting'. De raad wil leren van deze ervaringen. De raad laat zich adviseren door de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie. De werkgroep Burgerparticipatie kan zich m.n. richten op een advies aan de raad hoe inwoners betrokken kunnen worden bij het meer "inwonergericht" maken van de programmabegroting. Door diverse redenen is dit nog niet van de grond gekomen. Het is aan de nieuwe raad, die na de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 geïnstalleerd wordt, om te besluiten of hij dit project op wil pakken.

De begroting 2019 is opnieuw opgebouwd qua inhoud en lay-out. Daarbij is aangesloten op het coalitie akkoord 2018-2022 "Iedereen doet mee". De burgerbegroting is in de auditcommissie besproken en heeft voor nu geen prioriteit. Eerst moet duidelijk worden wat precies de invulling en verwachting is van de burgerbegroting. In eerste instantie zal, in lijn met de wens van de raad, worden ingezet op de inwonergerichte begrotings-app.

7A.2 Evaluatie van het vergaderen

Eén van middelen om inwoners te betrekken bij de werkzaamheden van de raad is door ze uit te nodigen bij de vergaderingen en bijeenkomsten van de raad. De bijeenkomsten en vergaderingen dienen dan wel "aantrekkelijk" te zijn voor inwoners om bij te wonen. De aantrekkingskracht hangt o.a. af van de mogelijkheden die inwoners hebben om invloed uit te oefenen op de besluitvorming en van de wijze waarop de raadsfracties hun standpunten helder en duidelijk over het voetlicht brengen. Uit de evaluatie van de bijeenkomsten van de raad in het presidium komt herhaaldelijk naar voren dat het presidium vindt dat m.n. het onderlinge debat verbetering behoeft.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014 is de samenstelling van de raad gewijzigd. De raad wil o.a. gebruik maken van de 'verwondering' van de nieuwkomers in de raad om het vergaderen en het vergadersysteem kritisch tegen het licht te houden.

7A.2.1 Werkgroep evaluatie vergaderen

Op basis van een raadsbesluit (30 juni 2016, 16 GR 026) heeft de raad besloten om van augustus 2016 tot augustus 2017 een pilot "Anders vergaderen" uit te voeren. De raad heeft op 13 juli 2017 besloten om de pilot te

De gemeenteraad van Wijchen heeft op 25 oktober 2018 besloten om de pilot "Anders vergaderen" te beëindigen. De pilotfase heeft voldoende informatie opgeleverd om op een andere wijze te gaan vergaderen, dan gebeurde voordat de pilot gestart werd. Zo

verlengen. De raad evalueert voor 1 maart 2018 de pilot. De evaluatie levert een advies op aan de nieuwe gemeenteraad die geïnstalleerd wordt na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

vergadert de raad i.p.v. één keer per zes weken, vanaf 1 januari 2019 één keer per vier weken. Ook heeft de raad besloten dat voortaan een Agendacommissie de agenda's van de vergaderingen en bijeenkomsten opstelt i.p.v. dat het presidium de agenda's opstelt. Het presidium maakt een voorstel voor de agenda en de orde van de raadsvergaderingen over de jaarrekening, kadernota en begroting. De raad werkt met spreektijden voor de fracties en het college. In 2019 past de raad zijn reglementen en verordeningen aan, aan het raadsbesluit.

7A.3 Aanbesteding contract accountantscontrole

Dit is afgerond in 2015. (Raadsbesluit voorlopige gunning genomen op 9 juli 2015, 15 GR 018.).

7A.4 Verdieping van thema's door de raad

Op 21 maart 2018 vinden er gemeenteraadsverkiezingen plaats. Het is aan de nieuwe raad of hij wil gaan werken met een Politieke Agenda voor de raad of met het verdiepen van thema's of op nog een andere wijze onderwerpen wil oppakken.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
7A.1.1	Een advies van de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie	2018	Niet uitgevoerd.
7A.2.1	Implementatie aanbevelingen verbetering vergaderen en vergadersysteem	Afgrond	Afgerond.
7A.3.1	Ingangsdatum contract t.b.v. accountantscontrole	Afgerond	Afgerond.
7A.4.1	Verdieping van thema's door de raad	2018	Het presidium van de raad, bestaande uit de fractie voorzitters, de voorzitter van de raad en de griffier, heeft besloten dat de raad van Wijchen zich verdiept in thema's op basis van een voortschrijdend opleidingsplan. In 2018 is begonnen met het "inwerken" van de raads- en commissieleden die zijn benoemd na de gemeenteraad verkiezingen. Ook heeft het presidium in 2018 besloten om een training vergaderen aan te bieden aan alle raads- en commissieleden. Ook de voorzitters van de vergaderingen en bijeenkomsten van de raad en van de diverse commissies krijgen een training aangeboden.

Wat kost het?

De financiële gegevens van de (deel)programma's 7a en 7b vormen samen de financiële gegevens van programma 7. Deze treft u aan na de speerpunten en activiteiten van programma 7b.

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
11 GR 007	Beslisnota Wijzigingen vergadersysteem.
12 GR 010	Delegatieverordening
12 AZ 201	Motie Uitbreiden van mogelijkheden voor het gebruik van media voor raadsvergaderingen
14 AZ 073	Evaluatie Delegatieverordening
14 GR 001	Motie Herijking Strategische visie
14 GR 011	Wijziging verordening Fractieondersteuning
15 AZ 094	Wijzigingen Wet Gemeenschappelijke Regelingen
15 GR 018	Raadsbesluit voorlopige gunning accountant
15 GR 022	Regionale samenwerking Wijchen - Druten
16 AZ 216	Zienswijze op de platformfunctienotitie MGR Rijk van Nijmegen
16 AZ 228	Samenwerking Wijchen - Druten
16 GR 026	Pilot Anders vergaderen
17 7A 2645	Stand van zaken pilot Anders vergaderen/ Voortzetten pilot Anders vergaderen
16 7A 245	Rapport Rekenkamercommissieonderzoek Evaluatie Belastingssamenwerking Munitax
16 7B 1635	Werkorganisatie Druten Wijchen
17 7 2953	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden
17 7B 4985	Benoeming vertegenwoordiging in gemeenschappelijke regelingen
17 7A 6409	Iniatiefvoorstel Jongerengemeenteraad

7B Bestuur

Algemeen

In dit programma worden de belangrijkste bestuurlijke doelen op het terrein van middelen en dienstverlening vastgelegd voor de komende jaren. Deze zijn mede ingegeven door de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord 2014-2018. Gespecificeerd naar concrete speerpunten en mijlpalen en verantwoord in relevante prestatie-indicatoren. De afgelopen jaren is de bestuurlijke focus, ook vanwege de financiële krapte door de crisis, vooral gericht op de gemeentelijke bedrijfshuishouding. Wijchen staat er, mede door ons gemeentelijke solide beleid, financieel relatief goed voor. Zo maakten wij al in 2009 afspraken met elkaar om Wijchen gezond door de crisis te sturen. Daarmee waren wij voorloper in de regio. Door vroeg afspraken te maken, voorkwamen wij in de achterliggende jaren financiële risico's, een drastische verhoging van de OZB en beperkingen van onze keuzevrijheden in beleid. Dit solide beleid zetten wij de komende jaren voort. Ook nu af en toe 'de zon weer doorbreekt' en er enig herstel optreedt na de crisis. Daarnaast blijven we ons richten op de tevredenheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen over de gemeentelijke dienstverlening. En op de betrokkenheid van onze inwoners bij de uitvoering en totstandkoming van het gemeentelijk beleid. 'Anders denken, samen doen' is het motto uit het coalitieakkoord, waarmee is aangegeven dat we een omslag gaan maken in ons denken en doen. Bestuurlijk en ambtelijk.

Met het project Wijchen21 (W21) is erop gericht om op de korte en middellange termijn een professionaliseringsslag en een cultuuromslag te bewerkstelligen die recht doet aan het motto "Anders denken, samen doen". In 2018 zal deze omslag om van buiten naar binnen te denken door de werkorganisatie Druten-Wijchen worden doorgezet.

Wat willen we bereiken?

Wij willen bereiken dat het voor inwoners inzichtelijk is wat het beleid is van het bestuur. Maar dat ook duidelijk is hoe de ambtelijke organisatie het beleid uitvoert en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Inwoners moeten er vertrouwen in hebben dat we zorgvuldig omgaan met onze ter beschikking staande middelen, zoals geld en personeel. We bieden kansen aan initiatieven van inwoners maar doen ook een continu beroep op de eigen verantwoordelijkheid en burgerzin van onze inwoners. We voeren regie over maatschappelijke vraagstukken als duidelijk is dat de regisseursrol ons ook echt past. Al met al willen we onze rol als solide, betrouwbare en transparante overheid naar onze inwoners toe waarmaken.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Transparantie en legitimiteit in beleid en middelenbeheer biedt duidelijkheid en zekerheid en vergroot het vertrouwen in het bestuur.
- Betrokkenheid bij beleid en uitvoering van inwoners, instellingen en ondernemers biedt draagvlak voor besluiten.
- Professionele dienstverlening, adequate informatievoorziening en zorgvuldige communicatie geven aan inwoners het gevoel in 'goede handen' te zijn.
- Samenwerking en netwerken bieden kansen voor versteviging van onze rol en positie in de regio

Speerpunten Bestuur

7B.1	Kwaliteitsbestuur, integer, toegankelijk en transparant
7B.2	Planning en control
7B.3	Informatievoorziening en communicatie
7B.4	Publieke dienstverlening
7B.5	Eigentijdse professionele organisatie

7B.1 Kwaliteitsbestuur, integer, toegankelijk en transparant

Wij besturen, houden toezicht, sturen en beheren de gemeente Wijchen op een kwalitatief goed niveau. Dit doen we vanuit een zorgvuldig samenspel tussen raad, burgemeester, college en ambtelijke organisatie. We zijn een integer, toegankelijk en transparant bestuur, dat samenwerkt met lokale en regionale ketenpartners. Wij zorgen ervoor dat de gemeente voldoet aan wet- en regelgeving en aan de eisen van legitimiteit en integriteit. Onze uitgangspunten gelden ook voor gesubsidieerde instellingen en gemeenschappelijke regelingen.

7B.1.1 'Anders denken - samen doen'

Samen met inwoners(groepen) en andere ketenpartners zoeken we naar nieuwe verhoudingen die passen bij de koers die in het coalitieakkoord 2014-2018 is vastgesteld. Cruciaal hierbij is de grondgedachte dat we in Wijchen samen een goede leefomgeving maken. Het benutten en verbinden van de kracht van de samenleving, de kracht van de organisatie en de kracht van de professionals staan voor de gemeente Wijchen centraal bij het uitvoeren van de taken. Wij zoeken naar mogelijkheden om in regionaal verband aan te sluiten bij en samen te werken met collega-gemeenten. Maar we houden de eigenheid van Wijchen daarbij scherp in het oog. We zoeken naar relaties en verbindingen met externen om vraagstukken te delen en te verdiepen. We 'belonen' vaker creatieve initiatieven van inwoners(groepen) als wij gevraagd worden om mee te denken en/of ruimte te bieden.

Voorbeelden van nieuwe verhoudingen waarbij we samen een goede leefomgeving maken zijn het burgerinitiatief voor versterking van de leefbaarheid in de dorpen Hernen, Leur Bergharen en het project Hart van Zuid. Bij het burgerinitiatief voor de drie dorpen zit de gemeente aan tafel met de initiatiefnemers, dit zijn de beide leefbaarheidsgroepen op basis van consensus. Voor het project Hart van Zuid is initiatief genomen door maatschappelijke partners in Wijchen Zuid. Er is gekozen voor het betrekken van de inwoners van Wijchen-Zuid. Samen zoeken we naar mogelijkheden om de wijk zo aantrekkelijk mogelijk te houden nu en in de nabije toekomst.

7B.1.2 Legitimiteit

In besluiten, processen en procedures voldoen we aan de wettelijke voorschriften en de eisen van legitimiteit en integriteit. We optimaliseren de kansen en minimaliseren de risico's door zorgvuldige afwegingen. In de risicoparagraaf van deze begroting gaan we verder op de (juridische) risico's in. In een werkgroep van de raden van Druten en Wijchen hebben we nieuwe

Realisatie van het coalitieakkoord is afgerond volgens plan. De ambtelijke fusie met Druten is per 01-01-2018 formeel een feit. Per 1 mei 2018 zijn de medewerkers ook daadwerkelijk gestart in de beoogde teams. Wijchen werkt op tal van thema's samen in regionaal verband. Afgelopen voorjaar is de migratie van ICT naar IRvN succesvol afgerond. Vanwege de start van de zorg coöperatie Rndom Wijchen is de inbreng in het regionale

prestatie-indicatoren geformuleerd. Deze hangen samen met de doelstellingen van de werkorganisatie Druten-Wijchen, te weten: kwaliteit, (bestuurs)kracht, kosten, kwetsbaarheid en kansen voor medewerkers. De werkgroep wil zich vanuit zijn controlerende rol in de raad vooral richten op het verbeteren van de kwaliteit en bestuurskracht.

orgaan ROB in overleg met partnergemeenten tot het gewenste niveau teruggebracht. Dit voorjaar is in regionaal verband de woonagenda vastgesteld waarmee duidelijk geworden is dat Wijchen de komende jaren weer volop nieuwe woningen kan gaan realiseren.

De strategische projecten Hart van Zuid en Van Kasteel tot Wijchens Meer bevinden zich respectievelijk in de verkenningsfase en in de tenderfase. Er is een start gemaakt met de realisatie van de MFA Batenburg en de projecten Huis van de Gemeente en de Stationsomgeving zijn afgerond.

7B.2 Planning en control

De planning- en control cyclus volgt de uitvoering en verantwoording van het (financiële) beleid, waarvan de kaders door de raad met het Coalitieakkoord 2014-2018 zijn vastgesteld.

7B.2.1 Begroten en verantwoorden

We vinden het van het grootste belang dat we 'in control' zijn en blijven. Dat betekent enerzijds dat we de bezuinigingsmaatregelen die door de raad zijn opgelegd strikt uitvoeren en monitoren. En anderzijds dat we maximaal attent zijn op een effectieve en efficiënte inzet van mens en middelen. We maken duidelijke afspraken over de aansturing en de taken in het planning- en controlproces van kaderbrief, programmabegroting, tussentijdse (programma)rapportages tot programmarekening. Met kortcyclische rapportages brengen we de (financiële) resultaten in beeld. Wij leggen maandelijks vast hoe we er financieel voor staan, zodat we ook tijdig kunnen bijsturen als blijkt dat we ergens financieel of anderszins uit de pas dreigen te lopen. Uw raad wordt ook in 2018 tussentijds, maar in elk geval bij de programmarapportages, geïnformeerd. Zo nodig leggen we specifieke keuzes voor. Prestatie-indicatoren voor 2018 zijn:

- Maandelijkse financiële voortgangsrapportages voor het college en management die ons in staat stellen (bij) te sturen.

Driemaandelijkse programmarapportages voor de Raad, waarmee we aan de raad

In 2018 is een sluitende meerjarenbegroting voor 2019-2022 vastgesteld. De begroting is in een nieuw jasje gestoken en is inhoudelijk aangesloten op het vastgestelde coalitie akkoord 2018-2022.

Voor het lopende jaar zijn de maandrapportages in het college behandeld en zijn de programmarapportages ter informatie aan de raad gestuurd.

7B.3 Informatievoorziening en communicatie

Verdere ontwikkeling van de interne en externe informatievoorziening en communicatiemiddelen op alle fronten achten wij van groot belang. Om toekomstbestendig te worden, is het zaak om minimaal de basis op orde te krijgen. Dit geldt zowel voor Informatie- en Communicatietechnologie als voor Documentaire Informatievoorziening.

7B.3.1 ICT en DIV

Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Het draagt bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van werken. Verder biedt het inwoners de mogelijkheid om snel en adequaat informatie te vergaren over afhandeling van zaken en over eigentijdse (digitale) diensten en producten. Eigentijdse ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig.

Ook met ons internet (website) hebben we inmiddels slagen gemaakt. Dat is/was ook nodig omdat de digitale dienstverlening één van onze speerpunten is. Verder maken onze medewerkers volop gebruik van intranet ('WijchiPedia'). Prestatie-indicatoren voor 2018 zijn:

- Met het project Masterplan Informatievoorziening hebben we een routekaart naar een betere informatievoorziening. De planning en fasering hiervan volgen we op de voet. In 2016 hebben we "zaakgericht werken" ingevoerd ofwel het procesmatig digitaal afhandelen van vragen of verzoeken van inwoners. Deze vragen en verzoeken vormen een "zaak" of zijn onderdeel van een "zaak". Dit houdt in dat wij de meeste producten en diensten digitaal af kunnen handelen en dat er inzicht is in de werkvoortgang. De komende periode staat in het teken van de harmonisatie van verschillende systemen van Druten en Wijchen. En het verder verbeteren van dit systeem en het leggen van koppelingen met vakapplicaties, zoals de uitkeringenadministratie.
- We sluiten aan bij de IRvN (ICT Rijk van Nijmegen), wat een module is binnen de MGR

We zijn aangesloten bij de IRvN en hebben in het kader van de samenwerking met Druten 23 harmonisatie projecten opgestart en inmiddels deels afgerond. Dit geldt bijvoorbeeld voor het zaakstelsel, het personeelssysteem, de financiële informatievoorziening en de integratie van de websites.

(Modulaire Gemeenschappelijke Regeling). De IRvN beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur van en voor de deelnemende regiogemeenten. Wij zijn druk doende met de afronding van het project digitalisering archieven, waarmee wij ruim 600 strekkende meter papieren archief hebben gedigitaliseerd. Dit ondersteunt het volledig digitaal werken. Verder treffen wij voorbereidingen om "substitutie" aan te vragen. Dit houdt in dat wij geen papieren archief meer hoeven te bewaren.	
--	--

7B.3.2 Communicatie

Door de wijze waarop wij communiceren, willen wij bijdragen aan een open relatie met onze inwoners en aan een duurzame relatie met onze (keten)partners en in- en externe belanghebbenden. Primair doel is dat onze inwoners, instellingen, ondernemers en pers tevreden zijn over de manier waarop wij hen betrekken bij en informeren over bestuur en beleid en over onze dienstverlening. En dat wij draagvlak creëren voor besluiten die wij nemen. Meer secundair, maar zeker niet onbelangrijk, is daarbij waardering voor en vertrouwen van onze inwoners en partners in ons bestuur en daarmee een positief beeld van onze gemeente. Prestatie-indicatoren voor 2018 zijn: • We informeren onze inwoners, instellingen, ondernemers en andere belanghebbenden tijdig en begrijpelijk over voor hen belangrijke of interessante onderwerpen. We houden informatie via Internet actueel. We maken actief gebruik van social media als twitter en facebook om inwoners te informeren en te kunnen aansluiten bij wat inwoners bezighoudt • We betrekken inwoners en organisaties bij beleid en projecten en bieden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen, conform de vastgestelde richtlijnen van de	Conform. Het op B1 niveau schrijven heeft continue aandacht.
--	---

participatieladder. • We publiceren informatie over het bestuur, over beleid en besluiten en over producten en diensten in de 'gemeentepagina' en op onze website.	
--	--

7B.4 Publieke dienstverlening

Wij willen op een efficiënte en effectieve Wijchense wijze de dienstverlening aan onze inwoners verder optimaliseren. Lokaal, maar als het kan ook samen met Druten. Want vanaf 2018 is de ambtelijke fusie Druten-Wijchen een feit.

7B.4.1. Professionalisering dienstverlening

Voor alle gemeentebrede producten en diensten kan de burger terecht in het Huis van de gemeente. De zorgpoot van Vraagwijzer is ondergebracht bij de Sociale Wijkteams. De overige teams zijn geïntegreerd binnen de dienstverlening in het gemeentehuis. Verder biedt het Huis van de gemeente ook onderdak aan partner Talis.

Het Huis van de gemeente is open en transparant. Er zijn verschillende ontmoetingsplekken waar ambtenaren, bestuur, ketenpartners en ondernemers elkaar vinden en spreken. Met het netwerk, en de inzet van de kracht de samenleving werken wij steeds meer samen aan die zaken, die wij in Wijchen belangrijk vinden.

Zichtbare uitgangspunten in onze dienstverlening zijn:

- Door onze vernieuwde automatisering vragen wij inwoners slechts éénmalig om gegevens.
- Veel contacten gebeuren online.
- Inwoners kunnen steeds meer met rechtstreekse telefoonnummers direct terecht bij hun contactpersoon.
- Medewerkers zijn voor inwoners ook mobiel bereikbaar.
- Sinds 2017 draait er een test voor inwoners om met de gemeente te WhatsAppen. Met positieve bevindingen gaan we hier in 2018 mee door.
- En er is een App voor Meldingen over de openbare ruimte.

In de nieuwe manier van dienstverlening, in een flexibel ingericht gebouw, en met nieuwe middelen, is

In 2018 hebben wij een burger- en ondernemerspeiling uitgevoerd onder inwoners en ondernemers in Wijchen en Druten. De resultaten hiervan zijn gepresenteerd in de informatienota 18 7 22709 van december 2018. De uitkomsten zijn ook te zien op de website waarstaatjegemeente.nl.

In de Werkorganisatie Druten Wijchen gaan we uit van zelforganiserende teams. Dit betekent dat de verantwoordelijkheden laag in de organisatie liggen. Teamcoaches ondersteunen teams hierin. De principes van zelforganisatie daadwerkelijk in de werkwijze en de organisatiecultuur verankeren is niet van de ene op de andere dag een feit. Fundamenteel dragen onze medewerkers de volgende kernwaarden uit: ondernemend, open, optimistisch en verbindend.

De werkorganisatie heeft niet overal dezelfde software. Verschillende informatie uit verschillende systemen is nog niet goed als stuurmiddel in te zetten. Dit proces loopt door in 2019.

De visie voor online dienstverlening is in concept klaar. Daarnaast vindt er harmonisatie plaats. In 2018 hebben we de templates van de beide websites geharmoniseerd (met ieder wel hun eigen identiteit). Daarmee krijgen de beide websites een eigentijdse uitstraling. Gezien de vele ontwikkelingen en aanpassingen aan onze websites, is het informeren naar digitale dienstverlening aan ondernemers dit jaar niet gelukt. Dit schuiven we door naar 2019. Voor 2018 geldt nog wel dat Wijchen ook Eherkenning en EIDAS (Europees inloggen) heeft gekregen.

gastvrijheid in de benadering van elkaar en onze burgers, bedrijven en instellingen de standaard. Alle medewerkers die regelmatig klanten ontvangen volgen hiervoor in 2017 met uitloop naar 2018 een opleidingsprogramma.

7B.4.2. Doorontwikkelen KlantContactCentrum

Het KlantContactCentrum zorgt voor de telefonische bereikbaarheid van de gemeente Wijchen. In 2017 is de visie van de telefonische bereikbaarheid aangepast. Uitgangspunt is dat het KlantContactCentrum de ingang is voor nieuwe klanten, het beantwoorden van de meest gestelde vragen en het afhandelen van eenvoudige producten. Klanten krijgen een contactpersoon en bellen daar rechtstreeks mee. De medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor zijn of haar bereikbaarheid. Er wordt gebruik gemaakt van voicemail en er is geen terugval meer naar het KlantContactCentrum.

Via het KlantContactSysteem kunnen medewerkers van het KlantContactCentrum in 2017 nog beperkt gegevens raadplegen uit systemen die gekoppeld zijn aan het zaakstelsel. De ontwikkeling van het KlantContactSysteem en de koppeling met applicaties staan on hold vanwege de fusie Druten Wijchen. De doelstelling is, dat de medewerkers van het KlantContactCentrum in de nieuwe werkorganisatie, op termijn, vragen van inwoners uit Druten en Wijchen kunnen beantwoorden. In de nieuwe werkorganisatie werkt het KlantContactCentrum met 1 telefooncentrale en 1 KlantContactSysteem. In 2017 is dat nog verschillend. Het nieuwe gemeentehuis biedt vanaf 2017 de bezoekers meer zelfstandigheid, meer privacy, kortere wachttijden en de mogelijkheid om producten zelf direct elektronisch aan te vragen. De KCC-medewerkers in de hal geleiden de burgers naar de balies of spreekkamers. Ze helpen de burgers met de nieuwe zelfbedieningszuil of verzorgen de gevraagde diensten.

Onze inwoners, ondernemers, vrijwilligers, en/of ketenrelaties komen

In 2017 is de visie van de telefonische bereikbaarheid in Wijchen aangepast. Deze visie geldt ook vanaf 2019 voor de telefonische bereikbaarheid van de WDW. Voorbereidingen voor de samenvoeging van het KlantContactCentrum Wijchen en het KlantContactCentrum Druten vinden plaats. De formatie is ingevuld volgens de fijnstructuur van de WDW. Uitgangspunt is dat het KlantContactCentrum (KCC) de ingang is voor nieuw klanten, het beantwoorden van de meest gestelde vragen en het afhandelen van eenvoudige producten. Klanten hebben een contactpersoon en bellen daar rechtstreeks mee. De medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor zijn of haar bereikbaarheid. Er wordt gebruik gemaakt van voicemail en er is geen terugval naar het KCC. Voor teams waarvan het KCC de meeste gestelde vragen kan beantwoorden is de ingang via het KCC. Bijvoorbeeld vragen voor team Burgerzaken. Het KCC Druten werkt sinds 2018 met dezelfde telefooncentrale. De inrichting van de centrale en de werkafspraken verschillen. In Druten is er nog veel terugval van 'Drutense' collega's naar het KCC.

Het KCC Wijchen werkt met het KlantContactSysteem (KCS) van Decos. Het KCS is in 2018 uitgebreid met de medewerkersgegevens van de WDW. Het KCC in Druten heeft nog geen KCS. In het eerste kwartaal van 2019 is 1 KCS voor de werkorganisatie gerealiseerd. De medewerkers van beide KCC's kunnen dan de kennisbank van de gemeente Druten en gemeente Wijchen raadplegen en klantcontacten registreren voor beide gemeenten.

In 2018 is gestart met "'Coosto'". Een applicatie waarmee KCC medewerkers meest gestelde vragen, die via social media gesteld worden, snel en efficiënt afhandelen. Ook kunnen KCC medewerkers berichten plaatsen via social media. Dit gebeurt in samenwerking met de adviseurs 'digitale dienstverlening'. Wanneer er vragen zijn die de KCC medewerkers niet zelf kunnen beantwoorden leggen zij contact met de specialist.

op afspraak naar het gemeentehuis of worden waar mogelijk direct geholpen, zoals bij het uitreiken van een paspoort of rijbewijs. De gesprekken vinden plaats in de ruime hal, op speciaal daarvoor bestemde ontmoetingsplekken en met daarvoor beschikbare moderne middelen.	
---	--

7B.5 Eigentijdse professionele organisatie

Onze organisatie dient te beschikken over taakbekwame en goed toegeruste medewerkers die zich verantwoordelijk voelen voor en betrokken zijn bij het uitvoeren van de publieke taak. En die er ook voor zorgen dat anderen, binnen en buiten de organisatie, hun taak goed kunnen uitvoeren. Vertrekpunt is een flexibele en professionele organisatie die vanuit een veranderende rolverdeling meer ruimte biedt aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen en ondernemers. Een organisatie dus met medewerkers die professioneel, kostenbewust en samenwerkingsgericht handelen vanuit een veranderende overheidsrol. Medewerkers ook die kunnen excelleren vanuit een goede werkomgeving en binnen een prettige werksfeer.

Het project 'Wijchen21 Werkt' loopt naadloos over in de nieuwe werkorganisatie. Andere werkwijzen en een cultuur met verbindende waarden komen terug in onze ambtelijke organisatie. Uiteraard speelt het nieuwe dienstverleningsconcept hierin een belangrijke rol. De nieuwe huisvesting in Wijchen en de verbouwing in Druten werken hierbij ondersteunend. Zaken als plaats- en tijdonafhankelijk werken, resultaatgericht werken, samenwerking en de relatie 'mens en werk' en leiderschap krijgen de aandacht. Over de voortgang van activiteiten op dit gebied leggen we met de programmarapportages verantwoording af.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
7B.1.2	Verantwoording klachten en bezwaar- beroepsprocedures	Doorlopend 2018	Conform
7B.2.1	De kadernota als voorbereiding voor de begroting	Mei 2018	Conform
7B.2.1	Een kader stellende begroting	November 2018	Conform
7B.3.2	Uitvoeringsplan Schrijven op B1-niveau	Doorlopend 2018	Conform
7B.4.1	Fasegewijze aanpak uitvoeringsplan Dienstverleningsconcept ook in relatie tot W21 Werkt: het project is afgerond. Verdere doorontwikkeling gebeurt in overeenstemming met het Bedrijfsplan Druten-Wijchen en de harmonisatieprojecten	Doorlopend 2018	Is uitgevoerd
7B.4.1	Continu kwaliteitsonderzoek gemeente brede dienstverlening heeft zich in 2017 vooral gericht op de kwaliteit van de telefonische dienstverlening. In 2018 pakken we dit samen met Druten op	Doorlopend 2018	Is uitgevoerd, in oktober informatienota aan de raad. Zie ook waarstaatjegemeente.nl .
7B.4.2	Digitale dienstverlening met zichtbaar nieuwe producten	Doorlopend 2018	In 2018 zijn twee volledig nieuwe websites opgeleverd voor Wijchen en Druten.

Wat kost het?

Productnr.	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2018	2018	2017
Baten				
0.1	Bestuur	102	200	314
0.2	Burgerzaken	712	786	850
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	410	823	512
	Totaal Baten	1.224	1.808	1.675
Lasten				
0.1	Bestuur	2.329	2.291	2.263
0.2	Burgerzaken	840	857	904
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	885	1.183	952
	Totaal Lasten	4.054	4.331	4.119
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		-2.830	-2.523	-2.444
Mutatie bestemmingsreserves				
	Communicatieplan	5	5	5
	BR: verkiezingen	8	-1	7
	BR: Onderhoud Overige gebouwen	244	261	231
	W21 Organisatie	0	63	0
	AR: Algemene reserve	40	40	42
	Inzet bestemmingsreserves	296	367	285
Gerealiseerd resultaat		-2.534	-2.156	-2.159
<i>Verschil rekening/begroting</i>			378	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (mio is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Bestuur (0.1)		
Inzet van Public support op het secretariaat. Dekking van deze kosten komt uit de budgetoverheveling m.b.t. de rekenkamercommissie.		-39
De overgehevelde kosten voor rekenkameronderzoek worden voor een groot deel ingezet voor de dekking van de personele inzet van de griffie. (zie boven).		40
Kosten bijeenkomsten en vergaderingen van de raad zijn structureel hoger dan geraamd, mede door de gewijzigde raadsyclus.	-5	
Voor ondersteunende activiteiten voor de raad is kon worden volstaan met minder.		4
De bijdrage aan de VNG inzake bijdrage Fonds GGU blijkt hoger uitgevallen te zijn dan geraamd.		-12
De kosten van voorlichting komen hoger uit door o.a. de promotiefilmpjes bij de raadsverkiezingen.		-15
De raadsactiviteiten vallen hoger uit door incidentele kosten voor het Kieskompas en voor de boardbusters. Deze kosten zijn in 2018 incidenteel op het budget van de griffie verantwoord.		-46
Op het budget voor opleiding/congressen voor de raad zijn nauwelijks uitgaven gedaan.		25
Voordeel op overige kosten representatie en millenniumgemeente.		3
Bijdrage Euregio ligt op het niveau van 2017 en is daarmee licht lager	3	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (mio is nadeel)	Structureel	Incidenteel
dan begroot.		
Voordeel op sociale lasten en overige loongerelateerde kosten college.		44
Voordeel op presentiegelden raadscommissies.		6
Voordeel op niet uitgevoerde (benchmark) doelmatigheidsonderzoeken.		7
De kosten voor fractieondersteuning zijn gunstiger uitgevallen.		5
De raadsvergoedingen vallen lager uit dan met de reken technische uitgangspunten was voorzien.		55
Wachtgelduitkeringen zijn niet aangesproken in 2018.		52
Vrijval van de reserve Wijchen21 organisatie.		43
Lagere doorberekende kosten.		28
Burgerzaken (0.2)		
We zijn de achterliggende jaren in toenemende mate geconfronteerd met kosten voor lijkbezorging van overledenen zonder eigen middelen en/of zonder nabestaanden. Dit lijkt een structureel karakter te krijgen.	-3	
Net als in 2017 geeft het saldo van de inkomsten en uitgaven voor naturalisaties in 2018 een voordeel van € 6k. Vooralsnog houden we deze afwijking incidenteel.		6
Voor de rijbewijzen is een meerjarige nieuwe begroting gemaakt waaruit blijkt dat de opbrengsten flink hoger uitvallen dan begroot. Voor 2018 betekent dit een meevaller van € 64k.		64
De leges basisregistratie personen voor gemeente en rijk vallen lager uit.		-11
De uitgaven voor de basisregistratie personen zijn lager dan geraamd, er zijn minder VOG aanvragen ingediend.		9
De inkomsten uit de burgerlijke stand in 2018 zijn € 18k lager dan begroot. De uitgaven zijn € 16k hoger dan begroot vanwege hogere formatielasten.		-34
Lagere doorberekende kosten		12
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)		
Incidentele kosten wegens verkoop panden. (huurlingsedam 74)		-7
Lagere exploitatie inkomsten vastgoed vanwege de verkoop van panden en herziene contracten.	-12	-5
Onvoorziene onderhoudskosten woningen.		-5
Nagekomen facturen 2017 m.b.t. bijdrage parkeergarage Oostflank.		-12
De extra inkomsten uit verkoop groenstroken inclusief verkoop grond Havenweg.		212
Extra kosten juridisch advies Hekkelman ihkv verjaringen + terugname grond en kosten taxaties i.v.m. verkoop.		-53
De inkomsten uit huurkoop en pacht vallen lager uit dan begroot.		-12
Omzetting gebruikgevingen in verhuur groenstroken loopt goed.		19
Lagere doorberekende kosten		12
Totaal saldo	-17	395
	378	

Beleidsindicatoren

Conform BBV richtlijnen presenteren we hier naast de lokaal vastgestelde beleidsindicatoren, de voor iedere gemeente verplichte beleidsindicatoren. De aanduiding n.n.b geeft aan "nog niet bekend", hiervan zijn de realisatiecijfers over 2018 nog niet binnen.

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Begroot 2018	Realisatie 2018
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,6	5.6
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,2	5.2
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	498	472
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4%	4%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	10%	10%
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	170	58*
1. Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	0	
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1	0.7*
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,5	2.9*
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,2	2.2*
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	5,1	4.5*
2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	0	9.5%
2. Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	0	n.n.b.
3. Economie	Funcziemenging	%	49	48.6*
3. Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	100	n.n.b.
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	125	112,7
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2	1.98*
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	23,3	15.83*

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Begroot 2018	Realisatie 2018
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1%	1.3%*
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	48%	47%*
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	602,5	555,9
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0,57%	0.57%*
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3,80%	3.79*
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	67%	68.2*
6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	3,80%	5.13*
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1,20%	1.22*
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	18	27.9**
6. Sociaal domein	Lopende re- integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 – 64 jaar	5	3.5**
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	10,6	8.4**
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,1	0.7%**
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,20%	0.2%**
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	Niet bekend	60**
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	90	121*
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	3,00%	4.4*
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro		233
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	3,2	1.3*
8. Vhrosv	Demografische druk	%	74%	75%
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	€ 629	€ 637
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	€ 656	€670

*Ouder dan 2018

**eerste halfjaar 2018

Paragrafen

1. Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
2. Meerjarenramingen 2017 t/m 2020
3. Lokale heffingen
4. Weerstandsvermogen
5. Onderhoud Kapitaalgoederen
6. Financiering
7. Bedrijfsvoering
8. Verbonden Partijen
9. Grondbeleid

Paragraaf 1: Overhead, Algemene dekkingsmiddelen en overige baten en lasten

Inleiding

De BBV schrijft voor vanaf 2017 dat de kosten voor Overhead, de algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene kosten niet binnen de programma's worden verantwoord. Dit hoofdstuk geeft inzicht in deze posten.

Overzicht Overhead

De kosten overhead hebben betrekking op het deel van het personeel dat zich niet rechtstreeks bezighoudt met de producten, maar ondersteunend in het proces zijn. Ook personeel gerelateerde kosten als opleidingen en BHV. Daarnaast worden hier de kosten voor huisvesting en ICT verantwoord. De hieronder gepresenteerde bijdrage aan de Werkorganisatie betreft enkel de bijdrage voor het taakveld overhead. Dit bedrag is dus niet gelijk aan de totale bijdrage aan de Werkorganisatie. Dit is verdeeld over de diverse programma's.

Tabel 1: Weergave van taakveld Overhead (x € 1.000)

Overhead	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Personeel(s gerelateerd)	-391	-487	-6.103
ICT	0	0	-1.023
Huisvesting	-111	-28	-1.916
Bijdrage GR Werkorganisatie Druten-Wijchen	-8.835	-9.358	0
Totaal Overhead (taakveld 0.4)	-9.137	-9.873	-9.041

Het verschil tussen de realisatie en begroting bedraagt € 735k. Hieronder worden de verschillen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Exploitatiesaldo molenhuis. De voorziene huurinkomsten komen niet binnen.	-28	
Voordeel exploitatie gemeentelijke gebouwen, met name vanwege lagere kapitaallasten.		111
Minder onderhoud gepleegd dan aangenomen in de begroting op de gemeentelijke gebouwen.		50
Het voordeel op onderhoud wordt afgerekend met de reserve onderhoud gebouwen.		-50
De investeringen in duurzaamheid voor de werf worden uitgesteld in afwachting van advies uit EED onderzoek.		99
Vanwege bovenstaande uitstel hoeft er minder uit de reserve onderhoud gebouwen te worden onttrokken.		-99
Met beslissing Z/18/014073 heeft het College op 30 januari besloten een pilot te starten met fruit op de werkvloer. Hiervoor is geen financiële dekking meegegeven.		-15
Mutatie voorziening op dubieuze debiteuren.		-49
Lagere doorberekende kosten.		-92
Frictiekosten oud management voor 2018 inclusief de voeding van de voorziening voor de afdekking van toekomstige kosten door gemaakte afspraken over vertrekregelingen.		-270
Bijdrage Werkorganisatie Druten Wijchen valt hoger dan begroot. De jaarrekening van de WDW sluit met een negatief resultaat van € 490k, waarvan € 356k voor rekening van Wijchen is.		-356
Kostprijsverhogende BTW voor de bijdrage aan de werkorganisatie is niet opgenomen in de begroting van Wijchen.		-136

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Gemeente Wijchen heeft conform afspraak met de IRVN een vergoeding van in rekening gebracht voor reeds gedane investeringen in hardware voor de overgang naar de IRvN.		100

Overzicht vrij besteedbare dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen betreft met name de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De (wettelijk) niet vrij besteedbare heffingen evenals de specifieke uitkeringen worden in de programma's, waarvan ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord.

- 0.5 Treasury

Het taakveld Treasury is in tabel 2 gesplitst in het financieringsresultaat en dividend. Het financieringsresultaat betreft het renteresultaat op aangetrokken en uitgezette leningen, zie paragraaf 6 voor de specificatie.

- 0.61/0.62/064 Lokale heffingen

In paragraaf 3 "Lokale heffingen" wordt nader ingegaan op het algemeen beleid van de lokale heffingen en de belastingcapaciteit van de gemeente Wijchen. De onderstaande lokale heffingen zijn daar opgenomen.

- Onroerend Zaak Belasting (OZB)*,
- Toeristenbelasting*,
- Hondenbelasting,
- Rioolrechten,
- Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten,
- Reclamebelasting*
- Precariobelasting*

De met * gemarkeerde belastingen vrij besteedbaar.

- 0.7 Gemeentefonds (algemene uitkering)

De omvang van de inkomsten uit het Gemeentefonds zijn in de realisatie herleid uit de decembercirculaire 2018. Op begrotingsbasis is uitgegaan van de septembercirculaire 2018.

- Onvoorzien

Er is, conform wettelijk voorschrift een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Met het vaststellen van de begroting 2018, bekrachtigt de raad het standpunt, dat tegenvallers binnen bestaande middelen worden opgevangen. Vandaar dat we voor onvoorzien € 1,00 (één euro) opnemen. In de vastgestelde financiële verordening 2016 (16 17) is opgenomen onder artikel 4.3, dat een structureel resultaat van tenminste 0,25% van de totale structurele lasten (met € 250k als ondergrens) begroot dient te worden als buffer voor onvoorziene kosten.

Tabel 2: Weergave van de dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
0.5	Treasury - Resultaat financieringen	1.398	1.405	1.350
0.5	Treasury - Dividend	160	214	197
0.61	OZB woningen	4.702	4.738	4.575
0.62	OZB niet-woningen	2.881	2.986	2.908
0.64	Belastingen overig	352	337	331
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	54.595	55.619	53.049
	Onvoorzien	0	0	0
	Totale algemene dekkingsmiddelen	64.088	65.299	62.410

Het verschil van de algemene dekkingsmiddelen bedraagt € 1.211k ten opzichte van de begroting.

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Per saldo een klein voordeel op de rentelasten, met name door minder kasgeld (kortlopende lening) en roodstand. Daarnaast was de rentestand hiervoor gunstiger.		35
Voordeel dividend BNG Vitens en DAR per saldo. Het dividend van Vitens zal naar verwachting de volgende jaren fors afnemen als gevolg van wetgeving.		26
De totale opbrengsten OZB Woningen liggen boven de begrote opbrengst. Er zijn dan ook meer aanslagen opgelegd dan voorzien.		36
De opbrengsten voor OZB op niet-woningen is hoger dan begroot. Met name het gebruikersdeel laat een voordeel zien. Dit duidt op minder leegstand dan begroot.		106
Nadeel op leges voor reclameborden over 2018.		-15
Een doorrekening van de decembercirculaire laat een positieve afrekening over 2018 zien, met name vanwege de compensatie voor de tekorten op de 2d's over 2016 en 2017 (€ 819k), daarnaast positieve afrekeningen over achterliggende jaren.		1.023

Overzicht Overige baten / lasten

Binnen het taakveld 0.8 overige baten lasten worden de stelposten en bijzondere baten en lasten verantwoord.

Tabel 3: Weergave van het taakveld 0.8 (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
0.8	Overige baten en lasten	5.224	5.908	1.732

De inkomsten hebben met name betrekking op de onttrekking uit de algemene reserve om het incidentele perspectief 2018 af te dekken (€ 5,2 miljoen). Ten opzichte van de begroting zien we de volgende afwijkingen:

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Opbrengst verkoop diverse commercieel vastgoed (Huurlingsedam 74).		270
Geen faseoverdracht GR Bijsterhuizen in 2018, dat wordt verwacht in 2019. Hierdoor komen de opbrengsten voor kwaliteitsinstandhouding ook pas in 2019 binnen.		-118
Vrijval reserve risicoprofiel.		46
Vrijval pensioenverplichtingen wethouders.		487

Overzicht mutaties met reserves niet op programma's gepresenteerd

De inzet van reserves is specifiek benoemd bij de afzonderlijke programma's. Reserves die niet aan een programma te wijzen zijn, worden hier opgenomen.

Tabel 4: Weergave van het taakveld 0.10 (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
0.10	Mutaties met reserves	-491	-491	-649

Naast de reserves gepresenteerd in de afzonderlijke programma's, heeft de onttrekking uit het rekeningresultaat 2017 op dit taakveld plaatsgevonden ter afdekking van de budgetoverhevelingen 2017-2018.

Overzicht Vennootschapsbelasting

Tabel 5: Weergave van het taakveld 0.9 (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0

Met ingang van 2016 zijn gemeenten vennootschap plichtig. Dit betekent dat over winstgevende onderdelen die door de fiscus als onderneming worden gezien, belasting dient te worden betaald. Op dit moment wordt het effect voor de gemeente Wijchen op nihil ingeschat.

Paragraaf 2: Meerjarenramingen 2019 – 2022

Uitgangspunten

De programmabegroting 2019 is de basis voor de meerjarenramingen. Bij deze meerjarenbegroting zijn de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd, welke zijn ontleend aan het coalitieakkoord 2018-2022 "Iedereen doet mee":

- We houden in onze structurele begroting minimaal 250.000 euro als buffer aan voor onvoorziene kosten.
- Als we onze budgetten overschrijden moeten we dat binnen het programma zelf opvangen.
- Structurele tekorten vangen we op door blijvende maatregelen te treffen.
- Tekorten die eenmalig ontstaan vangen we op door incidentele maatregelen te treffen.
- Om de nieuwe taken vanuit het rijksbeleid, het interbestuurlijk programma en de gemeentelijke ambities te kunnen bekostigen, bezuinigen wij waarschijnlijk € 200.000 euro structureel per jaar. Opgeteld geeft dit € 800.000,- extra ruimte in 2022. Nieuwe rijksmiddelen zullen wij waar mogelijk inzetten om die bezuinigingen op te vangen.
- De winst die we maken door percelen bouwgrond te verkopen op bedrijventerpark Bijsterhuizen gaat naar de algemene reserve.
- De reserve Bouwgrondexploitatie is onderdeel van de algemene reserve.
- Uit de algemene reserve halen we alleen maar geld om eenmalig dingen te kunnen betalen als dit leidt tot minder structurele lasten voor de gemeente.
- Als we nieuwe beleidstaken en geld krijgen van de rijksoverheid, dan labelen we die één op één voor het beoogde doel. Wij streven ernaar om de uitvoering van de nieuwe taken te betalen met deze middelen. Met de gelabelde gelden worden ook de organisatie- en uitvoeringskosten binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen structureel gedekt.
- We kunnen alleen structureel nieuw beleid starten als er structureel extra geld is of als we oud beleid inruilen voor het nieuwe beleid.
- Als we de kadernota of begroting bespreken, wegen we af welke extra uitgaven nuttig en nodig zijn en wat het belangrijkste is. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Behalve als de gemeenteraad daar akkoord voor geeft.

Tabel 6: Totaal meerjarenperspectief 2019-2022 (x € 1.000)

Begroting 2019 (x € 1.000.)	2019	2020	2021	2022
Structureel perspectief	255	746	1.894	2.303
Incidenteel perspectief	0	0	0	0
Incidenteel perspectief bouwgrond	0	0	630	0
Totaal Programmabegroting 2019-2022	255	746	2.524	2.303

Paragraaf 3: Lokale heffingen

Inleiding

In artikel 8 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten(BBV) is geregeld dat de paragraaf lokale heffingen een verplicht onderdeel is van de begroting. Deze paragraaf moet volgens artikel 10 van het BBV ten minste de volgende onderdelen bevatten:

- De geraamde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven van de heffingen, die ten hoogste kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijscheldingsbeleid.

We beschrijven allereerst de algemene kaders en beleidsuitgangspunten. Vervolgens gaan we in op de heffingen van leges. Daarbij besteden we aandacht aan de kostenopbouw en de kostendekkendheid. Daarnaast geven we aan welke belastingen we in Wijchen heffen. Per belastingsoort schetsen we de kaders en gaan we in op de tariefsopbouw en de grondslag voor de belastingheffing en de totaal begrote (netto-)opbrengst per belasting. We gaan ook in op ons kwijscheldingsbeleid. Tot slot van deze paragraaf nemen we voorbeeldaanslagen lokale heffingen op voor een meerpersoonshuishouden zonder honden, om zo een vergelijking te kunnen maken van de tariefontwikkelingen voor de individuele huishoudens.

Algemeen

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de raad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen een gemeente mag heffen. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen. Een voorbeeld hiervan vormt de afvalstoffenheffing die zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet Milieubeheer. Wijchen werkt samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Berg- en Dal op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Met een centrumgemeente-constructie in de zin van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) zijn de bevoegdheden op het gebied van de uitvoering overgedragen aan de gemeente Beuningen. Het Belastingkantoor Beuningen verricht zijn werkzaamheden onder de naam Munitax.

Welke belastingen en rechten worden in de gemeente Wijchen geheven?

De heffingsambtenaar legt belastingen dwingend op zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat.

Rechten worden geheven op basis van artikel 229 van de Gemeentewet en artikel 15:33 van de Wet milieubeheer. Tegenover deze heffingen staat wel een aanwijsbare tegenprestatie. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.

De gemeente Wijchen heft de onderstaande belastingen en rechten:

- leges (artikel 229 Gemeentewet);
- marktgelden (artikel 229 Gemeentewet);
- onroerende zaakbelastingen (artikel 220 tot en met artikel 220i Gemeentewet);

- toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet);
- hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet);
- rioolheffing (artikel 228a Gemeentewet);
- brandweerrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- reinigingsheffing (artikel 15:33 Wet milieubeheer);
- reclamebelasting (artikel 227 Gemeentewet);
- precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet).

Ontwikkelingen 2018

• **Verwachting marktontwikkeling**

Na een aantal jaren waarin de markt voor koopwoningen een dalende tendens vertoonde, blijkt uit de analyse van de marktcijfers voor de gemeente dat voor het overgrote deel van de woningen voor belastingjaar 2018 (waardepeildatum 01-01-2017) weer sprake zal zijn van een positieve marktontwikkeling. De verwachting is niet dat deze marktontwikkeling gevolgen zal hebben voor het aantal ingediende bezwaarschriften tegen de vastgestelde WOZ Waarde.

• **Verruiming lokale belastinggebied**

Pas een volgend kabinet gaat erover, maar minister Plasterk van Binnenlandse Zaken wil gemeenten meer en het rijk minder belasting laten heffen. Gemeenten verzorgen immers veel voorzieningen en diensten voor hun burgers en gemeentelijke belastingen zorgen ervoor dat de afweging tussen de kosten en baten van gemeenschappelijke voorzieningen op lokaal niveau dicht bij de burger plaats vindt. Het gemeentelijk belastinggebied is in internationaal opzicht klein. Nederland had in 2010 met 7,5 procent van de totale inkomsten het laagste aandeel decentrale belastingen van de OESO-landen, die gemiddeld op 37 procent zaten. Plasterk: 'Bovendien hebben gemeenten de afgelopen jaren meer taken gekregen terwijl de bevoegdheden om eigen inkomsten te generen gelijk zijn gebleven. Inmiddels hebben gemeenten een verantwoordelijkheid voor circa dertig procent van de overheidsvoorzieningen waar burgers en bedrijven van profiteren. De afhankelijkheid van gemeenten voor hun inkomsten van het rijk beperkt de mogelijkheden van de burger om zich voor meer lokale voorzieningen of juist lagere lasten uit te spreken. De verruiming van het lokaal belastinggebied moet volgens Plasterk worden gezocht in een voor burgers zichtbare en voelbare belasting. Kandidaten voor een nieuwe, brede gemeentelijke belasting zijn de onroerendzaakbelasting voor gebruikers van woningen en een zogeheten ingezetenenheffing. Volgens de minister van Binnenlandse Zaken zou het verstandig zijn bij de hervorming enkele kleine lokale belastingen te schrappen. Op de afvoerlijst staan wat hem betreft de hondenbelasting, de precariobelasting op nutsnetwerken en de forensenbelasting. De toeristenbelasting, de traditionele precario (voor een terrasvergunning bijvoorbeeld) en de parkeerbelasting mogen blijven.

• **Taxeren op BAG-oppervlakte**

Vanaf 2022 dient volgens de waarderingskamer de WOZ-waarde getaxeerd te worden met de BAG-oppervlakte. Dit betekent hergebruik van een bekend gegeven en daarmee verwachten de waarderingskamer verbetering van efficiëntie in het werkproces. Het betekent ook een ander werkproces. De WOZ wordt voor een belangrijk objectkenmerk afhankelijk van de basisregistratie BAG en wordt een afnemer van dit gegeven uit de BAG. Het risico dat Munitax ziet is dat veel oppervlaktes in de BAG ooit gedestilleerd zijn uit de inhoudsmaten uit de WOZ. In een conversieslag zijn daar vervolgens m² van gemaakt. Dit is voor een taxatie voor de WOZ niet voldoende nauwkeurig. Ook de controlerende instantie Waarderingskamer vereist een uitgebreide steekproef met analyse voordat de BAG-oppervlakte in de waardering mag worden gebruikt. Dit betekent dat de gemeentelijke BAG-administratie op dit onderdeel (volledig) herzien moet worden. Munitax is bereid om in gezamenlijkheid deze inspanning te verrichten. Onderstaande

planning gaat er wel van uit dat deelnemende gemeenten gelijktijdig met elkaar werken en dat er geen gemeenten voor of achter lopen. Voorwaarde is dan dat er voldoende capaciteit beschikbaar is. Het is van belang dat alle gemeenten gelijktijdig het project afronden om in 2021 te kunnen schaduwdraaien.

Globaal ziet de planning er zo uit:

- 1 januari 2018 tot 1 januari 2020 project uitvoeren in samenwerking met gemeenten;
- 1 januari 2020 BAG-oppervlakte moet bekend zijn om er mee te taxeren;
- 1 januari 2021 In 2021 schaduwdraaien;
- 1 januari 2022 WOZ-waarde op basis van BAG-oppervlakte;

- **Kwijtschelding 2018**

In 2018 treedt de kostendelersnorm voor de kwijtschelding in werking. Dit betekent dat Munitax voor behandeling van een verzoek om kwijtschelding rekening moet houden met eventuele inwonende volwassenen. Hierop heeft o.a. PinkRoccade nieuwe software uitgebracht. Er wordt een kleine business case gemaakt om te onderzoeken welke oplossing relevant en werkbaar is voor Munitax.

- **BI-tool**

In september 2017 is de BI-tool opgeleverd. Daarvan worden de eerste beelden gedeeld in het financiële hoofden overleg in september.

- **Aanbesteding deurwaarder**

De deurwaarderswerkzaamheden moeten voor 2018 aanbesteed worden. De aanbesteding vindt plaats in de maanden augustus, september en oktober van 2017 zodat we tijdig zijn voor de invordering van de aanslagen 2018.

Lokale Heffingen

De lokale heffingen zijn gebaseerd op de gewenste opbrengsten, die in de voorliggende begroting en dus in deze paragraaf zijn opgenomen. Bij het vaststellen van de belastingverordeningen worden de grondslagen nogmaals herijkt. Daardoor kan het zijn dat de tarieven in de verordening afwijken van de hier berekende tarieven. Alleen de tarieven, die in de verordeningen staan, zijn geldig.

- **Onroerende zaakbelastingen**

De grondslag voor de onroerende zaakbelasting is de WOZ-waarde. De tarieven voor 2017 zijn:

Tabel 7: ontwikkeling van de tarieven OZB (inclusief correctie n.a.v. waardedaling)

Soort OZB	Tarief 2018 (% van de WOZ- waarde)	Gewenste opbrengst 2018 (netto x€ 1.000)	Gerealiseerde opbrengst 2018 (netto x€ 1.000)
Woning eigenaar	0,1207%	4.884	4.946
Niet-woning eigenaar	0,2244%	1.730	1.768
Niet-woning gebruiker	0,1847%	1.201	1.277
Totaal		7.815	7.991

Reinigingsheffingen

Op 21 februari 2017 heeft de Raad besloten om per 1 juni 2018 over te gaan naar "omgekeerd inzamelen (O.I)", wat inhoudt dat huishoudelijk afval dat herbruikbaar is als grondstof aan huis wordt opgehaald (GFT, papier en plastic+). Wat overblijft, dient de burger zelf naar ondergrondse containers te brengen. Dit wordt in twee stappen geïmplementeerd. In september 2017 worden de papiercontainers uitgezet, voor 1 juni

2018 zijn de ondergrondse containers functioneel geplaatst en zijn de restafval containers omgebouwd naar containers voor plastic+.

De stapsgewijze invoering en het uitstel naar 1 juni 2018 heeft invloed op de tarieven. De reinigingsheffing 2018 voor de periode jan-mei is op de huidige Diftar methode gebaseerd, inclusief de omslag naar het inzamelen van papier met een container. Voor de periode jun-dec zijn de tarieven gebaseerd op het systeem omgekeerd inzamelen. De implementatie van het systeem omgekeerd inzamelen per 1 juni brengt (financiële) onzekerheden met zich mee. Het restant van het jaarrekeningsaldo afval 2016 houden we om deze reden een jaar langer in de bestemmingsreserve.

We houden vooralsnog de huidige grondslagen van de tarieven in stand, totdat we een stabiel beeld hebben van de effecten van de systeemwisseling. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in 2018.

Door de Raad is bij de behandeling van het besluit tot omgekeerd inzamelen een uitvraag gedaan voor een proef van de inzameling van GFT bij hoogbouw. Deze proef is in september 2017 opgestart en voor een goede pilot laten we deze proef doorlopen naar 2018. Bij een succesvolle proef leggen we de keuze voor om dit concept gemeentebreed uit te rollen bij de hoogbouwlocaties vanaf 2019.

In de begrotingsvergadering van 9 november 2017 heeft de raad aanvullend besloten om in 2018 over te gaan tot extra zomerinzameling gft, zonder dat het tarief daarvoor verhoogd wordt (amendement 10 bij Raadsbesluit 17 2 10628). Als besloten wordt tot permanente extra zomerinzameling gft, leidt dit wel tot een stijging van het tarief.

Tabel 3-10: tariefstelling Reinigingsheffingen 2018 i.r.t. 2017

	Minicontainer 240 liter		Minicontainer 140 liter		Afvalzak (50 liter)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Jaartal						
Vast tarief jan-mei (diftar)		56,50		56,50		56,50
Vast tarief jun-dec (O.I)		85,50		85,50		85,50
Totaal vast tarief	132,00	142,00	132,00	142,00	132,00	142,00
Woonzorgcomplex jan-mei (diftar)*					20,85	20,20
Variabel tarief jan-mei (diftar)	5,88	5,83	3,43	3,40	1,02	1,01
Variabel tarief jun-dec (O.I)		n.v.t.		n.v.t.	1,02	1,07

* Tarief van 2017 is voor de vergelijkbaarheid omgerekend naar 5 maanden.

Tabel 9: Grondslag tariefstelling x€ 1000:

	Begroot 2018	Werkelijk 2018
Taakveld 7.3 Afval: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	3.252	3.292
Taakveld 7.3 Afval: Amendement zomerinzameling GFT	88	116
Taakveld 7.3 Afval: Directe inkomsten excl. BTW	-810	-926
Bruto kosten taakveld(en) vóór inzet reserves	2.530	2.482
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit reserves	-118	-118
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking Amendement zomerinzameling GFT vanuit reserve	-88	-88
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: exploitatiesaldo 2018	0	145
Netto kosten taakveld(en)	2.325	2.421

Toe te rekenen kosten:		
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: Kwijtschelding afvalstoffenheffing	146	144
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Schoonhouden wegen 1/3 deel van de integrale kosten	32	28
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Zwerfafval 1/3 deel van de integrale kosten	91	78
Taakveld 0.4 Overhead: Overhead inclusief (omslag-)rente	78	83
Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten	545	545
Totale kosten	3.216	3.299
Opbrengst heffingen	3.216	3.299
Dekkingspercentage vóór inzet reserves	93,6%	98,4%
Dekkingspercentage na inzet reserves	100,0%	100,0%

In bovenstaande tabel zijn de kosten en opbrengsten van de begroting en realisatie weergegeven. Per saldo is er in 2018 een voordeel gerealiseerd ten opzichte van de begroting. Een bedrag van € 145k is hierdoor gestort in de reserve afvalstoffenheffing om te komen tot 100% dekkendheid. Hiermee blijven alle ontvangen heffingsopbrengsten gereserveerd voor het doel afval.

• Rioolheffing

De opbrengst van de rioolheffing heeft als uitgangspunt 100% kostendekkendheid waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform art. 28a derde lid Gemeentewet. De hoogte van de heffing is gebaseerd op de kosten voortvloeiend uit en gerelateerd aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten van de riolering. De gemeente Wijchen heft rioolheffing van zowel de eigenaar als van de gebruiker van objecten die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. De heffingsmaatstaf is gelijk aan die van de OZB.

Tabel 10: ontwikkeling van de tarieven rioolrecht (inclusief correctie n.a.v. waardedaling)

Soort Rioolheffing	Tarief 2017 (% van de WOZ-waarde)	Tarief 2018 (% van de WOZ-waarde)	Kostentoedeling 2018* (netto x € 1.000)
Woning eigenaar	0,0391%	0,0480%	€ 3.452
Woning gebruiker	0,0365%	0,0278%	€ 1.075
Niet-woning eigenaar	0,0650%	0,0860%	€ 1.092
Niet-woning gebruiker	0,0598%	0,0484%	€ 302
Totaal bruto-opbrengst			3.921

* begrote opbrengst inclusief toerekenbare btw-componenten.

De af te dekken kosten, inclusief toegerekende compensabele BTW bedragen en incidentele dotatie rioolvoorziening (€ 2 miljoen), bedraagt € 5.921k. De gewenste opbrengst bedraagt € 3.921k, zodat de dekkingsgraad 66,2% is. Daarbinnen is ook rekening gehouden met een inschatting van oninbare heffing en verminderingen, die ook binnen het tarief afgedekt mag worden.

In de berekening van de kostenverdeling naar categorie is geen rekening gehouden met de eenmalige storting in de voorziening om toekomstige uitgaven te dekken. Deze storting maakt wel onderdeel uit van de kosten van het taakveld riolering en mag dus in de heffing worden betrokken. Om de heffing stabiel te houden is deze in de structurele verdeling niet meegenomen.

Onder de eigenaarsheffingen valt het zogenaamde rioolaansluitrecht, waarmee de kosten van de initiële aanleg, vervanging en groot onderhoud worden afgedekt. Met

de gebruikersheffingen dekken we het rioolafvoerrecht waarmee de overige kosten gerelateerd aan ons rioleringsstelsel worden afgedekt. Gemengde kosten worden naar rato toegerekend.

Tabel 11: Grondslag tariefstelling x€ 1000:

	Begroot 2018	Realisatie 2018
Taakveld 7.2 Riolering: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	5.255	5.180
Taakveld 7.2 Riolering: Directe inkomsten excl. BTW	-12	-2
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit reserves	1	171
Netto kosten taakveld(en)	5.244	5.349
Toe te rekenen kosten:		
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: Kwijtschelding rioolheffing	50	41
Taakveld 0.4 Overhead: Kosten inclusief (omslag-)rente	223	237
Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten	404	404
Totale kosten	5.921	6.031
Opbrengst heffingen	3.921	4.070
Dekkingspercentage	66,2%	67,5%

In bovenstaande tabel zijn de begrote en gerealiseerde opbrengsten en kosten rioolheffing opgenomen. Vanwege een incidentele storting in de voorziening riool van € 2 miljoen is het dekkingspercentage relatief laag.

- **Hondenbelasting**

Hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel en mag dus vrijelijk besteed worden. In de gemeente Wijchen worden de belastingopbrengsten echter aangewend ter voorkoming van hondenoverlast. De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend. Door een combinatie van verwachte mutaties in de kosten en het aantal honden zullen de tarieven zich als volgt ontwikkelen.

Tabel 12: ontwikkeling van de tarieven hondenbelasting

Aantal honden	2017 €	2018 €
Eerste hond	84,85	88,60
Tweede en volgende hond	155,90	162,80
Kennel	364,00	382,65

Hoewel de hoogte van de hondenbelasting in Wijchen niet wettelijk beperkt is door de gemaakte kosten, kiest Wijchen wel voor deze systematiek. Voor de bepaling van de hoogte van de hondenbelasting is de toerekening in tabel 15 toegelicht. De kosten die ten grondslag liggen aan de heffing zijn als volgt opgebouwd:

Tabel 15: Grondslag tariefstelling x€ 1000:

	Begroot 2018	Realisatie 2018
Taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie: Directe kosten Hup, inclusief (omslag)rente excl. BTW	209	169
Taakveld 0.64 Belastingen overig: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	45	49
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit reserves	-2	40
Netto kosten taakveld(en)	242	258
Toe te rekenen kosten:		
Taakveld 0.4 Overhead: Overhead inclusief (omslag-)rente	98	98
Toe te rekenen BTW op de kosten	31	31

Totale kosten	382	387
Opbrengst heffingen	382	387
Dekkingspercentage	100%	100%

In bovenstaande tabel zijn de begrote en gerealiseerde kosten en opbrengsten hondenbelasting opgenomen. Aan de kostenkant is in 2018 minder uitgegeven dan begroot, daarnaast zijn de inkomsten uit de aanslagen hoger. Per saldo wordt € 40k in de egalisatiereserve hondenbelasting gestort, zodat de ontvangen middelen voor dit doel gereserveerd blijven.

- **Toeristenbelasting**

De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Heffing van toeristenbelasting geschiedt op basis van aangifte. Voor 2019 verhogen we het tarief met het indexpercentage conform de laatst bekende gemeentefondscirculaire voor aanvang van het belastingjaar. Hierover informeren we de belastingplichtigen in 2018, na vaststelling van de verordening 2018. De opbrengst 2018 wordt geraamd op € 50k. We verlenen een vrijstelling voor overnachtingen van scouts die op een scoutingterrein overnachten. Het afgeronde tarief wordt in rekening gebracht, conform raadsbesluit 13 AZ 267.

Tabel 14: ontwikkeling van de tarieven toeristenbelasting

	2018 onafgerond	2018 afgerond	2019 onafgerond	2019 afgerond
Tarief per overnachting	0,71	0,70	0,73	0,75
Tarief per overnachting op vaste standplaats	0,45	0,45	0,46	0,45

- **Reclamebelasting**

De reclamebelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Een gebruiker van een pand binnen een door de Raad vastgesteld gebied is deze belasting verschuldigd als hij een reclame-uiting op zijn pand voert. In 2018 heffen we reclamebelasting voor een drietal zones. Dit zijn: Wijchen Centrum, Bedrijventerrein Wijchen-Oost en Bedrijventerrein Bijsterhuizen. Het tarief voor Wijchen Centrum is een percentage van de WOZ-waarde van het pand. Voor de overige zones is ook de WOZ-waarde van het pand als grondslag gekozen, maar zijn de tarieven gestaffeld. De tarieven 2018 zijn in overleg met de 3 stichtingen bepaald.

Tabel 17a: ontwikkeling tarieven reclamebelasting Wijchen Centrum

	2017	2018*
Minimum bedrag per WOZ-object	295,00	302,00
Drempelbedrag WOZ-waarde	131.000	132.000
Tarief per € 1.000 WOZ-waarde boven drempelbedrag	2,25	2,29
Maximumbedrag per WOZ-object	855,00	879,00
Gewenste opbrengst in €	123.000	123.000

Tabel 17b: ontwikkeling tarieven Bedrijventerrein Bijsterhuizen

WOZ-waarde van:		2017	2018*
	Tot		
€ 0,00	€ 102.000,00	130,00	130,00
€ 102.001,00	€ 254.000,00	260,00	265,00
€ 254.001,00	€ 508.000,00	420,00	420,00
€ 508.001,00	€ 1.015.000,00	940,00	950,00
€ 1.015.001,00	€ 2.031.000,00	1.305,00	1.315,00
€ 2.031.001,00	€ 3.046.000,00	1.565,00	1.575,00
€ 3.046.001,00	€ 4.061.000,00	2.090,00	2.100,00
€ 4.061.001,00	€ 5.077.000,00	2.610,00	2.625,00

€ 5.077.001,00	€ 10.154.000,00	3.655,00	3.675,00
Meer dan € 10.154.000,00	-----	4.175,00	4.200,00

Tabel 17c: ontwikkeling tarieven bedrijventerrein Wijchen-Oost

WOZ-waarde van:	Tot	2017	2018*
€ 0,00	€ 102.000,00	125,00	130,00
€ 102.001,00	€ 203.000,00	175,00	180,00
€ 203.001,00	€ 305.000,00	250,00	260,00
€ 305.001,00	€ 508.000,00	405,00	415,00
€ 508.001,00	€ 762.000,00	555,00	570,00
€ 762.001,00	€ 1.016.000,00	705,00	725,00
€ 1.016.001,00	€ 1.523.000,00	910,00	930,00
€ 1.523.001,00	€ 2.031.000,00	1.210,00	1.240,00
€ 2.031.001,00	€ 3.047.000,00	1.515,00	1.555,00
Meer dan € 3.047.000,00	-----	1.875,00	1.925,00

* Nog te bepalen in overleg met de betreffende stichtingen

- Marktgelden**

De tarieven zijn verhoogd met een prijsindex van 1,60%, conform septembercirculaire 2017. Daarbij is rekening gehouden met de mate van kostendekkendheid van de marktgelden.

Tabel 18: marktgelden

Marktgelden x € 1,-	2017	2018
Vaste standplaatsen per strekkende meter per kwartaal	20,77	21,10
Vermeerdering luifel bij standplaats	2,07	2,10
Vermeerdering auto/cabine	9,45	9,60
Vermeerdering per marktdag voor promotiedoeleinden	3,65	3,70
Dag- en standwerkersplaatsen per marktdag	12,00	12,20
Elektriciteit per marktdag per aansluiting dag- en standwerkersplaats	3,65	3,70

- Precariobelasting**

De precariobelasting wordt geheven van degene die, al dan niet met vergunning of na een melding, het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft of diens opvolger, dan wel van degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn. De tarieven zijn verhoogd met een prijsindex van 1,60%, conform septembercirculaire 2017.

- Leges**

In onderstaande tabel wordt per hoofdstuk van de legestabel de begrote kosten en opbrengsten weergegeven, waaruit blijkt dat er geen overdekking bestaat op de leges.

In het overzicht zijn naast de directe kosten op de verschillende onderdelen de overheadkosten toegerekend op basis van een vaste opslag per fte. De personeelskosten zijn per taakveld begroot. Vervolgens is het aantal begrote uren per hoofdstuk de basis voor onderverdeling van personeel inclusief overhead naar de hoofdstukken. We streven naar 100% kostendekkendheid, maar zijn hierin beperkt door de gemaximeerde legestarieven vanuit het Rijk. Zie hieronder de mate van kostendekkendheid.

Tabel 18: Legestabel begroot

Overzicht kosten en opbrengsten Leges per hoofdstuk	Kosten (x € 1.000)	Opbrengsten (x € 1.000)
Titel 1 Algemene dienstverlening	2.180	778
Hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	108	74
Hoofdstuk 2 Reisdocumenten	725	454
Hoofdstuk 3 Rijbewijzen	138	125
Hoofdstuk 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	87	47
Hoofdstuk 5 Verstrekkingen uit het Kiezersregister	0	0
Hoofdstuk 6 Verstrekkingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	0	0
Hoofdstuk 7 Bestuursstukken	0	0
Hoofdstuk 8 Vastgoedinformatie	543	0
Hoofdstuk 9 Overige publiekszaken	87	47
Hoofdstuk 10 Gemeentearchief	0	0
Hoofdstuk 11 Huisvestingswet	0	0
Hoofdstuk 12 Leegstandwet	189	0
Hoofdstuk 13 Gemeentegarantie	0	0
Hoofdstuk 14 Marktstandplaatsen	158	24
Hoofdstuk 15 Winkeltijdenwet	31	1
Hoofdstuk 16 Kansspelen	61	3
Hoofdstuk 17 Telecommunicatie	31	1
Hoofdstuk 18 Verkeer en vervoer	23	1
Hoofdstuk 19 Diversen	0	0
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	1.792	776
Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen	0	0
Hoofdstuk 2 Verzoek om vooroverleg / verzoek om intake	113	70
Hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning - bouwvergunningen	849	526
Hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning - welstandstoezicht	40	40
Hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning - archeologie	14	0
Hoofdstuk 4 Verhoging	57	35
Hoofdstuk 5 Teruggaaf	57	35
Hoofdstuk 6 Intrekking omgevingsvergunning	57	35
Hoofdstuk 7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	121	7
Hoofdstuk 8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	485	28
Hoofdstuk 9 Sloopmelding	0	0
Hoofdstuk 10 In deze titel niet genoemde beschikking	0	0
Titel 3 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	552	24
Hoofdstuk 1 Horeca	245	10
Hoofdstuk 2 Evenement of standplaats	245	10
Hoofdstuk 3 Prostitutiebedrijf	0	0
Hoofdstuk 4 Splitsingsvergunning woonruimte	0	0
Hoofdstuk 5 Leefmilieuverordening	0	0
Hoofdstuk 6 Brandbeveiligingsverordening	0	0
Hoofdstuk 7 Kinderopvang	61	4
Hoofdstuk 8 Diversen	0	0
Hoofdstuk 9 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0

Overzicht van de geraamde inkomsten.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de begrote inkomsten gemeentelijke heffingen.

Tabel 19: Overzicht geraamde netto inkomsten (x € 1.000)

	Begroot 2018	Realisatie 2018	Gerealiseerd 2017
Onroerende zaakbelastingen	7.815	7.991	7.599
Toeristenbelasting	50	48	43
Hondenbelasting	382	387	351
Rioolheffing	3.921	3.216	3.738
Leges bouwvergunningen	671	916	929
Precariobelasting	24	50	0
Marktgelden	24	25	24
Reinigingsheffing	3.216	3.299	3.282
Reclamebelasting	345	384	345
Totale opbrengst	16.448	16.316	16.311

Opbouw woningvoorraad Wijchen

In de onderstaande tabel zijn de woningen, op basis van de vastgestelde WOZ –waarde, ingedeeld in de volgende waardecategorieën:

Tabel 20: Overzicht waarde categorieën

Woning ingedeeld in categorie:	2017 begroot		2018 gerealiseerd (gebruikt voor begroting 2019)	
	Aantal woningen	Percentage	Aantal woningen	Percentage
< 200.000	8.565	49,80%	8.002	45,62
200.000 – 300.000	4.870	28,32%	5.305	30,25
300.000 – 400.000	2.482	14,43%	2.405	13,71
400.000 – 500.000	882	5,13%	1.075	6,13
> 500.000	400	2,33%	753	4,29

Lokale lastendruk

Op basis van de voorgestelde tarieven kan een vergelijking worden gemaakt tussen de lokale lastendruk voor woningen in 2019 ten opzichte van 2018. De belastingsoorten OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden) zijn in dit overzicht meegenomen. Bij deze vergelijking wordt uitgegaan van onroerende zaken met een WOZ-waarde van respectievelijk € 200k, € 300k, € 400k, en € 500k (prijspeil 2018). De voorbeeldaanslagen 2019 zijn berekend op basis van een woningwaarde van 2018, gecorrigeerd voor de waardedaling per waarde-categorie. Hierdoor zijn de gevolgen voor de Wijchense huishoudens beter vergelijkbaar.

Voorbeeldaanslagen:

Hieronder treft u de voorbeeldaanslagen aan, waarbij we de totale woonlasten berekenen voor een meerpersoonshuishouden, uitgaande van de in de tabel genoemde WOZ-waarden. Voor de afvaltarieven is rekening gehouden met de omslag in 2018 naar omgekeerd inzamelen, inclusief de uitvoering van de pilot met extra zomerinzameling gft in 2018.

Tabel 22: Voorbeeldaanslagen

Aanslag gemeentelijke belastingen	2017	Aanslag gemeentelijke belastingen	2018
WOZ-waarde	200.000	WOZ-waarde	210.000
OZB – eigendom	246,60	OZB – eigendom	253,47
Rioolrecht eigendom	78,20	Rioolrecht eigendom	100,80
Rioolrecht gebruik	73,00	Rioolrecht gebruik	58,38
Afvalstoffenheffing	196,68	Afvalstoffenheffing	187,91
Totaal 2017	594,48	Totaal 2018	600,56
Aanslag gemeentelijke belastingen	2017	Aanslag gemeentelijke belastingen	2018
WOZ-waarde	300.000	WOZ-waarde	315.000
OZB – eigendom	369,90	OZB – eigendom	380,21
Rioolrecht eigendom	117,30	Rioolrecht eigendom	151,20
Rioolrecht gebruik	109,50	Rioolrecht gebruik	87,57
Afvalstoffenheffing	196,68	Afvalstoffenheffing	187,91
Totaal 2017	793,38	Totaal 2018	806,89
Aanslag gemeentelijke belastingen	2017	Aanslag gemeentelijke belastingen	2018
WOZ-waarde	400.000	WOZ-waarde	415.000
OZB – eigendom	493,20	OZB – eigendom	500,91
Rioolrecht eigendom	156,40	Rioolrecht eigendom	199,20
Rioolrecht gebruik	146,00	Rioolrecht gebruik	115,37
Afvalstoffenheffing	196,68	Afvalstoffenheffing	187,91
Totaal 2017	992,28	Totaal 2018	1.003,39
Aanslag gemeentelijke belastingen	2017	Aanslag gemeentelijke belastingen	2018
WOZ-waarde	500.000	WOZ-waarde	511.000
OZB – eigendom	616,50	OZB – eigendom	616,78
Rioolrecht eigendom	195,50	Rioolrecht eigendom	245,28
Rioolrecht gebruik	182,50	Rioolrecht gebruik	142,06
Afvalstoffenheffing	196,68	Afvalstoffenheffing	187,91
Totaal 2017	1.191,18	Totaal 2018	1.192,03

Woonlastenvergelijking

Tabel 22: Vergelijking met een aantal omliggende gemeenten

Gemeentelijke woonlasten	Wijchen	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Nederland
Eenpersoonshuishouden (2017)	637 608	772 784	617 623	773 770	719 701	654 650
Meerpersoonshuishouden (2017)	670 658	691 826	673 701	831 856	735 740	721 714
Rangnummer Meerpersoonshuishouden	68	276	84	321	175	

Bron: COELO atlas van de lokale lasten 2018

De bruto woonlasten liggen landelijk gemiddeld op € 721. Eenpersoonshuishoudens zijn gemiddeld € 67 goedkoper uit dan meerpersoonshuishoudens. Van alle gemeenten in Nederland staat Wijchen in 2017 op plaats 68 voor wat betreft de gemiddelde woonlasten per meerpersoonshuishouden (nummer 1 is de goedkoopste). Bij de berekening van de lokale lastendruk is rekening gehouden met de OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing. Het betreft de cijfers over 2018.

Paragraaf 4: Weerstandsvermogen

Inleiding

In deze paragraaf besteden we aandacht aan het weerstandsvermogen van de gemeente Wijchen in relatie tot de risico's die zij loopt. De risico's kunnen specifiek benoemd zijn, maar ook algemeen van aard zijn.

Een financieel weerstandsvermogen is de buffer die ingezet kan worden als zich financiële tegenvallers voordoen. Het weerstandsvermogen relateren we daarom de risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Het minimaal gewenste weerstandsvermogen is mede afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

We geven als eerste een samenvatting van ons weerstandsvermogen in relatie tot onze risico's. Hiertoe is het van belang de risico's van de gemeente Wijchen te onderkennen en deze (financieel) te wegen. Dit zetten we af tegen de omvang en ontwikkeling van de algemene reserves. Omdat de opbouw van de algemene reserve sterk samenhangt met ons meerjarenperspectief, is dit ook een onderwerp waar we in deze paragraaf aandacht aan besteden. Daarnaast besteden we aandacht aan de elementen die zijn betrokken in ons oordeel.

Samenvatting en conclusie

De in deze paragraaf beschreven risico's leiden tot een totaal maximaal financieel risico van € 178 miljoen, waarbij we, op basis van risico-inschatting komen tot een af te dekken risicobedrag van € 9,8 miljoen, bovenop de minimumomvang van € 1.7 miljoen. De financiële impact van de beschreven risico's ten opzichte van de laatste update, de Begroting 2019, is nagenoeg gelijk. Er zijn bijstellingen gedaan op de juridische risico's en de garantstellingen. Daarnaast is toegevoegd het risico op de algemene uitkering. Het saldo van de algemene reserve bedraagt € 10.7 miljoen ultimo 2018. Gezien de beschreven risico's en de nog steeds stagnerende opleving van de economie blijft een substantieel weerstandsvermogen noodzakelijk.

De huidige stand van de Algemene Reserve voorziet niet in de afdekking van het huidige risicoprofiel. Bij de begroting 2019 is dit al geconstateerd. In het meerjarenperspectief zien we de algemene reserve aangevuld worden tot het gewenste niveau.

Reservepositie

De reservepositie is de belangrijkste buffer voor het opvangen van risico's die niet op andere wijzen zijn afgedekt, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering.

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de reserves per einde boekjaar volgens de door de gemeenteraad vastgestelde jaarrekeningen en/of begrotingen.

Tabel 23: Bedragen x € 1.000

	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	12.415	10.786	14.243
Bestemmingsreserves	28.838	34.087	37.116

De algemene reserve is bedoeld voor het financieel afdekken van de risico's. Daartoe stelt de raad de ondergrens van de algemene reserve vast. Een eventueel surplus kan worden ingezet voor het realiseren van grote projecten.

De bestemmingsreserves zijn afgezonderde bedragen voor specifieke doelen. Een aantal reserves is bedoeld ter afdekking van structurele lasten. Een aantal is voor incidentele projecten. Zolang er voor deze projecten nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen, kan de raad deze reserves in principe nog anders in te zetten. Hij dient zich daarbij wel te realiseren dat daarmee ook het betreffende project (geheel of gedeeltelijk) niet meer kan worden gerealiseerd.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de Begroting 2019 de ondergrens van de algemene reserve vastgesteld op € 11,6 miljoen, waarvan € 1,6 miljoen als minimale omvang. De matrix waarop deze ondergrens is gebaseerd hebben we nu geactualiseerd en is opgenomen onder het hoofdstuk risicomanagement van deze paragraaf.

Tabel 24: Bedragen x € 1.000

	Begroot 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	12.415	10.786	14.243
Ondergrens risicoprofiel	10.703	11.507	11.486

Risicomanagement

Het risicomanagement in Wijchen onderkent diverse risico-categorieën. Naast de financiële risico's zijn dit bijvoorbeeld ook risico's met betrekking tot de continuïteit van dienstverlening en bedrijfsvoering, juridische risico's, politiek-bestuurlijke risico's en omgevingsrisico's. Dit kunnen interne en externe risico's zijn. Niet op elk risico hebben we als gemeente Wijchen evenveel invloed. In de programmabegroting ligt de focus op de risico's die we in financiële zin lopen.

In deze begroting zijn de benoemde risico's financieel vertaald en gewogen. Op basis van die weging is het bedrag bepaald dat als ondergrens van de algemene reserve moet gelden. Deze ondergrens wordt bij de vaststelling van een begroting en een jaarrekening opnieuw ter besluitvorming voorgelegd. De risicomatrix is als bijlage 1 opgenomen. De specifiek benoemde risico's zijn hieronder benoemd. Een financiële samenvatting van de risico's is opgenomen in de risicomatrix in bijlage 1.

Kengetallen

Conform voorschriften van de BBV worden met ingang van de begroting 2016 onderstaande kengetallen opgenomen in deze paragraaf. De kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de gemeente Wijchen.

Tabel 25: Kengetallen gemeente Wijchen

Kengetallen:	Begroot 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
netto schuldquote	35%	17%	14%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	16%	-3%	-5%
solvabiliteitsratio	40%	42%	50%
structurele exploitatieruimte	0%	1%	1%
grondexploitatie	2%	2%	3%
belastingcapaciteit	88%	93%	91%

In bovenstaande tabel is de categorisering aangehouden, waarbij de arcering van groen als zijnde het minst risicovol, via oranje, tot rood wat de meest risicovolle situatie aanduidt.

Het positieve resultaat 2018 en het feit dat de belastingdruk in Wijchen lager ligt dan de landelijke belastingdruk zorgen ervoor dat de gemeente Wijchen voor alle kengetallen in de categorie 'minst risicovol' uitkomt. Op solvabiliteit scoort Wijchen "oranje", wat op zich al niet zorgwekkend is. Daarnaast zijn in het verleden leningen aangegaan die één op één zijn doorgeleend aan stichting Talis. Dit is voor Wijchen in principe neutraal, maar heeft wel een negatieve impact op het solvabiliteitsgetal.

Risico's

Verbonden partijen

Van onderstaande verbonden partijen is het exploitatieresultaat risicovol.

- **4.1.1 MGR Regio Rijk van Nijmegen**

In 2015 is als gevolg van de oprichting van de MGR Rijk van Nijmegen per 1 juli 2014 een nieuwe risico-inventarisatie uitgevoerd. De risico's zijn in een bijlage bij de begroting 2016 van de MGR beschreven. De getroffen maatregelen worden in algemene zin geduid en de stand van zaken van medio 2015 wordt weergegeven. Door het dagelijks- en algemeen bestuur periodiek te informeren over de risico's en de getroffen beheersmaatregelen worden zij in staat gesteld om invulling te geven aan hun toezichthoudende en sturende rol.

Voor de inhoud van het ingeschatte weerstandsvermogen voor de MGR Regio Rijk van Nijmegen wordt verwezen naar de notities risicomanagement MGR en risico-inventarisatie. Voor de verdeling van het risico's naar gemeenten, wordt de inbreng (middelen) gehanteerd.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	368.000	330.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	1	1

- **4.1.2 De Meerval BV**

Risico betreft een hogere garantstelling m.b.t. het exploitatietekort, dan opgenomen in begroting. Contractueel is vastgelegd dat de gemeente Wijchen het risico op exploitatietekorten draagt.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	21.000	21.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.2	0.2

- **4.1.3 GGD**

De GGD heeft geen algemene reserve om haar eigen risico's te ondervangen. Om mogelijke risico's te dekken nemen wij ons aandeel op. Voor Wijchen is dit € 83.500. Daarnaast is er een risico op een exploitatietekort in 2018. Voor een GR geldt dat de gemeenten het risico op exploitatietekorten dragen.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	115.000	115.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.9	0.9

Gemeentebegroting

Deze posten zijn opgenomen in de reguliere begroting. Met hieronder beschreven risico's is geen rekening gehouden in de bedragen die in de reguliere begroting zijn opgenomen.

- **4.2.1 Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie**

Bij het opstellen van de MPG 2019 (Meerjaren Perspectief Grondexploitaties) is een nieuwe risicoanalyse gemaakt. Het totale risico voor de grondexploitaties is aanzienlijk gedaald.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	810.000	810.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	Mix (0.15)	Mix (0.15)

• 4.2.2 Bouwleges

De verwachting is dat in 2018 het aantal reguliere aanvragen zullen stijgen.

De totale leges zullen mede daarom hoger zijn dan in 2017.

In de begroting is vanaf 2020 rekening gehouden met structureel lagere opbrengsten voor leges.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.5	0.5

• 4.2.3 Verzekering aansprakelijkheid

De gemeente heeft een aantal verzekeringspolissen afgesloten met een eigen risico, bijvoorbeeld brand- en aansprakelijkheidsverzekering. Per schadegeval bedraagt het eigen risico € 2.500. Hiervoor zijn in de reguliere begroting budgetten opgenomen. Het risico van overschrijding van deze budgetten is aanwezig, maar worden uiterst laag geacht. Daarnaast is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten waarbij de aansprakelijkheid is afgedekt tot € 2,5 miljoen. Het risico is een aanspraak die boven het verzekerde bedrag uitstijgt. Vanaf 1 januari 2018 is het verzekerde bedrag opgehoogd naar € 5 miljoen. Hiermee komt het risico te vervallen.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	2.500.000	2.500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0

• 4.2.4 Gemeentelijk vastgoed algemeen

De gemeente beheert circa 68.000 m² gemeentelijk vastgoed. Dit vastgoed bestaat uit diverse elementen zoals gebouwen voor sociaal-culturele activiteiten, commercieel vastgoed en dienstgebouwen.

Sinds 2014 hanteert de gemeente Wijchen de gemeente de methodiek van een conditie gestuurd onderhoudssysteem. De opnames hebben gefungeerd als input voor een aangepast MJOP. In de vergadering van juli 2018 is de nota Maatschappelijk Vastgoed (17 5 4044) behandeld. In de raadsvergadering is een amendement aangenomen. Naar aanleiding van het amendement komt er een herziene nota Maatschappelijk Vastgoed. De gemeenteraad heeft wel besloten dat het commerciële vastgoed verkocht kan worden. Daar wordt aan gewerkt.

Het risico op onvoorziene gebreken aan ons vastgoed schatten we in op € 200k. Een inspectierapport heeft aangetoond dat bij het kasteel de situatie stabiel is. Het risico bestond met name voor de poort (2013) en de toren (2016). Voor beide geldt dat gezien de vervolgmetingen, verdere monitoring noodzakelijk is alvorens over te gaan tot voorstellen. In 2018 worden nieuwe metingen uitgevoerd.

Asbest

Naast de scholen zijn in 2013 ook de overige gebouwen geïnventariseerd op de aanwezigheid van asbest. In 2014 is een analyse gemaakt van de gevaarlijke toepassingen van asbest. Deze toepassingen zijn gesaneerd, met uitzondering van het gemeentekantoor en het Mozaïek. Alle overige toepassingen van asbesthoudende materialen worden gemonitord aan de hand van beheersplannen.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico gemeentelijk vastgoed:	200.00	200.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.5	0.5
Financieel risico kasteelpoort- en toren:	550.000	550.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

- 4.2.5 Algemene Uitkering**

De uitkering uit het gemeentefonds wordt op basis van de rijk circulaire doorberekend. Het beeld van de verwachte uitkering kan sterk fluctueren. We houden rekening met een mogelijke onderuitputting op de rijksbegroting, wat effect heeft op het accres gemeentefonds 2018. Dit wordt pas in 2019 afgerekend. Dit risico nemen we hier op.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico gemeentelijk vastgoed:	0	250.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0	0.5

- 4.2.6 Sociaal domein Jeugd / WMO**

De Jeugd / WMO bevatten voor een groot deel open einde regelingen, waarbij de gemeente verplicht is zorg te leveren. De vooraf beschikbaar gestelde bedragen blijken landelijk niet afdoende om deze zorgvraag te financieren. In de subsidiebeschikking Rndom Wijchen is rekening gehouden met de bestaande zorgvraag en de transformatie om in de komende jaren in lijn met de beschikbare middelen uit te komen. Het risico bestaat dat deze transformatie niet in het beoogde tempo kan worden uitgevoerd.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico gemeentelijk vastgoed:	0	1.000.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0	0.25

4.3 Claims van derden

Dit betreft nog niet afgeronde claims van derden, waarbij een inschatting is gemaakt van de uitkomsten van de individuele claims.

- 4.3.1 Overige juridische procedures**

Overige juridische procedures; zoals (bouw-) leges, belastingzaken- en aansprakelijkstellingen. Voor de verzekerde aansprakelijkheidsstellingen is financiële dekking in onze begroting. Voor overige aansprakelijkheidsstellingen en andere bezwaar- en beroepszaken is het risico bepaald op basis van individuele beoordeling van de posten. Om reden van vertrouwelijkheid en om onze positie in de procedures te beschermen, nemen wij hier alleen de totaaluitkomst op.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	9.743.000	9.708.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.42	0.50

4.4 Milieu

Hieronder zijn de onderwerpen opgenomen, waarop de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden of verplicht kan worden maatregelen te treffen, maar waarbij op dit moment nog geen concrete aansprakelijkstellingen zijn ontvangen.

- **4.4.1 Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)**

Risico's ten aanzien van milieuaspecten in het kader van bodemverontreiniging. In Wijchen zijn nog een aantal voormalige stortlocaties aanwezig. De bekendste hiervan is de locatie aan de Heumenseweg 80 (voormalig stort Alverna). Voor de overige (stort)locaties zijn de risico's in het geheel niet gedekt, maar zijn de risico's niet bijzonder groot. Bovendien vallen deze tot aan de invoering van de Omgevingswet nog onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Daarna worden ze naar de gemeente overgeheveld. Vrijwel elk jaar ontstaan er wel enkele verontreinigingen waarvan geen veroorzaker bekend is. De gemeente kan hierdoor verantwoordelijk worden van een nieuwe bodemverontreiniging.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	200.000	200.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

- **4.4.2 Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.**

Woningen die liggen of komen te liggen in de overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit of gelegen zijn in risicocirkels van bedrijven vallend onder het Besluit Externe Veiligheid kennen mogelijk een lagere waarde voor de OZB. Voorts kan deze wetgeving voor vertraging/afstel van bouwprojecten zorgen. Dit leidt dan tot lagere OZB-opbrengsten. Dit risico achten wij ongewijzigd.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

- **4.4.3 Aanpak saneringswoningen**

Sinds 2012 zijn de beheerders van de Rijksinfrastructuur verantwoordelijk voor het saneren van woningen die teveel geluidsoverlast ondervinden van spoor en de autosnelwegen A50, A73 en A326 door het plaatsen van schermen of treffen van geluidwerende voorzieningen aan deze woning. De gemeente is verantwoordelijk voor de het projectmatig sanering van woningen langs gemeentelijke en provinciale wegen die bij het Rijk zijn aangemeld (A- en B-lijst). De kosten van deze saneringen zijn in principe voor het Rijk. Als uitvloeisel van het beleidsplan geluid (ontwerp) wordt het voorstel geformuleerd om een inventarisatie te verrichten van andere woningen die teveel geluidsoverlast ondervinden van gemeentelijke wegen. Als gemeente hebben we zelf weinig tot geen financiële middelen om de sanering van deze woningen te financieren.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

- **4.4.4 Milieu bodemverontreiniging**

Ofschoon al een groot deel van de Wijchense bodem in kaart is gebracht, blijft er altijd een risico aanwezig dat ergens bodemverontreiniging wordt aangetroffen die niet voorzien was.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

4.5 Uitgeleende gelden en garantstellingen

De hier opgenomen onderwerpen houden verband met het niet kunnen aflossen van leningen, waarbij Wijchen het risico draagt.

- **4.5.1 Verstrekte hypotheekleningen aan ambtenaren**

Als onderdeel van het pakket arbeidsvoorwaarden zijn tot 1 januari 2009 hypotheekleningen verstrekt aan medewerkers. In 2017 zijn er leningen voortijdig afgelost.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	3.015.000	3.394.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

- **4.5.2 Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties**

De gemeente staat garant voor tijdige betaling van rente en aflossing van leningen van woningbouwcorporaties afgesloten in het kader van de woningwet. Met ingang van 1995 zijn deze risico's overgenomen door de Stichting Waarborgfonds. Deze stichting is de eerste risicodragers. De gemeente treedt uitsluitend op als achtervanger. Wijchen is tot op heden nog niet op een garantstelling aangesproken. Tot op heden zijn alle risico's binnen het waarborgfonds opgevangen. Talis heeft in 2017 extra leningen aangetrokken voor projectfinanciering.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	42.200.000	33.472.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

- **4.5.3 Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen.**

Voor een aantal maatschappelijke instellingen staat de gemeente (al dan niet samen met andere instanties) garant voor relatief hoge bedragen aan aangegane geldleningen.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico overig:	204.000	204.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1
Financieel risico sport	750.000	750.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.1	0.1

4.6 Overig

- **4.6.1 Wijziging legger door het Waterschap**

De legger is in het 3^e kwartaal van 2016 vastgesteld. Door introductie van een ruimtereservering voor toekomstige dijkverbetering en een zogenaamde bouwgrens waarbinnen geen nieuwbouw is toegestaan, kan planschade ontstaan doordat beperkingen aan eigendommen worden opgelegd. In 2017 zijn geen planschadegevallen voorgekomen.

Waterschap Rivierenland heeft in 2017 op verzoek van de gemeente Wijchen de kasteelgracht Wijchen van de legger C-wateren verwijderd. Daarmee zijn ook de verplichtingen (Keur) komen te vervallen die zijn verbonden aan de status van C-wateren. De kasteelgracht staat niet in verbinding met enig ander oppervlaktewater en wordt kunstmatig op peil gehouden. In de huidige situatie vervult de kasteelgracht de functie als cultuurhistorisch en landschappelijk water en als opvang voor neerslag afkomstig van het kasteel en een gedeelte van de spoorstraat.

	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0.5	0.5

Paragraaf 5: Onderhoud kapitaalgoederen

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van onze begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft meer inzicht in omvang en besteding.

Beheerplan	Looptijd	Onderdeel van programma
1 Wegen	2012-2016	2
2 Openbare verlichting (OVL)	2012-2017	2
3 Civiele kunstwerken (bruggen/duikers)	2012-2017	2
4 Groen	2012-2016	5
5 Riolering	2018-2022	7
6 Watergangen/Baggeren	2014-2023	5
7 Gebouwen	2005-	div.

De onderdelen 1 tot en met 6 uit bovenstaande tabel vormen de kapitaalgoederen in de openbare ruimte en vertegenwoordigen een structureel budget van circa € 7,3 miljoen. Vanwege de afstemming met Druten worden de beheerplannen 1 t/m 4 in 2020 herijkt.

Integraal beheer openbare Ruimte (Ibor)

In december 2017 is de nota IBor 2018 t/m 2022 vastgesteld. In deze nota is beschreven dat het beheerniveau voor de wegen en wegmeubilair in het winkelgebied wordt verlaagd van niveau A naar B. Het beheerniveau van het wegmeubilair langs de ontsluitingswegen wordt C. In onderstaande tabel staan per discipline de beheerniveaus weergegeven voor de zichtbare openbare ruimte. Ook wordt vastgesteld dat er een onbalans is tussen de bestede middelen aan onderhoud en vervanging. De komende jaren zal er een verschuiving plaats moeten vinden van onderhoud naar vervanging.

Tabel 27: Beheerniveaus Openbare Ruimte

Discipline	wonen	werken	Zones fietsen	winkelen	Buitenge bied	Ontsluit. wegen
Wegen	B	C	B	B	C	B
Onkruidbestrijding	B	B	B	B	B	B
Wegmeubilair	B	C	B	B	C	C
Civiele Kunstwerken	B	C	B	B	C	C
Groen	C	C	C	B	C	C
Reiniging	C	C	B	B	C	C

Onderstaand een korte beschrijving wat er verstaan wordt onder een bepaald kwaliteitsniveau.

A+= Intensief: netjes, visitekaartje, perfecte uitstraling, veilig en veel gebruiksgemak

A = Aandacht: netjes, hoge beeldkwaliteit, functioneel

B = Normaal: netjes, functioneel, veilig en voldoende gebruiksgemak

C = Extensief: functionaliteit staat voorop, instandhouding, waarborging veiligheid en afscherming

Het contract voor het groenonderhoud loopt tot en met 2018 en wordt opnieuw aanbesteed voor een periode van 3 jaar. Het nieuwe contract voor het onderhoud van de OVL heeft een doorlooptijd van 2 jaar en kan daarna jaarlijks verlengd worden tot uiterlijk medio 2021.

Beleidsindicatoren

Indicator	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Werkelijk 2018
Klanttevredenheidsonderzoek	7,0	7,0	6,8
Aantal klachten	5.582	4.700	5.363
Aantal burgerparticipatiecontracten	184	200	206
Afhandeling meldingen buiten normtijd	65%	18%	30%
Aantal ontevreden melders	5%	3%	3,2

Financiële aspecten / Uitvoeringsprogramma

Voor het opstellen en de afstemming van de verschillenden civiel- en cultuurtechnische projecten hanteren we al enige jaren een integrale planning genaamd uitvoeringsprogramma. In deze planning zijn zowel de wegen, de riolering, kunstwerken, openbare verlichting als groenprojecten opgenomen. Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks door het college vastgesteld. Daarbij presenteren we eveneens een doorkijk van de eerste 4 jaren parallel aan de begrotingsperiode.

Voor de diverse disciplines zijn structurele jaarbudgetten beschikbaar, die de gewenste beheerniveaus garanderen. Om de kosten gelijkmatig in de tijd te spreiden zijn voorzieningen gevormd. De onderscheiden posten binnen de openbare ruimte worden hieronder toegelicht.

De afzonderlijke onderdelen nader belicht

1- Wegen

Areaal /Kengetallen

Asfaltverharding	14.228	Are
Elementenverharding	13.141	Are
Overige	472	Are
Totaal	27.841	Are

Beleidskader

Het doel van de totale onderhoudsstrategie is om verhardingen in een redelijke tot goede onderhoudstoestand te brengen en te houden, dusdanig dat geen enkele verharding in een onderhoudstoestand 'onvoldoende' verkeert of komt te verkeren. Hiermee wordt tevens voorkomen dat weggebruikers onveilige situaties tegenkomen. Het is de taak van de wegbeheerder om de veiligheid van de wegen te bewaken, zodat de kans op ongelukken geminimaliseerd wordt. Een goede staat van het wegennet is immers van belang voor de duurzaamheid als voor de veiligheid.

Tweejaarlijks wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen in kaart gebracht door middel van een Globale Visuele Inspectie conform de wegbeheersystematiek van het C.R.O.W. Dit betekent dat alle wegvakonderdelen van asfalt, elementen en beton worden beoordeeld op ernst en omvang van alle schadebeelden. Op basis van de inspectiegegevens wordt de kwaliteit van het Wegenareaal ingedeeld in een 3-tal categorieën ('Voldoende', 'Matig' en 'Onvoldoende').

Zowel de levensduur als de uitkomsten van de bovengenoemde inspecties zijn de input voor het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsprogramma.

Financiële aspecten

Investeringsen betreffende maatschappelijk nut worden tegenwoordig geactiveerd. Wij zetten hier een afschrijvingsreserve tegenover welke gevormd wordt vanuit de

voorziening Rationeel Wegbeheer. De afschrijvingen worden op deze manier afgedekt vanuit de afschrijvingsreserve.

Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting.

De grondslag van de dotatie in de voorziening rationeel wegbeheer ligt in de nota Ibor.

Jaarlijks wordt het Investeringsprogramma geupdate. De voorziening heeft zo een egaliserend karakter over de jaren. Op deze manier borgen wij de instandhouding van de wegen op de lange termijn.

Achterstallig onderhoud wegen

Twee keer per jaar worden de wegen geïnspecteerd. De laatste inspectie dateert uit 2016. In eerdere IBor plannen is aangegeven dat we te maken hadden met een relatief hoog percentage wegen met achterstallig onderhoud. Bij de laatste inspectie bleek dit percentage teruggebracht naar 3%. Het is nu zaak de kwaliteit op het huidige niveau te houden. Helaas, tijdens winterseizoen 2017/2018 heeft een groot aantal wegen forse winterschade opgelopen. Deze schade was niet voorzien en wordt in 2019 hersteld om meer schade te voorkomen. De extra kosten hieraan verbonden ramen wij op ca. € 400.000. Het wegwerken van de vorstschade en overig noodzakelijke groot onderhoud is betrokken bij het JUP 2019 en verwerkt in de bestekken.

2- Openbare Verlichting

Areaal /Kengetallen

Aantal lichtmasten ≥ 8m	1487	Stk
Aantal lichtmasten < 8m	8.551	Stk
Overige voorzieningen	50	Stk
Aantal armaturen	10088	Stk
Waarvan % Led	15	%

Beleidskader

In het beleidsplan staan de speerpunten genoemd waarbij met de inrichting en het onderhoud van de OVL rekening gehouden dient te worden. Het accent ligt op duurzaamheid en energiebesparende maatregelen. Het ingezette beleid ten aanzien van het toepassen van LED verlichting en dynamisch dimmen waar mogelijk, worden gecontinueerd en uitgebreid.

Evenals voor groen, grijs, reiniging en kunstwerken is ook voor de verlichting een beheerplan opgesteld. Dit is gebaseerd op onze Wijchense beeldkwaliteitsystematiek. Conform afspraak worden er in 2019 controles uitgevoerd op de stabiliteit van masten van 40 jaar en ouder. Momenteel staan er in Wijchen bijna 1500 LED armaturen. Niet alleen prijstechnisch wordt Led-verlichting steeds concurrerender. Ook qua prestatie benaderen ze steeds meer het niveau van de traditionele armaturen. Het uitgangspunt is nu dan ook LED verlichting toepassen, tenzij dat technisch niet kan. Nieuwe armaturen voorzien we van een dimmer als dit effectief bijdraagt aan onze doelstellingen. Uit het kwaliteitsonderzoek op de staat van de openbare ruimte is gebleken dat de huidige kwaliteit van de openbare verlichting voldoet aan het afgesproken kwaliteitsniveau.

Financiële aspecten

Investeringsen betreffende maatschappelijk nut worden tegenwoordig geactiveerd. Wij zetten hier een afschrijvingsreserve tegenover welke gevormd wordt vanuit de voorziening Openbare Verlichting. De afschrijvingen worden op deze manier afgedekt vanuit de afschrijvingsreserve. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. De grondslag van de dotatie in de voorziening ligt in de nota Ibor. Jaarlijks wordt het Investeringsprogramma geupdate. De voorziening heeft zo een egaliserend karakter over de jaren. Op deze manier borgen wij de instandhouding van de Openbare verlichting op de lange termijn.

Achterstallig onderhoud

In het beheerplan OVL hanteren we als afschrijvingstermijn voor masten 45 jaar en voor armaturen 25 jaar. In 2019 staan er in Wijchen ongeveer 253 masten die ouder zijn dan 45 jaar. Bij de armaturen zijn er circa 500 stuks ouder dan 25 jaar. Conform planning pakken we dit achterstallig onderhoud in 2019 op.

3- Civiele kunstwerken

Areaal /Kengetallen

Aantal bruggen	53	Stk
Aantal duikers	80	Stk
Aantal tunnels	4	Stk
Aantal geluidschermen	6	Stk
Overige	131	Stk

Beleidskader

In 2017 is het onderhoud aan de kunstwerken conform het vastgestelde kwaliteitsplan (Ibor) en het beheerplan Kunstwerken uitgevoerd. Noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden betrekken we bij het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP).

Uit de notitie Ibor 2018 t/m 2022 bleek dat de middelen voor vervanging van de kunstwerken op termijn niet volstaan. Dit kwam enerzijds omdat het areaal omvangrijker bleek te zijn (meer duikers en muurtjes, geluidsschermen enz.) en anderzijds omdat in het verleden onvoldoende rekening gehouden was met de restlevensduur van de grote tunnels en duikers. Met het vaststellen het plan en de begrotingsuitgangspunten in december 2017 is dit probleem opgelost.

Financiële aspecten

Investeringsen betreffende maatschappelijk nut worden tegenwoordig geactiveerd. Wij zetten hier een afschrijvingsreserve tegenover welke gevormd wordt vanuit de voorziening Civiele kunstwerken. De afschrijvingen worden op deze manier afgedekt vanuit de afschrijvingsreserve. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. De grondslag van de dotatie in de voorziening ligt in de nota Ibor. Jaarlijks wordt het Investeringsprogramma geupdate. De voorziening heeft zo een egaliserend karakter over de jaren. Op deze manier borgen wij de instandhouding van de Civiele kunstwerken op de lange termijn.

Achterstallig onderhoud

Met uitzondering van enig achterstallig onderhoud aan de dassenrasters is achterstallig onderhoud niet aanwezig.

4- Groen

Areaal /Kengetallen

Bomen	31.283	Stk
Bosplantsoen	5.267	Are
Bos en natuur	5.598	Are
Sierplantsoen	1.7753	Are
Hagen	299	Are
Gazon	11.779	Are
Ruw Gras&Bermen	11.247	Are

Beleidskader

In 2004 is het Groenstructuurplan Kleine Kernen vastgesteld en in 2008 het Groenstructuurplan Wijchen. Beide zijn een leidraad geweest voor renovaties van openbaar groen, maar ook voor beoordelen van verzoeken om grondverkoop en ontwikkelingsplannen. Hiervoor zijn ook beleidsregels uitgifte groenstroken opgesteld. In 2009 is het beheerplan Vormersbos opgesteld. Hierin staat omschreven hoe het

beheer van het Vormersbos de komende 10 jaar ingevuld gaat worden. Niet alleen voor het groenonderhoud, maar ook voor bewoners is zo duidelijk hoe het bos zich de komende jaren gaat ontwikkelen. In 2014 is ook de actuele lijst met waardevolle bomen gemeente Wijchen vastgesteld. Deze bomen zijn waardevol door hun leeftijd, voorkomen of soort. De bomen die landelijk geregistreerd staan als monumentaal zijn ook op deze lijst opgenomen. Op dit moment beheren we de gemeentelijke parken op beheerniveau C. Park Noord en park Diemewei hebben een duidelijke visie qua inrichting en onderhoud.

Voor het dagelijks beheer van het groen zijn in het IBOR duidelijke randvoorwaarden gesteld. Deze randvoorwaarden en het vastgesteld beeldkwaliteitsniveau bepalen de mate van renovaties en keuzes van inrichtingen van het openbaar groen.

Financiële aspecten

Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Het budget met de noemer renovatie groen wordt gereserveerd als dekking voor het uitvoeringsprogramma. Hieraan gekoppeld hebben we de voorziening rationeel Groenbeheer die een egaliserend karakter heeft over de jaren.

Achterstallig onderhoud

Jaarlijks worden conform het jaarlijks uitvoeringsprogramma diverse groenrenovaties uitgevoerd. In 2017 en 2018 is met name in Wijchen Noord een forse inhaalslag gemaakt voor het wegwerken van achterstallig groenonderhoud. Het minimale beeldkwaliteitsniveau C, dat we sinds 2010 hanteren, heeft een nadelige invloed op de kwaliteit van het groen. De ervaring van de afgelopen jaren laat zien dat het groen daardoor eerder aan renovatie toe is. Bij het nieuwe IBOR plan is dit inzicht betrokken. De extreme zomer met de lange hittegolf van 2018 heeft gezorgd dat met name jonge beplanting en bomen het niet gered hebben. Veel jong areaal is afgestorven en moet voortijdig worden vervangen. De exacte omvang van de schade is nog niet bekend. Indien nodig zullen de extra kosten worden betrokken bij de perspectiefnota 2019.

5- Riolerings

Areaal /Kengetallen

Lengte vrijvervalriolering	238	Km
Lengte persleiding	10	Km
Lengte drukriolering	89	Km
Lengte vacuümriolering	9	Km
Aantal Putten	6054	Stk
Aantal gemalen	37	Stk
Aantal pompputten	517	Stk
Aantal IBA's	15	Stk
Wadi's	35	Stk
Randvoorzieningen	11	Stk

Beleidskader

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

In december 2017 is het nieuwe uitgebreid Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2018-2022 vastgesteld. Het vGRP is een beleidsplan waarin is aangegeven op welke wijze de gemeente invulling geeft aan haar wettelijke taken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe zij dit bekostigt.

Het nieuwe vGRP is samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en West Maas & Waal opgesteld. Doel van de samenwerking was door middel van harmonisering van beleid te komen tot minder kostenstijging, meer kwaliteit en minder kwetsbaarheid in de (afval)waterketen. Deze harmonisering betekent nadrukkelijk niet dat de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden hebben verloren. Integendeel, iedere gemeente is verantwoordelijk gebleven voor het eigen beleid en heeft het nieuwe vGRP afzonderlijk vastgesteld. Het nieuwe vGRP bevat een

gemeenschappelijk deel (op hoofdlijnen geharmoniseerd beleid) en een individueel deel (specifieke uitwerking van beleid naar maatregelen).

Rioolbeheerplan

Aan de basis van het nieuwe vGRP staat het nieuwe Rioolbeheerplan (RBP) voor de periode 2018-2022. Het RBP is een operationeel plan dat inzicht geeft in de omvang van het te beheren (verbrede) rioleringsareaal en de maatregelen voor de (duurzame) instandhouding hiervan. Het nieuwe RBP dient mede als input voor de financiële onderbouwing van het vGRP. In het nieuwe RBP is aangegeven dat de storting niet volstaat voor de theoretische vervangingen (op basis van jaar van aanleg) in de komende 10 jaar. Op basis van het jaar van aanleg verwachten we de komende 10 jaar forse vervangingsinvesteringen. Om deze investeringen te kunnen dragen is afgesproken dat er in 2018 en 2020 jaarlijks € 2 mln. vanuit de algemene reserve wordt toegevoegd aan de voorziening riolering. Tevens is een stijging van de rioolheffing van 1% jaarlijks voorzien.

Financiële aspecten

De kosten verbonden aan de riolering dekken we middels de rioolheffing af. Initiële investeringen worden als economisch nut geactiveerd. De vervangingsinvesteringen worden ten laste van de voorzieningen gebracht. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Daarnaast zijn er drie voorzieningen ten behoeve van de vervangingsinvesteringen. Jaarlijks wordt er, conform het rioolbeheerplan, toegevoegd aan de voorzieningen om ook op lange termijn de vervangingen te borgen. Daarnaast bestaat nog de egaliserende reserve om behaalde efficiency resultaten terug te kunnen geven aan de burger in de heffing of extra maatregelen te nemen.

Achterstallig onderhoud

Aan de hand van rioolinspecties geven we input aan het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). De afgelopen 10 jaar zijn alle riolen in Wijchen geïnspecteerd en vervangingen conform uitgevoerd. In 2018 is het rioolbeheerprogramma geactualiseerd. Als basis gelden de inspecties.

6- Watergangen

Areaal /Kengetallen

Lengte B-Watergangen	10	Km
Lengte C-Watergangen	10	Km
Ontv.plicht A-watergangen	75	Km

Beleidskader

Waterschap Rivierenland is de waterbeheerder voor het grondgebied van de gemeente Wijchen. De gemeente en het waterschap streven naar een watersysteem met een goede waterkwaliteit. Daarnaast is het van belang dat alle neerslag en kwel kan worden opgevangen en afgevoerd.

De gemeente Wijchen is opgedeeld in vier afwateringseenheden:

- Het bemalingsgebied Quarles van Ufford: ten noorden van de Nieuwe Wetering en ten oosten van de A50. Het gebied watert in noordwestelijke richting af en omvat de kern Bergharen.
- Het bemalingsgebied Bloemers: ten zuiden van de Nieuwe Wetering en omvat het noordelijke deel van kern Wijchen en de kernen Hernen, Leur en Batenburg. Het gebied watert in westelijke richting af op de Maas via de Nieuwe Wetering naar het gemaal Bloemers bij Appeltern.
- Het bemalingsgebied Citters I: omvat het zuidelijk deel van kern Wijchen en de kern Niftrik. Het gebied watert af op de Maas via de Niftrikse Wetering naar het gemaal Citters I.

- Het bemalingsgebied Citters II: ten zuiden Citters I, grenzend aan de Maas en omvat kern Balgoij. Het gebied watert af op de Maas via de Balgoijse Wetering naar het uitwateringsgemaal Citters II in de Loonse Waard.

Als eigenaar van B- en C-wateren heeft de gemeente het beleid te willen baggeren binnen het onderhoudsprofiel. Het watersysteem wordt hiermee op orde gehouden en voldoet voor zeker 10 jaar aan de legger van het waterschap. Het onderhoud van de waterpartijen en watergangen is opgenomen in het baggerplan. Daarin is planmatig aangegeven op welk moment aan een waterpartij onderhoud gepleegd moet worden. Aan de hand van detailinspecties wordt input gegeven aan het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP).

Financiële Aspecten

Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Daaraan gekoppeld is de voorziening baggeren waterpartijen. Deze voorziening wordt gevormd vanuit het taakveld riolering 60% en vanuit de algemene middelen 40%.

Achterstallig onderhoud

Afgelopen jaar is door het waterschap onderzoek gedaan naar het slib in de Wijchensmeer. Uit dit onderzoek blijkt dat er een aanzienlijke laag slib in het meer aanwezig is. In de legger zijn daar richtlijnen voor opgenomen. Ingrijpen op zeer korte termijn nog niet noodzakelijk maar op de middellange termijn (3-5 jr) zeker wel. De gemeente is grotendeels eigenaar en heeft een ontvangstplicht voor al het slib. Het gaat hierbij om een aanzienlijke kostenpost.

7- Gebouwen

Areaal /Kengetallen

Gebouwen bedrijfsvoering	4	Stk
Wijkcentra/MFA's	13	Stk
Sportzalen/sporthallen	7	Stk
Woningen	3	Stk
Kunstwerken	45	Stk
Overige	16	Stk

Beleidskader

Gemeentelijk vastgoed is geen doel maar een middel om bepaalde doelen te verwezenlijken. In juli 2016 is de nota Maatschappelijk Vastgoed in de raad besproken. De nota is geamendeerd aangenomen. Door de raad is besloten dat het commerciële vastgoed verkocht kan worden. In 2019 zal het vastgoedbeleidsplan aan de gemeenteraad aangeboden worden, hierin wordt een plan opgenomen om het vastgoed dat we niet nodig hebben af te stoten.

Met ingang van 1 januari 2015 is het buitenonderhoud van de scholen een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. In het najaar 2016 hebben we een overeenkomst gesloten met Kans en Kleur met betrekking tot het buitenonderhoud van scholen in de MFA's. Met terugwerkende kracht is het buitenonderhoud van deze scholen voor rekening van de gemeente. De gemeente ontvangt daarvoor een vergoeding van Kans en Kleur. Deze overeenkomst is voor de gemeente budgettair neutraal in die zin dat de uitgaven niet hoger zijn dan de inkomsten.

Het beleid is dat het gemeentelijk vastgoed op conditieniveau 3 (met selectieve neerschudding naar 4 op de bouwkundige aspecten) wordt onderhouden. Dit is gebaseerd op de NEN 2767.

Financiële aspecten

Investerings in nieuwe gebouwen worden geactiveerd en lineair afgeschreven in 40 jaar, verbouw in 20 jaar. Kapitaallasten van vervangingsinvesteringen worden in de meerjarenraming opgenomen. Vervangingen van installaties worden uit de onderhoudsreserve gedekt. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. De dotaties in de reserve onderhoud volstaan als dekking voor de lange termijn planning. De reserve heeft hiermee een egaliserend karakter over de jaren.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud bij het gemeentelijke vastgoed. Het voormalige gemeentekantoor wordt in stand gehouden totdat er duidelijkheid is over de toekomst van de locatie. Bij o.a. MFA Speelhoeve, Wijkcentrum Zuid en Gymzaal de Weem wordt groot onderhoud vertraagd in verband met aankomende renovatie of een anderszins ongewisse toekomst

Paragraaf 6: Financiering

Begripsbepaling

Het doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Inleiding

Vanaf 2001 is de Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van kracht. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente middels een statuut te regelen. Gelijktijdig met het aanbieden van de begroting 2017 stelt de Raad de nieuwe financiële verordening vast en het daarbij behorende financieringsstatuut. Daarin staan onze eigen regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten, alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Wettelijke voorschriften

Deze paragraaf moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

In artikel 13 van het BBV staat:

De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Beleid omtrent financiering en rentevisie

De hoofdpunten van het beleid omtrent financiering is opgenomen in het financieringsstatuut. Daarin staat dat we zoveel als mogelijk risico's afdekken en proberen te voorkomen. Zo zijn we geen bank van lening en gaan we niet beleggen om rendement te halen. Voor het hanteren van rentepercentages voor toekomstige leningen en/of roodstand baseren we ons op de toetsingskaders van de provincie en visies van de grote banken in Nederland en de Bank Nederlandse gemeenten (BNG). Daarbij hanteren we het voorzichtigheidsprincipe (want risicomijdend). Dit resulteert erin, dat we aan de bovenkant van de bandbreedte gaan zitten voor de rentepercentages die we gebruiken bij de verwachte herfinancieringen en roodstand.

Risicobeheer

Het risicobeheer is ook in ons financieringsstatuut geregeld. Daarin staan de volgende algemene uitgangspunten:

- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij wordt getoetst. De gemeente is geen bank van lening en zal pas in uiterste instantie overgaan tot het verstrekken van leningen;
- De gemeente mag geld uitlenen wat ze niet meteen nodig heeft. Daarbij geldt dat er geen risico gelopen mag worden en dat het niet met het doel is om rendement te maken door het lopen van overmatig risico. Beleggen is niet toegestaan;

- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Met de inwerkingtreding van de Wet Verplicht Schatkistbankieren is het niet langer toegestaan middelen aan te houden boven de toegestane norm op de lopende rekening of spaarrekening, of het aangaan van beleggingen.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

- **Koersrisico's**

De koersrisico's voor onze gemeente zijn zeer beperkt omdat we onze overvloedige middelen in de schatkist moeten aanhouden. We hebben geen aandelen of deposito's meer als beleggingen. De laatste schatkistpapieren zijn in 2015 verkocht.

Valutarisico's hebben we niet, omdat we in principe alleen maar met Euro's werken.

Verplichtingen in andere valuta kunnen we alleen in uitzonderingsgevallen aangaan.

- **Renterisicobeheer**

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet, is beperkt tot 8,5% van het totaal van de begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,5% wordt in het meerjarenperspectief niet structureel overschreden.

(bedrag x € 1.000)	2018
Begrotingstotaal (primitief)	89.455
Percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	7.604
Saldo liquide middelen	241
Uitgezette kortlopende middelen	365
Opgenomen kortlopende middelen	-364
Saldo kasgeld	242
Ruimte	7.362

- **Renterisiconorm**

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm.

Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering - van leningen met een looptijd vanaf 1 jaar - niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De rente risiconorm houdt in dat de aflossingen en

renteherzieningen samen maximaal 20% van het begrotingstotaal mag zijn. De aflossingen op de leningen die we 1 op 1 aan derden doorverstrekken (Talis) tellen hierbij niet mee. Onderstaande tabel geeft aan dat de gemeente Wijchen ruim binnen de rente risiconorm blijft.

Tabel 18: Bedragen x €1000

	Begroot 2018	Werkelijk 2018
20% van Begrotingstotaal *	17.754	17.891
Aflossingen	984	693
Saldo	16.770	17.198

*begrotingstotaal 2017 (€ 88.989.000)

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van de rente en aflossing bij een aantal afgesloten leningen van externe partijen. Het bedrag waarvoor de gemeente eventueel kan worden aangesproken is het restant bedrag van de lening op moment dat niet meer aan de betalingsverplichting wordt voldaan en is afhankelijk van het percentage overeengekomen in de garantstelling. Naast leningen aan sportverenigingen, zijn het vooral leningen voor woningbouwcorporaties en de Nationale Hypotheekgarantie.

Woningbouwcorporaties

De kans dat de gemeente voor geldleningen van de woningbouwcorporaties als borg wordt aangesproken is zeer klein. Daarnaast staat het Rijk voor 50% garant. De kans dat een beroep wordt gedaan op onze gemeente voor deze achtervang positie is uiterst klein omdat:

- Elke toegelaten instelling die deelnemer is bij het WSW jaarlijks wordt onderworpen aan een kredietwaardigheidstoets;
- Het WSW een zodanige buffer heeft opgebouwd en evt. nog aanvullend kan beschikken over de gelden (obligo's) die de corporaties verplicht hebben aangehouden;

Nationale hypotheekgarantie

Wijchen is 50% achtervang voor de tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2011 verleende Nationale Hypotheekgaranties door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Vanaf 2011 heeft het Rijk de achtervangpositie overgenomen. De stichting schrijft medio 2015 in haar liquiditeitsprognose 2016-2021 dat zij aanspraken op het fondsvermogen verwacht, maar dat dit naar verwachting niet zal leiden tot een aanspraak jegens de gemeenten. Vanaf 1 januari 2011 staan gemeenten niet langer garant, maar komt dit geheel te rusten op het Rijk.

Opgenomen leningen

Tabel 19: Opgenomen leningen

Stand per 31 december (x € 1.000)	Begroot 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Eigen financiering	11.988	11.988	12.972
Specifiek voor Woningbouw	8.269	8.216	8.784
Overige	0	0	0
Opgenomen leningen totaal	20.257	20.204	21.756

De lening die specifiek voor woningbouw zijn aangetrokken, zijn weer doorgeleend aan woningbouwcorporaties. De overige leningen zijn voor eigen financieringen aangetrokken en deels doorgeleend aan verenigingen of stichtingen.

Uitgezette leningen en deelnemingen

Om inzicht te verschaffen in de uitgezette leningen verwijzen we naar onderstaand overzicht. Hierbij sluiten we aan bij de indeling volgens de voorgeschreven balansindeling IV-3.

Tabel 20: Uitgezette leningen

Stand per 31 december (x € 1.000)	2018	2017
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	458	458
Woningbouwcorporaties	8.227	8.814
Leningen aan deelnemingen	989	1.265
Overige langlopende leningen	10.830	9.480
Eindtotaal	20.504	20.017

• Hypotheken en garanties ambtenaren

Per 1 augustus 2009 is er een verbod op het verstrekken van hypotheken en garanties aan gemeentepersoneel van kracht. Het ministerie beroept zich op de Wet fido (Financiering Decentrale Overheden), sinds 2001 van kracht, waaruit volgens de

minister volgt dat publiek geld niet voor niet-publieke doeleinden, zoals hypotheekverstrekking, ingezet mag worden. Het verbod strekt zich ook uit tot het geven van garantie door de gemeente op een door een andere instelling te verschaffen (hypothecaire) geldlening. Er worden na 1 januari 2009 geen hypotheekleningen meer verstrekt. Bestaande hypotheekleningen lopen via een zogenaamde "sterfhuisconstructie" af. Er mogen geen nieuwe leningen en/of garanties meer worden verstrekt. Van lopende leningen en/of garanties is het toegestaan dat zij uitdan wel aflopen. In bovenstaande tabel zijn deze opgenomen onder Overige langlopende leningen (A1311b).

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte baseren we op de verwachte uitgaven en inkomsten (liquiditeitsplanning). Daarbij houden we rekening met onder andere de exploitatie, aflossingen op leningen en uitgaven voor projecten. Deze liquiditeitsplanning vergelijken we met ons banksaldo. Als blijkt dat we onvoldoende geld op de bank hebben, kunnen we ervoor kiezen om (voordelig) rood te staan bij de bank, of een lening aan te trekken. Dit is afhankelijk van de goedkoopste optie. We spreken van een lening als de looptijd langer vast staat dan 1 jaar.

Op basis van de liquiditeitsplanning en het aantrekken van nieuwe leningen is de verwachte ontwikkeling van ons banksaldo als volgt:

	1-1-2018	1-1-2019
Verwacht banksaldo (x € 1.000)	-925	3.075
Werkelijk banksaldo (x € 1.000)	42	241

Met onze bank (BNG) hebben we afspraken over roodstand. Tot ongeveer € 7 miljoen kunnen we voordelig rood staan. Dat betekent dat we voor het meerdere zullen overgaan tot het aantrekken van leningen. Afhankelijk van de rentestanden en verwachtingen kunnen we er ook voor kiezen om het hele bedrag als langlopende lening af te sluiten.

Rente

Onze visie over de rente is een afgeleide van de visie van de grootbanken en onze huisbank, de BNG. Daarnaast houden we rekening met het toetsingskader van de Provincie Gelderland. De banken verwachten een lage, maar licht oplopende rente. Wij hanteert voor de berekening van de in 2018 aan te trekken leningen voorzichtigheidshalve een percentage van 2,0%. In meerjarenperspectief laten we dit percentage langzaam oplopen. Daarmee voldoen we aan de provinciale toets, die een voorzichtig rentebeleid voorstaat.

Onze rentelasten zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000	Begroot 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
<u>Rentekosten</u>			
Rente langlopende geldleningen	225	225	234
Rente kortlopende geldleningen	40	0	0
Rente geldleningen woningbouw	200	198	212
Rente overig	19	3	69
<u>Rente-opbrengsten</u>			
Hypotheekrente ambtenaren	-166	-149	-183
Rente langlopende geldleningen	-207	-209	-296
Rente kortlopende geldleningen	0	0	-1
Rente geldleningen woningbouw	-206	-207	-221
Rente overig	-8	-18	-112
Rente huurkoop	-9	-8	-8
Rentekosten kapitaallasten	-1.276	-1.240	-1.093
Rente Eigen vermogen berekend*	1.286	1.286	1.057
Rente Eigen vermogen naar taakvelden*	-1.286	-1.286	-1.057
Saldo	-1.388	-1.405	-1.399

* in 2018 vindt hierop geen nacalculatie plaats

Toerekening van rentelasten aan grondexploitaties, reserves, investeringen en taakvelden

In de nu voorliggende begroting rekenen we standaard rente toe aan de grondexploitaties. De wijziging in het BBV zijn doorgevoerd, waarbij is vastgesteld hoe de toe te rekenen rente voor de verschillende onderdelen moet worden bepaald..

De volgende uitgangspunten verwerkt:

Grondexploitaties:

De berekening van de rente aan de grondexploitaties is voorgeschreven. Dit is het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen, indien geen sprake is van projectfinanciering;

Reserves:

Voor het bepalen van de omslagrente rekenen we rente toe aan de reserves (eigen vermogen). Volgens de voorschriften is deze rente maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. Dit betekent ook dat wanneer er geen aangetrokken financiering is, er geen rente over het eigen vermogen en/of voorzieningen kan worden berekend.

Verdeling naar taakvelden:

We moeten volgens de verslaggevingsvoorschriften van het BBV rente toerekenen aan de taakvelden. Dit is het saldo van de rentebaten en –lasten dat overblijft na de verwerking van de rente aan de grondexploitatie. Dat saldo rekenen we evenredig toe aan de taakvelden, op basis van de boekwaarde van de materiele vaste activa per 1 januari van het betreffende jaar, met een minimum van 0%. Daarbij proberen we de fluctuatie in het rentepercentage zo klein mogelijk te houden in meerjarenperspectief. Het rentepercentage dat we hier berekend hebben hanteren we ook bij voorgenoemen investeringen. In 2018 hoeft hierop geen nacalculatie plaats te vinden.

Bedragen x € 1.000		Begroot 2018	Realisatie 2018
a	Rentelasten korte en lange financieringen	483	426
b	Externe rentebaten totaal	-613	-591
a-b	Totaal door te rekenen externe rente	-130	-165
c1	Rente aan grex	-12	35
c2	Rentelast "projectfinanciering" (m.n. Talis)	200	198
c3	Rentebate "projectfinanciering" (m.n. Talis)	-206	-209
C		-19	23
1-c	Saldo door te berekenen externe rente	-149	-141
d1	rente toegerekend aan het eigen vermogen	1.286	1.286
d2	rente toegerekend aan voorzieningen	0	0
		1.286	1.286
e	Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.138	1.145
f	Werkelijk aan taakveld door te rekenen rente	1.276	1.205
	Renteresultaat Taakveld Treasury	-139	-60

Het Renteresultaat is een onderdeel van het taakveld Treasury. Wijchen heeft een positief (afnemend) renteresultaat binnen dit taakveld. Uit de voorschriften komen de volgende te hanteren rentepercentages. Deze percentages worden jaarlijks opnieuw berekend. In 2018 hoeft hierop geen nacalculatie plaats te vinden.

	Begroot 2018
Rente Bouwgrondexploitaties	1,01%
Rente Eigen vermogen	2,02%
Rente-omslag naar de taakvelden berekend	1,56%
Rente-omslag naar de taakvelden genormeerd	1,75%

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Per 1 januari 2018 zijn de bedrijfsvoeringstaken onder gebracht bij de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Voor informatie over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, facilitaire zaken, communicatie en het financieel beheer verwijzen we tevens naar de jaarrekening van de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Organisatiemodel en besturingsfilosofie

In onze besturingsfilosofie zijn de verhoudingen tussen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de directie, de afdelingsmanagers en de medewerkers weergegeven. Deze besturingsfilosofie is vastgelegd in het 'Organisatie inrichtingsbesluit gemeente Wijchen'. Deze filosofie zal opnieuw tegen het licht gehouden worden in het kader van de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Met de oprichting van de Werkorganisatie is een organisatiemodel gekozen met zelfsturende teams. Teams zijn gevormd en de teamresultaten voor 2019 zijn gedefinieerd gebaseerd op de doelstellingen van de organisatie en de nieuwe collegeprogramma's. Kaders waarbinnen gewerkt wordt zijn gedefinieerd en gedeeld.

Personeel en organisatie

In 2018 gaan we van start als werkorganisatie. Ondanks de voorbereidingen zal dit voor veel collega's wennen zijn. Een nieuwe plek, een nieuw zelf organiserend team, een nieuwe manager en werken voor twee bestuurlijke opdrachtgevers. Het zal tijd vragen om aan deze veranderingen te wennen. Tegelijkertijd zijn we er ons met zijn allen van bewust dat de winkel open blijft. En dat inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeentebesturen van ons tiptop dienstverlening verwachten. Door te sturen op onze visie, missie en de kernwaarden open, ondernemend, optimistisch en verbindend verwachten wij, ondanks alle interne veranderingen, de dienstverlening op een aanvaardbaar niveau te houden. Een niveau dat we de komende jaren omhoog willen gaan tillen als de meest ingrijpende veranderingen geland zijn.

De toegevoegde waarde van de WDW moet tot uiting komen in kwaliteitsverbetering van dienstverlening, het vergroten van de kracht in de regio en in de verdere professionalisering van bedrijfsvoering en personeel. Dit is een verander- en ontwikkelproces voor de nieuwe organisatie. De ontwikkeling zal gefaseerd plaatsvinden. In 2018 hebben we een belangrijke basis gelegd.

Informatievoorziening

Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Het draagt bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van werken. Verder biedt het inwoners de mogelijkheid om snel informatie te vergaren over afhandeling van zaken en over eigentijdse (digitale) diensten en producten. Eigentijdse ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig. Speerpunten voor 2018 zijn:

- We informeren onze inwoners, instellingen, ondernemers en andere belanghebbenden tijdig en begrijpelijk over voor hen belangrijke of interessante onderwerpen. We houden

informatie via Internet actueel. We maken actief gebruik van social media als twitter en facebook om inwoners te informeren en te kunnen aansluiten bij wat inwoners bezighoudt

- We betrekken inwoners en organisaties bij beleid en projecten en bieden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen, conform de vastgestelde richtlijnen van de participatieladder. We publiceren informatie over het bestuur, over beleid en besluiten en over producten en diensten in de 'gemeentepagina' en op onze website.

Er zijn in 2018 ruim 20 harmonisatieprojecten gedefinieerd, waarbij zo veel mogelijk het beste van de twee werelden (Druuten en Wijchen) wordt meegenomen naar de ICT architectuur van de Werkorganisatie. Voor Wijchen is een tastbare verbetering de vernieuwde website in 2018 vorm gegeven.

Facilitaire Zaken

We hebben voor de medewerkers van Wijchen in 2017 één serviceloket ingevoerd. Hier kunnen medewerkers met alle vragen en verzoeken terecht voor alle facilitaire voorzieningen. Of het nu een blocnote, een laptop, stiften of het reserveren van een vergaderruimte betreft, collega's kunnen op één plek digitaal, telefonisch en "live" terecht met hun wensen.

De arbocoördinatie wordt centraal uitgevoerd door P&O. Wij voldoen aan de doelvoorschriften die door de centrale overheid zijn vastgesteld. Dit betekent dat we met zo min mogelijk regels en met een minimum aan administratieve lasten vorm en inhoud geven aan ons arbobeleid. We maken regelmatig ruimte voor risicoanalyses. We beschikken over een opgeleide bedrijfshulpverleningsorganisatie die jaarlijks minimaal één keer een ontruimingsoefening organiseert.

Communicatie

Een belangrijke taak van ons team communicatie is het ondersteunen van bestuurders, directie, managers, projectleiders en beleidsmedewerkers bij interne en externe communicatie. Communicatie wordt in dat opzicht ingezet ter verbetering van de dienstverlening, als instrument voor beleid en management en bij grote en kleine projecten, voor public relations, promotie en marketing, voor democratisering van het beleid met de burger als partner en voor het vergroten van de betrokkenheid van inwoners voor hun kern, wijk en dorp. Meer en meer maken we daarbij gebruik van social media.

Rapportage en verantwoording

In onderstaand schema zijn de huidige instrumenten van de planning & control weergegeven. De raad wordt via de auditcommissie ook buiten de reguliere rapportagecyclus betrokken bij de tussentijdse maandrapportages.

In 2018 zijn de P&C producten conform planning opgeleverd.

Doelmatigheid & Doeltreffendheid

Uw raad heeft op basis van art. 213a van de Gemeentewet de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid vastgesteld. In de verordening is opgenomen dat het college de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van onze gemeente en de uitvoering van onze taken onderzoekt. We beperken ons tot twee benchmarkonderzoeken, namelijk "Waar staat je gemeente" en "Vensters op Bedrijfsvoering".

Het benchmarkonderzoek Venster op bedrijfsvoering is niet aan deelgenomen, wel is Wijchen te vinden op waarstaatjegemeente.nl.

Prestatiemeting en Benchmarking

De organisatie ontwikkelt prestatie-indicatoren en voert benchmark onderzoeken uit. Het doel hierbij is om meer inzicht te geven in de prestaties die onze organisatie levert en hier meer op te sturen. Daarnaast vergelijken we onze prestaties met de prestaties van vergelijkbare gemeenten, met als doel van elkaar te leren en te blijven werken aan het verbeteren van de eigen kwaliteit. De gemeente Wijchen deel aan "Waar staat je Gemeente" en "Vensters op Bedrijfsvoering" die door KING worden gecoördineerd. Waar het eerste, organisatie-brede benchmarkonderzoek gericht is op externe dienstverlening, is het laatste onderzoek gericht op de interne bedrijfsprocessen.

Paragraaf 8: Verbonden partijen

In deze paragraaf is per verbonden partij aangegeven op welke wijze zij het openbaar belang wordt behartigd, de financiële ontwikkelingen van deze partij en de verantwoording. Indien er voor een van deze verbonden partijen risico's zijn aan te merken, zijn deze vermeld in paragraaf 4 weerstandsvermogen.

- **8.1 Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Nijmegen (GGD) te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De GGD Gelderland-Zuid is de uitvoeringsorganisatie van de gemeentelijke taken die voor een belangrijk deel zijn vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (2008). De taken die de GGD uitvoert dragen bij tot de bescherming en de bevordering van de gezondheid van de Wijchense bevolking. De belangrijkste taken die worden uitgevoerd zijn vroegsignalering van lichamelijke en geestelijke stoornissen en psychosociale problemen, voornamelijk door uitvoering van jeugdgezondheidszorg, en het opsporen en bestrijden van bronnen van infectieziekten. De financiering van de GGD is ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling 'Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid'.

Ontwikkelingen 2018

De GGD heeft de meerjarenstrategie 2016-2019 ontwikkeld als antwoord op de ontwikkelingen in het sociaal domein. Uitgangspunt is om de GGD meer neer te zetten als netwerkorganisatie: een organisatie die vanuit gezondheidsperspectief een aanvullende bijdrage levert in het netwerk van welzijn, zorg en gezondheid.

Een belangrijk aandachtspunt blijft de ontwikkeling van Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Naar aanleiding van eerdere negatieve beoordelingen door de inspecties (die hebben geleid tot tijdelijk verscherpt toezicht) zijn vele verbeterlagen gemaakt. Hiermee is het vertrouwen van de inspecties hersteld, maar kritisch volgen van de ontwikkelingen blijft noodzakelijk.

Verantwoording

In 2018 hebben gemeenten sterker gestuurd op verantwoording en kostenbeheersing bij Veilig Thuis. Dit heeft geleid tot een meer transparante begroting en inzicht in haar prestaties. De samenwerking tussen gemeenten en Veilig Thuis is constructief verlopen.

- **8.2 MGR Rijk van Nijmegen, Werkbedrijf.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het Werkbedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het Werkbedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineen geslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt doorvertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Ontwikkelingen 2018

Het jaar 2018 staat voor het Werkbedrijf in het teken van doorontwikkeling en het neerzetten van de ambities en de gewenste werkwijze in de praktijk, zodat kandidaten, bedrijven en gemeenten een zo goed mogelijke dienstverlening geboden kan worden.

Regionale samenwerking is niet meer weg te denken uit het openbaar bestuur. Dit openbaar bestuur dient in beginsel het belang van de burger. Wij onderschrijven het regionaal belang en het nut van samenwerking daarbinnen. Regionale samenwerking draagt bij aan ontwikkeling van een sterke regio.

In de platformfunctie die in 2018 een verder ontwikkeling ondergaat, is afstemming op strategische en bovengemeentelijke onderwerpen maar ook om kennis en ervaring te delen voor Wijchen van groot belang. De platformfunctie is een overlegtafel waar strategische opgaven op het niveau van het Rijk van Nijmegen, leidend zijn. De platformfunctie is voor de provincie aanspreekpunt voor onderwerpen die gemeente overstijgend zijn.

Om die reden is het uitbreiden van de MGR tot een grote "middenorganisatie" voor Wijchen nimmer een doel op zich.

Verantwoording

Via de kwartaalrapportages, de kaderbrief, de (concept) begroting en de jaarrekening informeert de MGR alle deelnemende gemeenteraden over het gevoerde en te voeren beleid. Via het indienen van de zienswijzen op deze stukken is de raad bestuurlijk "betrokken" bij alle onderdelen van de MGR: het WerkBedrijf, de IRvN en de Platformfunctie.

- **8.3 G.R. Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO) te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van sociale zekerheidswetgeving. Dit betreft de naleving van de onderhoudsplicht en terugvordering van teveel ontvangen uitkering door (voormalige) uitkeringsgerechtigden, onderhoudsplichtigen en partners van (voormalig) uitkeringsgerechtigden. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek. Het IBO wordt in stand gehouden door de gemeenschappelijke Regeling tussen de gemeente Beuningen, Heumen, Berg en Dal en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Ontwikkelingen 2018

Handhaven in de sociale zekerheid blijft een van de voornaamste beleidsdoelstellingen van het huidige (demissionaire) kabinet. Centraal staan een steviger aanpak van fraude in de sociale zekerheid, het betrappen van fraudeurs en het aanpakken van uitbuiting van werknemers. De huidige wetgeving rondom handhaving van 1 januari 2013 geeft ons de mogelijkheid verscherpt toezicht uit te oefenen. Dit resulteert in een hardere aanpak van (sociale zekerheid) fraude met daarbij behorende hogere straffen.

Door de verhoging van de aangiftegrens in 2013 (naar € 50k-) maken wij in mindere mate gebruik gemaakt van bevoegdheden op grond van het Wetboek van Strafvordering. Dat betekent dat wij meer zaken op bestuursrechtelijk niveau afhandelen. Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden sporen de medewerkers van het IBO actief op. Wij hebben de plicht om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan.

Vanaf 2015 dragen de gemeente de verantwoordelijk voor de nieuwe Jeugdwet en extra Wmo taken (begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen GGZ). Gezien de vergroting van de verantwoordelijkheid voor (extra) kwetsbare doelgroepen en het daar bijbehorende budget, zijn ook de risico's op onrechtmatigheden groter geworden. Vanuit de wettelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden zijn gemeenten zelf primair verantwoordelijk voor het voorkomen en aanpakken van mogelijke fouten en fraude met zorg geld bij klanten en zorgaanbieders.

Doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit nemen daarmee een steeds belangrijkere plaats in. De werkprocessen en de organisatie hebben wij laten inrichten. Wij hebben vervolgens deze processen en de inrichting van de organisatie met het daarbij behorende uitvoeringsplan regionaal vastgesteld. Een regionale projectgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Bureau Handhaving Nijmegen, het IBO, het ROB, de GGD belasten wij met het verrijken van ontvangen meldingen en signalen over mogelijke onregelmatigheden in de zorg.

Voor de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving Wmo 2015 en Jeugdwet sluiten wij zoveel als mogelijk aan bij de visie/methodiek, zoals wij die toepassen bij de uitvoering van de Participatiewet. Deze aanpak kent preventieve en repressieve elementen in zich met als doel spontane naleving van de wet- en regelgeving.

Verantwoording

Gemeenten hebben – gezien de omvang van de middelen - een groot (financieel) belang bij het beheersen van het bijstandsvolume, de kosten die hierop betrekking hebben en de kosten van WMO en jeugdzorg. Het voorkomen en opsporen van fraude draagt ook bij aan het beheersen van de kosten. Fraude met sociale voorzieningen mag nooit lonen. Om deze redenen treedt het IBO handhavend op bij mogelijke misstanden en frauduleus handelen in het sociale domein.

• 8.4 Euregio Rijn/Waal te Kleve en 's-Heerenberg.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Om adequaat te reageren, op momenten dat de bestaande Nederlands-Duitse landsgrens problemen oplevert. Verder kan men o.a. grensoverschrijdende plannen en de daarmee komen tot samenhangende besluitvorming. De centrale doelstelling was en is nog steeds de bevordering van verwezenlijking van grensoverschrijdende samenwerking op lokaal en regionaal niveau. De Euregio Rijn-Waal heeft zich ontwikkeld tot een grensoverschrijdend openbaar lichaam met meer dan 50 leden. Wijchen is sinds 2004 lid. In het werkgebied wonen en werken ongeveer 3,7 miljoen mensen op een oppervlakte van 8.446 km².

Door de toename van de grensoverschrijdende contacten en netwerken was een heroriëntatie van de Euregio op zijn activiteitenpakket noodzakelijk. Dat heeft in 2007 geleid tot het document Euregio Rijn-Waal 2007 – 2013 'Samen sterker; een Europese regio zonder grenzen'. In deze strategische visie geeft de Euregio aan welke accenten zij legt in de genoemde periode. Zij heeft twee kernthema's benoemd, na raadpleging van de leden via een enquête en een discussiebijeenkomst: economie en maatschappelijke integratie. De kernthema's zijn uitgewerkt in concrete onderwerpen. Voor Economie zijn dat: stimuleren van innovatieve clusters, uitbouw logistieke activiteiten en mobiliteit, economische impuls landelijk gebied en internationalisering.

Voor Maatschappelijke integratie zijn het: grensoverschrijdende toegankelijkheid van voorzieningen, cultureel erfgoed, openbare orde en veiligheid en grensoverschrijdende knelpunten (o.a. grenspendelaars, afstemming ruimtelijke ordeningsvraagstukken). Door deel uit te maken van dit netwerk, verkrijgt een lid kennis en mogelijkheden op elkaar afstemmen. De Euregio Rijn-Waal stimuleert deze grensoverschrijdende initiatieven o.a. met subsidies. De gelden hiervoor zijn bijeengebracht door de leden (de financiële basis van de Euregio Rijn-Waal), ministeries, provincies en de Europese Unie.

Ontwikkelingen 2018

De gemeente hoeft niet altijd betrokken te zijn bij grensoverschrijdende initiatieven. Zo heeft het MaasWaalcollege al jarenlang een uitwisseling met een Duitse school. In 2015 is een samenwerkingsovereenkomst van meer dan 10 gemeenten, waaronder Wijchen, uit het grensgebied afgerond waarbij het doel was om te komen tot uitwisseling van informatie en tot gezamenlijke projecten op het gebied van klimaatbeleid.

Verantwoording

In 2018 zijn er geen activiteiten beëindigd of gestart.

• 8.5 G.R. Bijsterhuizen te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel het bevorderen van de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de regio Nijmegen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijventerrein.

Ontwikkelingen 2018

Het lijkt erop als we licht gaan zien aan het einde van de tunnel als het gaat om gronduitgifte in Bijsterhuizen. Er is een groei waarneembaar als we kijken naar het aantal m²'s dat de afgelopen periode is uitgegeven. Wij hopen dat de uitgifte van gronden zich gestaag voortzet. In april 2017 heeft het bestuur van Bijsterhuizen het beleidsplan 2017-2025 vastgesteld. Het daarin opgenomen meerjarenperspectief is gebaseerd op de vastgestelde planexploitatie per 1 januari 2017. In deze planexploitatie is verwerkt het besluit om in 2017 over te gaan tot een winstuitkering van € 7 miljoen (aandeel Wijchen € 3,5 miljoen waar voorzien was € 250k). De raming en verloop van de winstuitkering is hierop geactualiseerd.

Verantwoording

In 2018 is een perceel van bijna vier hectare verkocht, daarmee resteert nog twaalf hectare aan uit te geven grond. In april 2018 heeft het bestuur van Bijsterhuizen het beleidsplan 2018-2025 vastgesteld. Het daarin opgenomen meerjarenperspectief is gebaseerd op de vastgestelde planexploitatie per 1 januari 2018. In 2018 is er geen faseoverdracht plaatsgevonden van Bijsterhuizen aan Wijchen. De verwachting is dat dit in 2019 gebeurt.

• 8.6 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en veiligheid (GR H&V) is een samenwerkingsverband dat sinds 1 januari 2004 bestaat uit de volgende drie onderdelen: de regionale brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). Ook zijn het veiligheidsbureau en de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) hier ondergebracht. De wettelijke grondslag ten aanzien van bovengenoemde taken ligt in de Wet op de Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorg.

Ontwikkelingen 2018

In de begroting 2018 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de Veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de Veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Voorbeeld hiervan is de

landelijke meldkamerorganisatie waarin te zijner tijd de meldkamer van Gelderland-Zuid op zal gaan.

Verantwoording

Over de genoemde ontwikkelingen is nog steeds niet meer duidelijkheid.

- **8.7 Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Beuningen, Heumen, Groesbeek en Wijchen te Beuningen. ("Munitax")**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De gemeenten Beuningen, Heumen, Druten, Groesbeek en Wijchen werken onder de naam "Munitax" samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit, en leidt tot lagere kosten. Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen 2018

Munitax voert volgens plan het opleggen van de belastingaanslagen en de inning van de belastingen voor Wijchen uit.

Verantwoording

Munitax heeft de belastingaanslagen conform afspraken opgelegd.

- **8.8 Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

In 2017 zal er met nieuw opgestelde KPI's gewerkt worden. Omdat de KPI's weinig over de kwaliteit van de geleverde diensten zeggen, zal er ook een audit plaatsvinden door de regiopartners. Hierdoor krijgen de opdrachtgevers beter inzicht in de kwaliteit en kan er ook beter gestuurd worden.

De Omgevingsdienst voldoet grotendeels aan de kwaliteitscriteria en daar waar nog kennis en ervaring ontbreekt zal een opleidingstraject gevolgd worden door de medewerkers.

Ontwikkelingen 2018

In 2017 zal er met nieuw opgestelde KPI's gewerkt worden. Omdat de KPI's weinig over de kwaliteit van de geleverde diensten zeggen, zal er in het najaar een audit plaatsvinden door de regiopartners. Hierdoor krijgen de opdrachtgevers beter inzicht in de kwaliteit en kan er ook beter gestuurd worden.

De Omgevingsdienst voldoet grotendeels aan de kwaliteitscriteria en daar waar nog kennis en ervaring ontbreekt wordt een opleidingstraject gevolgd door de medewerkers. Gemeente Beuningen heeft de Wabo-taken overdragen per 1-1-2017 naar de ODRN. Gemeente Heumen zal in het najaar een standpunt innemen over het wel of niet overdragen van deze taken. De gemeenten Druten en Wijchen zullen de Wabo-taken (op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving) gezamenlijk oppakken. Deze twee gemeenten zullen dus de Wabo-taken niet overdragen naar de ODRN, maar zullen wel nauw samenwerken met de ODRN op onderwerpen waar Druten en Wijchen gedeeltelijk niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria. Inmiddels is ook de

verordening Kwaliteit VTH taken door de raad vastgesteld waarin kort samengevat is opgenomen dat de ODRN moet voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria op het gebied van de milieutaken.

Verantwoording

De outputfinanciering van de ODRN laat een overschrijding zien. De overschrijding wordt veroorzaakt doordat er in 2018 meer vergunningaanvragen, meldingen milieu en sloopmeldingen asbest zijn ingediend omdat de economie aantrekt. En door behandeling van specialistische adviezen en ingewikkelde klachten. Als deze trend zich voortzet wordt de overschrijding aan het eind van 2018 op €100.000,- geraamd. Door bijsturing in uitbesteding van de ODRN in Q4 is de overschrijding voor 2018 uiteindelijk beperkt tot €56.000,-

- **8.9 Gemeenschappelijke regeling basisregeling regio Nijmegen te Nijmegen**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar "slaapt".

Ontwikkelingen 2018

Er zijn geen ontwikkelingen

Verantwoording

Er zijn geen ontwikkelingen

- **8.10 MARN**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het deelnemen in het aandelenkapitaal van ARN B.V. of haar rechtsopvolger. MARN sluit met de ARN B.V. een vuilverwerkingsovereenkomst af. Hierin is geregeld: de aanbiedingsplicht van de deelnemende gemeenten van de door of vanwege hen opgehaalde afvalstoffen, de acceptatieplicht van de aangeboden afvalstoffen door de verwerkingsinrichting en het in rekening brengen van de verwerkingskosten door ARN B.V. aan de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen 2018

Uit de meerjarenbegroting 2019-2022 MARN blijkt dat de winstuitkering van de MARN de komende jaren ca. € 71k bedraagt. Structureel wordt hiervan € 17k ten gunste gebracht van het taakveld afval.

Verantwoording

In 2018 is een bedrag van € 60.493,- van MARN ontvangen over 2017

- **8.11 Werkorganisatie Druten Wijchen**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 30 maart 2016 namen de gemeenteraden van de gemeenten Druten en Wijchen het besluit om te komen tot een ambtelijke fusie: de Werkorganisatie Druten Wijchen. De werkorganisatie is op 1 januari 2018 van start gegaan. De doelstellingen van deze fusie zijn:

- het vergroten van de bestuurskracht;
- het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening;
- de kwetsbaarheid te verminderen;
- de kosten beheersbaar te houden;
- kansen voor medewerkers te bieden.

Bij deze samenwerking blijven de beide gemeenten politiek-bestuurlijk helemaal zelfstandig. Iedere gemeente houdt de eigen gemeenteraad, griffie, college van B&W en gemeentesecretaris. De gemeenten blijven ook hun eigen beleid bepalen en de dienstverlening aan de inwoners blijft lokaal.

Ontwikkelingen 2018

De werkorganisatie zet zich in voor het bereiken van de ambities in het bedrijfsplan:

- Het versterken van de bestuurskracht van de twee gemeenten in én met de regio;
- Eersteklas dienstverlening aan inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) instellingen en de gemeentebesturen;
- Meer samendoen waardoor we slimmer kunnen werken en tegelijkertijd oog houden voor lokale verschillen;
- Een prettige werkomgeving voor medewerkers.

Verantwoording

Fuseren van organisaties is een stevig veranderproces, dat de normale verwachtingspatronen doorbreekt als het gaat om onderlinge verhoudingen, gangbare werkwijzen en samenwerking. Het vinden van nieuw evenwicht laat zich niet 'dwingen'. Het kost tijd.

Vanaf 1 mei 2018 is het plaatsingsproces van medewerkers op functies afgerond. De teams zijn gevormd en de formatie en fijn structuur van de WDW is vanaf medio 2018 geëvalueerd en op punten bijgesteld. Teams hebben hun werkwijzen grotendeels geharmoniseerd en een aantal organisatiebrede kernprocessen (P&C, besluitvorming, facturering) zijn geüniformeerd en gedigitaliseerd.

Tevens zijn de kernapplicaties geharmoniseerd. Daarmee zijn ook de kernprocessen in de organisatie op één leest geschoeid. Er is één besluitvormingsproces naar Colleges en Raden, de P&C-processen worden geharmoniseerd en ook de financieel administratieve processen in de organisatie krijgen een uniform karakter. Dit krijgt zijn verdere beslag in 2019.

In 2018 is een start gemaakt met het operationaliseren van de strategische doelstellingen aan de hand van prestatie indicatoren. In dit kader is een 0-meting op de dienstverlening gedaan. U bent daarvan op de hoogte gesteld via een informatienota.

Met het WDW bestuur is in 2018 afgesproken dat er drie tussenrapportages worden opgeleverd. Hierin zullen wij de voortgang op de indicatoren gaan meenemen. In eerste instantie nog niet alle indicatoren. Gaandeweg wordt dit in 2019 en 2020 uitgebreid.

• 8.12 BVO DRAN

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De vervoersorganisatie is ingesteld om het doelgroepenvervoer in de regio Arnhem en Nijmegen tot stand te brengen en verder te ontwikkelen. Alle gemeenten uit het voormalige stadsregiogebied nemen deel aan de BVO DRAN. De gemeente Wijchen heeft vooralsnog alleen het Wmo sociaal vervoer ondergebracht bij de vervoersorganisatie.

Ontwikkelingen 2018

De kosten stijgen aanzienlijk omdat de provinciale subsidie is vervallen, er kostenstijgingen in de taxi branche hebben plaats gevonden en er wordt ingezet op duurzame vervoersmiddelen. Voor 2019 loopt het tekort op tot € 168k. Het bestuur van de BVO heeft de BVO de opdracht gegeven om in augustus 2018 met een plan van aanpak te komen om deze uitzetting voor gemeenten terug te dringen. Daarnaast zetten wij als gemeente zelf de komende periode extra in om de kosten van Avan-vervoer te verminderen. Dit doen we door de focus te leggen op de voorkant en de instroom van het vervoer. Ook werken we samen met MeerVoormekaar om de inzet van het vrijwilligersvervoer via opStap te verruimen.

Verantwoording

De BVO is in 2018, op basis van het Knoppenplan, gestart met het treffen van maatregelen om kosten te beheersen. Een deel van de uitzetting van de kosten is het gevolg van keuzes die bij de aanbesteding zijn gemaakt en zijn tussentijds niet te herstellen. Eind 2018 is de BVO met een adviesdocument gekomen over de toekomst van AVAN. Hierover vindt voor 1 mei 2019 besluitvorming plaats in de gemeenteraad. Belangrijkste maatregel die lokaal is ingezet om de kosten te besparen is de uitbreiding van opStap. Dit vrijwilligersvervoer fungeert vanaf 1 augustus 2018 als een voorliggende voorziening op AVAN. Op werkdagen worden de lokale ritten verzorgd door opStap. Dit vraagt extra investeringen van MeerVoormekaar.

• 8.13 GO Regio Arnhem Nijmegen

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Ontwikkelingen 2018

"De inwonerbijdrage is verhoogd van € 1,50 naar € 1,58 per inwoner. De directe aanleiding is dat de salariskosten van de secretaris (0,8 fte) nu volledig in de begroting zijn opgenomen (was 0,4 fte). Door de Kring van gemeentesecretarissen is geadviseerd deze gegroeide situatie, gezien de conclusie uit de uitgevoerde evaluatie, met ingang van 2019 in de begroting te vertalen.

Ten eerste benadrukt de Kring dat het GO een zakelijke en toekomstbestendige organisatie moet worden. Het is nu duidelijk welke organisatie het GO minimaal nodig heeft. De Kring stelt voor om per 2019 de 4 PFO's met eigen formatie te bezetten. Dat gaat € 0,30 per inwoner meer kosten, zodat de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten aan het GO € 1,88 gaat bedragen.

Het tweede punt is dat de gemeenten voldoende budget in hun begrotingen moeten opnemen om de ambities op de programma's waar te maken. Daarvoor is de inschatting dat deze kosten in 2018 al gaan lopen (€ 1,58 per inwoner), maar dat deze in 2019 circa € 2,00 per inwoner gaan bedragen. In het (niet toegekende) nieuw beleid nemen we hiervoor een bedrag op, dat oploopt naar € 3,00 per inwoner."

Verantwoording

De inwonersbijdrage van 1,88 is vastgesteld en verwerkt in de begroting. De werving van de secretarissen voor de portefeuilleoverleggen is gestart.

• 8.14 Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen (RBT KAN).

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het RBT KAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in de regio Arnhem Nijmegen verblijven en hier meer besteden, waardoor het toeristisch

marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder, vergroot wordt. Wijchen maakt deel uit van de merknamen 'Rijk van Nijmegen' en 'Land van Maas en Waal'.

Met marketing- en productontwikkeling wil RBT KAN de regio Arnhem – Nijmegen laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio moet een "must see & must do" bestemming worden voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers.

Communicatie speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol.

De GR heeft ten doel de financiële ondersteuning van de Stichting RBT KAN vanuit de deelnemende gemeenten en dient het gezamenlijk belang van het vergroten van het toeristisch marktaandeel. De subsidie aan RBT KAN wordt gebruikt om de gemeente Wijchen als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing) en om de VVV Wijchen te exploiteren. De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.

Ontwikkelingen 2018

Leidend is de strategische marketingvisie van RBT KAN voor de periode 2017-2020 voor het hele gebied Arnhem-Nijmegen. Die luidt: 'Meer bezoekers genereren die langer blijven, meer besteden, tot herhalingsbezoek overgaan en de regio aanbevelen bij familie, vrienden en kennissen. Op die manier moet het toeristische marktaandeel van de regio vergroot worden.

De groeidoelstellingen voor de periode 2017-2020 zijn op basis van het beleid van RBT KAN als volgt gekwantificeerd, rekening houdend met ontwikkelingen in het hele land en in de regio:

- + 4 % aantal toeristische bezoekers
- + 4 % aantal overnachtingen
- + 2 % zakelijke bezoeken
- + 2 % zakelijke overnachtingen
- + 4 % totale bestedingen in de sector

Als basis/meetmoment van waaruit deze groei gerealiseerd moet worden, gelden de cijfers van 2016.

Verantwoording

Loopt. Na 2020 beoordeling van de beoogde resultaten.

• 8.15 De Meerval B.V. te Wijchen

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Meerval BV is verantwoordelijk voor de exploitatie van het zwembad De Meerval. De verantwoordelijkheid voor de instandhouding van het gebouw ligt bij de stichting tot exploitatie van zwembaden in de Gemeente Wijchen. De stichting verhuurt het zwembad aan de BV. Het management van De Meerval BV is in handen van het management van het Golfbad in Oss. Hiervoor is een managementovereenkomst gesloten tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss.

Ontwikkelingen 2018

Sinds 1 januari 2013 is er een nieuwe managementovereenkomst tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss. De nieuwe vijfjarige overeenkomst loopt tot en met december 2017. In deze managementovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de te verwachten kapitaalbijdragen van de gemeente, ter dekking van het totale exploitatietekort. Er is een prikkel ingebouwd waardoor Golfbad Exploitatie BV bij extra inspanningen beloond wordt. De ontwikkeling van nieuwe producten om het weggefallen schoolzwemmen te compenseren, werpen steeds meer hun vruchten af. De samenwerking met Golfbad Oss verloopt naar tevredenheid. Vandaar dat het contract

opnieuw verlengd wordt met ingang van 1 januari 2018.

Verantwoording

Contract is inmiddels verlengd.

- **8.16 Stichting Sportaccommodaties Wijchen (SSW) te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Per 29 juli 2009 is de Stichting Sportaccommodaties Wijchen (SSW) opgericht. De stichting verricht werkzaamheden en diensten op het gebied van recreatie en sport. De SSW is een stichting die door de gemeente bestuurd wordt. De gemeente neemt van SSW diensten af, waarna vervolgens de gelegenheid tot sportbeoefening aan de verenigingen geboden kan worden. Momenteel zijn een vijftal verenigingen bij de SSW ondergebracht.

Ontwikkelingen 2018

De gemeente Wijchen probeert steeds meer verenigingen gelegenheid te geven tot sportbeoefening. Hiervoor zullen zij gebruik maken van de diensten van Stichting Sportaccommodaties Wijchen. De wetgeving op dit punt wijzigt per 1 januari 2018. In 2018 zullen we daarop anticiperen.

Verantwoording

In 2018 hebben er geen nieuwe verenigingen gebruik gemaakt van de diensten van deze stichting. In september 2018 is de fiscale wetgeving onder de naam 'Sportbesluit' bekend geworden. Deze gaat per 1 januari 2019 in. In 2018 heeft de stichting op deze wetgeving geanticipeerd. Verdere uitwerking zal in 2019 plaatsvinden.

- **8.17 Dienst Afvalstoffen en Reiniging NV (DAR) te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 6 oktober 2011 (11RZ086) heeft de Raad ingestemd om gedurende een periode van vijf jaar aandeelhouder te zijn van de DAR. Met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2011, zijn 4.890 aandelen met een waarde van € 389k overgenomen van de Gemeente Nijmegen. Doelstelling van de deelneming is o.a. het realiseren van verdergaande scheiding van afvalstromen en het realiseren van kostenvoordelen van schaalvergroting in de afvalverwijdering.

Ontwikkelingen 2018

De strategische visie voor de periode 2016-2020 is inmiddels vastgesteld. In 2017 wordt deze visie verder geïmplementeerd en extern gecommuniceerd.

Eind 2016 loopt een aantal inzamelcontracten met marktpartijen af. Mede naar aanleiding van de aanbestedingservaringen in Heumen (2014) en Beuningen (2015) is er eerst in 2016 een marktverkenning uitgevoerd. Deze marktverkenning laat zien dat partijen wel interesse hebben om afval in te zamelen maar opteren voor lange termijn contracten voor alle stromen (gezaamenlijk). Tot 1 juni 2018 blijft de huidige inzamelaar afval inzamelen voor de gemeente Wijchen. Daarna wordt het afval door DAR ingezameld.

Verantwoording

Vanaf 1 juni 2018 zamelt Dar in Wijchen het huishoudelijk afval in.

- **8.18 Stichting exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De stichting heeft ten doel het beheer en de exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen en voorts al hetgeen met een aan ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Ontwikkelingen 2018

Het onderhoud zal volgens plan worden uitgevoerd.

Verantwoording

Het origineel meer jaren onderhoudsplan, destijds opgesteld door adviesbureau DWA, wordt gevolgd. Jaarlijks worden wel de mutaties verwerkt om zo het plan actueel te houden.

• 8.19 Stichting Volkshuisvesting Wijchen te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De stichting is uitvoerder van de winstdelingsregeling zoals is overgekomen ter zake de verkoop van woningen in de wijk Lambrasse. Van de te ontvangen gelden wordt 75% uitgekeerd aan derden en 25% resteert voor de stichting. Het resterende aandeel van de stichting dient besteed te worden aan volkshuisvestelijke doelen binnen de gemeente Wijchen. De gemeente Wijchen bepaalt aan welke projecten het geld besteedt wordt.

Ontwikkelingen 2018

De gemeente Wijchen heeft deze gelden onder andere ingezet voor de opzet van de woonvisie en ter dekking van het gemeentelijk risico bij de invoering van de blijversleningen. In 2018 zullen de gelden besteed worden aan de uitvoering van de woonvisie en nader te bepalen Volkshuisvestelijke doeleinden.

Verantwoording

In 2018 is bekeken of ook het gemeentelijk risico bij een eventuele verzilverlening uit de gelden van de stichting gedekt kunnen worden. Vooralsnog is nog niet besloten de verzilverlening als gemeente te verstrekken. Waarschijnlijk komt dit in 2019 in combinatie met de verduurzaamheidslening aan bod. Voor de uitvoering van de woonvisie is in 2018 beroep gedaan op de gelden om CPO te stimuleren en faciliteren. Woononderzoek is naar 2019 doorgeschoven.

	Bedragen x € 1.000	Verwacht resultaat	Bijdrage Wijchen	Verwacht eigen vermogen 2018		Verwacht vreemd vermogen 2018	
Nr.		2018	2018	1/1	31/12	1/1	31/12
	Gemeenschappelijke regelingen						
8.1	GGD	-272	1.959	-341	514	5.066	6.449
8.2	MGR Werkbedrijf	-	6.580	-	-	16.845	22.523
8.3	IBO	0	103	3	0	182	64
8.4	Euregio	9	10	1.315	1.315	1.400	1.400
8.5	Bijsterhuizen	2.300	0	6.466	8.821	7.008	9.321
8.6	VRGZ	0	2.304	2.240	2.240	5.732	5.732
8.7	Munitax	0	763	-	-	-	-
8.8	GR Omgevingsdienst Regio Nijmegen	-721	591	1.405	53	5.307	5.484
8.9	GR Basisregeling Nijmegen	N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	
8.10	MARN	0	0	11.074	11.074	13.160	13.160

8.11	Werkorganisatie Druten Wijchen	0	22.590	0	0	0	28
8.12	BVO DRAN	0	411	0	0	0	0
8.13	GO Regio Arnhem en Nijmegen	0	4	0	0	0	0
	Overige verbonden partijen						
8.14	RBT KAN	0	55	78	133	0	19
8.15	Meerval BV	0	677	18	n.n.b.	18	n.n.b.
8.16	SSW	0	240	3	n.n.b.	70	n.n.b.
8.17	DAR NV		976	14.042	n.n.b.	15.569	n.n.b.
8.18	Stichting Zwembad	107	0	611	703	1.761	1.737
8.19	Stichting Volkshuisvesting Wijchen	0	2.000	-	-	-	-

Paragraaf 9: Grondbeleid

Beleid

In het derde kwartaal 2016 is een nieuwe nota Grondbeleid 2016 gemeente Wijchen en nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld door de gemeenteraad. De door u vastgestelde nota Grondbeleid 2016 gemeente Wijchen is meer een procesmatige. In het nieuwe grondbeleid is de basishouding van de gemeente richting nieuwe ontwikkelingen meer faciliterend. De gemeente Wijchen is, mede ook door de teruglopende woningaantallen, zich aan het transformeren van een ontwikkel- naar een meer faciliterende gemeente. Via een slagboommodel zal bij elke nieuwe ruimtelijke ontwikkeling steeds bekeken wat de gewenste rol is van de gemeente. In de nota is ook een afwegingskader opgenomen met betrekking tot strategische verwervingen. Er kunnen namelijk redenen zijn waarom de gemeente, zonder dat er sprake is van een concreet plan, overgaat tot de verwerving van vastgoed.

De tijd van de grote uitbreidingsplannen is voorbij. Dit betekent dat ook in de komende periode meer aandacht zal komen voor transformatie van bestaande locaties in plaats van "bouwen in de wei". Bepaalde locaties kunnen ook een uitdaging zijn in het kader van het bevorderen van de leefbaarheid van een wijk. In dat kader kan het instrument van stedelijke herverkaveling naar verwachting een grotere rol vervullen. Dit instrument is vergelijkbaar met de vroegere ruilverkaveling in het buitengebied. Door stedelijke herverkaveling kunnen er transacties plaatsvinden tussen diverse partijen in een plangebied zonder dat de overheid op voorhand een financieel risico loopt in het kader van de grondverwerving.

De regelgeving rondom grondbeleid zoals de Ontheffingswet en de Wet voorkeursrecht gemeenten is nu nog buiten de Omgevingswet gehouden. In de toekomst zal het via de Aanvullingswet grondeigendom alsnog samengebracht worden in de Omgevingswet. In de bijlagen bij de Nota Grondbeleid 2016 gemeente Wijchen zijn tevens spelregels vastgelegd met betrekking tot grondexploitaties. In tegenstelling tot het verleden worden elk jaar de grondexploitaties niet meer voor kennisgeving aangenomen maar via de Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) door u vastgesteld.

In de nota Bovenwijkse voorzieningen is vastgelegd op welke wijze de gemeente Wijchen de investeringskosten voor te realiseren voorzieningen verhaalt op initiatiefnemers dan wel zelfrealisatoren van ontwikkelingen. Al dan niet ten behoeve van de een te realiseren exploitatiegebied. In het door u vastgestelde deel 1 worden de achtergronden, het kader en de beleidsuitgangspunten van de toerekening methodiek beschreven. Door vaststelling van deze nota is afscheid genomen van de methodiek inhoudende een vaste afdracht per m² uitgeefbare grond. Na vaststelling zullen er op basis van toerekenbaarheid, proportionaliteit en profijt kosten verhaald worden.

Marktprognose

Nationaal en Regionaal

De economische crisis is definitief voorbij. In augustus 2017 schat het Centraal Planbureau (CPB) de economische groei in 2017 op 3,3 procent. Daarmee komt de groei voor het eerst boven 3 procent sinds de start van de financiële crisis in 2008. Het CPB prognosticeert voor 2018 een groei van 2,5%. Daarna groeit de economie naar schatting 1,8 procent per jaar door.

Het herstel van de woningmarkt was de laatste jaren zo sterk dat inmiddels krapte is ontstaan in het woningaanbod. De woningprijsstijgingen sinds 2014 zijn gevolg van de steeds stijgende vraag naar woningen, het gestegen consumentenvertrouwen en de blijvend lage rente. In het tweede kwartaal van 2017 ziet de Nederlandse Vereniging van

Makelaars en Taxateurs (NVM) dat ruim 26% van de woningen boven de vraagprijs wordt verkocht en 14% tegen de vraagprijs. De prijzen zijn gemiddeld inmiddels 2% hoger dan bij de start van de crisis in 2008.

Het NVM constateert medio 2017 voor het eerst dat de woningprijsstijging niet gepaard gaat met verdere stijging van de vraag. De vraag is voor het eerst stabiel gebleven. De prijsstijging wordt veroorzaakt nu door een zakkend woningaanbod; de nieuwbouw blijft achter bij de grote vraag.

De gevolgen van de crisis in de bouwsector worden nu goed zichtbaar. Er zijn te weinig nieuwbouwplannen of "warme bouwgrond". De rijksoverheid gaat uit van een behoefte van gemiddeld 70.000 woningen per jaar de komende tien jaar. Daarnaast zijn veel bedrijven gestaakt in de bouwsector tijdens de crisis. Er is momenteel te weinig capaciteit om aan de grote productievraag te voldoen. Zowel op het gebied van personeel, materiaal als materieel.

Ondanks de gegroeide woningvraag zijn er binnen de landelijke markt veel verschillen. De verschillen tussen regio's zijn soms erg groot. De grootste vraag en aanbodtekort geldt niet verwonderlijk vooral voor de Randstad. Daartegenover staan veel regio's waar de bouwplannen ruim voldoende zijn om aan de vraag te voldoen.

De NVM gaat uit van een driedeling: krappe woningmarkten, evenwichtige woningmarkten en ruime woningmarkten. In het eerste geval is sprake van aanbodtekort.

De NVM verdeelt het land in 76 regio's. Wijchen valt binnen deze verdeling in de regio Nijmegen en krijgt de stempel 'evenwichtige markt' (bron: NVM).

Lokaal

Waar bouwplanaanbod en woningvraag over de gehele regio in evenwicht is volgens de NVM, signaleren we op lokaal niveau in de gemeente Wijchen behoefte aan extra woningplannen. We hebben in de Wijchense markt onverminderd positieve verwachtingen.

In het project Oostflank werden alle 137 woningen snel verkocht. De vraag was groter dan het aanbod. Mede daardoor verliep de bouw van de woningen en het zorgcomplex van ZZG zeer voorspoedig. Eind 2017 was het project gereed conform planning. Aan de Oostflank fase 1a is een Provinciale subsidie toegekend (Impulsplan Wonen). Eén van de subsidievoorwaarden was dat de werkzaamheden medio december 2017 gereed moesten zijn. De subsidie is in 2018 volledig binnen gehaald.

Bij de verstedelijkingsdiscussie in 2015 is het woningbouwcontingent voor Wijchen drastisch verminderd. Fase 2 van de Huurlingsedam is hierbij hard getroffen met een vermindering van 700 naar 231 woningen. Het stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan voor 231 woningen zijn nagenoeg gereed.

Het project Tuin van Woezik betreft een binnenstedelijke herontwikkeling met een gemeentelijke grondexploitatie waarvan de velden B, C en D al zijn gerealiseerd. Resteert er in het plan nog Veld A waar nog 28 grondgebonden woningen kunnen worden gerealiseerd. Het plangebied wordt begrensd door de Hoefsestraat, Zesweg en Weegbree. Het programma bestaat in totaal uit vier hoven met totaal circa 119 woningen.

Ook op kleinere projectschaal melden meerdere partijen zich bij de gemeente om ook goede bouwinitiatieven te mogen ontplooiën. De gemeente kampt hier met de schaarste in het toegestane woningbouwcontingent.

Gebiedsperspectief Centrum Wijchen 2030

Tussen kasteel en Wijchens Meer is een project in voorbereiding. Het gaat om een gebiedsontwikkeling in de Oostzijde van het centrum. Zoals de naam al doet vermoeden omslaat het project het gebied tussen het Wijchens Meer en het Kasteel.

In het gebied zullen woningen en andere voorzieningen worden gerealiseerd. Daarnaast is er veel aandacht voor de openbare ruimte.

Op het gebied van bedrijventerreinen is de interesse voor bouwgrond flink gestegen in 2017 en 2018. Ook hier is het economische herstel voelbaar.

Verwachte exploitatieresultaten

Met betrekking tot het verloop van de verwachte einduitkomsten op grond van de bijgestelde berekeningen is het volgende overzicht te geven:

Tabel 32: Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond

Nr.	Complex	Totaal	2018	2019	2020	2021	2022	>2023
1	Tuin van Woezik	-459	0	0	-459	0	0	0
2*	Huurlingsedam (fase 1 +2)	-760	0	0	0	-760	0	0
3	Klapstraat	177	177	0	0	0	0	0
4	MOB-complex	0	0	0	0	0	0	0
5	Hoge Rot fase 2	0	0	0	0	0	0	0
6a	Oostflank 1 ^e fase, eerste deel	0	0	0	0	0	0	0
6b	Oostflank locatie Urban Villa 3#	630	0	0	0	630	0	0
7	Woningbouw Balgoij	89	0	0	89	0	0	0
8	Acaciastraat	0	0	0	0	0	0	0
9	Afgewikkelde projecten	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal exploitaties	-323	177	0	-370	-130	0	0
	Voorziening Tuin van Woezik (balans)	459	0	0	459	0	0	0
	Voorziening Huurlingsedam fase 1+2 (balans)	760	0	0	0	760	0	0
	Totaal Begroting 2019	896	177	0	89	630	0	0

Voor deze locatie is nog geen grondexploitatie vastgesteld.

De bedragen zijn afgerond op duizend euro. In de berekeningen 2018 is gerekend met een rentepercentage voor de bouwgrond van 1,01 %.

Grondprijzen

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Markt en Overheid moeten we meer dan voorheen onderbouwen hoe de grondprijzen van de gemeente Wijchen tot stand zijn gekomen. De nota Grondprijzenbeleid 2017 is bij de begrotingsbehandeling 2017 vastgesteld. Bij eventuele wijzigingen in de grondprijzenbrief wordt door de raad een separaat besluit genomen over de grondprijzen. Voor 2018 zijn de grondprijzen gelijk gebleven t.o.v. 2017.

JAARREKENING

Jaarrekening

1. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
2. Resultaat 2018
3. Rekening van Lasten en Baten
4. Balans en Toelichting
5. Niet uit de balans blijkende verplichtingen
6. Overzicht taakvelden

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het betreffende jaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van het jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingspijs- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten. Vanaf 2016 worden bijdragen in activa van derden ook hieronder gepresenteerd.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of vervaardigingspijs. De vervaardigingsprijs betreft de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend eventueel verminderd met bijdragen van derden. Indien de BTW compensabel is dan geldt waardering tegen brutobedrag verminderd met de BTW-component. Indien een materieel vast actief een blijvend lagere marktwaarde heeft, is het actief afgewaardeerd.

Bij de materiële vaste activa is onderscheid gemaakt naar investeringen met economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Afschrijving vindt lineair plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar van gereedkomen van het vaste actief.

Financiële vaste activa

De leningen u/g zijn opgenomen voor het nominale openstaande saldo verminderd met het totaal van de getroffen voorzieningen in verband met risico's voor oninbaarheid.

De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingspijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen.

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs en bijkomende kosten of lagere marktwaarde.

De grondexploitatie worden gewaardeerd overeenkomstig de cumulatieve bestedingen verminderd met de al ontvangen opbrengsten uit hoofde van verkopen en subsidies, danwel lagere marktwaarde. Winstneming vindt plaats volgens Percentage of Completion (POC).

Kortlopende Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover noodzakelijk zijn voorzieningen getroffen voor het risico van dubieusheid en oninbaarheid. Deze voorzieningen zijn in mindering gebracht op het saldo van de vorderingen.

Overlopende activa

De onder overlopende activa opgenomen posten zijn tegen nominale waarde gewaardeerd.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Met ingang van 2013 roomt de gemeente Wijchen overtollige liquiditeiten af in het kader van schatkistbankieren (artikel 45 Comptabiliteitswet).

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves en de bestemmingsreserves alsmede het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten dan wel van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Ook voor kosten die in een volgend jaar gemaakt worden, maar hun oorsprong vinden in het betreffende jaar waarbij de voorziening dient tot kostenegalisatie. Voorzieningen waarvan de omvang wordt bepaald op basis van beheers- of onderhoudsplannen worden berekend op basis van de laatst bekende geactualiseerde plannen. De voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een vervalt termijn langer dan een jaar. Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva zijn tegen nominale waarde gewaardeerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten

In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Mutaties met de reserves worden conform de verslaggeving voorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Grondexploitatie

Voordelige resultaten van bouwgrondprojecten worden genomen bij het afsluiten van het bouwgrondproject. Verwachte nadelige resultaten worden genomen zodra zij voorzienbaar c.q. te verwachten zijn, hiervoor wordt een voorziening gevormd.

Vennootschapsbelasting

Door het aannemen van de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen door de Eerste Kamer op 19 mei 2015 is de gemeente Wijchen met ingang van 1 januari 2016 in beginsel vennootschapsbelastingplichtig voor haar ondernemersactiviteiten. De ondernemersactiviteiten van de gemeente Wijchen zijn geïnventariseerd en worden momenteel beoordeeld op een positief resultaat. Over de uitgangspunten voor de vennootschapsbelastingberekening voor de gemeente Wijchen heeft een eerste overleg plaatsgevonden met de belastingdienst. Vooralsnog is- in overeenstemming met de inventarisatie geen belastinglast opgenomen in de jaarrekening.

2. Resultaat 2018

2.1 Resultaat 2018 en resultaatbestemming.

In dit financieel jaarverslag presenteren wij de resultaten over het jaar 2018. Daarbij hebben wij de algemeen aanvaarde regels voor de verslaglegging gehanteerd (Besluit Begroting en Verantwoording). Conform deze regels is het resultaat gepresenteerd voor en na (eerste) bestemming. De mutatie wordt veroorzaakt door het saldo van de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves waartoe de Raad in het verleden heeft besloten. Vervolgens worden op dit resultaat winstbestemmingen gedaan. Dit heet dan de tweede winstbestemming.

Het resultaat na eerste winstbestemming is uit te splitsen in het resultaat bouwgrondexploitatie en resultaat algemene dienst.

Het rekeningresultaat over 2018, onderscheiden naar lasten en baten bedraagt:

Rekening resultaat 2018 (x € 1.000)

Totaal baten	98.451
Totaal lasten	103.009
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	-4.558
Mutaties in reserves:	
- stortingen in reserves	6.102
- onttrekkingen uit reserves	13.989
Saldo mutaties reserves	7.887
Gerealiseerde resultaat	3.329
<i>Waarvan resultaat bouwgrondexploitatie</i>	554
<i>Waarvan resultaat algemene dienst</i>	2.775

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is er in 2018 voor de 1^e winstbestemming een negatief resultaat van € 4,9 miljoen behaald. In 2018 hebben we voor per saldo € 8,2 miljoen onttrokken uit de reserves, zodat we uiteindelijk uitkomen op een positief resultaat van € 3,3 miljoen. Dit resultaat is beschikbaar voor de tweede winstbestemming.

Te bestemmen jaarrekening resultaat:

Jaarrekening resultaat 2018	3.329
Budgetoverhevelingen 2019 conform raadsbesluit	-1.207
Nog te bestemmen resultaat 2018	2.122

Het overzicht te bestemmen jaarrekening resultaat laat zien dat de Raad al een besluit genomen heeft over de budgetoverhevelingen 2018-2019. Op grond van dit besluit worden de budgetoverhevelingen 2018 toegevoegd aan de Begroting 2019.

Na aftrek van de post budgetoverhevelingen resteert een saldo nog te bestemmen van € 2.122.000. Het college verzoekt de Raad in te stemmen met het onderstaande voorstel van besteding:

- Toevoegen aan de algemene reserve: € 2.122.000

3. Rekening van Lasten en Baten

3.1 Rekening van lasten en baten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Als gevolg van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven.

	Programma (x 1.000)	Primitieve begroting 2018			Actuele begroting 2018		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur	1.205	642	-563	1.240	642	-598
2	Wonen en Leefbaarheid	10.947	4.822	-6.125	11.031	4.846	-6.185
3	Werken en Ondernemen	21.165	10.737	-10.428	21.193	10.737	-10.456
4	Onderwijs en Ontplooiing	8.459	929	-7.530	8.549	929	-7.620
5	Ondersteuning en Zorg	24.341	965	-23.376	24.993	965	-24.028
6	Mobiliteit en Infrastructuur	12.387	4.035	-8.352	12.234	4.044	-8.190
7	Politiek Bestuur	3.868	1.224	-2.643	4.054	1.224	-2.830
0.4	Overhead	10.995	906	-10.089	11.076	906	-10.170
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	633	64.476	63.843	633	64.721	64.088
0.8	Overige baten / lasten	61	440	379	61	440	379
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten		94.061	89.177	-4.884	95.065	89.455	-5.610
Mutaties in reserves							
1	Ruimte en Natuur	50	40	-10	50	40	-10
2	Wonen en Leefbaarheid	568	343	-225	568	406	-163
3	Werken en Ondernemen	25	601	576	63	601	538
4	Onderwijs en Ontplooiing	1.015	879	-137	1.015	934	-81
5	Ondersteuning en Zorg	1.031	1.019	-12	1.031	1.660	629
6	Mobiliteit en Infrastructuur	52	7	-44	52	144	93
7	Politiek Bestuur	-203	42	244	-203	93	296
0.4	Overhead	295	1.238	943	295	1.328	1.032
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten / lasten	322	5.166	4.845	322	5.167	4.845
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Overige mutaties in reserves	0	0	0	0	491	491
Totaal mutaties in reserves		3.155	9.335	6.180	3.194	10.864	7.670
Gerealiseerde resultaat				1.296	2.060		

Programma		Jaarrekening 2018		
(x 1.000)		Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur	3.504	2.441	-1.063
2	Wonen en Leefbaarheid	11.314	5.525	-5.789
3	Werken en Ondernemen	20.810	10.963	-9.847
4	Onderwijs en Ontplooiing	8.091	888	-7.203
5	Ondersteuning en Zorg	26.394	1.494	-24.900
6	Mobiliteit en Infrastructuur	11.884	4.751	-7.133
7	Politiek Bestuur	4.331	1.808	-2.523
0.4	Overhead	17.091	5.103	-11.988
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	-470	64.830	65.300
0.8	Overige baten / lasten	59	648	589
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten		103.009	98.451	-4.558
Mutaties in reserves				
1	Ruimte en Natuur	50	148	97
2	Wonen en Leefbaarheid	753	663	-90
3	Werken en Ondernemen	401	429	28
4	Onderwijs en Ontplooiing	882	631	-250
5	Ondersteuning en Zorg	1.865	2.280	415
6	Mobiliteit en Infrastructuur	778	173	-605
7	Politiek Bestuur	-211	156	367
0.4	Overhead	1.583	3.698	2.115
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	1	0	-1
0.8	Overige baten / lasten	0	5.319	5.319
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0
0.10	Overige mutaties in reserves	0	491	491
Totaal mutaties in reserves		6.102	13.989	7.887
Gerealiseerde resultaat		3.329		

3.2 Resultaat 2018 t.o.v. geactualiseerde begroting 2018.

3.2.1. Resultaat van de bouwgrondexploitatie

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Mutatie
Oostflank Urban Villa 3	630	0	-630
Klapstraat	100	177	77
Mutatie verliesvoorzieningen Huurlingsedam en Tuin van Woezik	0	377	377
Totaal (x € 1.000)	730	554	-176

3.2.2. Winstneming Bijsterhuizen

De Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen heeft in 2018 geen winstuitkering uitgekeerd. Er is geen fase voor beheer overdragen aan de Gemeente Wijchen.

3.2.3. Resultaat van de algemene dienst

Omschrijving	Begroot
Saldo primitieve begroting totaal	1.296
Begroot Bouwgrond	-730
Decembercirculaire 2017	-39
Maartcirculaire 2018	188
Meicirculaire 2018	27
Septembercirculaire 2018	-618
Budgetoverhevelingen 2018-2019	1.207
Saldo geactualiseerde begroting (x € 1.000)	1.331

Het resultaat 2018 sluit met een positief resultaat van € 3.329k en ligt daarmee € 1.269k hoger dan aangenomen in de begroting. Het resultaat kan worden uitgesplitst in het resultaat bouwgrond (€ 554k werkelijk versus € 730k begroot) en het resultaat van de Algemene Dienst (€ 2.775k werkelijk versus € 1.331k begroot). De afwijking op de Algemene Dienst wordt verklaard door de relevante mutaties opgenomen in de volgende tabel.

Prog	Omschrijving	Vershil (x € 1.000)
1	Q1 en Q2 van de ODRN lieten een overschrijding zien van € 113k. De overschrijding werd veroorzaakt doordat er meer vergunningaanvragen milieu zijn omdat de economie aantrekt en voor onderhanden werk uit 2016 van €65.000, die in dit boekjaar 2018 verrekend moet worden. Op basis van de opdracht aan de ODRN om in 2018 beter binnen budget te blijven hebben we aanvullende kwartaalrapportages ontvangen. Daarnaast zijn er binnen de taakvelden bedragen overgeheveld naar o.a. bodem, APV en projecten. De afrekening over het 4e kwartaal 2018 en de verrekening van het onderhanden werk over 2018 zorgt uiteindelijk tot een tekort van € 56k.	-56
1	Verplichte aanpassingen depot gemeente Wijchen, i.v.m. met het niet voldoen aan regelgeving.	-34
1	Voor geluidsonderzoek is minder benodigd aan externe adviezen. Oorzaak is het doorschuiven van het geluid beleidsplan van 2018 naar 2019.	17
1	Op verschillende beleidsterreinen zijn minder kosten gemaakt voor de inhuur van externe adviezen. Het gaat hierbij om milieubeleid (€ 12k), waterbeleid (€ 8k) en milieuvoorlichting (€ 9k) en milieuaspecten vervoer (€ 2k) en externe veiligheid (€ 2k) en overig (€1k). De inschatting voor benodigde kosten op deze beleidsterreinen blijft lastig omdat dit jaarlijks flink varieert	33
1	Planschade Bijsterhuizen (Woeziksestraat 393). Voor planschade is geen budget in de begroting opgenomen.	-106
1	Lagere doorbelasting uren op bouwgrondprojecten.	-64
2	De inkomsten over 2018 zijn op € 117k, dit is € 93k hoger dan geraamd. Dit komt o.a. doordat er in 2018 nog precario over 2017 is opgelegd. Een beroepszaak over leges 2017 is gedeeltelijk gegrond verklaard waardoor 67k (149 -/- 82) terugbetaald moet worden. Per saldo blijft er een overschot aanwezig van € 26k.	26
2	We hadden nog een afrekening verwacht over achterliggende jaren voor het veiligheidshuis. Deze is niet meer gekomen.	29
2	Het budget voor camaratoezicht station is niet volledig benut, met name omdat de camera's na de oplevering in de loop van 2018 zijn aangesloten.	25
2	Niet alle gelden zijn ingezet voor veiligheid en preventie.	65
2	Voordeel op openbare veiligheid vanwege overheadkosten die in de opbrengst van de facturering zijn meegenomen t.b.v. de regionale adviseur OOV. De overheadkosten zelf komen terug op taakveld 0.4. Per saldo dus neutraal voor Wijchen, maar op dit taakveld een voordeel ten opzichte van de begroting.	44
2	Lagere doorberekende kosten.	13
2	Nog steeds is er veel overlast van ratten, zie voorgaande jaren.	-24
2	De afvalverwerkingskosten van ons groen afval zijn gestegen.	-27
2	Lagere doorberekende kosten.	26

Prog	Omschrijving	Vershil (x € 1.000)
2	Hogere belastingopbrengsten op zowel het vastrecht als op het variabele tarief. Als gevolg van meer aansluitingen.	153
2	Dotatie voordeel op het taakveld afval in de reserve afvalstoffenheffing t.b.v. compensatie in toekomstige jaren.	-105
2	• Niet geraamde inkomsten uit leges voor Bijsterhuizen , DHL 2e Fase (+€ 236k) • vanwege lagere gemiddelde bouwkosten zijn de inkomsten t.o.v. de vorige marap met € 60k verlaagd; • Leges Huurlingsedam zijn doorgeschoven naar 2018 i.v.m. het later onherroepelijk worden van het bestemmingsplan (+€ 144k); • De leges voor de projecten Tuin van Woezik en MOB complex schuiven door naar 2019 (-€ 139k); • Door de aantrekkende bouw neemt naar verwachting het aantal reguliere bouwleges toe (+€ 34k) • Overig (-€ 6k)	209
2	De kadastrale gegevens vallen tegenwoordig onder budgetfinanciering waardoor de kosten uitvallen.	18
2	Rentecompensatie diverse stimuleringsleningen onder andere duurzaamheid en startersleningen.	-39
2	Lagere doorberekende kosten.	31
3	De kosten voor reclamebelasting zijn € 39k hoger dan begroot. Het grootste deel komt door de aanpassing van de belasting van Wijchen Oost (€ 37k).	-39
3	De opbrengst reclamebelasting voor de 3 verzorgingsgebieden is hoger dan begroot.	37
3	Tekort op uitkeringen (BUIG), taakstelling wordt niet volledig behaald (€ 60k). Hier tegenover staat een hogere bijdrage BUIG conform het definitief budget 2018 (€ 508k) en hogere verhaal uitkeringen (€ 55k).	466
3	De bijkomende kosten (IBO, invordering etc.) zijn € 37k hoger.	-87
3	Begrote onttrekking BUIG is niet benodigd.	-60
3	Mutatie dubieuze debiteuren sociale zaken.	-319
3	Bovenstaande afwijkingen op BUIG muteert met de reserve WWB-I-deel.	53
3	Voordeel op BBZ (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen).	20
3	De kwijscheldingen voor rioolheffing zijn hoger dan gedacht. Dit naar aanleiding van de verwerking van de gegevens van Munitax.	37
3	Lagere doorberekende kosten.	-22
3	Hogere inzet arbeidsmatige dagbesteding dan aangenomen in de begroting. Per saldo is de MGR neutraal voor de Wijchense jaarrekening.	-34
4	De vierdaagse heeft meer gekost dan opgenomen in de begroting, deels door eenmalige extra kosten. De structurele extra kosten zijn meegenomen in de begroting 2019.	11
4	Het budget voor promotie activiteiten wordt in 2018 niet volledig ingezet.	57
4	Voordeel op bewegingsonderwijs, minder subsidie verleend o.b.v. sporturen.	-36
4	Eenmalige afwikkeling onterecht ontvangen huurpenningen binnen schoolgebouwen.	-44
4	Nadeel op exploitatie onderwijshuisvesting, met name gemeentelijke belastingen.	173
4	Per saldo € 174k voordeel op leerlingenvervoer (incl. extra buddy trajecten). Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door het lager aantal personen die gebruik maken van het taxivervoer.	12
4	Lagere subsidieafrekening 2017 Peuterspeelzalen.	-32
4	De afrekening 2017 van de Meerval BV laat een nadeel zien.	20
4	Het budget MFA facilitair management wordt in 2018 niet volledig ingezet.	11
4	Voordeel op schoonmaak gymzalen	33
4	Voordeel op normsubsidies muziekonderwijs	32
4	Voordeel op culturele activiteiten, mede door minder subsidie verlening op. Daarnaast is ook subsidie van de provincie op het cultuurpact positief uitgevallen.	35
4	Vrijval reserves cultuurhistorie	

Prog	Omschrijving	Vershil (x € 1.000)
5	In de begroting was rekening gehouden met kapitaal- en exploitatielasten voor MFA Batenburg. Het project wordt niet in 2018 opgeleverd.	38
5	Vrijval gereserveerde middelen (reserve eenmalige middelen) voor aanpassingen wijkcentra i.v.m. drank en horecawet.	65
5	WMO: afwijkingen binnen dit taakveld gerelateerd aan de WMO worden met de WMO reserve geegaliseerd.	-20
5	Tekort op lokale toegangspoort. Per saldo veroorzaakt door extra inzet sociaal wijkteam (door Rondon Wijchen), hogere huurlasten en een voordeel op het inhuurbudget.	-88
5	Hogere bijdrage ROB, wat gecompenseerd wordt met de bedrijfsvoeringslasten uit taakveld 6.71.	-30
5	Lagere doorberekende kosten	11
5	Tekort op de 2d's WMO- nieuw, nadelig resultaat op de WMO- nieuw via Rondon Wijchen.	-189
5	WMO-nieuw: Beschikbaar risicofonds op de WMO- nieuw in de begroting 2018 Wijchen.	64
5	Voordeel op de bedrijfsvoeringskosten 2d's, tevens dekking voor de meerkosten lokale toegangspoort en ROB (taakveld 6.2).	289
5	Vrijval reservering voor het niet realiseren van de taakstelling door Rondon Wijchen	400
5	Voordeel op openbaar vervoer	22
5	Voordeel op de uitvoering van schuldhulpverlening	52
5	Tekort op de 2D's Jeugd, nadelig resultaat op de Jeugdzorg via Rondon Wijchen.	-2824
5	Een voordeel op de afwikkeling 2017 a.g.v. regionale vereveningen / eindafrekeningen 2017 van grote aanbieders.	500
5	Een voordeel van € 48k (innovatie en jeugdbescherming) op de begroting 2018 Wijchen, daarnaast extra middelen vanuit de meicirculaire 2018 (€ 346k).	394
5	Voordeel op het landelijk budget Jeugd, grotendeels door een voordeel op de afwikkeling 2017 en eerder.	88
5	Voordeel op landelijk budget Jeugd via Rondon Wijchen.	14
5	Vrijval voorziening logopedische dienst, i.v.m. continuering werkzaamheden vanwege taakuitbreiding logopedische dienst.	123
5	GGD aanvulling eigen vermogen i.v.m. resultaat jr. 2017	-85
5	Vrijval reserve DD-JGZ ter afdekking GGD.	40
5	WMO: Afwijkingen taakveld 7.1 met WMO reserve.	45
6	De schades aan de Openbare verlichting zijn hoger dan begroot, we hebben veel posten kunnen verhalen. Ook over de schades van 2017 zijn nog restituties ontvangen.	13
6	Het Project verkeersmaatregelen Kerkeveld is afgerond, de financiële afwikkeling vindt plaats in 2019 maar we schatten in dat er in elk geval een bedrag van €183k resteert, dit laten we nu vrijvallen ten gunste van het resultaat.	183
6	Het onderhoud van onze bruggen en duikers is lager dan geraamd.	20
6	Lagere doorberekende kosten	28
6	De kosten voor onderhoud en electra bij de verkeersregelininstallaties zijn lager dan begroot	13
6	De electrakosten van de openbare verlichting zijn als gevolg van een onvoorziene afrekening over 2017 overschreden.	-28
6	Het dagelijks onderhoud en beheer van de wegen in Wijchen is lager dan begroot, met name op de open verhardingen zijn minder kosten gemaakt.	66
6	Het restant van de reserve infrastructuur centrale sporthal is vrijgevalen ten gunste van dit product. Inmiddels is aan alle verplichtingen voldaan.	30
6	de kosten van het vegen van wegen zijn lager dan begroot.	13
6	Als gevolg van uitgestelde investering in het gladheidsmateriaal zijn o.a. de kapitaallasten lager.	25
6	De kosten voor de vervanging van verkeersborden zijn lager, het was niet nodig om meer borden te vervangen.	18
6	De kosten voor onderhoud, electra en belastingen van de parkeergarage	-37

Prog	Omschrijving	Vershil (x € 1.000)
	bij het station zijn overschreden.	
6	De kosten voor het onderhoud aan de parkeervoorzieningen in wijchen zijn lager dan begroot in 2019.	19
7	Inzet van Public support op het secretariaat. Dekking van deze kosten komt uit de budgetoverheveling m.b.t. de rekenkamercommissie.	-39
7	De overgehevelde kosten voor rekenkameronderzoek worden voor een groot deel ingezet voor de dekking van de personele inzet van de griffie. (zie boven).	40
7	De raadsactiviteiten vallen hoger uit door incidentele kosten voor het Kieskompas en voor de boardbusters. Deze kosten zijn in 2018 incidenteel op het budget van de griffie verantwoord.	-46
7	Op het budget voor opleiding/congressen voor de raad zijn nauwelijks uitgaven gedaan.	25
7	Lagere doorberekende kosten.	28
7	Voordeel op sociale lasten en overige loongerelateerde kosten college.	44
7	De raadsvergoedingen vallen lager uit dan met de rekentechnische uitgangspunten was voorzien.	55
7	Wachtgelduitkeringen zijn niet aangesproken in 2018.	52
7	Vrijval van de reserve Wijchen21 organisatie.	43
7	Voor de rijbewijzen is een meerjarige nieuwe begroting gemaakt waaruit blijkt dat de opbrengsten flink hoger uitvallen dan begroot. Voor 2018 betekent dit een meevaller van € 64k.	64
7	De inkomsten uit de burgerlijke stand in 2018 € 18k lager dan begroot. De uitgaven zijn € 16k hoger dan begroot vanwege hogere formatielasten.	-34
7	Lagere doorberekende kosten.	12
7	De extra inkomsten uit verkoop groenstroken inclusief verkoop grond Havenweg bedragen € 212k.	212
7	Extra kosten juridisch advies Hekkelman ihkv verjaringen + terugname grond en kosten taxaties i.v.m. verkoop.	-53
7	Omzetting ingebruikgevingen in verhuur groenstroken loopt goed.	19
7	Lagere doorberekende kosten.	12
Overig*	Exploitatiesaldo molenhuis. De voorziene huurinkomsten komen niet binnen.	-28
Overig*	Voordeel exploitatie gemeentelijke gebouwen, met name vanwege lagere kapitaallasten.	111
Overig*	Mutatie voorziening op dubieuze debiteuren.	-49
Overig*	Lagere doorberekende kosten.	-92
Overig*	Frictiekosten oud management voor 2018 en de extra voeding van de voorziening voor afdekking van gemaakte afspraken over vertrekregelingen.	-270
Overig*	Bijdrage Werkorganisatie Druten Wijchen valt hoger dan begroot. De jaarrekening van de WDW sluit met een negatief resultaat van € 490k, waarvan € 356k voor rekening van Wijchen is.	-356
Overig*	Kostprijsverhogende BTW voor de bijdrage aan de werkorganisatie is niet opgenomen in de begroting van Wijchen.	-136
Overig*	Gemeente Wijchen heeft conform afspraak bij de IRVN een vergoeding van € 100.000 in rekening kunnen brengen als compensatie voor investeringen in hardware voor de overgang naar de IRvN.	100
Overig*	Per saldo een klein voordeel op de rentelasten, met name door minder kasgeld (kortlopende lening) en roodstand. Daarnaast was de rentestand hiervoor gunstiger.	35
Overig*	Voordeel dividend BNG Vitens en DAR per saldo. Het dividend van Vitens zal naar verwachting de volgende jaren fors afnemen als gevolg van wetgeving.	26
Overig*	De totale opbrengsten OZB Woningen liggen boven de begrote opbrengst. Er zijn dan ook meer aanslagen opgelegd dan voorzien.	36
Overig*	De opbrengsten voor OZB op niet-woningen is hoger dan begroot. Met name het gebruikersdeel laat een voordeel zien. Dit duidt op minder leegstand dan begroot.	106

Prog	Omschrijving	Vershil (x € 1.000)
Overig*	Een doorrekening van de decembercirculaire laat een positieve afrekening over 2018 zien, met name vanwege de compensatie voor de tekorten op de 2d's over 2016 en 2017 € 819k, daarnaast positieve afrekeningen over achterliggende jaren.	1.023
Overig*	Opbrengst verkoop diverse commercieel vastgoed (Huurlingsedam 74).	270
Overig*	Geen faseoverdracht GR Bijsterhuizen in 2018, dat wordt verwacht in 2019. Hierdoor komen de opbrengsten voor kwaliteitsinstandhouding ook pas in 2019 binnen.	-118
Overig*	Vrijval reserve risicoprofiel	46
Overig*	Vrijval pensioenverplichtingen wethouders	487
Overig*	Overig	-11
	TOTAAL	

*Overig zijn de taakvelden overhead en algemene dekkingsmiddelen, die conform BBV buiten het programmaplan zijn opgenomen.

3.3 Rekening van lasten en baten, uitsplitsing structureel en incidenteel perspectief

In deze paragraaf wordt de uitsplitsing weergegeven tussen de incidentele en structurele baten en lasten per programma. Deze cijfers maken onderdeel uit van het totaal aan lasten en baten gepresenteerd onder paragraaf 3.1. Het incidenteel perspectief is uitsluitend gebaseerd op het door de Raad vastgestelde incidenteel perspectief uit de nota "Anders Denken, Samen Doen", als onderdeel van de begroting 2018, inclusief bouwgrondexploitaties.

Structureel

(x € 1.000)		Begroot 2018			Werkelijk 2018		
Nr	Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur	1.202	-56	-1.258	3.437	1.886	-1.551
2	Wonen en Leefbaarheid	10.825	4.538	-6.287	11.242	5.088	-6.155
3	Werken en Ondernemen	21.143	10.737	-10.406	20.760	10.963	-9.797
4	Onderwijs en Ontplooiing	8.213	929	-7.284	7.910	888	-7.023
5	Ondersteuning en Zorg	23.307	965	-22.342	25.105	1.494	-23.611
6	Mobiliteit en Infrastructuur	9.240	4.044	-5.196	9.071	4.751	-4.319
7	Politiek Bestuur	4.031	1.224	-2.806	4.296	1.808	-2.488
0.4	Overhead	9.780	738	-9.042	15.505	5.103	-10.402
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	633	64.721	64.088	-470	64.830	65.300
0.8	Overige baten / lasten	61	0	-61	59	648	589
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Overige mutaties in reserves	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat		88.436	87.841	-595	96.916	97.459	543
Mutaties in reserves							
1	Ruimte en Natuur	50	40	-10	50	148	97
2	Wonen en Leefbaarheid	18	294	276	203	568	365
3	Werken en Ondernemen	63	601	538	401	429	28
4	Onderwijs en Ontplooiing	815	657	-158	682	485	-197
5	Ondersteuning en Zorg	631	843	212	1.865	1.732	-134
6	Mobiliteit en Infrastructuur	52	140	88	778	165	-613
7	Politiek Bestuur	-203	70	272	-211	121	332
0.4	Overhead	275	490	216	1.583	2.710	1.127
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	1	0	-1
0.8	Overige baten / lasten	0	0	0	0	153	153
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Overige mutaties in reserves	0	491	491	0	491	491
Totaal mutaties in reserves		1.701	3.626	1.925	5.352	7.001	1.649
Resultaat na eerste winst bestemming		1.330			2.192		

Incidenteel

(x € 1.000)		Begroot 2018			Werkelijk 2018		
Nr	Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur	38	698	660	67	554	488
2	Wonen en Leefbaarheid	206	308	102	72	437	365
3	Werken en Ondernemen	50	0	-50	50	0	-50
4	Onderwijs en Ontplooiing	336	0	-336	181	0	-181
5	Ondersteuning en Zorg	1.686	0	-1.686	1.289	0	-1.289
6	Mobiliteit en Infrastructuur	2.994	0	-2.994	2.814	0	-2.814
7	Politiek Bestuur	24	0	-24	35	0	-35
0.4	Overhead	1.296	168	-1.128	1.586	0	-1.586
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten / lasten	0	440	440	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Overige mutaties in reserves						
Gerealiseerde resultaat		6.629	1.614	-5.015	6.092	991	-5.101
Mutaties in reserves							
1	Ruimte en Natuur	0	0	0	0	0	0
2	Wonen en Leefbaarheid	550	112	-438	550	95	-455
3	Werken en Ondernemen	0	0	0	0	0	0
4	Onderwijs en Ontplooiing	200	277	77	200	147	-53
5	Ondersteuning en Zorg	400	818	418	0	549	549
6	Mobiliteit en Infrastructuur	0	5	5	0	8	8
7	Politiek Bestuur	0	24	24	0	35	35
0.4	Overhead	21	837	816	0	989	989
0.5/0.6/0.7	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten / lasten	322	5.167	4.845	0	5.167	5.167
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Overige mutaties in reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties in reserves		1.493	7.238	5.745	750	6.988	6.238
Resultaat na eerste winst bestemming		730			1.137		

Overzicht van belangrijkste afwijkingen ten opzichte het door de Raad vastgestelde incidenteel perspectief van de begroting:

Prog	Onderwerp	Begroot	Werkelijk	Saldo
Overig*	Frictiekosten personeel	165	436	-271
Overig*	Huisvesting Molenhuis	13	37	-24
Overig*	Overdracht groenpercelen Bijsterhuizen uitgesteld	118	0	-118
1	Bouwgrondexploitaties	-730	-554	-176
2	Openbare orde en veiligheid	56	20	36
2	Opbrengsten bouwleges (incidenteel)	-228	-437	209
4	Evenementen binnen structureel budget opgevangen	25	0	25
5	Incidenteel budget bedrijfsvoering 2d's, binnen structurele middelen opgevangen	129	0	129
5	Reservering taakstelling 2d's vrij laten vallen, i.v.m. niet realiseren taakstelling	400	0	400
6	Verkeerveilige maatregelen Kerkeveld	624	441	183

3.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Conform de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke sector dienen van onderstaande functies de volgende gegevens gepubliceerd te worden.

1. Griffier:
2. Gemeentesecretaris:

	2018	2017
Naam:	A.B. Berendsen	A.B. Berendsen
Functie	Griffier	Griffier
Duur dienstverband	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (FTE)	100%	100%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 91.457	€ 87.674
Beloning betaalbaar op termijn	€ 19.086	€ 12.961
Totaal bezoldiging	€ 110.543	€ 100.635
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 181.000
Naam:	R. Boer	R. Boer
Functie	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Duur dienstverband	1/1-31/12	11/9-31/12
Omvang dienstverband (FTE)	100%	100%
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 108.039	€ 31.475
Beloning betaalbaar op termijn	€ 24.225	€ 4.936
Totaal bezoldiging	€ 132.264	€ 36.411
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 55.540
Reden waarom overschrijding is toegestaan	Nvt	Nvt

Het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum bedraagt € 189.000, deze is gebaseerd op het algemene WNT maximum. Het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum is berekend naar rato van omvang en duur van het dienstverband.

4. Balans en Toelichting

Balans per 31 december 2017		(x €1.000)	
ACTIVA		2018	2017
Vaste Activa			
Immateriële vaste activa			
Bijdrage aan activa in eigendom van derden		41	72
Materiële vaste activa			
Investerings met economisch nut		54.758	59.848
Investerings me economisch nut, waarvoor een heffing kan worden opgelegd		10.953	11.415
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		1.394	793
		67.105	72.056
Financiële vaste activa			
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen		50	50
Leningen aan:			
Woningbouwcorporaties		8.227	8.793
Overige verbonden partijen		859	956
Overige langlopende geldleningen		11.366	10.196
		20.502	19.996
Totaal vaste activa		87.648	92.124
Vlottende activa			
Voorraden			
Gereed product en handelsgoederen		3	3
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie		1.154	1.862
		1.157	1.865
Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar			
Vorderingen op openbare lichamen		6.938	6.427
Rekening-courant verhouding met het Rijk		1.700	100
Overige vorderingen		365	269
Overige uitzettingen		11.970	2.884
		20.973	9.681
Liquide middelen			
bank		233	35
kas		8	7
		241	42
Overlopende activa			
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		97	5
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		5.600	2.852
		5.697	2.857
Totaal vlottende activa		28.068	14.449
Totaal generaal		115.716	106.567
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969		0	0

PASSIVA

	2018	2017
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	10.786	14.243
Bestemde reserves	34.347	36.433
Gerealiseerde resultaat	3.329	2.343
	48.462	53.019
Voorzieningen	23.156	18.478
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.237	11.824
Onderhandse lening van buitenlandse bank, instelling	10.000	10.000
	20.237	21.824
Totaal vaste passiva	91.855	93.321
Vlottende passiva		
Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar		
Bank	364	945
Overige schulden	19.924	6.556
	20.288	7.501
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en het volgende jaar tot betaling komen	1.413	3.509
Ontvangen voorschotbedragen:		
- Het Rijk	547	639
Overige vooruitontvangen bedragen	1.613	1.597
	3.573	5.745
Totaal vlottende passiva	23.861	13.246
Totaal generaal	115.716	106.567

Gewaarborgde leningen**2018**

(x € 1.000)

Woningstichtingen	33.472
Krediethypotheke	1.668
Overige	1.013
Totaal	36.153

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe -ringen	Desinves -teringen	Afschrij -vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2018
Bijdrage in activa van derden	72			25		7	41

Materiële vaste activa

Overzicht van het verloop van de materiële vaste activa (economisch en maatschappelijk nut)

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe -ringen	Desinves -teringen	Afschrij -vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2018
MVA met economisch nut							
Gronden en terreinen	1.876		219			38	1.619
Bedrijfsgebouwen	51.521	107	1	2.110			49.517
Woonruimten	337			9			329
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.716	454	191	113			1.866
Vervoermiddelen	737			2		730	5
Machines, apparaten en installaties	1.215	2		53		876	287
Overige materiële vaste activa	2.446	92		166		1.236	1.135
Totaal mva met economisch nut	59.848	655	411	2.453		2.880	54.758

*MVA met
economisch nut
waarvoor een
heffing kan worden
opgelegd*

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.339			412			10.927
Overige materiële vaste activa	76		50				26
Totaal mva met economisch nut waarvoor een heffing kan worden opgelegd	11.415		50	412			10.953

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe -ringen	Desinves -teringen	Afschrij -vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaar de 31-12- 2018
Maatschappelijk nut vóór 2017							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	657	551		26			1.181
Overige materiële vaste activa	5	81		2			84
Subtotaal	662	632		28			1.265
Maatschappelijk nut vanaf 2017							
Gronden en terreinen							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	131			2			129
Overige materiële vaste activa	0						
Subtotaal	131			2			129
Totaal	793	632		30			1.394

Totaal activa 72.056 1.287 461 2.895 2.880 67.105

Materiele vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf het jaar volgend op het jaar van aanschaf of ingebruikneming.

Van bovenstaande activa zijn geen activa in erfpacht uitgegeven.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt: (x € 1.000)

	2018	2017
Stand per 1 januari	19.996	21.717
Verstrekt	2.185	966
Aflossing/verkoop	1.541	2.540
Waarde aanpassing Voorzien	137	147
Stand per 31 december	20.503	19.996

	Waarde per 1 jan	Verstrek- te lenin- gen	Aflossingen/ verkoop	Voorzien	(x € 1.000) Waarde per 31 dec
Geldleningen					
<i>Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen</i>	50				50
<i>Leningen</i>	8.793		566		8.227
<i>Woningbouwcorporaties</i>					
Lening Zwembad de Meerval	549		97		452
Aandelen DAR	408				408
Overige verbonden partijen	957		97		860
Leningen ambtenaren	3.765		371		3.394
Lening NUON	1.961		328		1.633
Lening Vitens	716		179		537
Lening Stimuleringsfonds	719	2			721
volkshuisvesting Hoevelaken					
Duurzaamheidsleningen	710	999			1.709
Hoevelaken					
Stimulering Energie Sport	200				200
Blijversleningen	100				100
Startersleningen	1.985	987			2.972
Stichting glasvezel Wijchen	40	60			100
Overige langlopende leningen	10.196	2.048	878		11.366
	19.996	2.048	1.541		20.503
Totaal geldleningen					
Huurkoop					
Huurkoop langlopend		137		137	
Totaal huurkoop		137		137	
Totaal Financiële vaste activa	19.996	2.185	1.541	137	20.503

Vlottende activa

Voorraden

Het verloop van de voorraden is als volgt:

(x € 1.000)	2018	2017
Voorraden drukwerk	3	3
Voorraden grondexploitatie	1.154	1.862
Stand per 31 december	1.157	1.865

(x € 1.000)	2018	2017
Voorraden grondexploitatie		
Voorraden grondexploitatie	2.373	3.458
Voorziening verliesgevende projecten	1.219	1.596
Stand per 31 december	1.154	1.862
Voorziening Tuin van Woezik	459	424
Voorziening Huurlingsedam Fase 1+2	760	1.172
	1.219	1.596

Het verloop per grondexploitatie is als volgt:

Projectnaam	Boek waarde 1 jan	Vermeerderingen 2018	Verminderingen 2018	Resultaat 2018	Boek waarde 31 dec
Tuin van Woezik	2.177	45	190		2.033
Huurlingsedam Fase 1 +2/3	1.551	265	1.509		306
Klapstraat	-244	67		177	0
MOB-compex	-20	1			-19
Hoge Rot Fase 2	21	1			22
Woningbouw Balgoij	82	76	315		-157
Acaciastraat	1	50	51		0
Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM)	0	300			300
Afgewikkelde Complexen (Lambrasse)	-111	88	89		-112
	3.458	893	2.154	177	2.373

Het verwachte verloop per grondexploitatie is als volgt:

Projectnaam	Boekwaarde 31 dec 2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde opbrengsten		Verwacht resultaat
Tuin van Woezik	2.033	136	1.710		-459
Huurlingsedam Fase 1 +2/3	306	477	24		-760
MOB-compex	-19	19	0		0
Hoge Rot Fase 2	22	8	30		0
Woningbouw Balgoij	-157	153	85		89
Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM)	300	PM	PM		PM
Afgewikkelde Complexen (Lambrasse)	-112	PM	PM		PM
	2.373	793	1.849		1.130

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar

(x € 1.000)	2018	2017		
Vorderingen op openbaar lichaam				
Omzetbelasting	6.938	6.427		
Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.700	100		
Het drempelbedrag voor 2018 bedraagt € 667.000. In onderstaande tabel wordt per kwartaal het gemiddelde saldo uitgesplitst.				
(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	447	4.866	4.685	557
Overige vorderingen				
Debiteuren belastingen		464	358	
Voorziening dubieus belastingen		99	89	
Totaal overige vorderingen		365	269	
Overige uitzettingen				
Debiteuren		14.174	5.084	
Voorziening dubieus		2.204	2.199	
Totaal overige uitzettingen		11.970	2.884	
De specificatie van de stand is als volgt:				
Totaal debiteuren algemeen		10.662	1.466	
Voorziening dubieus algemeen		217	168	
		10.445	1.298	
Debiteuren sociale zaken		3.512	3.618	
Voorziening dubieus sociale zaken		1.987	2.033	
		1.525	1.585	
		11.970	2.884	
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar		20.973	9.681	

Liquide middelen

(x € 1.000)	2018	2017
Rabobank	233	35
Kas	8	7
	241	42

Overlopende activa

(x € 1.000)	2018	2017
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	97	5
Kortlopend deel huurkoop	52	52
Voorziening kortlopend deel huurkoop	-52	-52
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	5.600	2.852
	5.697	2.857

PASSIVA*Eigen vermogen**Algemene reserve*

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

(x € 1.000)	2018	2017
Stand per 1 januari	14.243	10.811
Resultaatbestemming vorig jaar	1.775	1.966
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-5.232	1.466
Stand per 31 december	10.786	14.243

Bestemde reserves

Het verloop van de bestemde reserve is als volgt:

(x € 1.000)	2018	2017
Stand per 1 januari	36.433	41.117
Toevoegingen	5.981	14.965
Resultaatbestemming vorig jaar	568	1.340
Onttrekkingen	8.635	20.989
Stand per 31 december	34.347	36.433

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Communicatieplan	2	5	0	5	0
Legaat v. Cooth	5	160	0	0	160
Infrastructuur omgeving Centrale Sporthal	2	29	0	29	0
Stimuleringsfonds volkshuisv. Hoevelaken	3	537	0	0	537
Beeldende kunst	2	85	0	17	68
de stroming	3	573	0	0	573
Digitaal Dossier JGZ (DD-JGZ)	4	40	0	40	0
Eenmalige middelen	2	1.372	583	432	1.522
Pensioenen wethouders	3	395	0	153	242
Toerisme	4	8	4	0	12
Buurtbus	5	14	0	3	11
Renovaties Sportvelden	1	702	259	447	515
Dorpsontwikkelingsplannen	6	5	0	0	5
Landschapontwikkelingplan	6	123	0	5	119
Duurzaamheidslening	3	300	0	0	300
Herstructureringsplan BREED	4	368	0	224	144

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Groenvoorziening Loonse waard	1	70	0	0	70
Keerspoor	2	0	0	0	0
Versnelling woningbouw	2	174	0	100	74
Duurzaamheid	3	260	0	61	198
Implementatie Transitie WMO	4	77	0	21	57
WMO-Proof openbare gebouwen	1	69	0	21	48
W21 Organisatie	4	63	0	63	0
Taakstelling HH middelen 2016	3	300	0	161	139
Wijchen21 informatievoorziening	2	365	0	23	342
Supersnel internet	2	100	0	0	100
Startersleningen	3	335	0	-100	435
Vervangen speeltoestellen openbare speelpleinen	2	10	5	0	15
Personeelsformatie (15 AZ 126a)	2	497	393	790	100
Samenwerking Wijchen Druten	2	1.218	915	2.134	0
Cultuurhistorie	6	55	0	35	20
Integratie en participatie statushouders	5	427	0	179	248
Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte	2	65	0	58	7
Pilot kwetsbare jongeren	2	34	0	14	21
Actualiseren bestemmingsplannen	4	105	40	54	92
Gymmaterialen	4	316	40	26	330
Onderwijshuisvesting	4	1.104	0	169	935
Uitvoering WMO beleidsplan	4	529	823	876	477
WWB I-deel	4	423	318	0	741
Verkiezingen	4	70	15	14	71
Luchtfoto's	4	45	0	0	45
Reserve afvalstoffenheffing	4	606	200	138	668
Onderhoud Overige gebouwen	4	1.626	1.344	1.117	1.853
gemeentelijke monumenten	4	83	0	5	78
Risicoreserve fiscale aangelegenheden	4	867	0	21	846
Reserve Rioolheffing	4	409	171	0	580
Egalisatiereserve gladheidbestrijding	4	61	1	0	62
Egalisatiereserve tarieven hondenbelasting	4	34	41	0	75
2D` s WMO-JEUGD	4	0	400	400	0
Afs.R: Brandweerkazerne	1	3.316	0	113	3.203
Afs.R: Kulturhus Bergharen	1	1.332	0	42	1.290
Afs.R: Gemeentewerf	1	797	0	27	770
Afs.R: Herhuisvesting Molenhuis	1	130	0	18	111
Afs.R: Minicontainers afvalverwijdering	1	136	0	68	69
Afs.R: MFA Huurlingsedam	1	375	0	11	364
Afs.R: Sportzaal Achterlo	1	21	0	2	20
Afs.R: 3e Hockeyveld Campus Wijchen	1	370	0	15	355
Afs.R: Arbomaatregelen SCEC	1	56	0	9	47
Afs.R: Centrale Sporthal	1	6.443	0	184	6.259
Afs.R: Kunstgrasveld Diosa	1	158	0	27	132
Afs.R: Renovatie crossbaan Wycross	1	133	0	5	128
Afs.R: Gemeentekantoor	1	7.513	0	356	7.157
Afs.R: Verduurzaming mozaïek	1	404	0	23	382
Afs.R: Openbare verlichting	1	0	0	0	0

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Afs.R: Automatische berekening	1	0	187	0	187
Afs.R: Leefbaarheid Hernen Bergharen	1	0	0	0	0
Afs.R: Uitvoeringsprogr.Openbare ruimte	1	131	551	2	680
Afs.R: RSA	1	0	260	0	260
Totaal		36.433	6.549	8.635	34.347

In kolom C staat het doel van de reserve:

1. Reserve afschrijving en onderhoud gebouwen, terreinen, infrastructuur;
2. Projectreserve;
3. Garantiereserve;
4. Egalisatiereserve;
5. Subsidiereserve;
6. Planvorming

Voor een nadere toelichting op de reserves verwijzen wordt verwezen naar de nota Reserves en Voorzieningen.

Resultaat voor bestemming

(x € 1.000)	2018	2017
Stand per 1 januari	2.343	3.306
Onbestemd	3.329	2.343
Toevoeging algemene reserve uit onbestemd vorig jaar	-1.775	-1.966
Toevoeging bestemde reserve uit onbestemd vorig jaar	-568	-1.340
Stand per 31 december	3.329	2.343

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

(x € 1.000)	2018	2017
Stand per 1 januari	18.478	16.496
Toevoegingen	6.737	4.846
Onttrekkingen	2.059	2.865
Stand per 31 december	23.156	18.478

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Personele kosten gelieerde partijen	1	206	0	123	83
Pensioenen wethouders	1	4.589	0	466	4.123
Wachtgeldverplichtingen personeel	1	265	336	8	594
Rationeel rioolbeheer	3	2.429	3.022	363	5.088
Mechanische riolering	3	2.115	319	0	2.434
Pompinstallaties rioolgemalen	3	1.466	135	0	1.601
Openbare straatverlichting	3	1.228	295	149	1.374
Rationeel wegbeheer	2	4.116	1.766	485	5.398
Rationeel groenbeheer	2	390	500	347	543
Baggeren waterpartijen	2	249	27	73	203
Civiele Kunstwerken	2	984	223	0	1.207

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Vervanging afvalinfrastructuur	3	395	113	0	508
risicoprofiel	1	46	0	46	0
Totaal		18.478	6.737	2.059	23.156

In kolom C staat het doel van de voorziening:

1. Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's
2. Voorziening ter egalisering van kosten
3. Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.

Voor een nadere toelichting op de voorzieningen wordt verwezen naar de nota Reserves en Voorzieningen.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de schulden met een looptijd korter dan één jaar is als volgt:

(x € 1.000)	2018	2017
Stand per 1 januari	21.824	23.414
Opgenomen		10.000
Aflossing	1.587	11.590
Stand per 31 december	20.237	21.824
<i>Rentelast</i>	439	711

Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

(x € 1.000)	2018	2017
BNG bank	364	945
Overige schulden		
Crediteuren	19.392	4.920
Loonbelasting en sociale premies	511	1.432
Pensioenpremies	20	174
Totaal overige schulden	19.924	6.556
Totaal vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar	20.288	7.501

Overlopende passiva

(x € 1.000)	2018	2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en het volgende jaar tot betaling komen	1.413	3.509
Ontvangen voorschotbedragen:		
- Het Rijk	547	639
Overige vooruit ontvangen bedragen	1.613	1.597
Totaal overlopende passiva	3.573	5.754

5. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bij het opstellen van de balans is de volgende gedragslijn gevolgd:

In de balans zijn niet opgenomen de op grond van beschikkingen, overeenkomsten en toezeggingen te baseren op toekomstige vorderingen en/of schulden. Tevens zijn geen voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen betreffende verlof, wachtgeld en dergelijke. Uitgangspunt daarbij is altijd geweest dat de lasten in verband met deze verplichtingen in de toekomst zullen optreden structureel gedekt zijn en moeten worden in de meerjarenbegroting voor voorzienbare en calculeerbare toekomstige risico's zijn in de balans voorzieningen opgenomen.

Buiten de telling zijn bij de balans vermeld welke zakelijke zekerheidstellingen en gewaarborgde geldleningen de gemeente kent.

Gewaarborgde leningen	2018
(x € 1.000)	
Woningstichtingen	33.472
Krediethypotheek	1.668
Overige	1.013
Totaal	36.153

6. Overzicht taakvelden

Progr amma	TV	Taakveld	Begroot	Realisatie	Saldo
1	7.4	Milieubeheer	934	1.057	-123
1	8.1	Ruimtelijke ordening	343	449	-106
1	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-679	-444	-236
2	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.264	2.334	-70
2	1.2	Openbare orde en veiligheid	668	446	222
2	5.5	Cultureel erfgoed	94	98	-4
2	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.879	3.053	-174
2	7.3	Afval	-466	-659	193
2	8.3	Wonen en bouwen	745	516	230
3	3.1	Economische ontwikkeling	367	409	-42
3	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-271	-314	43
3	6.3	Inkomensregelingen	3.647	2.896	752
3	6.4	Begeleide participatie	5.045	5.185	-140
3	6.5	Arbeidsparticipatie	1.669	1.672	-3
4	3.4	Economische promotie	166	176	-9
4	4.1	Openbaar basisonderwijs	267	209	58
4	4.2	Onderwijshuisvesting	1.902	1.972	-70
4	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.314	1.119	196
4	5.1	Sportbeleid en activering	354	347	6
4	5.2	Sportaccommodaties	2.148	1.990	158
4	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	417	353	64
4	5.4	Musea	284	269	14
4	5.6	Media	768	768	0
5	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.130	3.125	1.005
5	6.2	Wijkteams	1.301	1.404	-102
5	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.913	1.490	423
5	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.433	6.836	-403
5	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8.001	9.929	-1.928
5	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	390	401	-11
5	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	368	266	102
5	7.1	Volksgezondheid	1.492	1.449	43
5	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0		0
6	2.1	Verkeer en vervoer	6.725	5.822	903
6	2.2	Parkeren	149	165	-17
6	2.5	Openbaar vervoer	30	29	2
6	7.2	Riolering	1.286	1.117	169
7	0.1	Bestuur	2.226	2.091	135
7	0.2	Burgerzaken	129	72	57
7	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	475	360	115
	0.10	Mutaties reserves	-7.670	-7.887	217

Progr amma	TV	Taakveld	Begroot	Realisatie	Saldo
	0.4	Overhead	10.170	11.988	-1.818
	0.5	Treasury	-1.558	-1.619	61
	0.61	OZB woningen	-4.702	-4.738	36
	0.62	OZB niet-woningen	-2.881	-2.986	106
	0.64	Belastingen overig	-352	-338	-14
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-54.595	-55.619	1.023
	0.8	Overige baten en lasten	-379	-589	210
	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.060	3.329	1.269

BIJLAGEN

Bijlage 1: Risicomatrix

Nr.	Onderwerp	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
4.1.1	MGR Rijk van Nijmegen	368.000	1,00	368.000
4.1.2	De Meerval BV	21.000	0,20	4.200
4.1.3	GGD	115.000	0,90	103.500
4.2.1	Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie	80.000	0,48	38.000
4.2.2	Bouwleges	100.000	0,50	50.000
4.2.3	Verzekering aansprakelijkheid	0	0,10	0
4.2.4	Gemeentelijk vastgoed	200.000	0,50	100.000
4.2.4	Gemeentelijk vastgoed kasteelpoort	50.000	0,10	5.000
4.2.4	Gemeentelijk vastgoed kasteeltoren	500.000	0,10	50.000
4.2.5	Algemene uitkering	250.000	0,50	125.000
4.2.6	Sociaal domein Jeugd / WMO	1.000.000	0,25	250.000
4.3.1	Juridische procedures	9.708.000	0,50	4.832.800
4.4.1	Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)	200.000	0,10	20.000
4.4.2	Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.	300.000	0,10	30.000
4.4.3	Aanpak saneringswoningen	100.000	0,10	10.000
4.4.4	Milieu bodemverontreiniging	100.000	0,10	10.000
4.5.1	Verstrekte hypotheekleningen aan ambtenaren	3.394.000	0,10	339.400
4.5.2	Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties	36.472.000	0,10	4.220.000
4.5.3	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. overig	204.000	0,10	20.400
4.5.3	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. sport	750.000	0,10	75.000
4.6.1	Wijziging legger door het Waterschap	100.000	0,50	50.000
		178.012.000		9.828.500
	Vaste minimumwaarde (o.b.v. bedragen per inwoner)	41,03		1.678.027
	Gewenste ondergrens Algemene Reserve			11.506.527

Bijlage 2: SISA

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB)	Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2018	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
				Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
				€ 159.879	€ 2.500	€ 3.000	€ 0		
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 09
		1	060296 Gemeente Wijchen	€ 0	0	€ 0	Nee		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeen- tedeel 2018	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
				Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
				€ 9.181.938	€ 149.301	€ 954.751	€ 1.735	€ 37.310	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)		
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12	
			€ 31.011	€ 4.782	€ 0	€ 154.498	€ 0	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeent- edeel 2018	Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
				Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
				€ 23.571	€ 9.004	€ 4.786	€ 79.251	€ 36.571	€ 0
				Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
				Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja				